Godefridi Bidloo Anatomia humani corporis

GODEFRIDI BIDLOO
Medicinæ Doctoris et Chirurgi
ANATOMIA
HUMANI CORPORIS
Centum et quinque tabulis
ILLUSTRATA.

GODEFRIDI BIDLOO,

Medicinæ Doctoris & Chirurgi,

ANATOMIA HVMANI CORPORIS,

Centum & quinque TABVLIS,

Per artificiosiss. G. DE LAIRESSE *ad vivum delineatis*,

DEMONSTRATA,

Veterum Recentiorumque Inventis explicata plurimisque, hactenus non detectis,

ILLVSTRATA.

AMSTELODAMI,

Sumptibus Viduæ JOANNIS à SOMEREN, Hæredum JOANNIS à DYK, HENRICI & Viduæ THEODORI BOOM.

M DC LXXXV.

SERENISSIMO CELSISSIMOQVE

PRINCIPI

HENRICO CASIMIRO,

DEI GRATIA PRINCIPI NASSOVIÆ, COMITI CATZENELLEBOCI, VIANDÆ, DISTIÆ, SPILBERGÆ, DOMINO IN BIELSTEIN, BARONI LIESVELDÆ, &c. GVBERNATORI HÆREDITARIO ATQVE GENERALI CAPITANEO FRISIÆ, GVBERNATORI ET CAPITANEO GENERALI GRONINGÆ, OMLANDIÆ VT ET DRENTHIÆ.

SERENISS. CELSISS. PRINCEPS;

Tuo Nomini ut inſcribam, Tuo patrocinio meos ut conſecrem labores, SERENISS. CELSISS. PRINCEPS, Tuum erga quasvis doctrinas, ar-

tes, ſcientias & diſciplinas, ſtudium, Tua in earundem Cultorum Benevolentia, perſuaſere. Tu macrocoſmi penetralibus perſcrutandis, ut ipſe cum Minerva moves manum; ita meam microcoſmi diſſectionem pervolvere ſi digneris, SERENISS. CELSISS. PRINCEPS, Opt. Max. hujus admirandæ fabricæ architecti ſapientiam, in hoc ſuper omnia, quæ conſtruxit opera, dabitur indagare; meos itaque huic detegendo demonſtrandoque machinæ conatus Tuo quod muniam numine, veniam pro laude mereri & Viro non diſpliciturum Principi, ſpero

SERENISS. CELSISS. PRINCEPS,

Tui Nominis devotiſſimus cultor

G. BIDLOO.

AVCTOR

A V C T O R
L E C T O R I
S. P. D.

F abricam Humani corporis describere animus est, opus sanè molestum, in quo tot sudarunt viri ingenio atque doctrinâ præclari, me suscepisse profiteor; verum non dubito, quin conatus hosce grato eris accepturus animo.

Quemadmodum autem veritates Mathematicæ numerorum linearumque demonstrationibus, ita etiam Anatomicæ solâ autopsiâ deteguntur; Veteres verò in Anatome aliorum scriptis verbisque intuitu primo fidem habentes, ansam præbuere, ut, cum aliqui minus creduli, suis omnia conarentur perscrutari oculis, tot postea diversæ sententiæ, tot discrepantes opiniones partium circa structuram, œconomiam atque usum sint exortæ; & studiis addicta juventus, labyrintheis ambagibus quibus & ipse Dædalus se vix explicare posset, intricata sit.

Antiquissima quoad tempora, quâ tandem sagacitate, industriâ, vel ratione potuisset aliquis, licet Anatomicæ artis ac scientiæ avidissimus, magnum memoratuque quid dignum hac in arena efficere? sacrosancta etenim tum habebantur cadavera, manus quæ tetigerant contaminatæ, hinc tot ablutiones, tot lustrationes ac purificationum cæremonias veterum instituit superstitiosa religio. Anatome itaque brutorum clanculum occupati vel præoccupati potius, hominem hanc describebant ad normam, affigentes utero humano cornua & id genus alia; donec quidam sagaciores viri Hominem dissecare incepere: postera verò inter secula primum sibi vendicavit locum, magnus ille & ob restitutam rem Anatomicam numquam sine veneratione nominandus Andreas Vesalius, qui artem de novo erigere atque decorare perrexit; quem sequuti multi, pauci assiqui valuerunt.

Dubius dudum hæsi Anatomicorum quemnam sequerer ego, sed litibus, controversiis iconumque varietate ita eram statim implicatus, ut mihi tandem, salvo clarissimorum virorum judicio, auctoritate ac labore, proposuerim eorum scripta ab ovo pervolvere neminique credere neminemque rejicere. Aggressus summo cum desiderio laborem hunc, non immoratus sum novanè an vetera, sed an toti convenientia machinæ exprimere possem, meam igitur applicavi cultello manum sedulòque curavi, ut omnia, quantum fieri posset, ad justam magnitudinem & ad vivum delinearentur per magnum illud hujus sæculi Pictorum lumen Gerardum de Lairesse, imo nihil, confidenter dicam, nihil ad aliorum icones exhibeo: odi imitatores servum pecus.

Prodit itaque in lucem nova Anatome, licet multa à me dicantur delineanturque quæ multis Anatomicis, quorum insignem numerum artium nutrix Gallia, ingeniorum fertilis Anglia, sagax Dania atque severa utraque aluit Germania, notata, verum non depicta fuerunt; hisce si quid potui addidi, plura (sit verbo venia) oculatus emendavi. Quia verò demonstrativa hæc mea est Anatome, summa mihi cura fuit ut & aliorum illustrium virorum inventa picturæ adminiculo ab oblivione vendicarem; eorum autem nomina exprimere non minoris difficultatis quam laborem persolvere judicavi; attendenti autem passim eorum occurrent famâ ac scripta, singulari licet non infigantur paginæ. Sudavi ut circa icones perfectum absque erratis ac fictitiis imaginibus quid posteritati traderem. Anatomicorum enim nullus, quantum ego scio, omnes nativas universi Corporis Humani ostendit imagines; sed profectò vitio huic, vitium enim est, aliqua ex parte ignosci potest, ob incommoda quæ tali in opere occurrunt circa Pictores, Sculptores & quot præsertim subjecta, ut vocant Anatomici, emergunt, pauci me melius sciunt, cui per aliquot annos hinc & illinc multo non sine temporis ærisque dispendio emendicanda fuerunt. Deplorandum sanè interdici nobis illorum usum quorum jam nullus cuiquam, nisi vermibus, usus est.

Antecessores ergo nostri hisce deterriti lassatique incommodis, manus sæpius abstinuerunt, credentes priscis omnia perfectè detecta fuisse temporibus. Imo subjectorum penuria suppressisset & hoc opus, nisi cum plurimos viros tam publico munere quam doctrinâ spectabiles obnixè rogassem ut mihi cada-

vera suppeditarent, tandem artis cultores invenissem, qui rei necessitati & paupertinæ supellectili subministratione quorundam subvenere cadaverum, multa enim ad hujus voluminis exigebantur structuram. Hominem ergo perspexi perspiciendumque tibi hisce in Tabulis offero; structuram, quæ omnia stupenda artificia exsuperat, Microcosmum vocatam, nomine verò Macrocosmi digniorem.

Quam utilis autem, quam Reipublicæ necessaria hujus sit cognitio, nemo qui vel à limine naturam indagare (his enim scribo) conatus fuit, non nescit: ades artium amator; Mechanica si te dilectent, Mechanicas videbis in quibusdam partibus delineationes: Chemiam si colis, ex bilis, urinæ salivæque separatione quid ipsamet sit Chemia, disces. Compages artium uno in homine est, cedunt automata, horologia & humanum quidquid unquam excudit ingenium; unus homo, si glorietur artifex, artifici ruborem incutiet. In hoc singulæ actiones justo ordine, tempore ac dimensione, nullo instrumenti incommodo, absolvuntur: ità ut ex Anatome, omne hominum genus & si ignoret, qualem debeat habere Deum, habendum colendumque tamen sciat.

Si quid novi inveni, ingenti cum voluptate semel atque iterum coram harum rerum gnaris Domi, forasque contuli, examinavi & ad solidius judicium castigavi, limavi. Ne mihi nimis sapere viderer.

Ex iis, quos de conscribenda delineandaque methodo consului, eorum enim gloriam ut meam mihi non vendico, præter quos eruditos peritissimosque in Gallicis aliisque hanc ob causam Academiis visitavi, præcipui fuere Nobiliss. Clariss. D. Dortmont, Amstelodamensis nosocomii Medicus & Collegii Medic. Commissarius, cui multum in hisce debeo, Doctiss. Med. Mattheus Sladus, Abrahamus Quina, A. v. Stamhorst, Cyprianus Pater & Filius, quorum primus mihi singulari quondam amicitia fuit devinctus.

Textum usuque partium historiam cur non adjunxerim ne quære: tot enim sunt celebrium atque doctorum virorum scripta, ut propemodum ex ipsa abundantia inopes reddamur.

Utilius fore duxi latam delineationum addere explicationem, ne prolixitate tibi molestiam crearem, neve volumen hoc in immensam excresseret magnitudinem.

A detegendis aliorum erroribus me abstinui: ita enim modestos decet. Circulatoribus & ostentatorum cœtui, quibus nil suum præter arridet, labores suos stentorea voce miseræ plebi vendere jubeo.

Ordinem Operisque dispositionem ut profusiore tibi narrem oratione res efflagitare non videtur, quippe quæ ultro sese curiosis offert oculis.

Verbis Anatomicis receptis, quæ etsi in multis rebus non bene conveniunt, utor.

Supremum quod peto (Lector) est, ut laboris, quo te frui gaudeo, me non pœniteat, sed ut bona sunt fide scripta, ita bono & à veritate irretorto inspiciantur oculo: Ut Deum Opt. Max. mecum mirari discas; sic studii Anatomici sperare licebit incrementum. Vale & si quid boni labor hic meus protulit, à livore defende.

GODEFRIDUS BIDLOO MED.Æ DOCT.R ET CHIRURGUS.

Naturæ artificis dum munera plurima BIDLOO
Monstrat, et Egregia dexteritate probat,
Auroram qualis sequitur Sol aureus almam,
Sic Magnum sequitur Lumine VESALIUM.

J. Six.

IN

GODOFREDI BIDLONIS,
Medicinæ Doctoris,

ANATOMEN
CORPORIS HUMANI,
Tabulis pulcherrimis delineatam.

Humani BIDLO structuram corporis omnem
Ad vivum pictis exhibet, en, tabulis.
Apparent Fibræ tenues, prægrandiaque ossa:
Apparent nervi: pectoris ima patent.
Spectat, & è Scythica proclamat rupe Prometheus:
Vincor: opus superat, Jupiter, iste meum.

P. FRANCIUS.

AD

GODEFRIDUM BIDLOO,
M. D. & Chirurg.

Humani corporis anatomiam edentem.

Quod tibi debemus sollers, GODEFRIDE, *Minerval?*
Humani per quem Corporis arca patet.
Lassavit multas per tot jam secula curas,
Illa Epimethei Dædala massa luti.
Serior accedis; sed doctior, indice tanto
Ars, natura, tuas sedula spectat opes.
Externam cuivis pronum est vidisse figuram:
Interiora tuæ sunt benefacta manus.

J. BROEKHUSIUS.

IN

IN

Clariss. VIRI

GODEFRIDI BIDLÖI,

Med. Doct. & Chirurgi,

Opus Anatomicum illustrissimum, & absolutissimum:

CARMEN EPÆNETICUM.

Jam demum superum tollat ad Æthera,
Turritum exiliens Amstela verticem,
Et turgens reliquos despiciat Deos;
Quos aut Euganeis accola collibus,
Conservans profugi busta Priamidæ;
Aut quos muneribus Copta colit feris
Artes Niligenæ doctus Osiridis.
Tantum Pæoniis quando adytis jubar
Dispergit radios, lumine jam suo.
Artis cum columen, cum Patriæ decus
BIDLÖUS latebris eruit abditis,
Priscis quæ genetrix invida seculis,
Quæ natura suo condiderat sinu,
Servavitque suis sera Nepotibus.
Quæ non Panthoides, neve Epidaurius,
Nec doctus potuit nosse Cöus senex.
Nec quem progenuit Pergamon inclytum.
Jam dudum, has Tabulas consule quisquis es.
Heic rerum feries, heic habitat Deus,
Et quicquid melius condiderat Deus.
Hæc est quam dederat machina cælitus.
Hæc est quem peperit Mater amoribus,
Jam compressa novis, & fovet, & nutrit,
Miraturque suum. Desine sydera
Demetiri oculis; desine jam poli
Incertis regimen vertere vicibus.
Scrutari pelagum desine turbidum;
Aut terræ horrificis condita noctibus:
Heic terra, heic pelagus quin latet & polus.
Heic Phœbi radiat sydus Olympicum,
In cordis calido vivificans sinu.
Heic Phœbea soror lumine frigido
Exercet variis viscera motibus.
Quid fatis placidum, quid memorem Jovem,
Quid Majæ sobolem, quid Cronon impium,
Quid lætæ Veneris sydera? Denique
Quid Taurum æripedem Phasidos aut pecus,
Quid Chirona moror semiferum Deûm,
Ac quicquid tacitis noctibus imperat?
Heic vivunt superis quæ rutilant plagis.
Si credas oculis; heic age cernere est:
Quid pectus saliat, quid trepident fibræ,
Quos tubos foveat turgidulum jecur
Quo sanguis nutriat viscera flumine,
Quo vitam trahimus; mens quibus æmula
Aurai; superæ sedibus imperat.
Quid cæci veteres, quid stolidi senes
(Vel cassas pueris ferre dati nuces)
Vinxistis rapidi flumina sanguinis?
Non tantis Tiberis labitur æstibus,
Non tanto Euridanus volvitur impetu,
Quantis vena ruit turgida fluctibus,
Elisisque agitur torta repagulis;
Mæandros reduces, innumeros sinus
Gyrosque immodicos mille agitans modis.
Eia fatidici gnara cohors Dei,
Leges Phœbigenæ docta Machaonis,
Jam demum exhibeas, sorte beatior,
Sublestæ fidei nec dubias manus.
Non est quod trepidas regia jam via,
Tandem frugiferis panditur artibus,
Laxatis teritur tuta repagulis.
Post hac si qua fides, secula sortibus
Utentur placidis, numine prævio.
Parces lugubribus præfica planctibus,
Parcet funeribus mitior Atropos
Et longi incipient exigier dies.
Et tu nobilibus, magne, conatibus
Æternum incolumis, laudibus inclytus
Dediſces morier, fataque nescius,
Stellatum volitans raptus ad Æthera
Addes cœlitibus mente novum decus.

LAMBERTUS SYLVIUS,
Gymnasii Vianensis Moderator.

INDEX

INDEX TABULARUM,

Rerumque in iis demonstratarum.

In prima Parte, præsertim de Capite agente,

Secundæ Partis Pectus proponentis, prima Tabula ordine,

In Parte hujus Operis tertia, de Abdomine dicente, demonstrantur in prima, juxta verò numerum, in

Quarta Pars ingravidati Uteri Fetusque ejusque annexarum partium comprehendit demonstrationes. Prima autem Tabula,

In

INDEX TABULARUM.

In Parte quinta deteguntur, cum præfixa Musculi descriptione specifica, Artuum Musculi & quidem in hacce Tabula,

Sexta hujus Anatomiæ descriptionis Pars Osteologiam & specificè Tabula

GODE-

GODEFRIDI BIDLOO,
Medicinæ Doctoris & Chirurgi,

ANATOMIÆ HVMANI CORPORIS
PARS PRIMA.

Omnigenas, tam toti Humano corpori communes, quam ſingulis ejuſdem partibus proprias diviſiones, ſubdiviſiones, analogias, denominationumque differentias, prætermittens, utpote quæ iconographicè (quam ſuſcepi provinciam) explicari non poſſunt, & ex ſpecifica deſcriptione intelliguntur, ratum duxi opus hoc diſpeſcere in Partes ſex: quarum

Prima, de Capite, cum adjuncto collo, Spinalique Medulla,

Secunda, de Pectore, Dorſo & Lumbis,

Tertia, de Ventre,

Quarta, de Ingravidato Utero, Fœtu, ejuſque annexis,

Quinta, de Artubus, partibusque hiſce continuis,

Sexta, de univerſa Oſteologia, aget.

Priuſquam autem machinam hanc in minutiores pergam reſolvere partes, integram ab utroque latere conſpiciendam exhibebo, in hac Partis Primæ

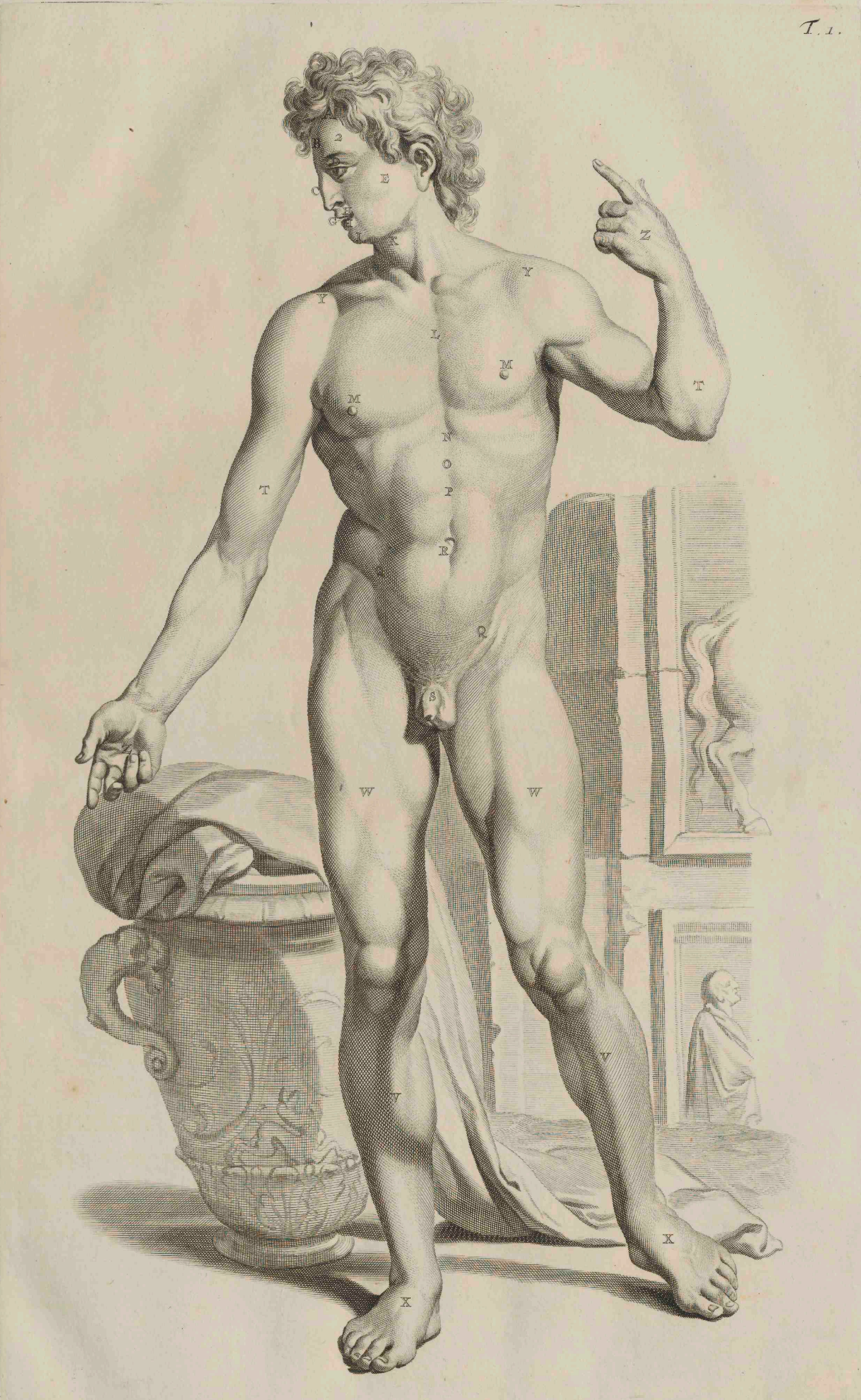
PRIMA
TABVLA,

Repræſentans ab antica parte Maſculinum corpus.

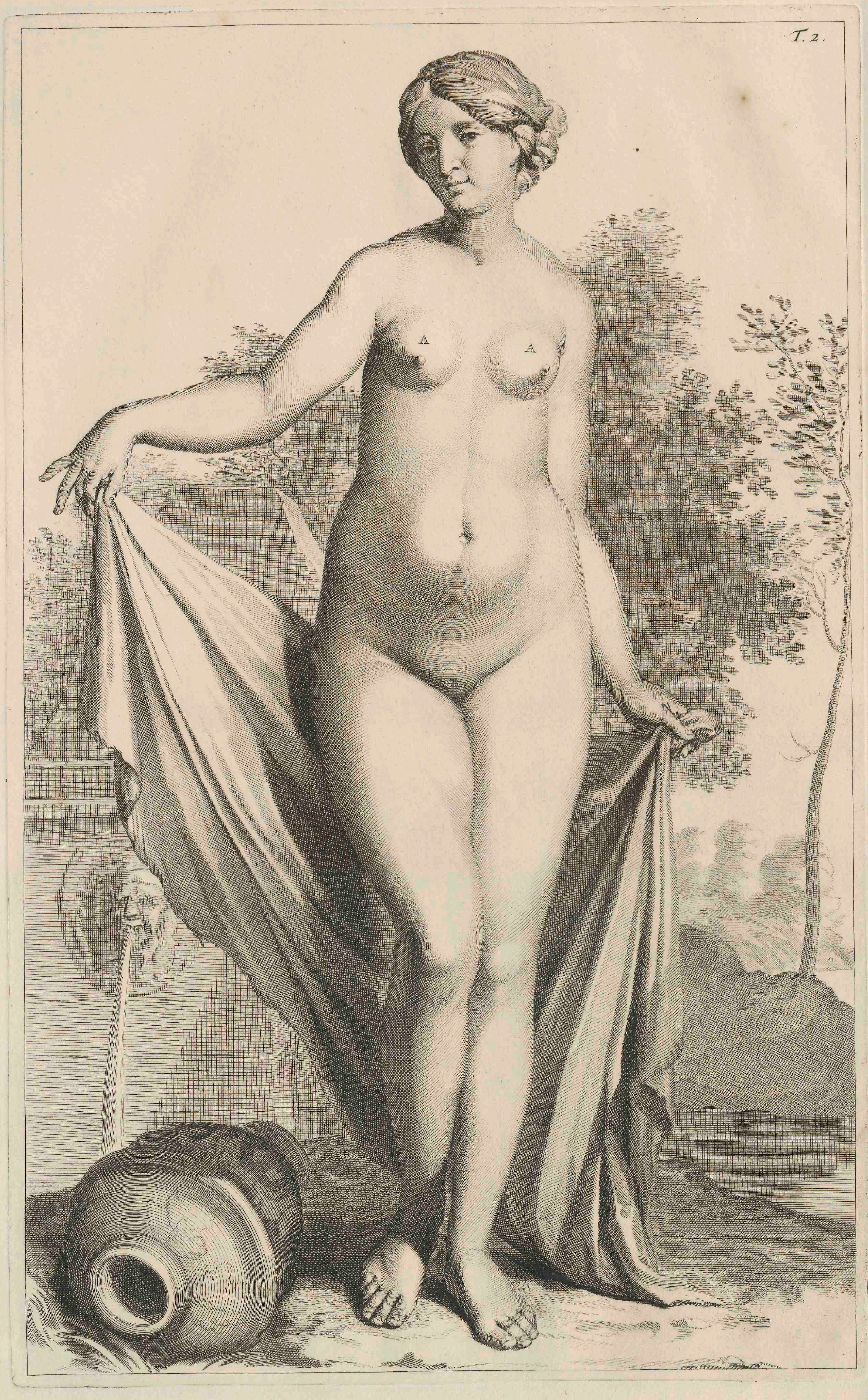
A. Caput, diviſum in partem capillatam 1, & non capillatam 2, in qua
B. Frons.
C. Naſus.
D. Oculorum,
E. Genarum,
F. Auriumque ſiniſtra.
G. Os, ſive apertura
H. Labiorum.
I. Mentum.
K. Collum.
L. Pectus, cujus propriæ partes exteriores dicuntur,
M. Papillæ.
N. Scrobiculus.
O. In Ventre, ſive Hypochondrio viſuntur,
P. Epigaſtrium,
Q. Ilia, Inguina; ejus medium
R. Umbilici & Infima pars,
S. Pudendi nomine gaudet. Artus vocantur
T. Brachia, &
V. Crura, quibus
W. Femora,
X. Pedes,
Y. Humeri &
Z. Manus adjungenda veniunt.

Sed ut utriuſque ſexus Corporis differentias extimas conſpicere Lector poſſet, oſtenditur in

SECVN-

E
Z
Y
Y
L
M
M
T
T
N
O
P
R
Q
S
W
W
V
V
X
X

T. 2.
A
A

SECVNDA
TABVLA

Fœmineum etiam ab anteriore parte denudatum Corpus, ad ſexus diſcrimen; à Maſculino differens, circa Muſculorum ſubcutaneorum protuberantias, itaque rotundum magis apparens. Quia vero in præcedenti ſingulas utrique ſexui communes partes depingi curavi, hac in delineatione Fœmineas tantum notabo, ut

A. Mammas.
B. Pudendum.

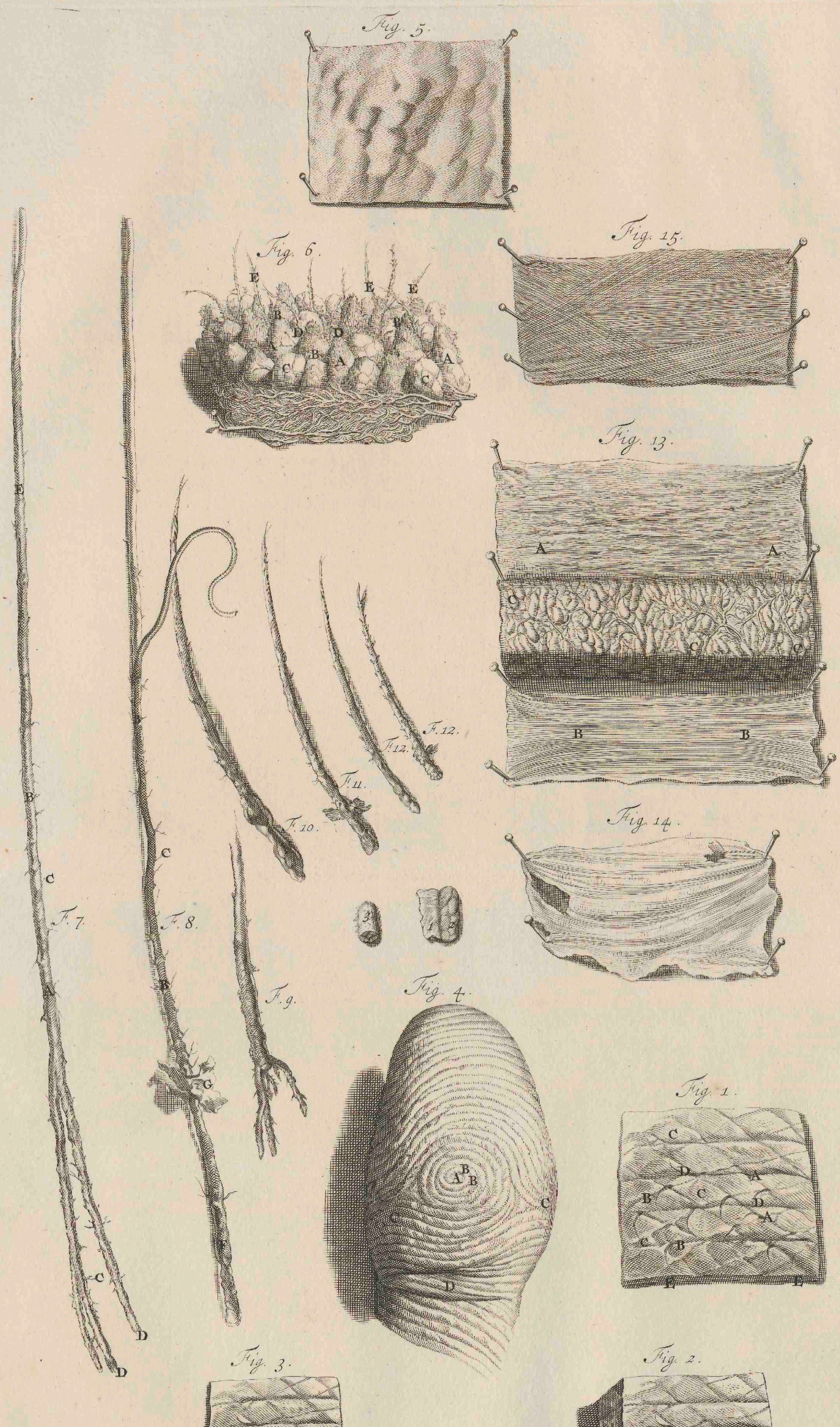
Qua ſeſe poſterius exhibet Corpus facie, videmus in

TERTIA
TABVLA.

A. Capitis pars posterior sive Capillata, cujus medium,
B. Vertex, Latera
C. Tempora, Finis
D. Occiput vocatur: huic continui sunt
E. Cervix, &
F. Humeri. Thoraci opponitur
G. Dorsum, ut Ventri,
H. Lumbi. Designantur porro per
I. Nates,
K. Femorum,
L. Crurum, &
M. Brachiorum partes posteriores. Quia vero hæc omnia singulatim latius describenda erunt, initium faciam à Capite, parte illa corporis quæ sese supra primam Colli vertebram oblongâ sphæricâque figurâ extollens, ex diversis, tam externis, quam internis, constituta est partibus: cum Corpore toto quasdam habet partes communes, itaque primum ejus integumentum, Cuticulam nempe, demonstrabo; estque hæc membranosum atque fibrillosum veræ Cutis operimentum, cui firmiter adhæret, plicas, atque fissuras hujus continuo assequens, crassitie & superficie variat, ut videre est in

QVAR-

T. 3.
A
B
C
D
E
F
F
M
G
M
H
I
I
K
K
L
L

Fig. 5.
Fig. 6.
Fig. 15.
Fig. 13.
F. 12.
F.12.
F.11.
F. 10.
Fig. 14.
F. 7.
F. 8.
F. 9.
Fig. 4.
Fig. 1.
Fig. 3.
Fig. 2.

QVARTÆ TABVLÆ,

Figura I. In qua, ope Microſcopii, depicta eſt cuticulæ, ab exteriore manu diſſectæ, portiuncula. A. Foraminula, B. Sulci, & profunditates, C. Protuberantiæ veſiculoſæ, D. Crines per Cuticulam erumpentes, E. aſperitates, ſive filamenta, quibuſcum cuti affixa eſt. Craſſitiei differentia patet, in

Fig. II. Ubi delineatur cuticulæ pars à Pedis Planta ſeparata. Cui opponitur

Fig. III. Dorſi Cuticulæ avulſa portio. Quam variè ſulcata, plicata & contorta, juxta ſubjectæ cutis fibrarum glandularumque curſum ac plexum, viſui offertur in

Fig. IV. Pollicem, eodem microſcopii adminiculo depictum, referente. Ubi è puncto A. duæ lineæ B. in circulum ducuntur, quæ poſtea à lateralibus C. trigonis & varie flexis D, excipiuntur.

Cuticulæ ſubſtrata eſt Cutis, cujus à Brachio avulſa pars in

Fig. V. Et ſtructura, per opticum inſtrumentum depicta, in

Fig. VI. Oſtenditur. Tegmen eſt ex A. Papillis ſupra apertis Nerveis, Glandulisque Pyramidalibus & ſubrotundis conflatum. Hiſce interpoſita ſunt aquoſorum vaſculorum B. capillamenta. Papillæ hæ binæ conjunctim lineas ducunt rectas, ac per patentia vaſorum retia ad cuticulam uſque pergentes, è glandulis C, irrigantur. In trium vel quatuor papillarum medio locantur D. Sudoris vaſa, quibus E. Pili inplantantur. Ubi vero Pilo carent, pororum nomine indigitantur, ſuntque variæ figuræ, pro cutis extenſione, vel complicatura. Vaſa habet Cutis Arterias, Venas, Nervos, lymphæductus, qui inſtar Membranæ expanſæ, circa imam ſive interiorem Cutis partem, ſtrati inveniuntur. Quia vero vaſa hæc totum ferè corpus, ſingulamque ejus particulam conſtituunt, in ſequentibus de horum exortu, vel diſtributione nihil monebo; niſi ubi ſpecifica eorundem exigitur obſervatio, aut conſtitutionis hiſtoria. Patentia habet Cutis foramina ac aperturas, à prioribus diſtincta, ut circa Os, Nares, Aures, &c. Diverſæ eſt craſſitiei, complicata atque dura ut in Cervice, extenſa atque mollis ut in Facie. Nunc ſubjacentibus partibus firmiter adhæret, ut Auri & Pedum Plantis, nunc levi negotio ab hiſce avellitur; ut à Brachiorum Muſculis, pinguedine, &c. Cuti quoniam pili infixi eorumque in Capite copia exiſtit, hoc loco, (quod poſt hac prætoribo) pilorum unum examini ſubmittam. Corpus eſt (Fig. VII.) flexile & pellucidulum, ex A. corneis ac globuloſis, varie inter ſeſe junctis coloratisque particulis, extructum; ubi humore fruitur copioſo, propendulum, exſiccatum autem, criſpum apparet; figurâ, ut plurimum, rotundum eſt, quamquam interdum (ut in Fig. VIII.) triangulare conſpiciatur. Globuli hi inter ſeſe ſtaminibus B. rectis atque transverſis vinciuntur. Lanugineque C. ornantur. Dividi Pilus poteſt, in D. apicem, E. partem intermediam & F. radicem ſive finem. Radix oblonga & veſicæ in modum extenſa cuti, ut ſupra indigitatum, inſerta, mucoſo humore obducta eſt; non quod ex ipſomet Pili jam avulſo corpore hic effluat, ſed ad involucrum hoc, ex quo Pili radix erumpit, per plurima lymphaticorum vaſcula mittitur. A radice, cui hic, ut ſæpius, adhæret G. cuticulæ pars, incipit Pili media portio; cujus apex non raro (vide Fig. IX.) in duos exiles finditur ramulos. Crinium differentiæ, reſpectu craſſitiei, viſui offeruntur, in

Fig. X. Inguinum, XI. Naſi, XII. Ciliorum crines repræſentantes. Sub cute ſuccedit Pinguedo. Totum ferè corpus tegens. Membranoſa ſtructura, in cujus cellulis, ductibus ac ſacculis racematim colligatis, Pinguedinis maſſa continetur. Quæ pro ſubjectarum partium cavitate, vel protuberantia, aut abundat, aut diminuitur. Quemadmodum in Capite, ubi in Occipitio præſertim demonſtrabiles, in Fronte vero exiles Pinguedinis partes inveniuntur. Abdominis itaque Pinguedinis portiunculam depingi volui, ut clarior in hiſce eruendis detur diſtinctio. Exterius poroſâ magis laminâ (Fig. XIII.) A. quam interius B. obducitur. C. Ductus adipoſi. Specialis eorundem Pellucida Membranula oſtenditur ſub ſigno 1, Globuli glanduloſi ſub 2, Stamina quibus mutuo inter ſeſe vinciuntur ſub 3.

Poſtremo, totum corpus veſtiens integumentum, verè membranoſum, atque tenſile, priori, ut & ſubjacentibus partibus Fibrillis annexum, ab utroque latere aſperum, communis muſculorum Membranæ nomine indigitatum, depingitur in

Fig. XIV. ab extima, in

Fig. XV. ab intima parte. Craſſius eſt in exortu. Spinis enim Vertebrarum, quibuſdam tendinibus atque muſculis, fibrilloſo plexu adhæret. Communibus demonſtratis velaminibus; Capitis detectioni ſpecificæ me applicabo, cujus initium fit in

QVINTÆ TABVLÆ,

Prima Figura. Prædictis velaminibus A. decussatim dissectis, primum Capitis proprium integumentum B. Pericranium, in conspectum venit, Crassæ Meningi per Suturas alligatum atque continuum. Membrana est tenuis, Fibrillisque innumerabilibus subjacenti C. Periostio affixa, cujus asperitates, & avulsarum fibrarum vestigia à Cranii porositate sub litteris D. & expansio sub E. visuntur. Notavi hic obiter Musculi temporalis F. Suturæ Coronalis G. ut & Sagittalis H. portiones.

Amoto capitis supremo osseo tegmine, ea quæ in ejus concavo continentur, patefiunt, & quidem (Fig. II.) primo Meninx Crassa A. primum Cerebri proprium involucrum, cujus historia enarranda venit; sed ut simul, & semel videret lector Cerebrum (hoc in subjecto egregiè constitutum, elevatum, atque extensum) in naturali suo situ, ac sub cæteris velamentis reconditum, dissecui à parte sinistra B. Crassam Meningem, C. per cujus densum corpus, serpentino ductu circumvoluta Cerebri moles D. transparet. Membrana Crassa Meninx, dura, multiplex, exterius ubi Cranium & Suturas respicit hisceque alligatur, aspera, interius levis, cerebri figuræ, atque circumgyrationi respondet. Per Fibrillas, membranas, atque vasa circa basin ita cum ossibus & interius cum subjectis Meningibus cohæret, ut vix absque laceratione ab eis avelli queat. Foraminulis perforatur pluribus, quæ, aut vasorum, quibus scatet, aut nervorum propagationi, Cribri instar, inserviunt: circa spongiosum os, pertusa est, Medullæque spinali posterius, pro constitutione ejus, exitum præbet. De hujus membranæ distributione primo notandum, eam duplicari in vertice, ibique Cerebrum dividere in partem dextram & sinistram, quæ duplicatio Falcis nomine indigitatur, cujus, ut & hujus Meningis quadruplicationis effigiem, post hanc secunda, & tertia Tabula exhibebunt.

Cerebellum à Cerebro hujus etiam membranæ adminiculo distinguitur. Sinus habet in sua duplicatione præcipuè quatuor, quorum detectio fit in

SEXTA

Fig. 1.

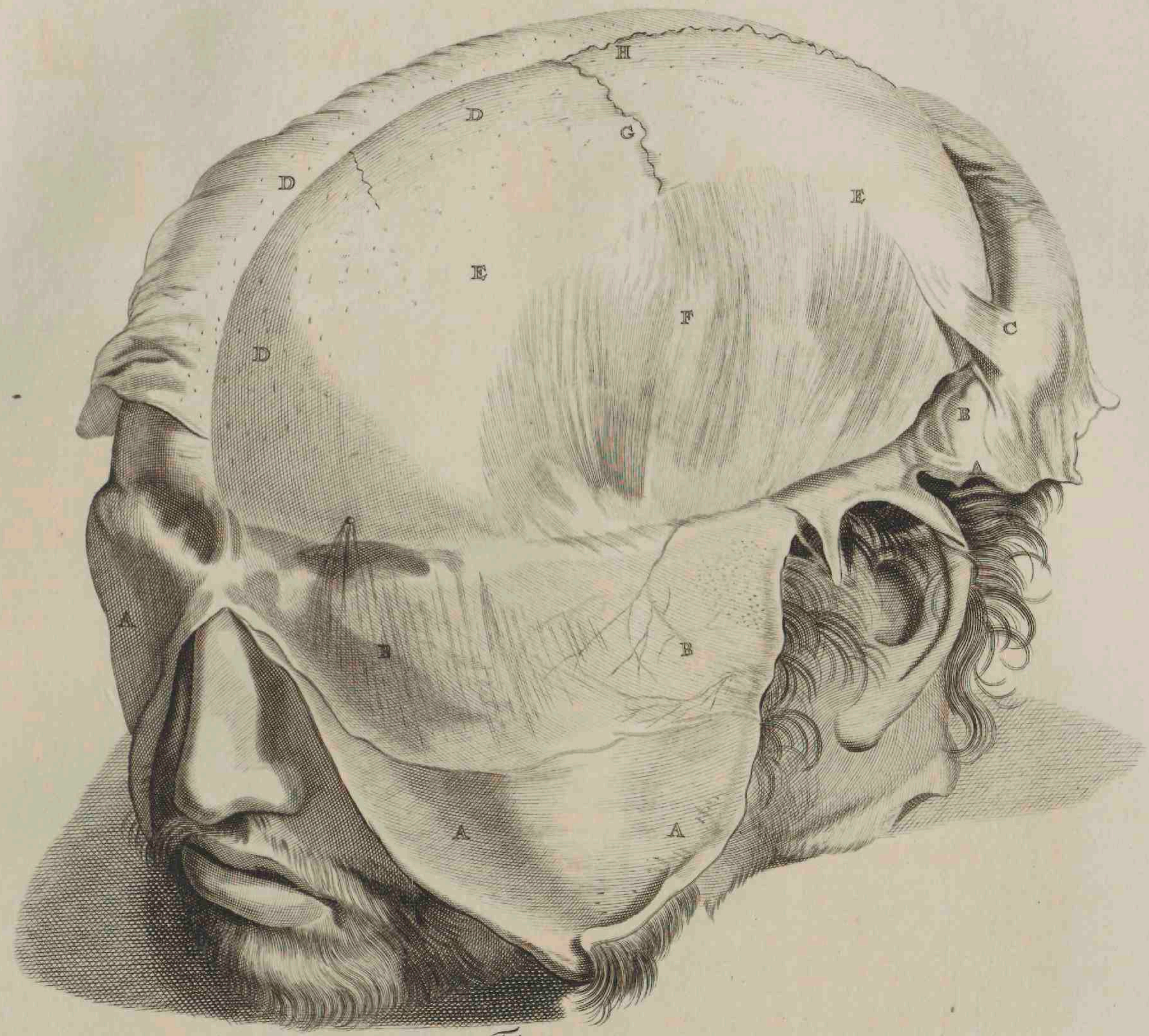
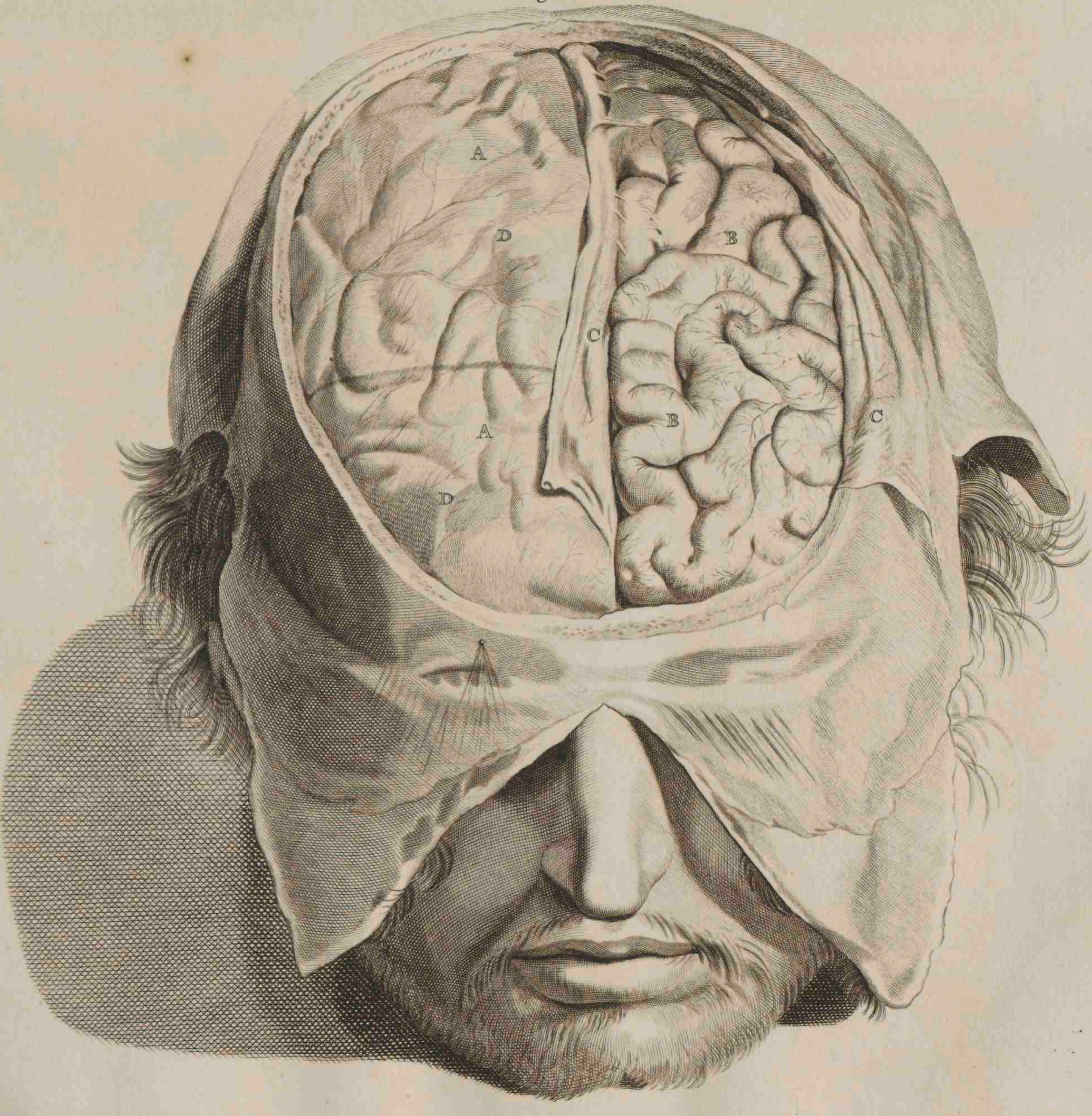

Fig. 2.

T. 6.

Fig: 1.

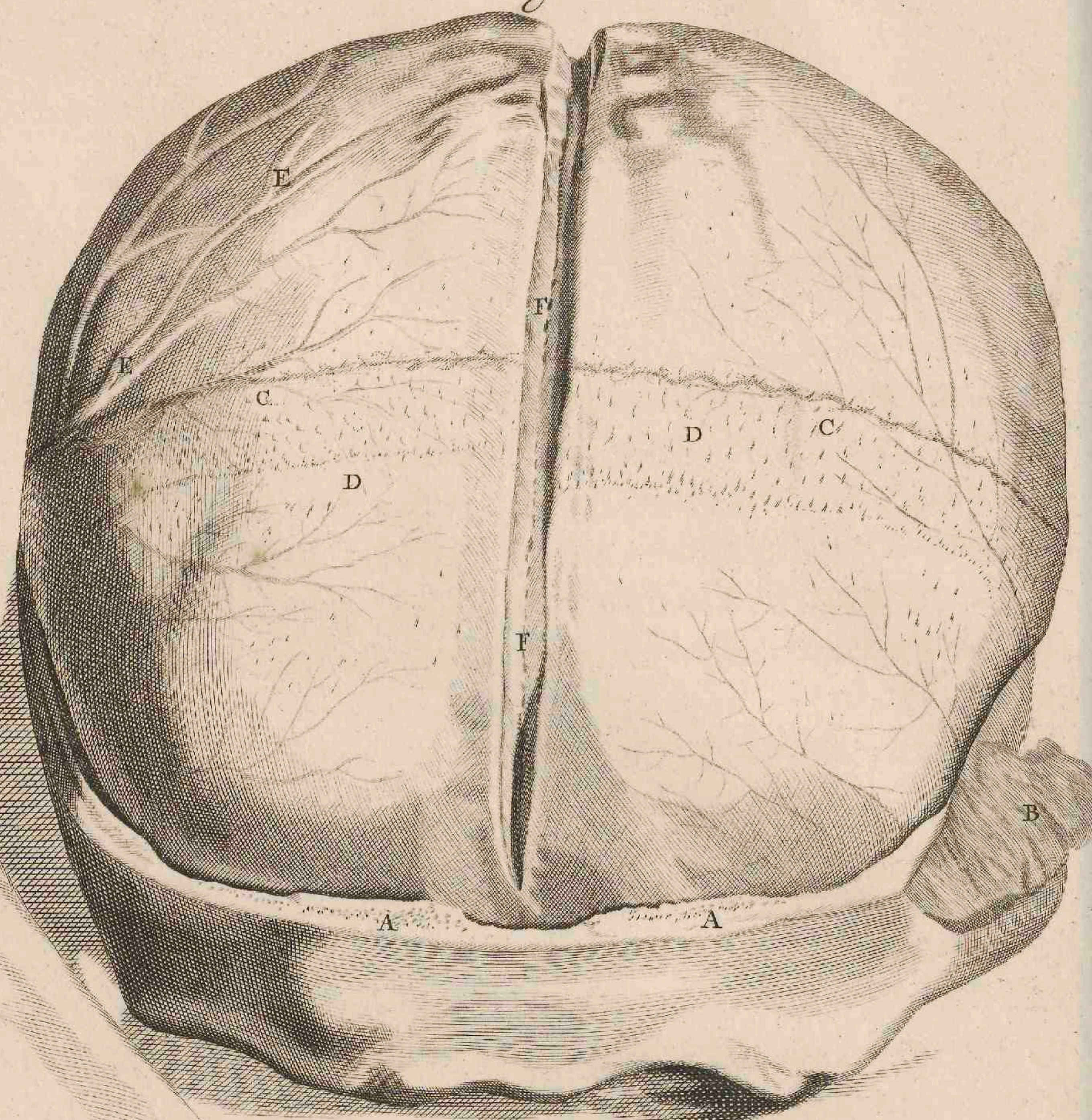

Fig: 3.

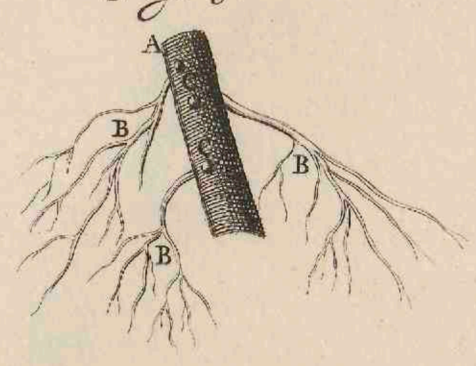

Fig: 4.

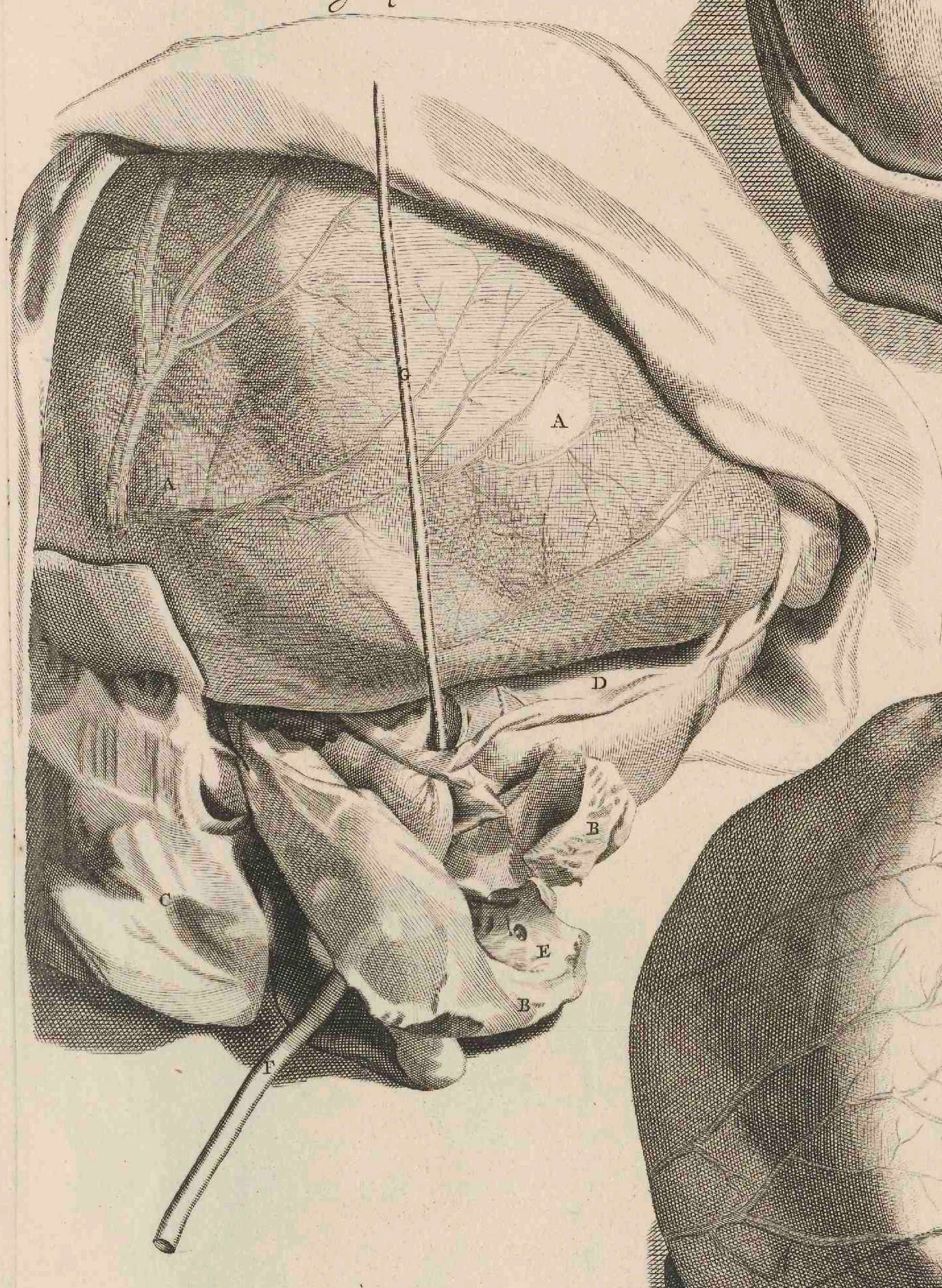

Fig: 6.

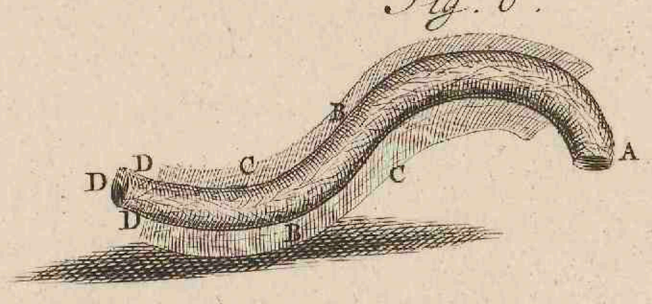

Fig: 2.

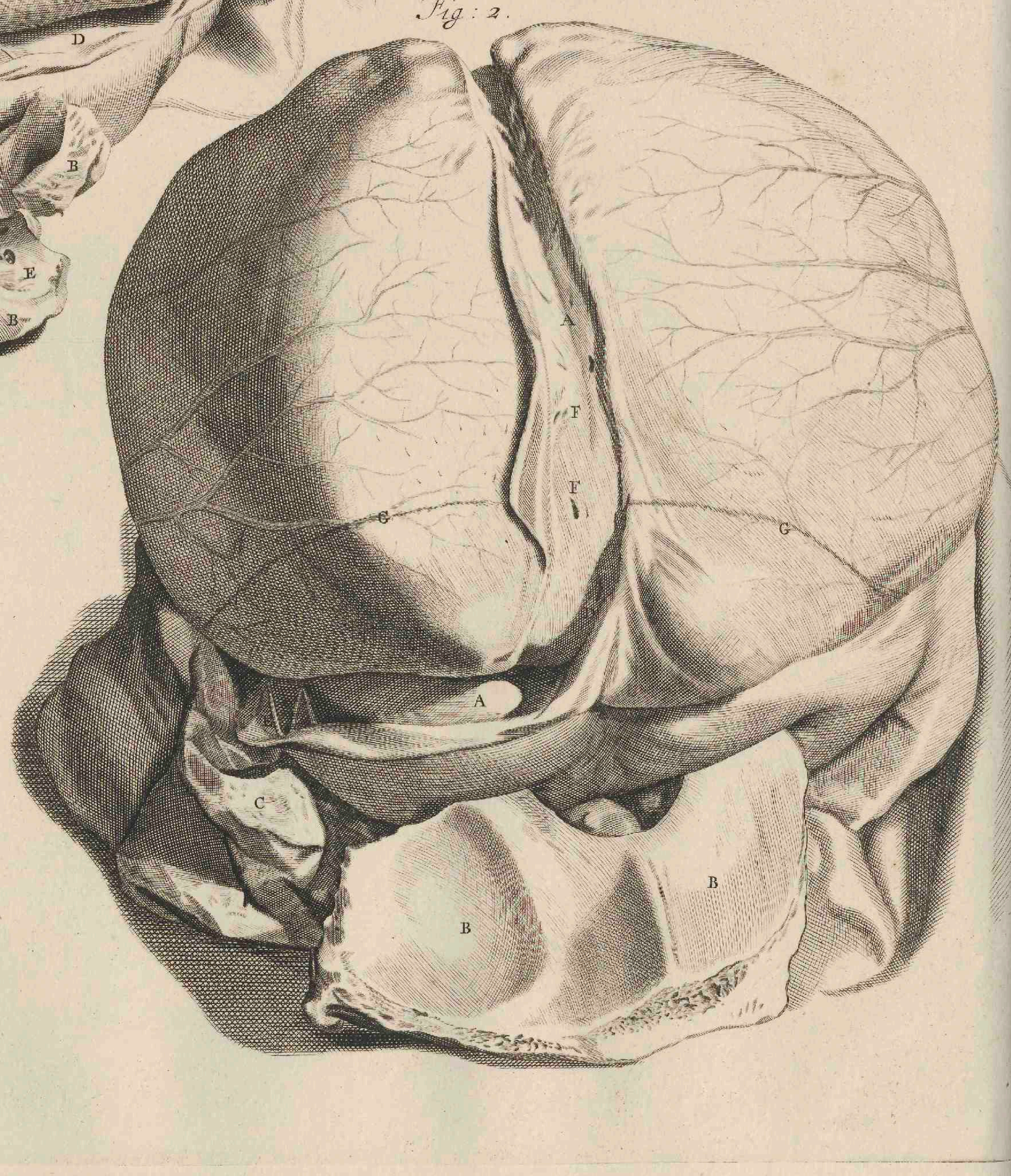
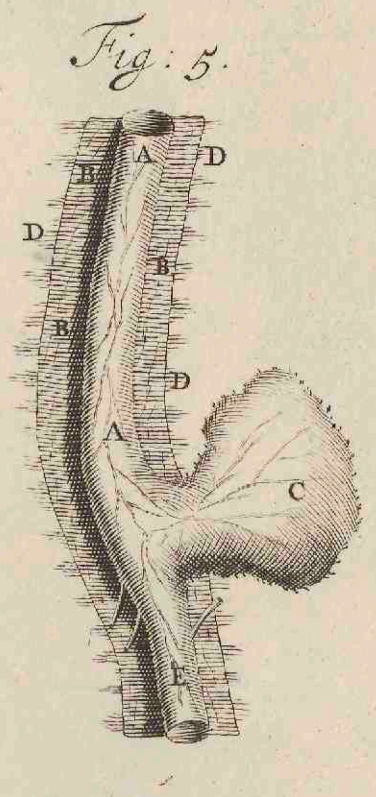

Fig: 5.

SEXTA
TABVLA,

Cujus prima Figura proponit resectum Cranium A. Temporalis musculi partem B. Crassam Meningem C. cohæsionis ejus cum Cranio aspera vestigia D. Sanguinea vasa flatu distenta E. Primus prædictorum Sinuum, cæterorum longissimus F. per Capitis longitudinem costæ instar elevatus, à Galli Cristæ regione, licet ulterius interdum visum sit ejus initium, usque ad Cerebri, atque Cerebelli interstitia excurrit, atque hoc loco, cum duobus Sinubus Lateralibus, incurvato ductu, conjungitur, ut videre est in

Fig. II. Sinus hi A. seposito Occipitis osse B. ad imam Petrosi C, vel prædicti Ossis partem pergentes observantur. Descendunt ab utroque Capitis latere nunc juxta Suturam Lambdoideam, nunc paulo inferius, quandoque paulo altius. Quartus D, hic parum visibilis, intro ad Pinealis Glandis sedem deducitur. Præter hosce & plurima alia sinuosa vascula sæpius deteguntur; quemadmodum hoc in cadavere insignes sese obtulerunt Crassæ Meningis variæ cavitates, & sinus. Prior per Falcis medium exporrigebatur, alter brevis, in Lateralium Sinuum dextrum variis anfractibus abibat. Sinus hi ampli, internè validissimis ligamentis E. & Membranulis, vinciuntur atque coarctantur. Vasorum orificia in eis frontem versus hiantia F. ut & G. Suturæ aspera cohæsionis signa extra numerum sunt. Quonam apparatu horum vasorum fit insertio, colligi potest ex

Fig. III. A. aperti Sinus portio B. vasa Sanguinea, C. eorum in Sinu patentia oscula. Supra memorati Sinus Laterales, in Occipitis ossibus ampliantur, concavitatesque sibi prospiciunt. Sinus cum adjuncta cavitate ab uno latere depingitur in

Fig. IV. Exhibet hæc A. Cerebrum Meningibus involutum, B. Ossis Petrosi, C. Occipitisque fragmenta, D. Sinum Lateralem dextrum apertum, E. Foveam sive ossis cavitatem, F. Jugularem Venam, G. Stylumque cavitati immissum. Totam hanc Machinam flatu distentam, & exsiccatam, proponit

Fig. V. A. Lateralis Sinus abscissus, B. Crassæ Meningis laceratæ & abscissæ portiones. C. Cavitas ovalis hìc, sed alias pro subjectorum varietate, variæ figuræ. Filamenta D. disrupta. E. Jugularis venæ initium. Ut multum Venosæ hæ cavitates, respectu structuræ, à cæteris Venis differunt; ita quoque Arteriæ in Cerebrum ingressio multum ab ejus generis cursu ordinario discrepat; quod

Fig. VI. (Licet monuerim, me de Sanguineorum vasorum distributione, non nisi specifico loco dicturum) propter hujus loci opportunitatem, non inconsultum visum est, proponere. A. Carotidis arteriæ, Cerebrum versus tendentis, pars. Tunica adscititia B. hic separata, C. disruptæ Membranæ vestigia, atque filamenta; D. Prædictæ arteriæ in Cerebrum abeuntis portio.

Quo ritu Crassa Meninx Cerebellum, ab ipso Cerebro superius separatum & distinctum quasi tenet, denotatur in

SEPTIMÆ
TABVLÆ,

Prima Figura, ubi Cerebrum A. elevatum & anterius reclinatum, ope vinculi B. & afsiculorum C. fuspenfum tenetur. D. Quadruplicaturæ Craffæ Meningis partes diverfæ. E. Fiffura in parte finiftra, ut in confpectum veniat F. Cerebellum, ab altero latere Meninge hac G. tectum. H. Limbus hujus Meningis, viam oblongatæ Medullæ præbens. I. Diffecti cranii partes. Cutis cum annexis defignatur fub K. Sed opus eft, denudatum à pofteriore parte, Capite inverfo, Cerebellum in naturali fitu & connexione exhibere, ut fit in

Fig. II. A. Oblongata Medulla B. Nervorum quorundam, poftea defcribendorum, varii exortus C. fepofita Craffa Meninx D. Cranii & E. exteriorum Capitis involucrorum veftigia. Antequam vero ad alia Cerebri integumenta pergam, ea quæ de hacce Meninge Craffa dicenda & demonftranda reftabant, abfolvenda erunt. Confuletur itaque fequentis

OCTA-

T. 7

Fig. 1.

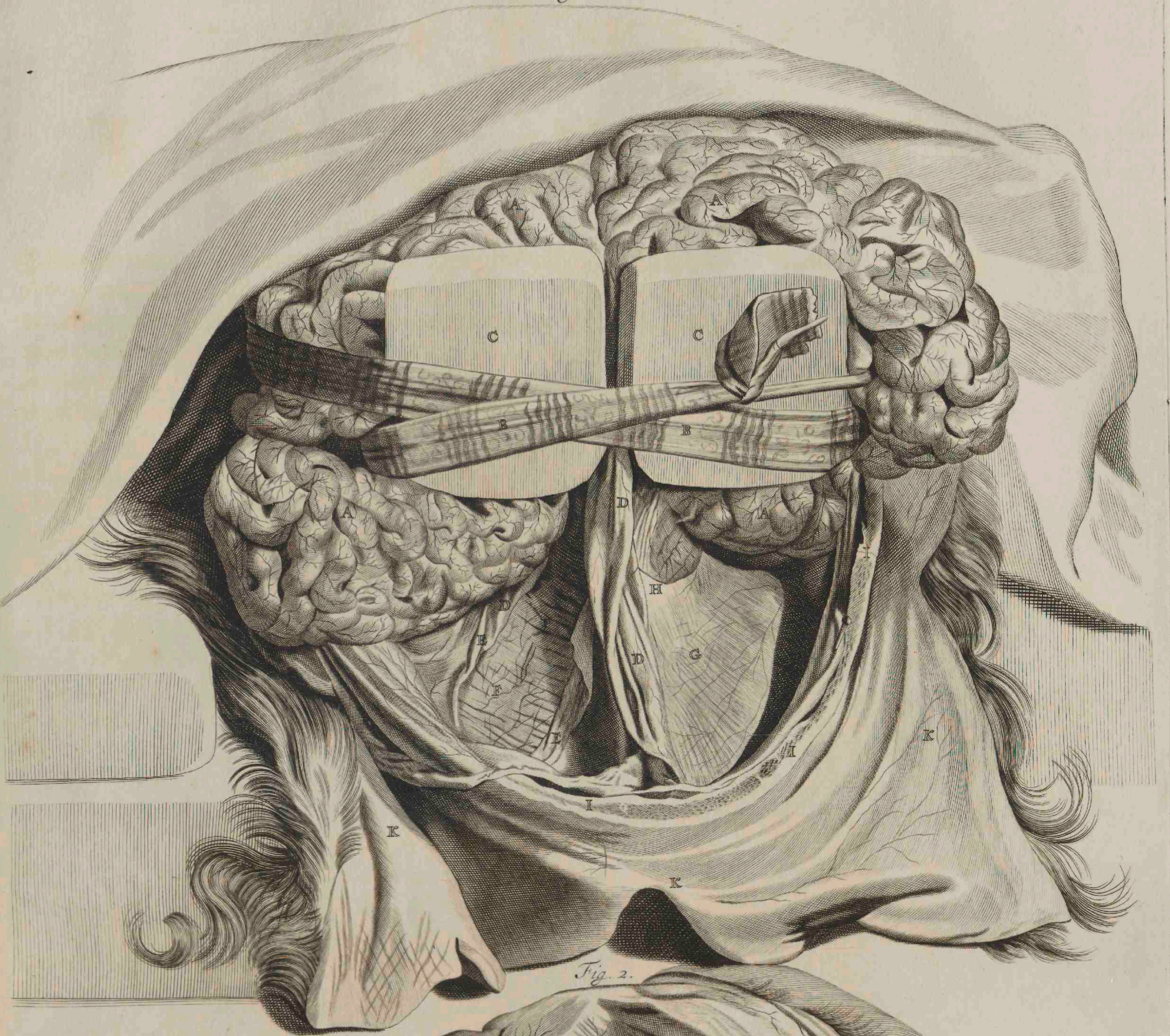
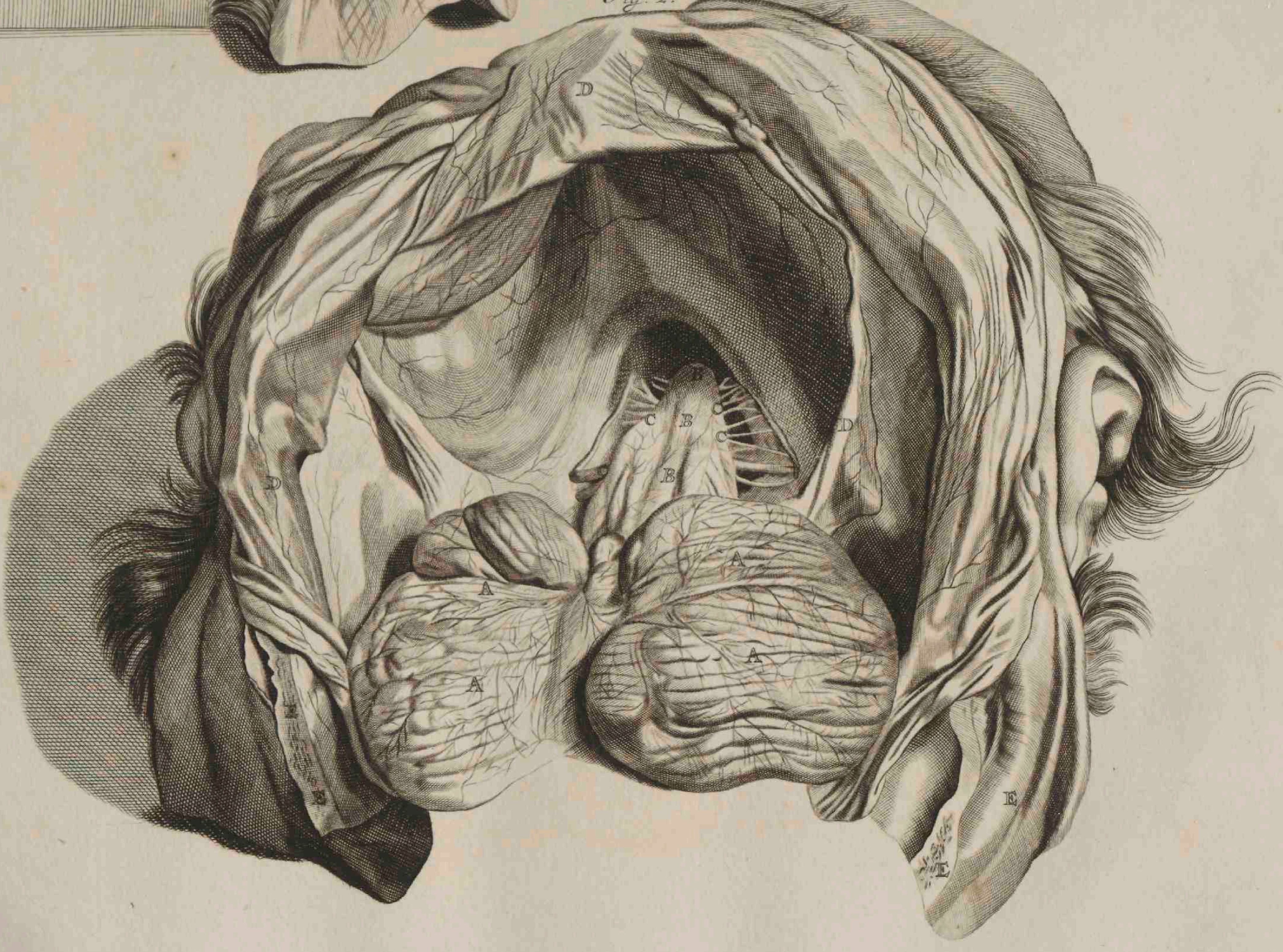
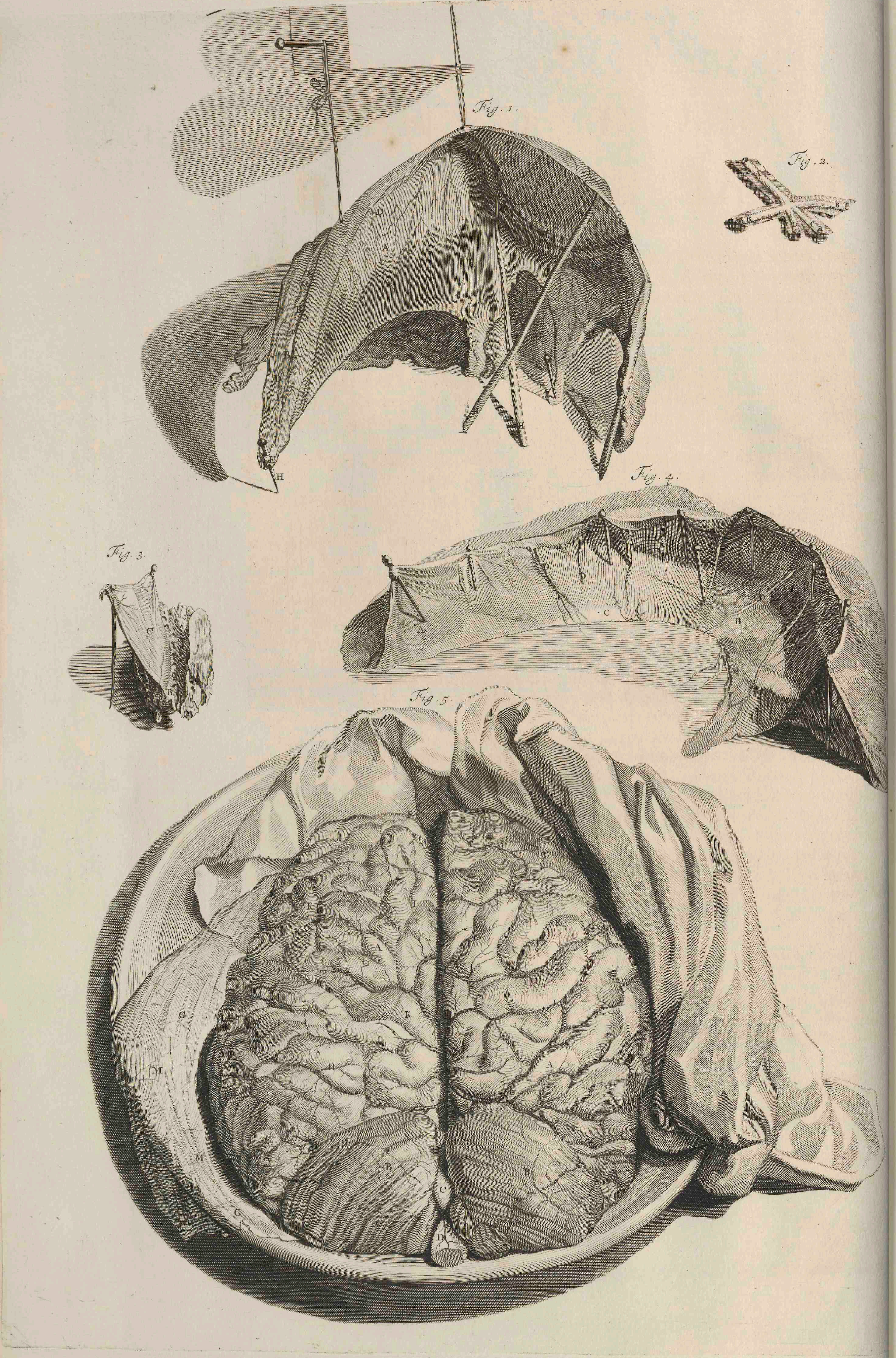

Fig. 2.

Fig. 1.
Fig. 2.
Fig. 3.
Fig. 4.
Fig. 5.

OCTAVÆ
TABVLÆ,

Figura prima: exprimit hæc ſuperiorem atque poſteriorem hujus Meningis exſiccatæ portionem, in qua A. Falx, B. ejus Sinus ſuperior, C. inferior, qui non ſemper invenitur, D. Vaſorum Sanguineorum orificia. E. Ejus initium ab Oſſe Cribroſo & Galli Criſta avulſum. F. Sinus Lateralis dexter. G. Duæ quadruplicaturæ partes. H. Styli, funiculi, aciculæ, quibus in exſiccando, Membranæ moles fulciebatur. Sinuum ſupramemoratorum itidem exſiccatorum & vento diſtentorum concurſus demonſtratur in (Fig. II.) abſciſſis Lateralibus Meningis Craſſæ laminis, reſervati tantum ſunt, A. Sinus Longus ſive Falcis ſuperior. B. Lateralis & C. quarti pars; quibus omnibus D. ejuſdem ſtructuræ ſurculi quidam inſeruntur. Falcis alligatio ſive initium à Galli Criſta & Cribriformi Oſſe oſtenditur in

Fig. III. In qua A. Os Cribroſum. B. Galli Criſta. Huic affixa Falx C. cujus exſiccata facies oſtenditur in

Fig. IV. A. Falcis pars anterior. B. Poſterior. C. Inferior ſive Limbus. D. Diſrupta vaſa ſanguinea.

Secunda Cerebrum obvolvens Membrana, utpote non nota, vel ſaltem non deſcripta, cum venia dixerim, fuſiore indiget explicatione. Tertia circiter à morte horâ maſculi capitis Cerebrum inveſtigans, ablato Cranio, Craſsâque Meninge & anterius elevato Cerebro, obviam mihi venit albicans imo & pellucida Membranula. Primo intuitu ſuſpicabar me, quod in humidiore Cerebro facile accidit, Meningem Tenuem, ſublevatione anteriorum Proceſſuum, ab ipſo Cerebri corpore ſeparaſſe, vel in duas diviſiſſe lamellas: cum vero rem ulterius indagare inciperem, opportunum mihi fuit obſervare, Membranam quandam minimis ſanguineis vaſculis ornatam, Tenui Meninge craſſiorem & Craſſiore tenuiorem, inter haſce reconditam, circa primum Oſſis Cuneiformis foramen ita duabus Meningibus affixam, ut vix divelli potuerit, obvolutisque nervis anterioribus, ſurſum pergentem. Circa Cerebri baſin, ubique ſubjacentis Membranæ portionibus & conſequenter cum iis, oſſibus, puta Oſſis Petroſi Proceſſui, Oſſi occipitis & aliis ejuſdem aſperitatibus firmiter annectebatur. Membrana hæc, quam Mediam Meningem voco, in omnibus Cerebri circumgyrationibus invenitur, eademque eſt, quæ etiam Spinalem Medullam, præter duas notas, ambit. Quod in rem præſentem facere poteſt, Spinalem Medullam tribus, ad minimum, includi velaminibus, receptum eſt, quid ni & etiam Cerebrum? cum Medulla hæc, hujus tantum ſit elongatio. Dubitandi ergo anſam non relinquit: in Membranarum enim productionibus obſervo, quod, ubi ab exortu procedunt, non niſi filamentacea expanſione finiuntur, aut oſſium apophyſibus inſeruntur. Sed ne diutius huic rei immorer, hujus Membranæ diatheſin autopſiæ ſubjicio, quæ oſtenditur in

Fig. V. Repræſentante A. Cerebrum ab oſſea compage & Craſſa Meninge liberatum. B. Cerebellum, C. Vermiformem ejuſdem Proceſſum, D. Spinalis Medullæ diſſectæ portionem. F. Cerebri ſupremam ſeparationem, ex Falcis, nunc avulſæ, productam immiſſione. F. Proceſſus Mamillares ſive anteriores. G. Mediam Meningem ſeparatam & reclinatam. H. Diſſectorum vaſorum diſtributiones.

Tertia, quæ Cerebrum obducit Membrana, Tenuis eſt Meninx, I. ſingulos Corticalis ſubſtantiæ receſſus, anfractus & protuberantias K. proxime involvens, ut liquet L. totum hoc velamen, frequentiſſimis M. Retiformibus ac Hederaceis vaſorum perreptatur diſtributionibus, quarum propagines ad ipſa penetralia quaquaverſum derivantur. Sepoſitis tribus hiſce velaminibus & à parte ſuperiore luſtrato ipſomet Cerebri corpore; ut ſeſe à parte poſtica, ſive inferiore ſuperficie exhibeat, priuſquam ejus interiora eruam, inſpectioni ſubjicio, ſub explicatione

NONÆ TABVLÆ,

Cujus prima Figura repræſentat A. Cerebri baſin, diviſam in Lobellos B. quatuor, anteriores C. & poſteriores D. anterius ſeſe offert E. Infundibulum, propendens quædam Cerebri, è laxioribus mollibusque conflata fibrulis, portiuncula, ſita inter Oblongatæ Medullæ crura, Pituitariæ vero Glandi non inſerta, ſed Membranarum ope alligata. Connectendi modum ut & quorundam nervorum exitus è Cerebro, exhibet

Fig. II. A. Cerebri Proceſſus anteriores, manu B. elevati. C. Infundibuli pars Cerebrum reſpiciens. D. Pituitaria Glans. E. Membranoſa connexio. F. Nervi Olfactorii. G. Optici. H. Oculos moventes. I. Involucrorum & K. Cranii veſtigia.

Infundibulo adjacet, ut iterum ad primam Figuram revertar, F. globoſum, ſubdurumque corpuſculum, inſtar duarum glandularum eminens, vel propriè propendens. Huic contigua eſt G. Oblonga Medulla, cujus ulterior Proceſſus H. extra Cranium Spinalis nomine gaudet. Medulla hæc oblonga duplici tubulorum genere conſtat, aſcendentium ab intimo medulloſo corpore & deſcendentium ab impoſito ſuperiore Cerebro; unde ejus ſubſtantia dura atque funiculoſa, armato oculo apparet. I. Annularibus Medulloſisque conſtipatur Protuberantiis, fibroſis vero tubulis, à lateribus obvelatur. Proceſſus habet varios, quibus Cerebri, ut & Cerebelli moles cum adjunctis mutuo devinciuntur, & quaſi conjunguntur. Intimus horum cum Spinali protenſione aſpectus & ulterior deſcriptio exhibebitur in ſequenti delineatione; hoc autem loco exterior tantum ejus facies, ut & ea Cerebelli, tractari potuit. Huic corpori inſiſtit K. Cerebellum; anfractuum atque circumgyrationis reſpectu, tam L. externè, quam M. internè plurimum à Cerebro, vulgariter dicto, differens: Extrinſecus namque lamellarum appoſitè ſitarum in modum conſtruitur; intrinſecus Medullaris ejus ſubſtantia N. inſtar arboris exfoliatorum ramorum, diviſa, Choroideo Plexu & glandularum ſerie ſpectabili, inſtructa eſt. Proceſſum emittit præcipuum, hic non conſpicuum, Vermiformem, minores plures O. implevi porro P. Vaſa ſanguinea, ad majorem differentiam cerâ, ideoque hîc diſtenta apparent. Hiſce viſis, ſummam merentur conſiderationem Nervi; quorum partes totum conſtituentes ſive ſtructuram & ſubſtantiam, ubi de Cerebri mole ſermo erit, explicabo. Jam vero de eorum exortu & diſtributione præcipua iconographicè diſſerendum. Horum conjugatio prima Q. Odoratoria audit. Ex Oblongatæ Medullæ cruribus initium, viamque inter ſtriata quædam Cerebri corpuſcula & Opticorum Nervorum thalamos ſumens, Cæteris mollior, Mammillari Proceſſu R. prædita & licet flaccidula, hic & plana appareat, in vivis tamen rotunda eſt. Innumerabilium ſubtiliſſimorum nervulorum apparatu, S. ipſi Cerebro & poſtquam Oſſis Cribriformis ſinus, foraminula, atque poroſitates permeavit, Naſi velamini interiori & Glandulis inſeritur. Horum nervulorum ductus atque ſitus, parallelus nempè, obſervatur, ubi per immiſſum tubulum, flatu eorum involucra parum diſtenduntur; tum enim, faſciculorum rectà & in longum ſtratorum, plurimæ claſſes angulos, ob mammillarem rotunditatem, ſub finem patientes, diſtinctè ſeſe offerunt. Qui primos hoſce ſequuntur, Optici ſunt T. quo ad ſtructuram præmagni & omnium, intra Cranium oriundorum, craſſiſſimi. Horum origo mollis eſt, è Thalamis Opticis, juxta ſtriatum corpus, poſt cujus tranſitum V. fibroſo nexu uniuntur; non quo ad minutiſſimos tubulos, ſed eorundem faſciculos, qui arctius complexiusque quam Odoratorii, mutuo membranis vinciuntur. In unum non coaleſcunt, ſed utriusque lateris tubuli ac filamenta proprium ſibi ductum, uſque in Oculi Centrum, tenent. Poſt ſupra memoratum coalitum, duriores evadunt, atque, ut inferius, ita hic W. ſeparati

T. 9.

Fig. 3.

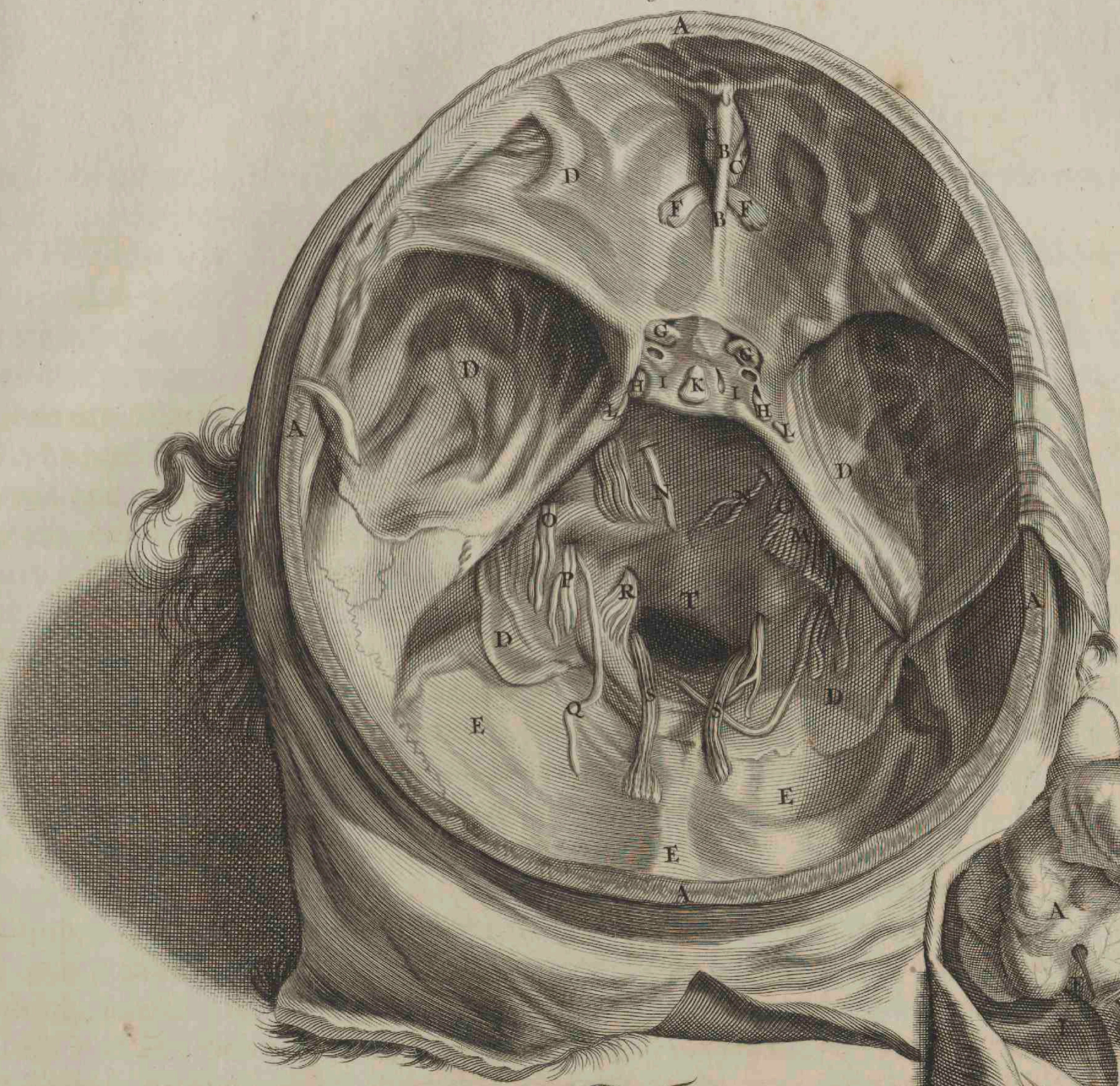

Fig. 2.

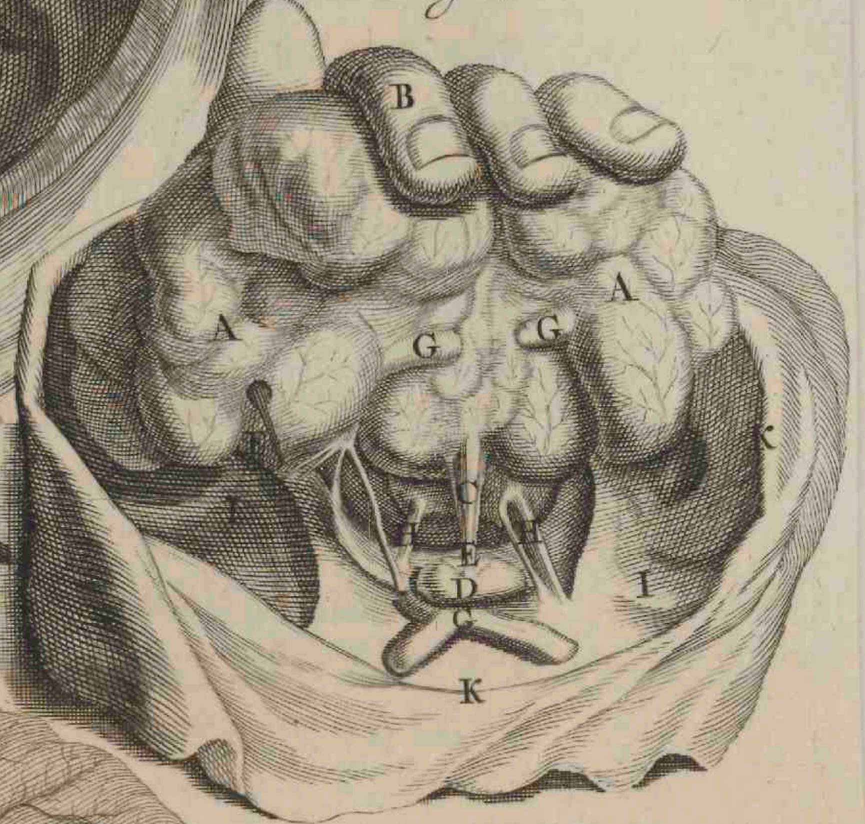
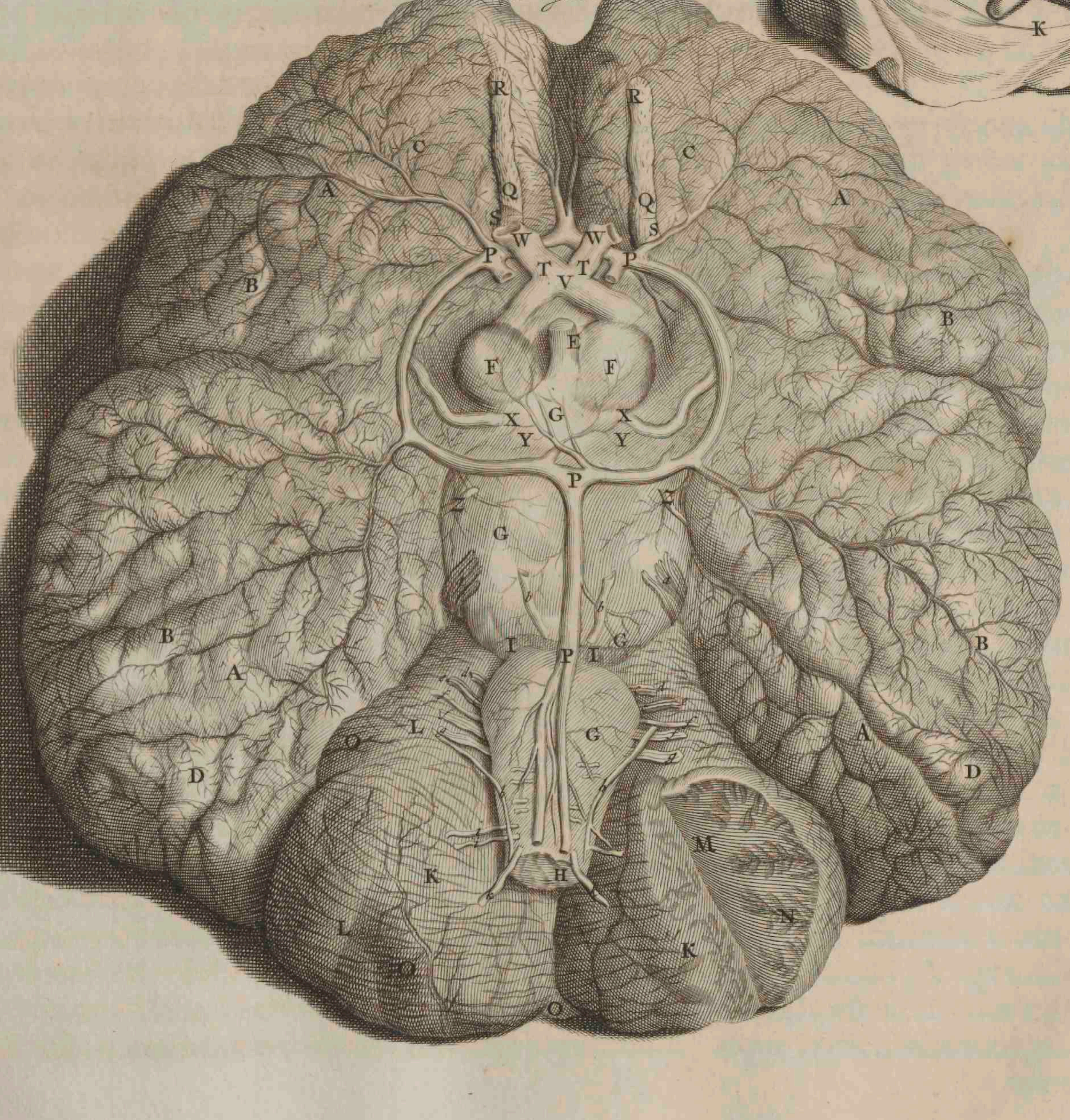

Fig. 1.

rati obſervantur. Præter reticularem ſanguineorum, quo obvelantur plexum, ſequentium nervorum filamentaceas quaſdam divaricationes, accipiunt.

Tertium Par X. Oculorum motorium, originem ducit, ex Y. Oblongatæ Medullæ baſis medio, à quo quadripartitum ad oculi partes tam externas, quam internas fertur. Hujuſce Paris fibrulæ, ſive tubuli craſſi, duri, tenſiles & prædictis minus flexiles exiſtunt, involucro lateralibus ita villoſis emiſſionibus adhærentes, ac ſi cum eo, illud cum iis, unius eſſet generis organum. Circa Paris Quarti Pathetici, ſive Oculorum Motorii Secundi Z. exortum, atque divaricationem, quædam notatu digniſſima exſurgunt & quidem primo, quod è regione Natium, ex Oblongæ Medullæ dorſo & commiſſura Medullarium Proceſſuum, à Teſtibus in Cerebellum deſcendentium, non enarranda minutiſſimarum fibrularum turmâ radioſè diſperſa, ſuboriatur. Secundo, quod horum faſciculi ſatis laxi, ubi ſub Meningibus, Oblongatæ Medullæ latera tranſiere, duriuſculi reperiuntur. Quo ad ejus ramificationes, præter unam inſignem & quidem nominis auctorem, recto ductu ſemper in Trochlearem Muſculum inſitam, alias quandoque nonnullas oculi, atque faciei partibus communicat; cum autem hoc fit, majuſculum & ſub jam indigitatis velaminibus paulo ab exortu diviſum eſt, ſequentisque Paris Quinti *a.* vicem, licet reſpectu principii varient, pro parte præſtare videtur. Sub unico hoc Quinti Paris nomine comprehenduntur varia, diſtinctaque nervorum quædam paria; quorum primum & ſecundum originem ſuam debet annularis Proceſſus lateri. Horum faſciculorum tubuli minores, tendinum inſtar duri, cæteri ejuſdem numeri & nominis nervi, molles, flacciduli, primisque majores, ab extimo medullæ margine, aut prædicti proceſſus initio, ortum ducunt. Hujus claſſis Nervi Oculos, Naſum, Genas, Os, Palatum, Linguam (unde Guſtatorii etiam vocantur) uno verbo, hederaceo plexu & capillari divaricatione plurimos anterioris capitis muſculos, imo Pari Intercoſtali aſſociati, Gulam, partesque ei vicinas inferius, tam externas, quam internas perreptant.

Sextum nervorum Par, non incongrue Timidum, *b.* ab annularis protuberculi fundo ſive baſi fibrulis valde latis ac Membranaceis exoritur; ad oculi partes varias, præcipue muſculos, dimittitur; ita ut ſub Oculorum Motoriorum genere ſit colligendum.

Septimæ conjugationis Nervi *c.* Auditui inſervientes duo, eique diverſæ conſtitutionis ſunt. Primi *d.* enim è fibrulis Mollioribus conflati, ab imo annularis protuberantiæ latere initium habent, intimaque auris organa exornant. Secundi *e.* qui funiculorum inſtar tenſiles exiſtunt, ex ultima Medullæ circumſcriptione producuntur; poſt trifariam diviſionem & cum paris vagi ramulo conjunctionem, meatus auditorii velamentis, præcipuisque tam vocis, quam auditus, puta laryngis, oſſis hyoidis, oris, aurisque muſculis implantantur, imo ad oculum exteriorem deferuntur. Ab hiſce tribus ſuperioribus Paribus nervi quidam membranaceo velamini ſeparatim incluſi & diſtincti intercoſtale Par, octavum, *f.* conſtituunt, quod licet cum præcedentibus & ſequenti nono ſive vago pari, ſummam intricatamque communionem, inoſculationem atque ſocietatem habeat, ut ſpecificum tamen, tam reſpectu originis, quam diſtributionis numerandum venit; oritur enim plexuformi initio ex annularis Proceſſus baſi, pari ſexto & ſeptimo aſſociatum, idque ita obvolvens, ut non, niſi ubi quinti & ſexti paris inoſculatio fit, diſtinctè ſeparatum abſque adjumento, conſpici queat. Quod ad diſtributionem, non tantum gulæ & colli quoſdam muſculos ſed & pectoris, quinimo & ventris, tam exteriora, quam interiora organa perambulat. Qui jam ſequuntur nervi, ſub paris noni vagive *g.* claſſe omnes comprehenduntur; quamquam duodecim, quindecim, imo & viginti ſæpius ex Medullæ lateribus ut & fibruloſa cauda, paulo infra auditorium par, diſtincte erumpentes inveniantur. Ex nominis ſignificatione, hujuſce paris diſtributio, Vaga ſcilicet, intelligitur. Primi ejus Nervi duræ robuſtæque, cæteri mollioris ſunt conſtitutionis. Poſteaquam innumera ſobolum, conjugationum, atque inoſculationum genera

nera exprompſerunt, ab anteriore, quemadmodum intercoſtales à poſtica parte, pleraque duarum cavitatum viſcera, ſuis ramificationibus ac tubulis, ditant.

Decimum Nervorum conjugium *h.* per excellentiam Spinale, inter ſextam, aut ſeptimam cervicis, imo primam dorſi vertebram, ex Spinalis Medullæ latere, cui in aſcenſu fibrulis valde tenuibus connectitur, originem petens, muſculis cervicis ſuos impertit ramulos, ultimos vero, ſcapulæ Muſculus excipit. Licet cum præcedentis & ſequentis paris fibris, coaleſcere videatur, non tamen, nec in exitu per oſſeum foramen cum iis unitur; ſed ſemper (quod in decocto capite levi labore perſcrutatur) horum propagines à ſe invicem diſtinctæ manent.

Undecimam Nervorum claſſem *i.* complexam vocare, ſtructuræ convenit. Oritur enim tubulis pluribus, tam latis & mollibus, quam teretibus & duris, qui in plexu uno, ubi deorſum tendere incipiunt, omnes continentur, ex medullæ caudæ medio corpore, poſtquam cum duodecimo ſocio & ſpinali ramo, inferiores vocis organi muſculos viſitavit, præcipuè (non quibuſdam glandulis ſuos negans villoſos plexus) linguæ baſi inſeritur.

Ultimi nervorum faſciculi *k.* tam intra cranium, quam Colli vertebras, priores ex longa Medulla, infra proceſſum occipitis oriuntur, ita ut ſi ipſis nomen diſtinctionis ergo ſit tribuendum, Occipitales nuncupandi erunt. Horum diſtributione gaudent, Cervicis atque Colli Muſculi.

Hi ſunt nervi, qui intra cranii ambitum oriri dicuntur; quorum numerum non perturbare, ſed augere coactus ſum; Quod nullam confuſionis ſpeciem præbet; tanta etenim auctorum, in hiſce claſſibus enumerandis, eſt differentia & diſſenſio, ut de numero liberum ſit diſponere, modo ad diſtinctionem tendat.

Antequam Spinæ Medullam, nervoſque ſpinales demonſtrare pergam, cranii baſin cum contentis, pro parte Meninge Craſſa & mediâ tectam, exhibeo per

Fig. III. In qua oſtenduntur A. diſſecti cranii veſtigia. B. Criſtæ galli dorſum. C. Oſſis cribriformis duæ partes. D. Meninges, cranii baſin contegentes. E. Occipitis oſſa ab hiſce libera. F. Olfactoriorum nervorum abſciſſæ protuberantiæ mammillares. G. Nervi optici. H. Oculorum motorii. Inter hoſce & primos præcedentes, ſita eſt I. Glandula quædam pituitaria, melius ſellæ nominanda, ejus enim medium occupat. Glandula hæc ex pluribus ejuſdem generis partibus, quarum ſingulæ fibroſo nexu cohærent involucro, conflata, ſuperius excavata, ſanguineorum vaſorum reticulari plexu ornata, à cerebri velamentis portionem acquirit. Huic ſine continuitate ſubſtantiæ ſupernè Infundibulum, K. infernè Lymphaticorum plurima capillamenta adhærent. Nervi Pathetici L. Guſtatorii. M. Timidi. N. Auditorii. O. Vagi. P. Spinales. Q. Complexi. R. Occipitales, S. hic aliquantum, ob divaricationis viſendæ modum, extracti. T. Foramen, Medullæ Spinalis exitui è cranio inſerviens. Hæc de cerebri exterioribus: de interioribus verò phænomenis quæ ſequuntur.

Tota Cerebri compages apte dividi poteſt, in Corticem, Medullam & Nervos. De quibus ut ordine agatur, inſpiciendæ ſunt figuræ,

DECI-

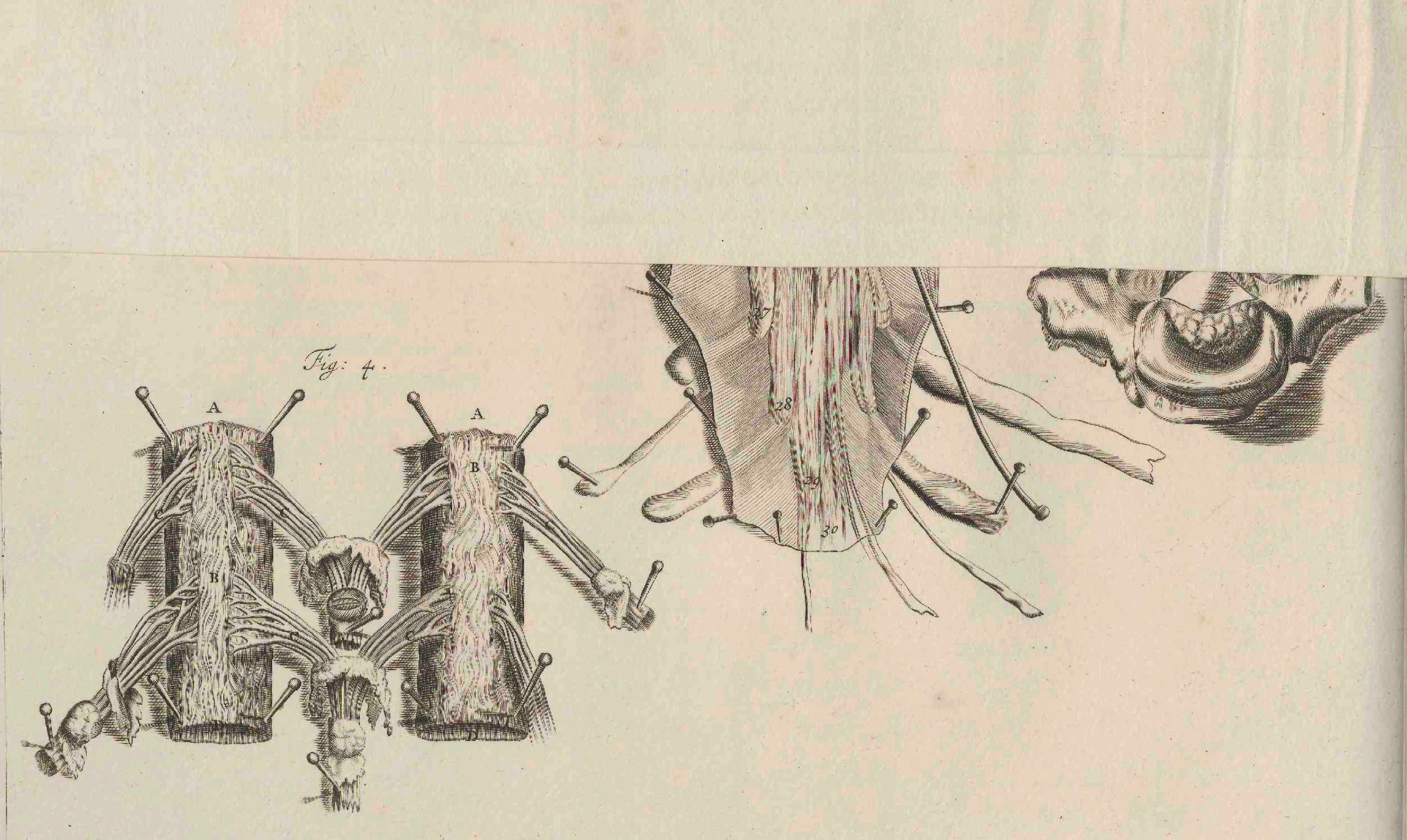

T. 10
Fig. 1
Fig. 2
Fig. 3
Fig. 4
Fig. 5
Fig. 6
Fig. 7
Fig. 8

Fig: 4.

DECIMÆ TABVLÆ,

Quarum prima, totam cerebri molem, una cum appensis, imo Medullarem caudam exhibet. A. Avulsæ Meninges. B. Cerebri transversim dissecti portiuncula, in qua C. circumgyrationum, anfractuumque profundi Sulci, ut & D. Corticalis, E. Medullarisque differentia exstat. Cerebrum Glandulam, aut si mavis, glandulosam esse massam, ex corticis denudatione, patebit. Cortex hic qui omnes Cerebri partes, Spinalem etiam Medullam, ambit, innumerabilium Glandularum subcineritiarum est acervus. Hæ omnes licet tortuosè videantur dispositæ, tamen, racemorum ad instar, acervatim colliguntur, ordinesque rectos duos & interdum tres efformant. Figurâ, nec magnitudine unaquæque cum adjunctâ sibi vicinâ convenit. Præ majore enim vel minore compressione, ovalis, rotunda, tubulosa vel plana magis apparet: ex hisce quædam sunt Fibrosæ, aliæ Membranosæ aut Vesiculosæ, omnes Vasorum Sanguineorum capillamentis obvolvuntur, perforantur & cum cæteris, suis vicinis, majusculis ramis sanguiferis appenduntur. Hujus structuræ corpora, etiam inter Medullæ varias partes atque interstitiola, inveniuntur tubulosa. Ultima harum glandularum series continua est, multiplicibus pellucidis fibrulis, aut tubulis, qui omnes fascium modo, tam nerveis, quam sanguiferis vinculis mutuo cohærentes, vario ductu & flexu, singuli ad singulas glandularum classes deferuntur. Albicans hoc cerebri corpus, Medullæ nomen sibi vendicat. Hujus plurimi tubuli, circa Cerebri basis medium, vel oblongæ Medullæ, Cerebellique fundum convenientes, Nervorum genus, corpora teretia, tensilia, sive minimorum suæ stirpis tubulorum fasciculos producunt. Ita ut Medullæ producti tubuli postquam Meningibus circumducti sunt, Nervorum nomen suscipiant. Medullæ tubuli interius arctius complicati, corpus efformant callosum. Quæ huc usque de prædictarum Glandularum & Tubulorum facie atque structura dixi, in cocto Cerebro opticis vitris deteguntur: ut demonstrat

Fig. II. A. Cerebri cocti portio. B. Meninges tres cerebrum obvolventes, separatæ. C. Vasa Sanguinea. D. Eorundem Capillares distributiones & reticulares plexus. E. Glandularum corticalium variæ series. F. Tubulorum hisce convenientium fasciculi, Medullam constituentes. G. Fasciculorum lobi, sive separationes & racemi, qui variis angulis intorquentur, incurvantur atque diversimodè disponuntur. H. Tubuli complicati & ex iis producti. I. Nervi. Cerebri moles hic aperta, Ventriculo sive cavitate superius (vide Fig. I.) F. lata & quo magis ad Occipitis regionem properat G. angustiore gaudet. Concavum hoc spatium, vel Cerebri distantia hæc, Callosi corporis H. fulcimento sustentatur; Cerebrique portione tenui, cum appensis atque protensis velaminibus septi instar, Fornice I. nempe, distinguitur. Hujus Crura K. inter Striata corpora sive Medullæ partes L, ex minus flaccidulis & magis membranosis tubulis conflata, descendunt. Supra innui Cerebri Medullam varios educere processus. Transversum habet unum M. prædicta corpora connectentem, quæ ejusdem sunt structuræ, cum protuberantiis Medullaribus sequentibus. Quarum primæ N. Thalami nervorum opticorum, secundæ Natiformes O, tertiæ P. secundarum appendices, vasorum compressura aliquantulum separatæ, Testes vocitantur; harum protuberantiarum variè figuratarum tubuli, cum thalamorum imo ductu, ubi invicem associati, versus annulos & medullam deducuntur. Hisce supernè adjacet Q. Pinealis protuberantia; Corpusculum subdurum, multis medullosis productionibus oblongæ Medullæ Lateralibus processibus, quos auget & cum quorum Tubulis eandem tenet viam, adnatum & continuum: inter hasce prominentias, Sinus ventriculum respiciens invenitur, Pinealem eminentiam glandiformem à cæteris suis vicinis distinguens. Huic supersternitur, sed hic parum è situ debito remotus R. Plexus choroides, utriusque generis sanguineorum vasorum, nervorum, plurium Lymphatico-

tico-

ticorum, Glandularum, atque Membranacearum expansionum, Ventriculi parietibus, præcipuè thalamis, striatisque corporibus, villosis fimbriis adhærentium, tortuosa contextura. Hujus unius alæ anatomen, ut sese opticis adminiculis tractanda præbuit, ostenditur, in

Fig. III. A. Membranacea involucra vasorum fasciculos investientia, separata. B. Arteriarum, C. Venarumque gypso & ipso sanguine repletarum ramusculi & plexus. D. Lymphaticorum rami, ut fieri potuit flatu distenti. E. Tubuli Nervosi. F. Glandulæ præter ordinem hisce interfitæ, quarum aliæ duriores & fibrosæ, aliæ vesiculosæ & flaccidæ magis reperiuntur à testiformibus protuberantiis (vide Fig. I.) Processus emittuntur duo S. è quorum commissura T. quæ in medio est, Nervorum Patheticorum V. quemadmodum ex Spinali Medulla inferius W. Spinalium exortus, in utroque latere, observatu dignus est. Hi Processus, ubi una Cerebellum X. hic divisum, attigere, singuli suos Medullarium Tubulorum fasces Y. Ramusculorum instar exfoliatorum Z. dispergunt. Sub Cerebello, oblongæ Medullæ cauda, cui foveola quædam impressa, atque Spinæ Medullæ initium latitat. In Medullæ hoc extenso corpore notanda sunt, ejus involucra, *a. b. c.* hic dissecta & expansa. Figuram, longitudinem, latitudinem atque Crassitiem pro Vertebrarum capacitate & Nerveorum manipulorum majore, ut circa Brachia & Crura, vel minore, ut circa Dorsi medium, copia, atque exitu, ad singulas partes sortitur. Satis conspicua ejus juxta longitudinem divisio est, sed tamen ita, ut ab alterutro latere cohærentes Tubuli dimittantur, ut liquet in

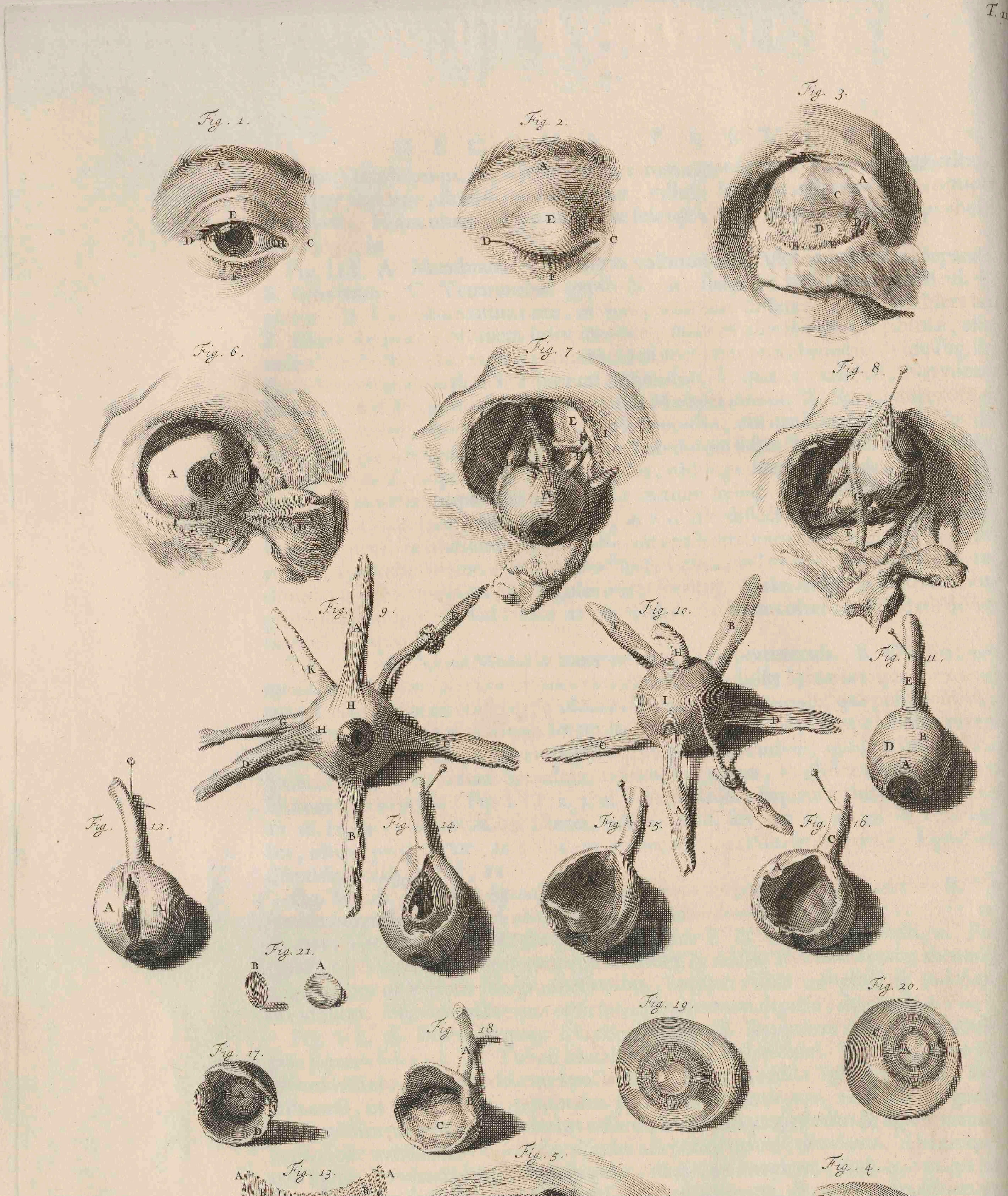
Fig. IV. A. Spinæ Medullæ transversim dissectæ portiuncula. B. Divisio intermedia C. Tubulorum connexiones ex memoratæ Medullæ Spinæ utraque parte exteriore D. diversimodè colligati & associati Tubulorum manipuli, qui postquam Vertebrarum, huic exitui destinata foramina, transiere, in nodos sive globosos plexus coëunt. Manipuli hi 30. quorum quidam insigni multitudine, quidam unico socio spectabili, sub Nervorum Spinalium nomine erumpunt, in classes dividuntur tres. Horum septem primi (Fig. I.) 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. Collo, sequentes duodecim 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. Dorso, horum vicini sex, 20. 21. 22. 23. 24. 25. Lumbis, ultimique quinque, 26. 27. 28. 29. 30. Sacro ossi exitum suum debent. Egrediendi modus colligi potest, ex

Fig. V. A. Medullæ Spinalis circa tertiam dorsi vertebram excisa portio. B. Velamina expansa. C. Tubuli ab utraque parte descendentes. D. Horum contiguitas, & extra Vertebram E. nodosus plexus. Fissuræ F. & Vasorum G. vestigia. Post egressum è Vertebris, singuli propagines edunt & ad sibi viciniores partes abeuntes, Capillaribus ac Villosis suis productionibus, tandem visum aufugiunt & indefinite dividuntur. Nervi structura per opticum instrumentum depicta, demonstratur in

Fig. VI. A. Nervi propago è Collo dissecta. B. Sanguifera vasa. C. Tubulorum separati fasciculi. D. Tubuli lateralibus fibrulis cohærentes. E. Tubulorum villosæ extremitates, prout delineari potuerunt. Totus Medullæ Spinalis tractus, Vertebrarum, ut & Ossis sacri interioribus parietibus circumseptus, valido & pinguedine glandulisque præsertim posterius referto, incrassatoque periostio & ligamentorum expansione membranacea, involucri instar adventitii quarti, obvelatur. Ab hoc quoque Spinæ involucro Nervi membranacea filamenta devehunt; unde quo magis hujusce participes sunt & ad Brachia vel Sacrum os festinant, duriores, robustioresque evadunt. Divulsa hujus velaminis pars repræsentatur in

Fig. VII. A. Spinæ Medullæ pars postica, Spinas respiciens, suis inclusa B. velamentis propriis. C. Supramemorati velaminis adventitii lamina, stylo elevata. Huic inhærent E. Pinguedinis sacculi, hisque glandulæ. F. Erumpentes nervorum coagmentationes. Viso Cerebro, Medullari Processu, Nervorumque inferiore syrmate, quasdam eorum soboles superiores & quidem primo opticas, proponam. Ab oculis itaque faciei descriptionem inchoare præstabit. Oculi partes tam exteriores, quam interiores, reservatis osseis, delineantur, in Figuris

VNDE-

T. 11
Fig. 1.
Fig. 2.
Fig. 3.
Fig. 6.
Fig. 7.
Fig. 8.
Fig. 9.
Fig. 10.
Fig. 11.
Fig. 12.
Fig. 14.
Fig. 15.
Fig. 16.
Fig. 21.
Fig. 17.
Fig. 18.
Fig. 19.
Fig. 20.
Fig. 13.
Fig. 5.
Fig. 4.
Fig. 22.
Fig. 23.
Fig. 24.

VNDECIMÆ TABVLÆ.

Exteriores partes in Figuris I. & II. demonstratæ, sunt A. Supercilia, Crines variâ insertione B. circuitum oculi extremum semicirculari arcu à Naso C. usque ad encanthum minorem D. obambulantes. E. Palpebra superior, F. & inferior. G. Glandulæ, quarum una hic visibilis H. Præter toti corpori communia involucra, Palpebræ, ex Crinibus, Cartilagineo arcu, sive Ciliis, Musculis, Glandulis & Vasculis hisce propriis, conflatæ sunt. Crines superioris, superius, inferioris Palpebræ, inferius incurvati, cartilagineo Membranis articulato arcu, inseruntur. Crines hi vicinas habent Glandulas minores, cum majoribus, præsertim superiore, associatas. Ex hisce & prædicta ad Palpebrarum ora extima emittuntur vascula quædam instar Lymphaticorum. Glandula hæc superior, oculi dorso incumbens, ex pluribus racematim colligatis glandulis, uno Membranaceo involucro circumvestitis, ab encantho minore, totum fere oculi superius hemisphærium contegit, ut in

Fig. III. Ubi A. Cutis cum annexis avulsa. B. Oculi ossea orbita pinguedine & musculorum dissectis fibrulis tecta. C. Glandula superior. D. Ejusdem ductus proprii. Glandulæ, propria circumscriptione gaudentes, hisce interpositæ E. Musculos palpebræ habent (Fig. IV.) tres: primus A. rectus, à Membranaceo involucro osseam oculi orbitam obducente, ubi Nervum opticum obvolvit, originem accipiens, Palpebræ margini lato expansoque tendine inseritur. Sequentes duo semicirculares sunt, ab involucri Nasi superiore, lateralique parte, usque ad encanthum minorem extensi, unus B. superior, alter C. inferior est, ambo circulum ovalem efformantes. Horum tendines circa exortum uniti quasi apparent. Secunda, majorem oculi angulum replens glandula, lacrymalis nuncupatur. (Fig. I. H.) Dura hæc & vasculis solidioribus instructa, quæ inter palpebrarum tunicas excurrunt, aut meatibus, Naso propriis, suas impertiunt propagines. Ut quæ de Glandulis, Vasculisque hisce destinatis, dixi, melius intelligantur, inspiciatur

Fig. V. In qua naturali magnitudine adauctâ, quædam per microscopium, quædam ad hanc normam, & proportionem depicta proponuntur. A. Cutis cum annexis remota. B. Glandula superior: C. minores ex quibus hæc conflatur. Ductus proprii, eorumque orificia. D. Glandulæ hisce interstitæ E. Cilii cartilagineus arcus F. Membranis G. articulatus. Ciliorum crines superius incurvati H. Glans lacrymalis I. Nasi ossicula fracta, partim seposita K. Ductus nasum L. & Palpebram versus M. tendentes. Sepositis Palpebris & prima Ophthalmographiæ parte, procedendum erit ad

Fig. VI. Comprehendit hæc A. Oculi tunicarum adspectum exteriorem, Tunicam B. corneam, cum Pupilla. C. Circumjacentes partes sunt: D. abscissæ Palpebræ. E. Osseæ orbitæ pars superior, F. inferior. Priusquam de Tunicis agam, oculi Musculos exhibebo. Horum quatuor recti, duo obliqui vocantur. Recti sunt (vide Fig. VII. & VIII.) A. superior Attollens, B. inferior Deprimens. C. Lateralis, è minoris anguli regione Abducens. D. Lateralis, è regione Nasi sive majore Adducens. Omnes hi à Tunica, E. Oculum investiente, ubi Nervus opticus oculum ingreditur F. eundem habent exortum & ab exortu Processum, ad Corneæ tunicæ extimam expansionem. Lati tenuesque eorum tendines, hic separati, ad Corneæ circumscriptionem invicem membranæ instar associantur. Primus obliquorum G. quem Amatorii nomine designabimus, inter duos deprimentem nempe, & adducentem musculos, à minoris anguli velamine ascendens, superius Corneæ ex Iridis regione, utplurimum inseritur; hoc vero in subjecto, prædictos exterius obreptabat. Secundus H. Trochlearis, ortum ducens cum primis quatuor, situm habet triangularem: recto enim ductu ad oculi angulum majorem I. procedens, huic, ope Trochlearis organi K. circularis musculi, Cujus tendo nasi ossis integumento affixus est, alligatur; Musculoque hoc perforato, ad quinti usque insertionem L. progreditur.

Horum sex Musculorum interstitia, adipe glandulisque pluribus implentur. Separatos hosce & explicatos extra osseam oculi foveam, ostendit

Fig. IX. A. Musculus attollens, B. deprimens, C. abducens, D. adducens. E. Trochlearis. F. Trochlea, sive circularis. G. Amatorius. Horum, in modum membranæ expansus, tendo H. I. Pupilla sive pellucida tunicarum circumferentia. K. Nervus Opticus, ut sese à postica parte exhibent, conspici potest in

Fig. X. A. Musculus Attollens, B. Deprimens, C. Abducens, D. Adducens. E. Amatorius. F. Trochlearis. G. Circularis sive Trochlea. H. Nervus Opticus. I. Oculi globus: hujus Membranæ, præter Adnatam A, (vide Fig. XI.) è Cranii periostii & Musculorum tendinosa expansione efformatam, reticulariter unitam ossique proximam, tres sunt à Cerebri involucris derivatæ. Prima B. Cornea est variis ejusdem ut & sequentium Tunicarum subdivisionibus non necessariis, una enim & continua quæque est membrana, sepositis, hanc describere pergam. Hujus anterior pars C. nullo membranaceo velamine vel tendine obducta, pellucida; posterior D. priore crassior & sequenti Membrana nigricante, ab interno latere & prædictâ Adnatâ externè obductâ, opaca est. E. Nervus opticus. Secunda, (vide Fig. XII.) aperta priore A. cui firmiter adhæret, è villoso nervearum fibrularum apparatu conflata, est B. Uvea. Uberrimè per hanc, præsertim posterius, vascula sanguifera sparguntur. Anterius transparens, duplicata, Crystallinumque humorem vestiens, in medio perforata, mollis & mobilis est. Ejus limbus sive circulus anterior variè, ex variis efformatis musculis coloratus apparens, C. Iris dicitur; Organum quod Ciliarium processuum nomine denotatur, constat ex minutissimis musculorum fasciculis subalbidis, numerum octogenarium excurrentibus, ligamento cuidam ex totidem nigricantibus exstructo, alligatis. Harum utriusque ordinis fibrarum quædam, ligamenti latitudinis margines ambos tangunt, quædam ad medium pertingunt, ut videre est in

VNDECIMA TABVLA.

Fig. XIII. A. Ligamentum ciliare, constans ex Fibris latitudinem ejus percurrentibus, B. & ad dimidium finientibus C. hisce interseruntur lymphæductus plurimi. Musculosa hæc contextura cum tota Uvea membrana mobilis est. Ubi Cristallini humoris limbum, ut & Retinæ expansionem tangit, nigra plane est. Tertia quæ sequitur,

Fig. XIV. & XV. Retina est A. separatis corneâ, atque uveâ, extenditur ad Cristallini humoris inferiorem marginem, laxa, molliuscula & ex flaccidulis staminibus conflata. Hisce tamen plures, quam præcedentibus Membranis nervosæ quædam soboles intertexuntur, quarum villosi fines Membranam, humorem Vitreum cingentem, tangunt. Iridi nervisque Opticis adhærens, cum prædictis hoc commune habet Membranis, quod quo magis anterius expanditur, extenuetur. Ut sese visui offerunt Tunicæ hæ, humoribus exemptis, demonstratur in

Fig. XVI. Tunicæ oculi tres, à parte laterali depictæ, invicem A. cohærentes, instar unius laminæ. B. Pupillæ pars. C. Nervus opticus abscissus. Prædictarum unitarum tunicarum interna facies, anterius respiciens, comprehenditur in delineatione

Fig. XVII. A. Pupilla. B. Iridis vestigia, cum annexis C. Fibrulis Musculosis. D. Tunicæ tres; Harum partes posteriores, Nervum opticum versus progredientes, ostendit

Fig. XVIII. A. Nervi optici portio. B. Tunicæ coagmentatæ, quarum ultima mucosa apparet C. in hisce, ut & sequentibus propriis Tunicis, Oculi humores itidem tres continentur. Aqueus, Crystallinus & Vitreus. Horum primus distinctum circuitum & fixum locum non habet, licet anterius sub Corneâ abundet; imo hanc distendat, globulique formam præ se ferat, posterius excavata quasi & perforata appareat; oculi enim latera & fundum petit. Sequentium duorum aspectus, cum adhærentibus fibrulis, exhibet ab anticâ,

Fig. XIX. Et à postica parte,

Fig. XX. A. Humor cristallinus, Fibrarum Musculosarum ligamento inhærentium, disruptæ portiones. B. Humor vitreus C. hic, quia in plano depictus, subsidens & à naturali convexitate reclinans. Secundus, Pellucidus, Splendens & Duriusculus humor, sive Lens Crystallina,

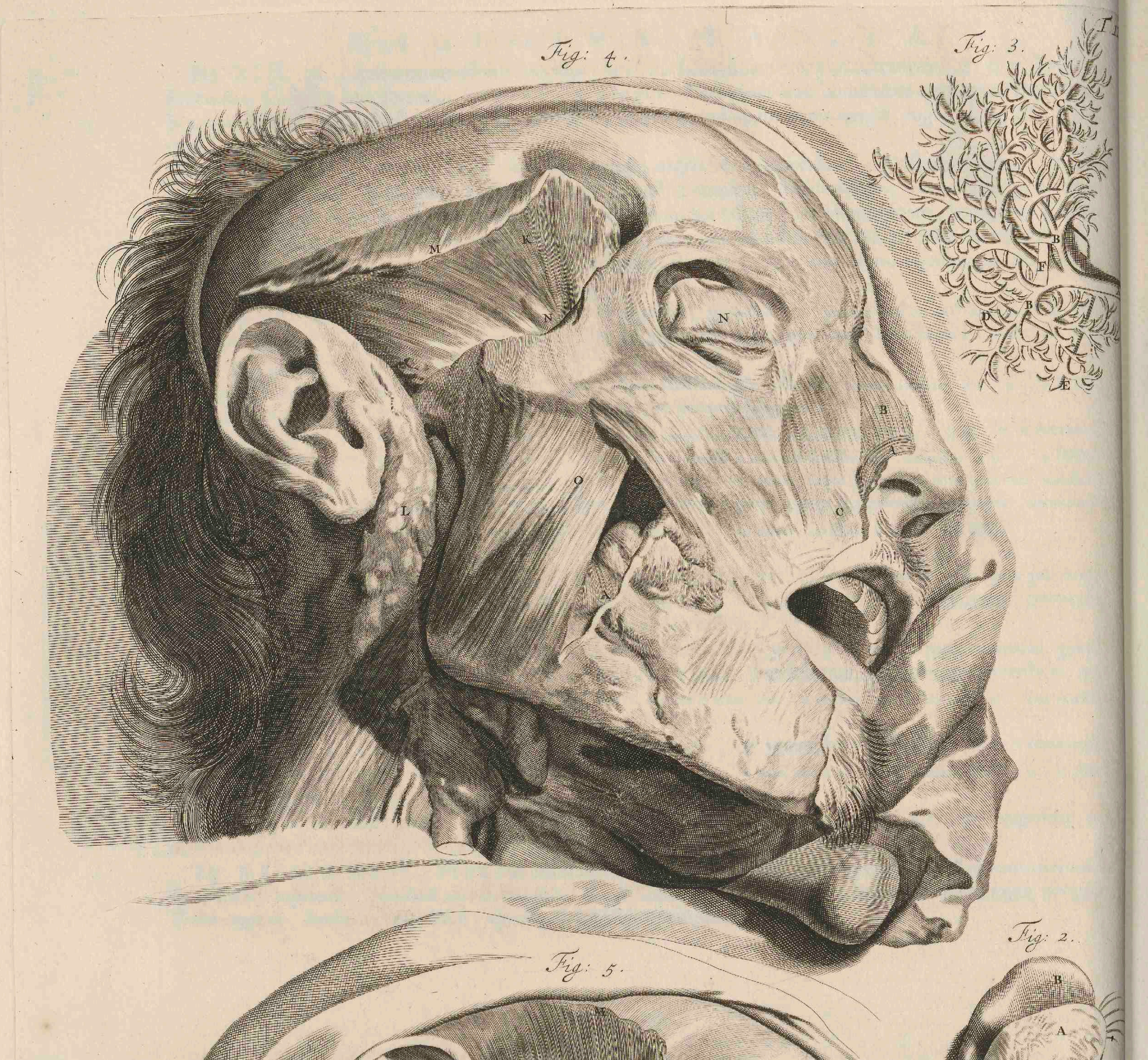
Fig. XXI. Ab anteriore, A. & B. à laterali parte delineatus hyperbolicâ, quamquam depressâ, gaudet figurâ. In hoc humore ubi ejus Tunicæ subtilissimæ gelatinæ instar, sunt separatæ, quædam apparent striæ, quæ, si ad duritiem concoquitur hic humor, lamellas fingunt Membranaceas. Tertius humorum oculo propriorum, Vitreus est.

Fig. XXII. A. Globulus exterius concavitate B. donatus, cui inhærebat Crystallini humoris pars posterior. Involucro vestitur, arte vix separabili, ac tenuissimo. C. In diu defunctorum oculis ejus superior pars, Crystallinæ alligata, levi negotio ostenditur.

Interdum optimè sese offerunt lentis cristallinæ & prædicti humoris tunicæ, ubi oculo aëri exposito, humores subsidere incipiunt, ut factum fuit ante delineationem hanc.

Fig. XXIII. & XXIV. Prima hæc utramque Crystallinæ lentis Tunicæ partem A. Araneam nempè & B. alteram exprimit. Secunda vitrei humoris A. Pellucidam & B. alteram duriorem portionem designat. Visus organis, Auditus connectam; quod, ob loci opportunitatem, fit in

DVO-

Fig: 4.
Fig: 3.
Fig: 2.
Fig: 5.
Fig: 1.

DVODECIMA TABVLA.

Figura I. Auris exterioris (structuram enim ejus interiorem circa Petrosi ossis delineationem commonstrabo.) extimus margo A. Helix, huic oppositus B. Antihelix, cavitas intermedia C. Concha, ea quæ meatum auditorium respicit, D. Alvearium, Processus temporali è regione situs E. Hircus vocatur. Unius cartilagineæ partis variæ partium denominationes. Totum hoc organum, tensili, validâ ac nervosâ obducitur membranâ. Carneis fibris, præsertim inferius, integumentis corpori communibus, interius, Petroso ossi, interventu membranæ ligamenti instar huic circumducti, affigitur. Musculi, licet eorum numerus admodum variet, ut plurimum huic parti quinque propriè destinati inveniuntur. Primus A. Temporali musculo superpositus, Superior dicitur, ortum variâ circumscriptione ab involucri musculi frontis asperitatibus, sive emissis fibris, ducens, circa Antihelicis fundum posteriorem, tendinem expansum auri connectit. Sequentes duo B. Posteriores, supra Mamillarem osseum processum Pericranii filamentis, carnosis fibris adhærentes & juxta se procedentes, auris lateralem & posticam elatioremque partem lato, sed tenui & plano tendine adeunt. Reliqui tres interdum desunt; interdum unum, interdum Bicaudalem musculum, ut hic, C. imo & Tricaudalem extruunt. Musculi hi verè Intricatorum nomen merentur; lato enim exortu, ab ipso ossei tuberculi mamillaris laterali integumento erumpentes, intricatè & angulosis fibrarum fasciis, usque ad tendinosam partem pergentes, auri inferius, posteriusque committuntur. Auris abscissæ posterior facies spectatur in

Fig. II. A. Cutis cum annexis. B. Auris pars superior, C. inferior. D. Meatus auditorius. E. Cartilaginis crassities. Aurem, præter superiorem ejus partem, circumambulant plurimæ Glandulæ, Parotides dictæ. (vide Fig. I.) D. Racematim cohærentes, hic parum è situ ordinario remotæ & ab involucris liberæ; ut in conspectum veniat Glandula majuscula E, è qua productiones, sive ramificationes F. emergunt, constituentes præcipuè G. Salivarem ductum exteriorem; qui antrorsum, Buccinatorem musculum à latere præteriens, amplo satis orificio in genæ partem inferiorem, è maxillæ inferioris postici dentis regione aperitur. Prædictæ Glandulæ summam habent cum vicinis, tam maxillarum, quam faucium communionem, ex quibus etiam plurimi salivares ductus, vario circuitu & in os aperturâ progrediuntur. Ductus hi, quamquam valvulis donentur; attamen cerâ impleri possunt, ut ostendit

Fig. III. A. Ductûs Salivaris truncus à Genæ musculis & integumentis abscissus. Divaricationes è Glandulis Parotidibus separatæ B. è Maxillaribus C. superioribus, D. inferioribus, E. Faucium disrupti trunci. Ramusculi ab interioribus & remotioribus Glandulis prosilientes cerâ non repleti F. Auris & Parotidum connexio cum capite, exhibetur in

Fig. IV. Sub signis 1, ut etiam Palpebræ Musculorum situm sub 2. Figura hæc, Faciem & quosdam ei contiguos musculos comprehendit. Glabræ faciei pars antica superior, Frons, musculis fruitur duobus, quorum exortus circa Suturæ coronalis circumscriptionem & ulterius sæpè est; qui lineis rectis, paulisper accrescentibus cum multiplici membranarum interventu, deorsum tendentes, cuti superciliisque radiorum instar inseruntur. Infra frontis medium, Nasus est, cujus exteriores partes, Dorsum, Spina, Globulus & Laterales, alæ, inferior, Columna vocatur; quod, ut & Septum, obiter hic noto & in Tab. XIII. demonstrabo. Musculorum Nasus habet interdum paria quatuor, rarò plura, sæpius pauciora. Primum, nasi alas extendens Circulare A. à Maxillæ osse, circa tertium Labii musculum oritur alamque adit exteriorem; ita ut ex parte etiam superiori Labio inseratur. Secundum B. Triangulare par, acuto initio à frontis Sutura progressum, nasi Spinæ alisque implantatur.

Constringentium primum C. exile, ab alæ radice incipiens, oblique aliis affigitur.

Alterum, ab ossis nasi parte extima prosiliens validâ membranaceâque structurâ, alæ, sub nasi tunicæ velamine reptans, inseritur. Ex quintuplici Cartilaginum appositione, inferioris nasi facies composita est; quæ omnes uno Cartilaginis variè divisæ nomine, intelligi possunt. Superiores duæ, Nasi ossibus adhærentes, mediam tertiam sive Septum & Laterales duas, Alas admittunt. Omnes hæ Cartilagines, Membranaceo involucro investiuntur. Nasi tunicam & structuram interiorem, utpote de qua plurimâ notatu digna inveniuntur, conspiciendam dabo in Tab. XIV. Præcedentibus, Buccarum Labiorumque musculos annectere oportebit, qui in Quarta Membranulis adhuc parum involuti, in Quinta vero Figura, separati magis visuntur.

Buccæ, Labioque inferiori, imo vero toti ferè Faciei inferiori ac laterali communis est, Musculus quadratus, hic separatus & in sequentibus delineatus, vide Tab. XVIII. sub signo 1, à postica Colli parte, Scapulâ, Sterno, Claviculis atque interdum primis Costis originem sumens, Mentum partesque statim nominatas, invicem conjungit & movet. Sequitur hunc Buccinator, potius Buccinatores (vide Fig. IV. & V.) A. circulares namque Fibræ, B. ut & rectæ C. hic avulsæ tam exortu, quam insertione atque involucro differentes, Musculum constituunt particularem; Cuti orisque Glandulis ut & Tunicæ, fibrularum asperitate connectitur; à superiore ad inferiorem Gingivam & vice versa Circulares ducuntur fibræ: Rectæ verò à quarto superioris Maxillæ osse, imo ulterius ab ipso Naso originem petunt & si quis Musculorum plurimorum inventioni & divisioni addictus sit, hic campum inveniet spatiosissimum. Labiorum Musculorum numerus varius, ut plurimum verò, sextuplex est.

Primus D. ab Ossis maxillæ superioris margine incipit, Labioque inseritur superiori.

Secundus E. ab eadem sede, anterius paululum, Tenuis & nonnunquam latior erumpens, quàm hic exhibetur, non tantum superius Labium, verum etiam inferioris angulum occupat.

Tertius F. ab Osse Jugali teres exiens, Genas obliquè perambulans, parti Labii laterali connectitur.

Quartus G. ab inferioris Maxillæ imo margine productus, obliquè attenuatus, inferiori Labio lateraliter implantatur.

Quintus Mentalis nomine indigitatus, H. planè Membraneus existit; ex medio Mento, fibris rectis, in Labium inferius inseritur.

Sextus Musculus, vel si mavis, Musculorum contortorum fasciculus, I. circulari ambitu totum os obambulat, multis tendinosis interstitiis ornatus, quæ mutuo juncta, unum quasi efformant Musculum.

Superius Labium, Membranaceo vinculo (vide Fig. I. Tab. XIII. sub litt. M.) ipsi Gingivæ involucri medio, eodemque Nasi fundo annectitur.

Inferiori Maxillæ Musculorum paria quinque, interdum sex, attribuenda sunt.

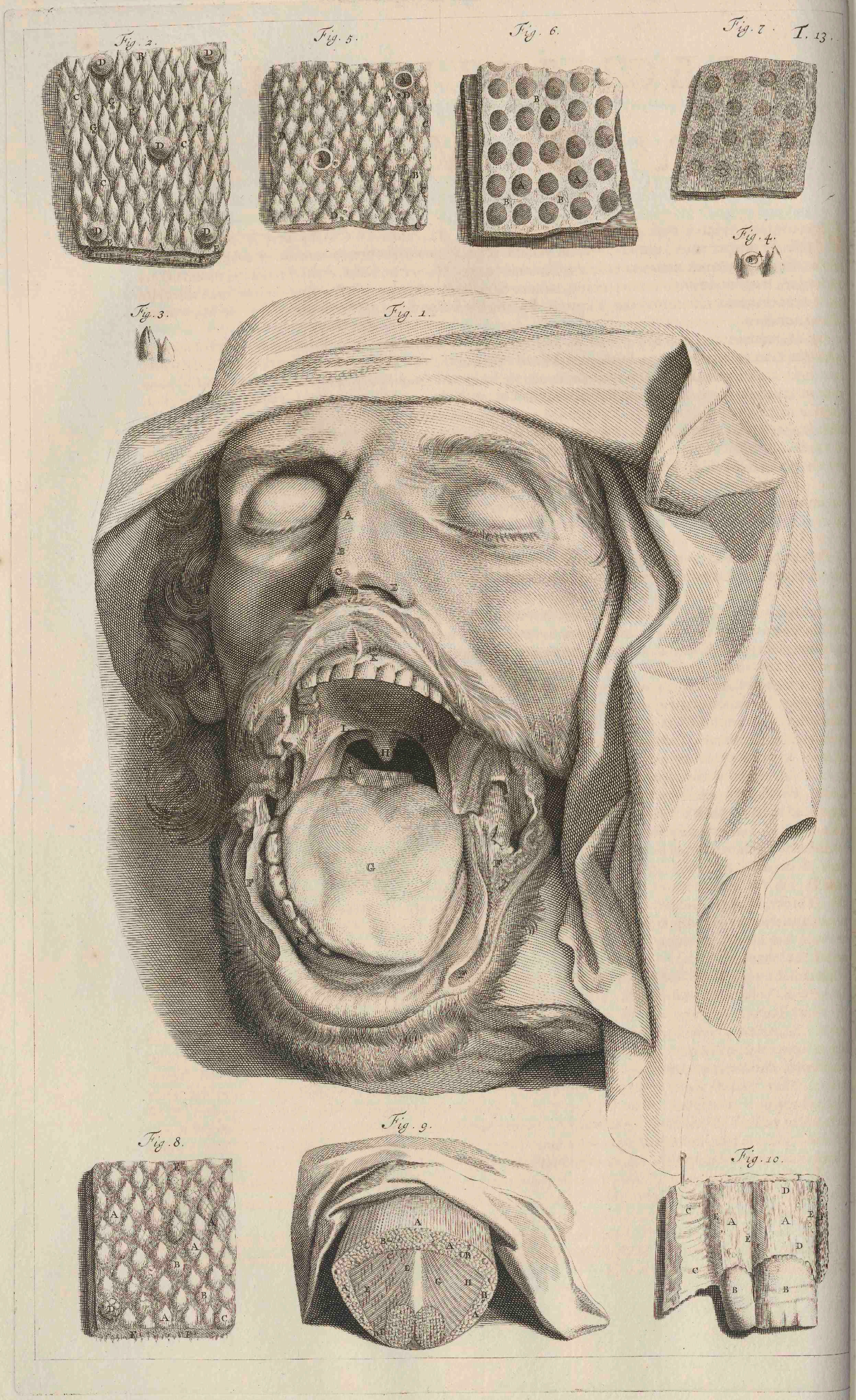
Primum hic apparens, in Fig. I. & II. K. (omnia etenim hac in Tabula commodè explicari atque demonstrari non potuerunt) Temporale; cujus exortus circularis è temporum regione est, Pericranio obductum infra Jugale os descendens, sensimque attenuatum in Tendinem brevem atque validissimum, Maxillæ inferioris acuto Processui inseritur. Musculus hic levissimo negotio in varios, atque multiplices secundum longitudinem, id est, à circumscriptione M. ad Tendinum punctum N. vergentes, findi potest. Secundum latitudinem in duos sive Biventralem, non solum respectu intermediæ tendinosæ Membranæ, sed & carnearum fibrarum apparentiæ dividendus est. Horum enim tendinosæ & motrices fibræ Membranoso septo ab invicem distinguuntur. Aliis forsitan & non absque ratione, magis arridebit, divisionem Membranaceam hanc Musculi biventralem appellare structuram.

Secundus Musculus O. in Fig. I. in situ naturali, in secunda verò remotus, Masseter est; variis principiis quibusdam carneis ab Ossis Jugalis margine, quibusdam tendineis à Maxillæ superioris ossis primi ima parte procedens, inferioris Maxillæ extimo lateri & imo margini inseritur. Ita ut licet variè ductis Fibris, unde varius motus, connectatur, pro duobus, aut pro ratione divisionum, pro pluribus, sit habendus musculis.

Tertium par P. Alare externum interdum duplex est horumque Musculorum numerum ad sextenum auget. Partim lato carnosoque initio ab Alari processu externo, partim ab Osse Sphænoide productum, Maxillæ inferioris internæ sedi ac Cervici alligatur.

Quarta hujus organis Musculorum conjugatio Q. Alaris interna, ab interna Sphænoidis Processus ala tendinoso capite exsiliens, validissimi, sed & brevis Tendinis interventu, internæ posticæque Maxillæ parti affigitur.

Quintum conjugium quod in Tab. XV. Fig. I. denotatur Digastricum est A. à postica Mammiformis Processus parte B. oboriens, in medio Tendine gaudet C. Tereti, Mentique involucri asperitati carnosum alligatur. Antequam de partibus in ore contentis hisceque annexis agam, Nasi partes exteriores, interioribus ad Tab. XV. reservatis, designabo.

Fig. 2.
Fig. 5.
Fig. 6.
Fig. 7.
T. 13.
Fig. 4.
Fig. 3.
Fig. 1.
Fig. 8.
Fig. 9.
Fig. 10.

DECIMÆ TERTIÆ
T A B V L Æ,

Figura prima, exhibet Nasi A. Dorsum, B. Spinam, C. Globum, D. Columnam, E. Alas. Præcisis Labiis F. oreque aperto, in conspectum veniunt organa, quæ in & circa ejus ambitum locantur & quidem primo, Lingua G. cujus numerus simplex, figura oblonga, à radice in conum quasi extensa, in medio sulcata plicataque, magnitudo pro oris capacitate & motus exigentia est. Hyoidis ossi, Laryngi, plurimisque aliis Gulæ partibus lateralibus, inferioribusque alligatur. Specifico involucrorum apparatu obducitur, ut Microscopio observatum & in

Fig. II. delineatum. Ab apice enim A. radicem versus B. dentalis quædam formæ corpora C. Unguium instar aut Cartilaginis dura, unde Ungulas hæcce nominabo, per stratam Membranam erecta conspiciuntur: hisce interponuntur quædam ejusdem structuræ bicipitia corpora (vide Fig. III.) duobus hisce generibus interponuntur atque non rarò superponuntur Vesiculosi, Pyriformes & Pellucidi (Fig. II.) D. globuli. Ungulæ hæ ex multiplici (vide Fig. IV.) fibrosarum Lamellarum A. appositione componuntur, quarum medium B. Medullare & pervium est. Globuli autem, vesicæ similes, cavi sunt. Duplex hoc genus, Membranâ satis validâ, ac tensili (Fig. II.) E. circumvestitur atque à lateribus huic alligatur. Membrana hæc, inferius Villosis staminibus F. Membranæ instar alterius fulcitur; cujus substantia prædictis corporibus perforatur & non, nisi ubi hæc desunt, sub Membrana hac prima invenitur. In quibusdam horum interstitiis, concavitates quædam G. quarum fundus valde porosus est, deteguntur. Horum corporum aspectus posterior demonstratur in

Fig. V. A. Disrupti & fracti globuli. Ungularum asperitates B. Villosum Membranaceumque tegmen. C. Porosæ aperturæ D. Avulsis hisce tegminibus prodit (Fig. VI.) retis instar stratum quoddam tegmen, cujus intricatus admodum & varius fibrarum est ductus, ut de ordine nil certi constitui queat; in crudis enim Glutinosum, in coctis vero Linguis, Tensile; superior pars, sive Lamella albescens, tenuior, inferior vero crassa & tenax magis (vide Fig. VII.) observatur, foramentis ungularum numero respondentibus donatum. A. Plurima hic etiam vascula repentia & ad Linguæ superficiem excurrentia B. deteguntur. Foraminulorum horum margines, Fibrillis & Vasculis, tam sui, quam ungularum disruptarum generis, exasperantur. Hujus tegminis structura etiam in oris ambitu, ubivis & imprimis in Palato invenitur. Sub reticulari hoc velamine, Papillares A. Nervei plexus & Glandulæ quædam reconditi B. sunt (Fig. VIII.) quorum capita, cum supranominato Ungularum Medulloso medio, inseparabile habent commercium: Ita ut Ungulæ hæ, cornulorum ad instar Papillaria hæcce corpora, in modum stratæ Membranæ, tegant. Papillæ hæ fibris Linguæ carnosis multis in locis annectuntur; harum aliæ majusculæ C. aliæ minusculæ D. aliæ turmatim E. aliæ à se invicem distantes & variæ figuræ comperiuntur. Circa hasce plurimæ Glandulæ F. sunt situatæ, quibus reticularis tegminis vascula adhærent. Eadem hæc organa, sed grandiori formâ ex Labiorum Genarumque involucris prosiliunt. Papillari Glandosoque huic tegmini ac texturæ proximi sunt, Linguæ musculi & quidem primo Recti, ab apice ad basin ac Gulæ Laryngisque involucra, totam superiorem Linguam, juxta longitudinem obvolventes (vide Fig. IX.) imo & perreptantes. Horum ordinibus A. interpositæ sunt plurimæ Glandulæ B. & Pinguedinosi ductus, quorum copia in tota linguæ structura, at verò in superiore, posticaque ejus parte maximè invenitur. Secundi Musculorum fasciculi, duorum sunt generum; primi à Linguæ suprema parte C. descendentes, basin D. suis Tendinibus petunt: alterum ejusdem generis agmen, E. à basi F. superficiem tendinoso suo fine adit. Tertius Musculorum ordo G. à medio latera versus H. ducitur & vice versa, ut præcedentes, Secundi hujus classis abeunt. Horum omnium Tendines, ipsis Linguæ involucris affixi tenentur. Circa Linguæ medium, variorum angulorum ac ductuum Fibræ tam Nerveæ quam Musculosæ inveniuntur, quarum fines obliquis quoque fasciis alligantur.

Musculi Linguæ dicati, ut & alia quædam ostenduntur atque in sequentis Tabulæ explicatione recensentur. Hac verò in Tabula demonstrantur Uvula, Tonsilla & Gingiva. Uvula (vide Fig. I.) H. Glandosum est corpus, supra Laryngem, è regione Narium, inter Tonsillam, I. Stiriæ instar subrotundæ à Palati Limbo posteriore L. dependens, involucris, ori & faucibus communibus, sed hoc loco incrassatis, contectum. Rarissimè Musculorum appartu ornatur, interdum ab Ossis Sphænoidis processus involucro ad hujus organi latera musculosæ fibrillæ dimittuntur. Interdumque totum ejus involucrum carneum apparet; quo aperto, Glandosa constructio, Fibris Membranosis ac Vasculis cohærens, quorum extremitates in ore inter Papillas supra descriptas hiant, detegitur. Tonsillæ I. (Fig. I.) sive Tonsilla dicitur, Glandulosus racemus supra Laryngem & ad latera Gulæ positus. Firmissimè hæ Glandulæ plurium Membranaceorum vinculorum ope invicem cohærent. Vasculis, quorum ostia in OEsophago aperta sunt, scatet, præcipuis utrimque in concavitate duobus, Limbo Sphincterico exterius coarctatis; cætera capillaria sunt. Gingiva (vide Fig. I.) K. (de Palato in sequentibus) caro est, Fibrosarum instar lamellarum juxta se positarum, dentes quodammodo circumambulans, eorumque inter cellulas osseas spatia &, ubi hi planè desunt, cellulas ipsas implens, ex continuata labiorum compressione dura; ejus adauctam per microscopium structuram proponit

Fig. X. A. Pars Gingivæ. B. Duo Dentes anteriores. C. Involucrum apertum, D. Fibrarum ductus. E. Glandulæ hisce interfitæ. F. Defracta Maxillæ superioris vestigia. Hisce visis, revertendum erit ad Linguæ dicatos Musculos, qui demonstrantur in

DECIMÆQVARTÆ
T A B V L Æ,

Figura I. Linguâ A. aciculâ B. elevatâ, sese offerunt Musculi, quorum numerus quintuplex est. Primus Styloglossus, C. ab ejusdem prænominis Processus extimæ partis involucro, sive Cartilaginea appendice teres exortus, Linguæ lateri, circa medium inseritur. Secundus D. Basioglossus, ex ossis Hyoidis medio, etiam Linguæ juxta longitudinem medio variis radiosis fibrarum emissionibus affigitur. Tertius E. pro uno nequaquam habendus, Geneoglossus, partim à medio Mento, F. partim ab Hyoidis ossis fundo, G. prosiliens, medio Linguæ inferius committitur. Quartus H. Ceratoglossus, ab Hyoidis ossis cornu prognatus, interdum Linguæ lateri inseritur, interdum circa radicem & nonnunquam ulterius ultra medium producitur. De Quinto huic organo inserviente Musculo, I. Myloglosso, ab inferioris Maxillæ latere circa molares dentes incipiente, considerandum venit, eum non tantum Linguæ vinculo, (ligamentosa membrana Linguam ab inferiore media parte Mento affigens) sed & ipsi Linguæ immediate esse annexum. Unicus minime est; Membranacea enim distinctione eorum Tendines & exortus divisi tenentur; licet unius Musculi faciem præseferant, dentium tamen molarium posteriorum numero, horum numerus respondet. Linguæ substernitur os Hyoideum, in parte sexta describendum, quod Musculis gaudet paribus quinque & sæpissime pluribus.

Primum par, K. Sternohyoideum, ab ossis Sterni anteriore sede lato satis principio exsurgit, Hyoidisque ossis basi annectitur. Musculus hic, ut & sequens, abscissus & tantum ad ossis insertionem visibilis, in proxima Tabula integri demonstrantur. Secundum par, L. Coracohyoideum, à Coracoideo processu teres ac gracilis exortum, circa medium, sub Mastoideo musculo in tendinem attenuato, postea carne donato, ossis Hyoidis cornubus atque etiam nonnunquam à latere ossis medio affigitur. Tertium par M. Styloceratohyoideum, à processus Styliformis extima parte teres provectum, Hyoidis ossis cornu supernè alligatur. Quartum sodalitium N. Geneohyoideum, ab interno humilioreque Menti margine, amplo principio exsurgens, mediæ ossis Hyoidis sedi connectitur. Quintum conjugium, O. non Geneoglossum, hoc enim specificum & inter Linguæ musculos numerandum, sed ab hocce diverso pro re nomine indigitandum, Anthereohyoideum vocabo: recto enim ductu à Menti medio internoque ambitu erumpens, ossi Hyoideo alligatur. Non raròplures, eodem loco, Musculosi fasciculi deteguntur; quorum quidam mento linguæque, alii hisce atque Hyoideo ossi communes sunt. Hi vero, quia frequentes non sunt, specificum nomen non merentur. Sub Lingua & quidem maximè ad latera, plurimæ Glandulæ racematim cohærentes inveniuntur, ex quibus Vascula quædam sese in oris ambitu exonerant. Insignes verò sunt maxillares Glandulæ, immediate intra inferiorem maxillam sitæ vicinisque alligatæ, non semper eandem figuram servantes, ut plurimum verò à parte postica Mentum versus attenuatæ, Musculorum, ut & Laryngis interstitia replent. Specifico gaudent canali, qui, Musculo perreptato Digastrico, inter Gingivam ad maxillæ medium è laterali Linguæ regione, Limbo circumseptus, in os aperitur. Qua sese facie vas, quod Salivare externum dicitur, à glandulis liberum & cerâ repletum exhibet, ostendit

Fig. II. A. Surculi à Glandulis disrupti. B. Ramusculi majores. C. Ductus communis, D. hujus orificium, Limbo E. circumductum. F. Os investientium involucrorum abscissa pars. Restat ut de Palato atque faucibus dicatur. Palatum (Fig. III.) A. concava oris pars superior, Tunicâ vestitur toti ori communi, sed hoc loco Crassiore, B. ac Glandulosiore; Glandulæ hæ fibris carnosis intersecantur posteriusque adauctæ, cum vicinis tum Tonsillis, tum aliis communionem atque continuitatem habent. Tota hæc Tunica licet acu punctis ubique ferè sit C. perforata, peculiare quoddam vas, per Osseum foramen, vel potius foramina, uti hic contigit, D. admittit. Ex Nasi septo duplex exoriens & post anteriores dentes uno, vel pluribus orificiis apertum, Membranâ remotâ E. conspicitur. Meatum ab exteriore Naso, fauces versus ostendit F. stylus huic immissus. Palati Tunicæ pars à parte postica per Microscopium delineata, repræsentatur in

Fig. IV. A. Palati Tunica, B. Glandulæ per ejus corpus dispersæ, C. Carnosæ productiones, D. Vascula, versus Os patentia, E. Fibrosæ Glandularum connexiones. Faucium nomen nil nisi angustiorem Gulæ locum designat, cujus circumjacentes partes asperæ Arteriæ finis, Linguæ pars postica & superius Uvula sunt.

Restat ut Nasi structuram interiorem eruam. Quod sub explicatione Quintæ Figuræ commodè fieri poterit. Interius divisus est Nasus, ope Septi A. in Sinus duos, B. eorum quisque in Nasi medio in duas itidem partes, quarum una Cribrosum versus os, altera Gulam versus post Palati Limbum posteriorem aperitur. Tunicâ vestitur C. toti ori atque partibus huic continuis, communi, hic Stylo D. elevatâ, innumeris ductibus pertusâ. Circa Cribriforme os punctorum instar sive foraminulorum apertorum perforata est. Circa Nasi posticam, atque mediam partem verè Vasculorum nomen ductus hi merentur. Quia verò Tunica hæc, ejusdem ferè cum oris sit structuræ, delineandam non dedi. Respectu etenim crassitiei, (tenuiores namque hic sunt Sanguineorum, Nerveorumque multifariè uberrimèque emissorum ramificationes) tantum à prædicta differt. Monui circa primam hujus Tabulæ Figuram, Ossis Hyoidis, ut & aliarum quarundam partium quosdam Musculos non esse ostensos, hosce ideo conspiciendos propono, in

DECI-

T. 14.

T. 15
Fig. 1.
Fig. 2.

DECIMAQVINTA
T A B V L A.

Figuræ primæ enodatio. A. Muſculus Digaſtricus, B. ejus Exortus, C. Tendo intermedius. D. Maxilla inferior. E. Muſculi Geneohyoidei, F. Sternohyoidei, G. Coracohyoidei, H. Sternothyroidei. I. Maſtoidei, iidem & cæteri ejuſdem organi muſculi ulterius ſeparati, finibus adhærentes atque à circumjacentibus partibus liberi, oſtenduntur in

Fig. II. A. Maxillæ inferioris inferior margo. B. Muſculi Sternohyoidei diſſecti. C. Coracohyoidei. D. Styloceratohyoidei. E. Geneohyoidei. F. Anthereohyoidei. Viſuntur porro hic Digaſtrici G. & Maſtoidei Muſculi H. Larynx I. cum appenſa aſpera Arteria, K. atque Glandulis L. huic appoſitis.

Abſolutis propriis Capitis partibus, Muſculos huic parti, Collo atque Cervici deſtinatos demonſtrando, recenſebo.

Capiti Muſculorum tribuuntur paria octo, quorum Primum, in

DECIMASEXTA
TABVLA,

(Quidam enim melius in Tab. XVII. & XVIII. visuntur) Splenium demonstratur A. ex parte à superiorum quatuor, vel quinque, imo sex Thoracis B. ex parte ab inferiorum, totidem Colli vertebrarum Spinis C. originem petens, hinc transversim ad Occiput fertur, validâque connexione alligatur D. Musculus hic, quatenus distinctis principiis, Fibrarumque fasciis Tendinosis Membranosisque interstitiis à se invicem distinctus & divisus est, pro totidem etiam Musculis reverà habendus est; producuntur enim interdum ejus Fibræ, uti hic, ad Mammiformem usque processum. à Spinis avulsus ostenditur sub littera E. Musculos hosce sequuntur Complexi F. à septimæ Colli G. atque quinque Thoracis vertebrarum superiorum transversis processibus H. oriundi; qui variis Occipiti Tendinum radiis atque carneis vinculis affiguntur. I. Tertium par Rectum majus, in

DECI-

T. 16.

DECIMASEPTIMA
TABVLA

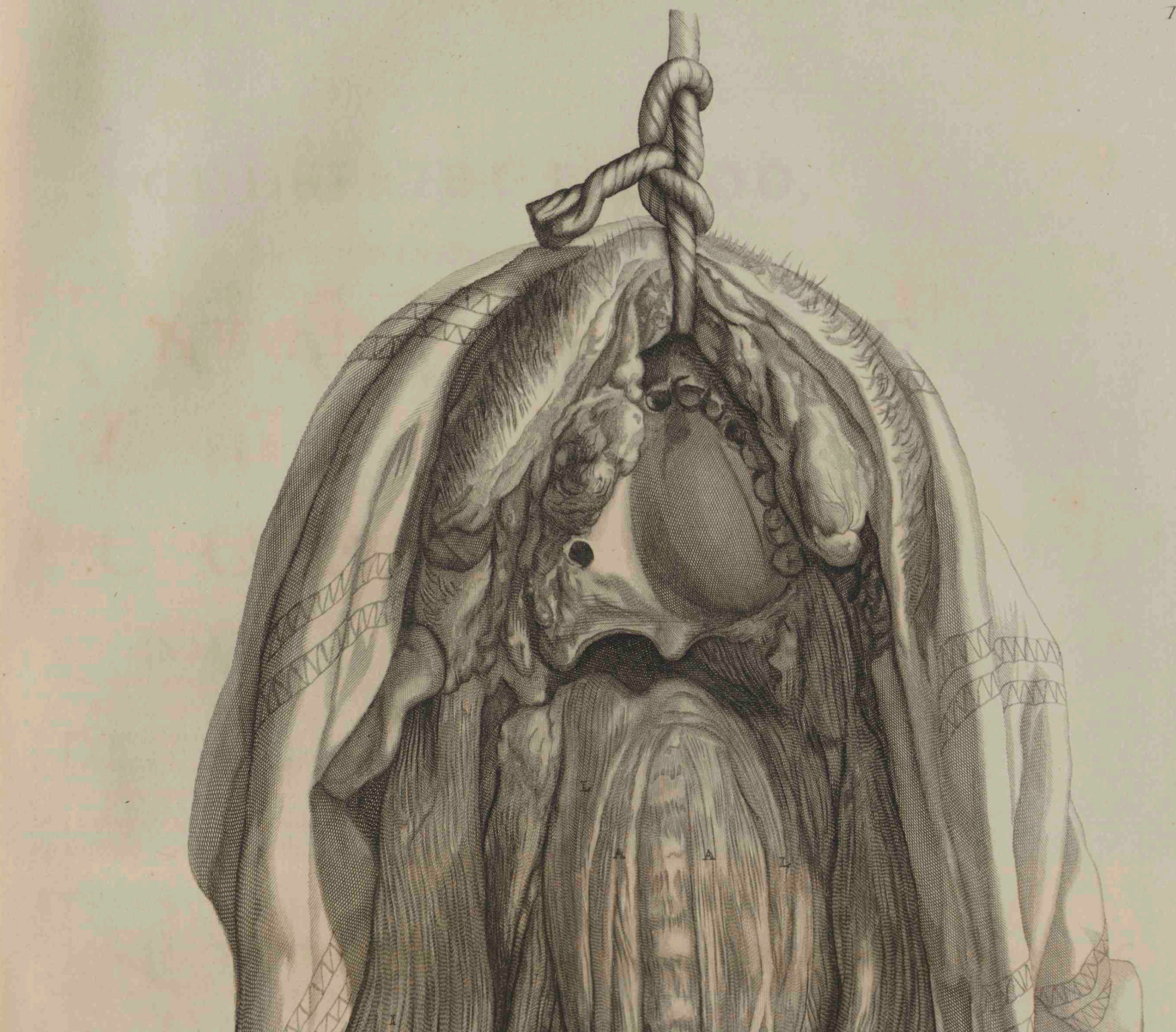
Expressum atque denotatum per litteram A. à secundæ Colli vertebræ Spina oboriens, Occipitis eminenti parti, ut in ejus nondum separato socio, B. liquet, inseritur. Amoto hoc pari, detegitur Quartum, Rectum minus, C. origine, non Fibrarum ductu à præcedenti differens; à primæ etenim Colli vertebræ Condyliformi Processu initium sumens, infra præcedens par, Occipiti affigitur D. horum unus, E. superius magis, quam alter, C. versus capitis partem posticam vergebat. Paribus hisce duobus, totidem adjunguntur paria Obliqua: majori adstat Quintum par Obliquum inferius F. quod à Spina secundæ Colli vertebræ progrediens, transverso primæ Colli vertebræ Processui alligatur. Sextum par, Recto minori vicinum G. Obliquum superius, à primæ Colli vertebræ Processu enatum, in Occipitis latera desinit. Horum Musculorum unus dependet separatus H. Septimum par I. Mastoideum, in Colli parte antica præsertim situm, (vide Tab. XVIII.) longum robustumque evadit. Duplici atque nonnunquam triplici, uti hic contigit, exortu K. ab ossis Sterni & Claviculæ parte superiore productum, Mamillari Processui atque sæpius posticæ Occipitis parti inseritur. Octavum par itidem anterius situm, L. (vide Tab. XVIII.) quod Colli Rectum internum aliqui nominarunt; ab omnibus Colli transversis vertebralibus Processibus atque Ligamentis erumpens, Capitis posticæ eminentiæ alligatur. Emittuntur præterea ab omnibus Colli vertebris, duabus prioribus exceptis, Musculosi fasciculi, qui deorsum superiori singulo costarum margini affixi, Cervicalium Musculorum titulo, à cæteris dorsi Spinæ Musculis, distingui debent. Colli propriè dicti Musculosæ circumscriptiones quatuor numerantur. Primi hujusce organi, vel corporis partis Musculi, Longi dicuntur, ostenduntur que in

DECIMAOCTAVA
TABVLA,

A. A quintæ vel & quartæ Thoracis Vertebræ cartilagineo margine & involucro provecti, primæ Colli Vertebræ eminenti medio, tereti fine, inseruntur.
Secundi, Scaleni B. à primæ costæ margine superiore, lati erumpentes, ab hinc attenuantur Processibusque Colli transversis plerumque omnibus lateraliter affiguntur. Tertium conjugium Transversale (vide Tab. XVII.) M. oritur à sex, aut septem primarum Thoracis Vertebrarum transversis eminentiis, ejusdemque nominis omnibus Colli Vertebrarum Processibus exterius alligatur. Hujusce classis ultimi Musculi, Spinatorum nomine gaudent, (vide Tab. XVII.) N. originem à septem Thoracis Vertebrarum Spinis & quinque Colli transversis Vertebrarum Processuum finibus petentes sibique invicem incumbentes, secundæ Cervicis toti Vertebræ affiguntur; Hosce verò pro duobus habere incongruum est, Membranarum enim interventu singuli, tam qui à Thorace, quam qui à Collo ortum ducunt, distinguuntur. Hisce visis & explicatis, huic Parti primæ, imponitur

FINIS.

T. 18.

GODEFRIDI BIDLOO,

Medicinæ Doctoris & Chirurgi,

ANATOMIÆ HUMANI CORPORIS

PARS SECUNDA.

DE PECTORE, DORSO ATQUE LUMBIS.

Secunda hujus operis describenda Pars Pectus sive Thorax, ab antico aspectu, Claviculis superius, Sterni extremitate inferius, duodecim utplurimum Vertebris posterius obambulatur, interius supernè Collo, infernè Diaphragmate, à lateribus Costis, Vertebrarum numero respondentibus, determinatur. Antequam penetrale adeam, exteriora propriaque ejus integumenta ob oculos ponenda, quæ complectitur

DECIMÆNONÆ
TABVLÆ,

Fig. I. & II. Sub integumentis toti corpori communibus, hic partim avulsis A. sitæ sunt in utriusque sexus Pectoris medio paululum ad latera, Mammæ B. quarum numerus dualis, magnitudo & figura varia est. Ut plurimum mulierum & virginum puberum Mammæ semiglobum referunt, in viris (vide Fig. II.) enim & juvenibus non ita protuberant, nec Glandosæ sunt: In lactantibus verò, pro lactis majore vel minore copia aut emissione, dependent aut turgent. Exterius ornantur utrimque Papillâ C. unâ, raró pluribus. Fasciculus Papilla est Tubulosus, Vasorum, præsertim lactiferorum, Glandosâ texturâ tam intrinsecus, quam extrinsecus obvolutus; quorum ostia in Papillæ suprema parte incerto hiantia numero observantur. Vasa hæc lactifera à Glandoso Mammæ corpore capillari ritu prosilientia, Ramorum huc instar majusculorum deducuntur. Valvulas in hisce paucissimas invenire valui: injecto namque in calefacta Mammæ Papilla colorato spiritu vini, ad Glandulas usque abiit; quibusdam exceptis in locis, ubi variarum formarum valvulosæ vasorum relaxatæ Membranulæ portiones expullulabant injectumque sistebant humorem. Circumducitur Papilla circulo, Areolæ D. nomine insignito; per Glandosam hanc Membranæ expansionem, plurima lactifera vasa Papillam versus repunt. In hac Areola Papillares quædam protuberantiæ spectantur, ex quibus interdum humor limpidus emanare visus est. Quod ad Mammam, Glandularum E. invicem Lactiferis plexibus F. ac Vasis secundi generis (de primis sub ductus Thoracici investigatione dicam) cohærentium racemus est; Hisce interponuntur pinguedinis quam plurimi ductus & adiposi sacculi G. Tota hæc massa, Membranâ satis validâ eâque motricibus fibris donatâ, circumvolvitur. H. Hujusce ope subjacenti Musculo atque non raró Sterni involucro affigitur. Quo sese aspectu oculo, tubo optico instructo, Papilla & Areola huic circumducta offerat, exponitur sub characterum tertiæ & quartæ Figuræ dilucidatione.

Fig. III. A. Papillæ capitulum. B. Membrana Glandulosa. C. Mammariorum lactiferorum vasorum orificia. D. Areola. E. Aspera ejus Membrana. F. Glandulæ. G. Mammaria vasa lactifera, Papillam versus delata, sub Membrana eminentia.

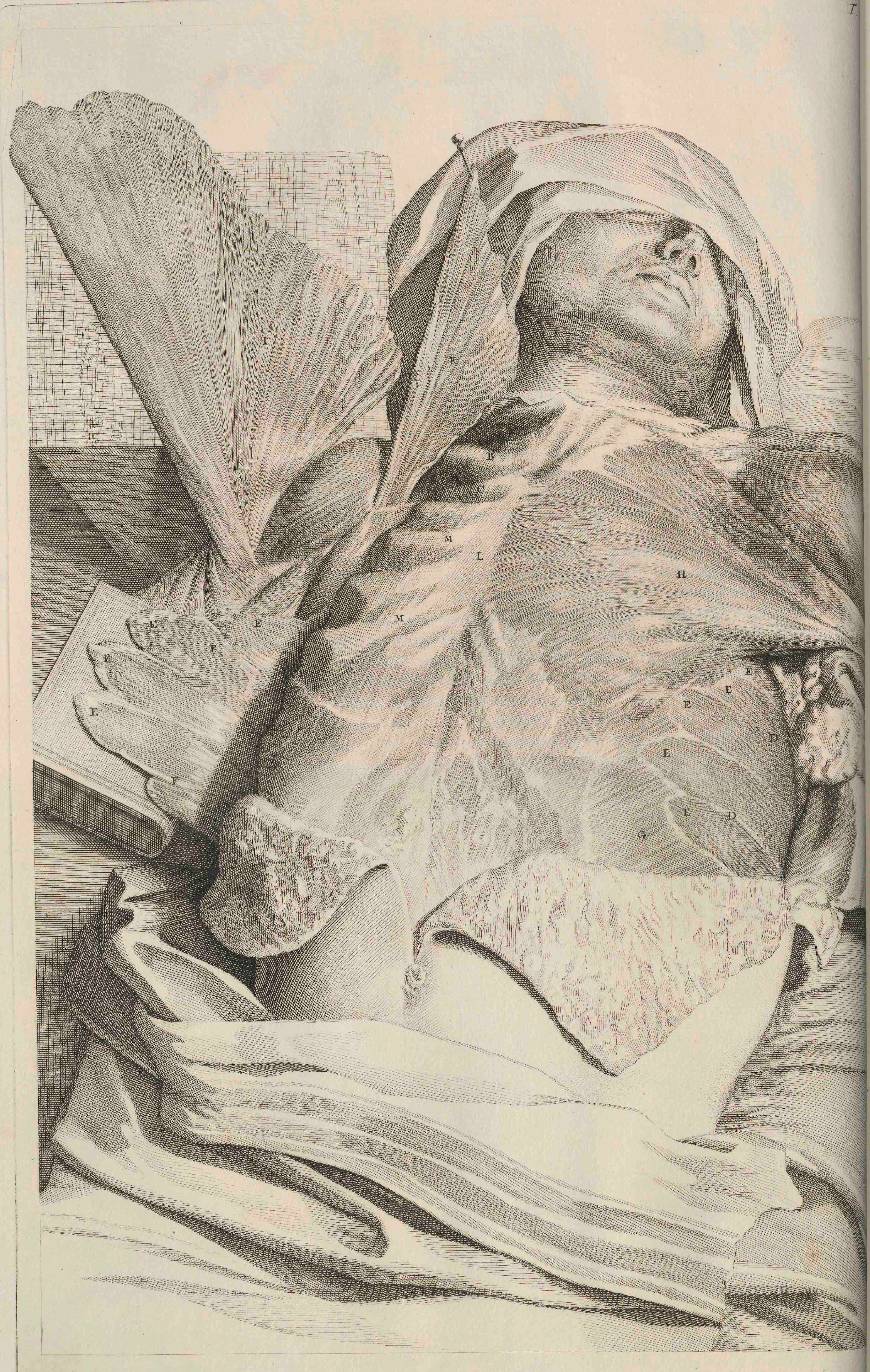
Fig. IV. Papillæ à latere aspectus. A. Membrana separata. B. Glandulæ huic affixæ. C. Vasa Mammaria lactifera. D. Glandulæ hisce intersitæ.

Fig. V. Areolæ & Papillæ aspectus interior. A. Membrana expansa. B. Glandulæ huic adhærentes. C. Vasa Mammaria lactifera Papillam versus tendentia. Ablatis Mammis, deteguntur, ut videre est in

VIGE-

T. 19.

I
K
B
C
M
L
H
E
F
D
G

VIGESIMA TABVLA,

Musculi (ossium enim historia parte sexta enarrabitur) quorum aliqui Thoraci propriè, aliqui partibus huic contiguis inserviunt. Thoracis Musculi Anteriores dicuntur, Subclavius Serratusque anticus major: Posteriores, Serratus posticus superior & inferior: Laterales, Intercostales: Interior Triangularis: Inferior Thoraci imoque Ventri adscribendus, Diaphragma. De duobus hoc loco prioribus, de aliis ubi delineati repræsentantur, agam. Subclavius Musculus A. inferiorem Ossis claviculæ partem B. occupans, ab hinc, versus Costæ itidem primæ C. superiorem, sed præcipuè anteriorem, Sterno vicinum marginem deducitur illique infigitur. Secundus Serræ aliquatenus imagini accedens Musculus, D. ex interna Scapulæ basi erumpens, unde inter Scapulæ æque ac Thoracis musculos numerari potest, ad Costarum quinque E. vel quatuor vel plurium os tegentia involucra, radialibus Fibrarum fasciis, pro distantia longis aut brevibus, Membranulisque distinctis, ut in separato ejus ab altero latere socio F. patet, dimittitur. Intricatam tendinearum fibrarum Musculus hic circa extrema, cum Abdominis obliquè Descendenti G. communionem habet. Visuntur porrò hic, H. Musculus Pectoralis. I. Idem separatus. K. Serratus anterior minor, suum extra locum. L. Sterni & M. Costarum eminentiæ.

Ut viscera quæ in Thoracis cavitate recondita jacent, oculis subjiciantur, removendum est, ut fit in

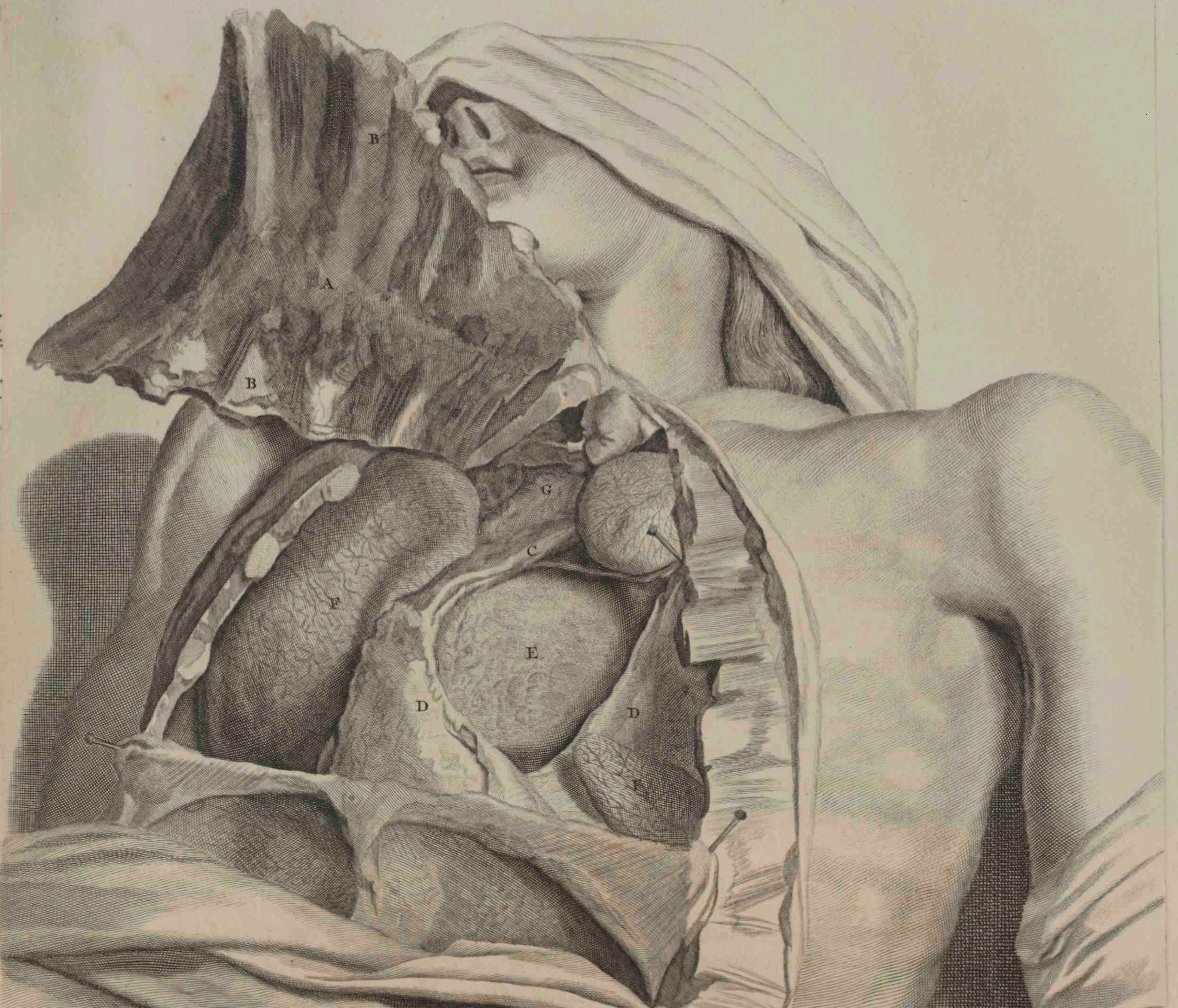
VIGESIMAPRIMA

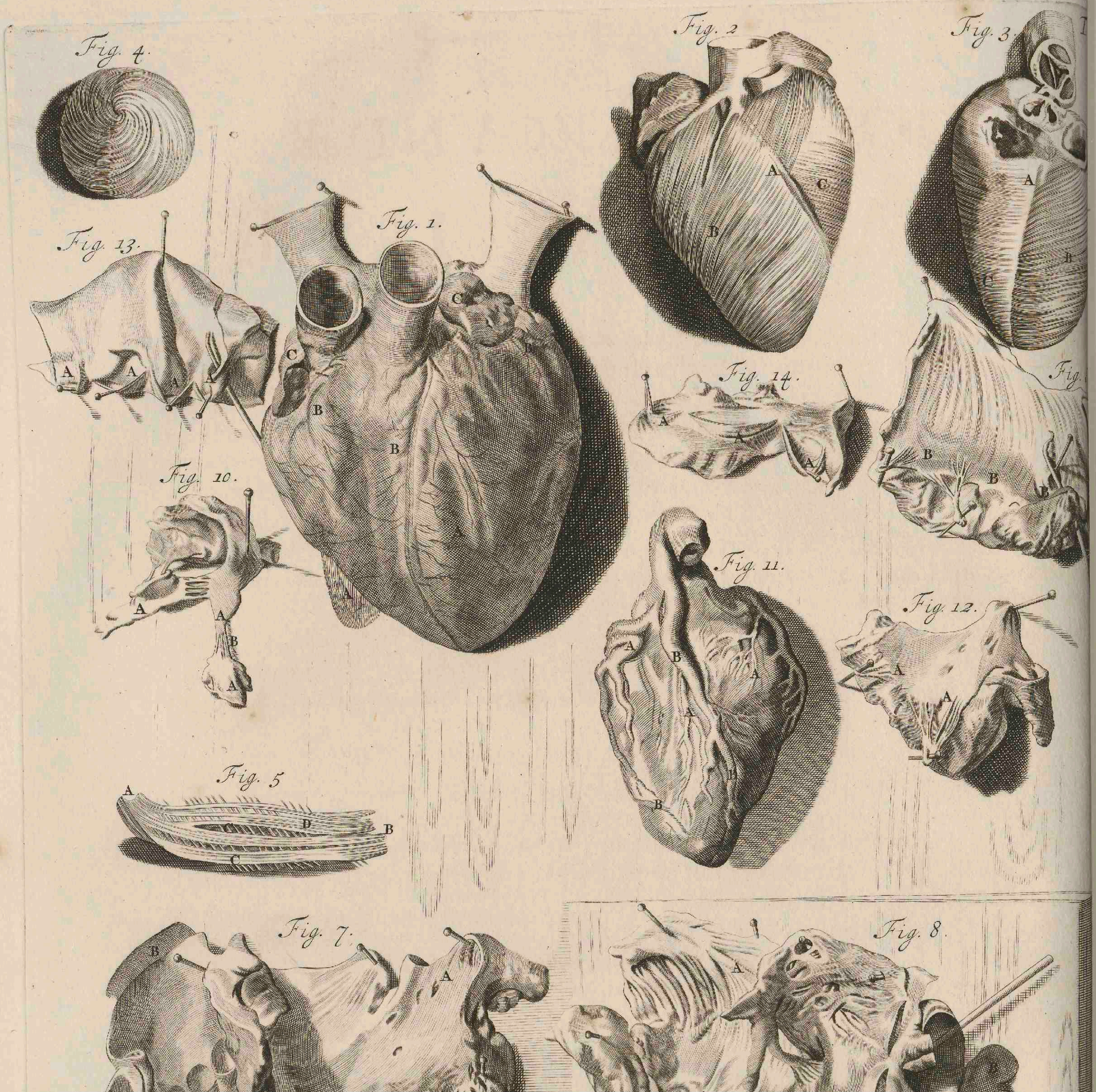
T A B V L A,

A. Sternum, cum annexis Costarum Cartilaginibus. B. Quibus elevatis, sese anterius offerunt C. Mediastini, hic ultra modum incrassati, avulsæ & dissectæ portiones. D. Pericardium apertum & aciculâ elevatum, inque eo, E. Cor; Circa hoc F. Pulmones: Supra hosce G. Thymus: Infra Diaphragma. De quibus ut ordine dicatur; agmini huic præponendum erit Cor, involucro, figuram ejus sed latius paulo sequente, Pericardium dicto, inclusum. Membrana hæc exterius ex Fibrulis laxioribus, interius è tensilibus in modum Lamellæ stratis, constat, inter utramque plures abscondens Glandulas; Ex vasorum Cordi contiguorum expansionibus atque Pleurâ producta, circumjacentibus, ut Mediastini, Diaphragmatis, Pulmonumque partibus variis, Fibrarum plexibus emissionibusque connectitur. Liquorem continet, de quo, ubi de sanguine succisque ei immixtis agetur, disseram. Cor, Thoracis medium superius basi sua occupans, Cono in lævum deflectitur: Vasorum atque Pericardii auxilio Pulmonibus atque aliis quibusdam partibus alligatur. Numero unum, figurâ gaudet Pyramidali obtusâ. Musculosi fasces, quibus Cordis specifico nomine superbire ab antiquitate concessum est & à me, qui in verbis non hæreo, facillimè conceditur, Membranâ cinguntur Fibris adhærente, vide

VIGE-

T. 21.

Fig. 4.
Fig. 1.
Fig. 2
Fig. 3.
Fig. 13.
Fig. 14.
Fig. 10.
Fig. 11.
Fig. 12.
Fig. 5
Fig. 7.
Fig. 8.
Fig. 9.

VIGESIMÆ SECVNDÆ
T A B V L Æ,

Figuram I. A. Tenui, adiposis ductibus B. atque Glandulis conspersa, transverso Fibrarum ductu circuituve Cor obambulante ipsique se inter Fibrarum fasces insinuante. Cordis fibrarum cursus ex parte Cochlearis, Spiralis atque Glomiformis est. Fibris inter sese non parallelis innumeri intexuntur Tendines, ita ut ejus fasciculi inextricabili nexu impliciti cohæreant. Quod in Cordis cocti delineatione (vide Fig. II. & III.) patet. In Tendine enim A. omnes Fibræ exteriores B. dextri lateris finiuntur: C. Interiores verò eidem Tendini à parte sinistra inseruntur: atque ita serpentino flexu à dextris sinistrorsum, ad Conum descendentes, à sinistro dextrorsum sursum ducuntur. Fibræ exteriores æquidistantes, interiores vero reflexæ, decussatæ atque complicatæ, quo magis mucronem petunt, inveniuntur, columnaresque itidem Musculos, quibus tricuspides & mytrales alligantur valvis similes machinæ, exstruunt. Tendo hic supra ad basin & ad latera Septi à basi non ad Conum rectà, sed Sigmatis figurâ proreptans, superius paulò ad latus sinistrum desinit. Coni ab apice facies proponitur in

Fig. IV. Spirali namque ductu in centrum exteriores Fibræ complicantur. Quo ordine carneis fibrulis inter sese vinciuntur, sibique mutuo succurrere videntur, exprimitur in

Fig. V. A. Abscissus à dextro Ventriculo Tendo. B. Tendo à sinistro Ventriculo avulsus. C. Fibræ ab uno latere in aliud dimissæ; D. Harum post dextri Ventriculi ambitum, in sinistri Tendinem incurvatio.

Superiores Cordis partes ad basin sitæ, coadjutorii nempè Musculi Cavi, Auriculæ (vide Fig. I.) C. nuncupati, Cordis fabricam in totum sequuntur; ejusque Tendini superius, ut cætera vasa, uniuntur: à Cava & Pulmonari Vena circulo duriusculo (Fig. VI.) distinguuntur. Fibræ carneæ hinc inde in diversos Tendines exporrectæ, Fibris transversis aliis intersecantur. Appositæ hæ sunt, utrimque una, duabus Cordis cavitatibus, Ventriculi dictis: vide Fig. VII. & VIII. horum unus dexter, A. alter sinister, B. Prior latior semicirculum quodammodo refert; Alter angustior profundiorque rotundus magis apparet: Fibrarum fasciarum interventu, Septo C. à se invicem separati, tenentur. Ventriculorum interstitium à parte sinistra concavum, à dextra cavernosum, tortuosis scatet ductibus, quorum ostia foraminulis & acupunctis simillima in sinistro orificio hiant. Ventriculorum lateralis aspectus ostenditur in

Fig. IX. A. Cor per transversum dissectum. B. Cordis basis. C. Mucro abscissus. D. Ventriculus dexter, E. sinister. F. Interstitium. Ventriculorum parietes Fibrarum erumpentibus fasciculis A. sive columnulis (vide Fig. VII. VIII. & X.) illæque Tendinibus B. stabiliuntur Valvulisque affiguntur. Cordi, præter propria Sanguinea vasa (quæ Cerâ atque Mercurio cum aliquantulum stanni fixato Siphonis adminiculo impleta, non injucundo spectaculo ostenduntur in

Fig. XI. Quæque sunt A. Arteriæ coronales Mercurio, B. ejusdem nominis Venæ cerâ oppletæ) quatuor alia circa basin apponuntur. (vide Fig. IX.) Dextræ scilicet cavitati D. Vena cava G. & Arteria Pulmonaris H. Sinistro Ventriculo E. Arteria aorta I. & Vena Pulmonaris K, de quibus, præcipuè attamen duabus, speciatim tractabo. Vena hæc, Cava dicta, totum ferè corpus (ejus attamen sodalis alio nomine in jecore & specifico in Pulmone, quamquam structura cum hacce conveniat, gaudet) ut & Arteriæ & Nervi, minutissimis suis propaginibus perambulans, Tubulosum organum sive Vas est, ex variis, Membranarum supra se invicem instar stratarum Lamellis exstructum. Ut liquet sub declaratione,

VIGESIMÆ TERTIÆ
T A B V L Æ,

Fig. I. Depingitur enim hic A. Venæ, ope Tubi optici delineatæ, portiuncula. B. Fibræ Tenſiles atqu Tendineæ, quarum fines carneis protuberculis C. & in longum exporrectis ejuſdem ſubſtantiæ lineis D. al ligantur. Hiſce avulſis, apparet (vide

Fig. II.) Reticulum A. ſive Vaſorum plexiformis Membrana aut tegmen; Huic alligantur atque interſe runtur innumeræ Glandulæ, fibrulis vaſculisque inter ſeſe ligatæ, quarum multitudo tegmen quaſi tertium ſpe cificum efformat. Variarum ſunt figurarum ut in delineatione Arteriæ conſtabit. Interior Lamella (vide

Fig. III.) Muſculoſorum faſcium, Spirarum ad inſtar A. in circulum ductarum, ſtructura eſt. Hic vero explanati, recti conſpiciuntur. Huic Venæ ad Cordis Ventriculum tres tribuuntur Valvulæ, (vide Tab. XXII Fig. VI.) Cordi alligatæ, B. Tricuſpides dictæ. Vena hæc, ut cum Arteria factum fuit, Cerâ, obſtantibus Val vulis, (de quibus ſtatim in genere) impleri nequit: Quia vero hujus cum Arteria ſocietas ubique indefinitè par tium maneat, licet quæque ex ſuo trunco variè procedat & quæque primo in majores, deinde in minuſculo propagetur ramos, de diſtributionis nominibus nihil monebo. Talis enim harum eſt connexio ut capillaribu extremitatibus ſive ramulis conveniant. Hac ergo dimiſſa deſcriptione, ſequitur

Vena Pulmonalis, ſiniſtro Cordis Ventriculo appoſita, (vide Tab. XXII. Fig. VII. VIII. & præſertim XII.) deſcriptæ Venæ quo ad ſtructuram reſpondet; niſi quod laxiores & non tanto glandularum vaſculorumque appa ratu ejuſdem Lamellarum ſint inſtructæ Fibræ. Munitur hæc Valvulis mytralibus duabus A.

Sequitur ut de Arteria, ſiniſtro Cordis Ventriculo adhærente, agam. Arteria Tubus eſt ſive Fiſtula indefini ut Nervus ac Vena corpori communis, ex triplici Lamellarum ſive texturarum appoſitione conſtructa. Prio (Fig. IV.) Reticularis, è Nervulis A. Vaſis ſanguineis B. Membranoſisque expanſionibus C. conſtat. Ho rum plurimi fines, Glandulis inſeruntur; quarum ſitus & figura varia eſt: quædam enim Turmatim D, alia Racematim E, aliæ Veſiculoſæ & in apicem vergunt; quia verò Sanguineis vaſculis & plexibus obvolvuntur etiam à parte inferiore, retiformem vaſculorum atque Glandoſam expanſionem, quæ pro totidem Lamellis ha beri poſſet, mentiuntur. Sed prior & hæc Lamella, pro una aut tribus habenda eſt. Secunda (vide

Fig. V.) Muſculoſarum in circulum tortarum Fibrarum A. conſtructio eſt: quarum Spirales faſciculi ſupr ſe invicem poſiti B. Villoſis fibrulis C. inter ſeſe devinciuntur tertiæque ſive ultimæ Lamellæ alligantur Ultima hæc (conſule

Fig. VI.) Tenuis & ex planis Membranoſis expanſionibus A. in rectum, ſecundum Arteriæ longitudinem B & C. ſtratis, confecta eſt. Arteriæ, poſtquam è Corde fuerit egreſſa, poſtponuntur Valvulæ ſemilunares tres (vide Tab. XXII. Fig. XIII. A.) Quarum una hic diſſecta eſt. Circa ſupramemoratam Arteriam pulmo nalem conſiderandum venit, eam ſtructurâ, ut cæteræ omnes, cum aorta convenire tribusque ornari Sigmoideis Valvulis (ut refert Tabulæ XXII. Fig. XIV. A.). Non abs re erit, arbitror, ſi hic de Valvulis in genere quædam addantur. Harum nec numerus, nec figura, nec locus, ſive ſitus, ſemper idem & æqualis eſt. Du plices enim, ut in

Fig. VII. Triplices, ut in

Fig. VIII. Imo & quintuplices, ut in

Fig. IX. Inveniuntur. Figuræ VIII. enodatio. A. Venæ jugularis, flatu diſtentæ & exſiccatæ, por tiuncula. B. Eminentes Valvulæ. Eadem Vena aperta oſtenditur in

Fig. X. A. Vena. B. Valvulæ. Figuræ IX. dilucidatio ulterior: quintuplicem Valvularum faciem in teriorem hac in Figura aptè demonſtrare non potui, adjungenda huic ergo fuit

Fig. XI. A. Vena aperta. B. Valvulæ quinque, quarum una forcipe diſſecta eſt.

Figurâ etiam differunt. Quædam enim in Conum abeuntes, pyriformes dicuntur, (vide

Fig. XII.) Aliæ ſemilunam, aliæ ſemiorbitam referunt, vide

Fig. XIII. Reſpectu loci itidem differunt: quædam enim, ut in

Fig. XIV. Unius, aliæ duorum, aliæ trium, ſex & ſic porro digitorum latitudine à ſe invicem diſtant. Varietas hæc in corporibus frequentiſſima eſt, imo vix unquam iiſdem locis, eâdem figurâ & eodem numero inveniuntur: non tantum hæc in Valvulis ſed præcipuè in ipſis vaſorum diſtributionibus locum habet, ut liquet ex

Fig. XV. Referente Arteriæ aortæ, cerâ repletæ, in corpore ſex poſt partum menſium infantis (quam ſe paratam reſervo) præcipuas è trunco diſtributiones; Minores enim ſub involucris, oſſibus atque muſculis reconditæ, cultello perſequi ſæpius non potui. Ex hac videre eſt quam diverſimodè interdum ejus propagines ducantur atque ſint ſituatæ. Lubet huic divaricationis deſcriptioni, modum, quo vaſa hæc impleantur, ut & quo rundam curioſitati ſatisfiat, præfigere. Totum corpus aquæ calidæ immergendum, quo calefacto ſternoque leviter à ſiniſtro latere cum cartilaginibus tertiæ, quartæ & quintæ Coſtæ elevato, Cor à Pericardio Mucro nem verſus denudandum ſiniſterque ejus Ventriculus aperiendus eſt. Sipho tunc pro Arteriæ aortæ capaci tate capax, hujus exortui immittatur firmiſſimeque ligetur. Altera ligatura ramo deſcendenti, ſtatim ubi incur vatur, injicienda eſt. Paretur interim & liquefiat cera, cui olei Therebinthini ſextam & Porcinæ axungiæ de puratæ quartam partem admiſcendum Siphonique calefacto immittendum celeriterque ſurſum pellendum eſt. Reſolutâ ligaturâ deſcendenti ramo injectâ, eadem actio inferius inſtituenda. Poſtquam infuſa cera parum fuerit indurata, truncus cum ramis è corpore exſcindendi & à partibus contiguis liberandi reſtant. Quorum

qui

T. 23.

Fig. 15.
Fig. 1
Fig. 4.
Fig. 16.
Fig. 2.
Fig. 5
Fig. 8.
Fig. 7.
Fig. 9.
Fig. 11.
Fig. 10.
Fig. 3.
Fig. 6.
Fig. 14.
Fig. 12.
Fig. 13.

qui separati, chartâ aut alio adminiculo fulciendi & exsiccandi sunt. Toto hoc peracto negotio, assulæ inspicatæ aciculis commodè affigi poterit. Aorta Arteria è Corde erumpens, mox duos emittit in Cordis corpore ramulos B. coronarios. Supra Pericardium ejus truncus divisus est in Ascendentem C. & Descendentem D. prior omnes supra Cor positas partes adit subdividiturque in Subclavias E, ex quibus Axillares F. & internæ Mammariæ, G. Intercostales H. tertia aut quarta & I. Cervicales. Ex Axillari ramo, Scapulæ K. atque superioribus Thoracis partibus propagines assignantur. Ubi inter Musculos cubitum acquisivit, in duos finditur ramulos; Prior L. Carpum, pollicem & indicem; alter tres digitos alios præsertim petit. Bifurcatur circa Thymum Carotidesque M. efformat. Hæ juxta Pulmonis fistulam ascendentes, post varias ad Linguam, Laryngem partesque hisce viciniores emissiones, in Ramum exteriorem N. atque interiorem O. separantur. Exterior, faciei, labiis atque pro parte auri dentibusque inferioribus inservit; ejusdem alter ramus, fronti, temporibus ac eis vicinis partibus inseritur.

Interior Ramus per Sphænoideum os rectâ ascendens, sub Meninge dura reptitat plexusque constituit varios, ex parte intra Cranii ambitum Tunicâ speciali antea descriptâ vestitur, Ramulos emittit minores è regione Nervorum opticorum, majores verò, retrorepunt nunc uniti, nunc à se invicem separati. Medullæ Spinali, partim supra, partim infra Cor ramusculi attribuuntur: Atque sic ex Axillaribus & trunco ascendenti ut & descendenti, ei propagines subministrantur, quæ in circulum flectuntur suisque emissionibus ejusdem involucra partesque plurimas Capitis perreptant. Descendens Aortæ truncus, D. quibusdam Intercostalibus & hisce adjacentibus 1. Musculis partibusque prospicit; insignis etiam truncus 2. Diaphragmati immittitur; infra Diaphragma spectabiles sunt, Abdominis Viscerum Rami, puta 3. Ventriculi 4. 5. inferior & superior Meseraïcus. 6. Omentalis, 7. Hepaticus, 8. Renales, 9. Spermatici & sic porro. Circa Sacrum os finditur truncus hic in duos ramos, quorum propagines ultimum Intestinum atque Pudenda, quædam Nates, quædam Femora & Pedes, tam internè, quam externè perambulant. Hoc de præcipua Aortæ Arteriæ distributione. Cæterum, ut de Nervis Venisque antea, hic de Arteria dico, eam à trunco suis capillamentis visum aufugere & indefinitè divaricari.

Sanguinis anatomiam, ut quæ propositum hujus operis excedit terminum, tacitè præterirem; quia verò non planè extra sphæram hanc judicabitur (omissis cæteris partibus fluidis à Sanguine derivandis) præcedenti descriptioni connectere persuasus sum.

Sanguinis anatomiâ, quæ chemicè absolvitur, liquet, in Sanguine reperiri aquam, ut poterit, simpliciter considerandam, spiritum, salia tam volatilia, quam fixa. Hæc licet exacta quarundam sit partium detectio, non lacerandæ configurationis autem Phænomenorum maxima est destructio. Propono itaque in

Fig. XVI. Sanguinis guttulam vitreo tubo A. inclusam, cujus particulæ, adjuvante Microscopio, adauctâ formâ demonstrantur. B. Globosæ vesiculæ. C. Fibrulæ variè tortæ, stratæ atque dispositæ. D. Massula striata, vel E. ovi albumini similis, quæ vitro Hermeticè ab altero latere clauso calefacto, motis rotantibusque Globulis, ubique inter eorum corpora observatur. Altera anatomisandi norma, sequenti excolitur artificio.

Separato, à frigefacta concretaque Sanguinea massa, aqueo ac albuminoso liquore, qui variæ est substantiæ, ignique impositus brevi concrescit, remanet pars rubicunda, cujus fluidior portio aquæ tepidæ ablutione iteratâ grumosi instar acervi apparet, hujus singulæ particulæ globulum vesiculosum exprimunt, quorum quidam diaphani, alii opaci sunt. Reliqua massulæ portiuncula fibris constat flexibilissimis, frigefactis verò & aëri expositis tenacissimis, tensilibus atque retiformibus.

Tertia insuper Sanguinis perscrutandi methodus est, quando Sanguis ab innatanti liquore liberatus chartæque axungiâ linitæ impositus parum exsiccatur; extrinsecam post particularum illustrationem, digito levi, conterenda sanguineæ massulæ portiuncula, in qua statim diversæ apparebunt constitutionis atque figuræ globuli, fibrulæ, atque ejusdem generis explanatæ striæ. Partes aëreæ, Sanguini admixtæ, ut & reliquæ Heterogeneæ, pro singularum partium substantia nominandæ, generique cuidam referendæ, hujus fori non sunt. Missâ igitur prolixâ hac digressione, detegendum

Secundum spectabile Thoracis Viscus, Pulmo, hic in

VIGESIMÆQVARTÆ
T A B V L Æ,

Fig. I. Cum Corde è corpore exsectum, eidemque A. per Vasa B. annexum, totam Pectoris cavitatem adimplens. Anterius Mediastini C. adminiculo in duas partes divisus Pulmo D, quarum quælibet in duos itidem ut plurimum dirimitur Lobellos, E. Sterno membranosoque Pleuræ apparatu, posterius Vertebris adhærens, figurâ extrinsecus gaudet Gibbosâ, intrinsecus Concavâ, ungulæ bubuli simili. Obvolvitur exterius Membranâ satis tenui, tensili ac nerveâ, huic immediate adhæret altera, de qua infra.

Totum hoc organum, Vasculorum, Musculorum atque variarum Fibrarum, in modum membranarum & vesicularum extensarum, compages est. Præter enim communia vasa, quæ, ut in sequentibus Figuris demonstratur, ipsius corpus perreptant, Fistula quædam subcartilaginea invenitur. F. Vasa sanguinea de quibus supra egi, fistulam hanc ejusque extremitates unum infernè, (vide

Fig. II.) A. Alterum supernè, (vide

Fig. III.) A. à majoribus in minores B. Ramulos divisum, tandem plexiformi obvolutione circumambulant Pulmonemque totum percurrunt. Quod etiam de Nervis ac Lymphæductibus intelligendum restat. Fistulæ ejusque divaricationum faciem exhibet

Fig. IV. A. B. Pulmonis dissecti portio. Fistula hæc præcipuam Pulmonis compagem constituens, ulteriori examini submittenda venit, ut fit sub enodatione sequentium Figurarum. Ducitur hæc ab ore deorsum ad Pulmones. Superior ejus pars, Hyoideo ossi contigua, Laryngis nomine indigitata, ex quinis conflata est Cartilaginibus. Ex Thyroidea sive Scutiformi, Annulari, Arythænoideis duabus atque Epiglottide, quæ omnes excarnatæ primo conjunctim, deinde separatim in Fig. VII. demonstrantur atque describuntur. Cartilagines hæ Musculis moventur, quorum quidam ab una ad alteram Cartilaginem, quidam ad Hyoidis os, quidam etiam ad Sternum usque producuntur.

Primi, consule Fig. V. & VI. A. Sternothyroidei, à supremo Sterni inferioreque margine pronati, in Cartilaginem B. Thyroideam à Lateribus pertinent.

Secundi Hyothyroidei C. ab inferiore ossis Hyoidei margine D. producti, Scutiformis Cartilaginis basi E. aut margini lati inseruntur: Hujusce Musculi Fibræ interdum ad ipsum Annulum tam à lateribus, quam ab anteriore sede inveniuntur.

Tertii F. Cricothyroidei: ab Annularis sive Cricoideæ Cartilaginis involucro inchoantes, inferiori Scutiformis margini G. oblique parum infiguntur. Ejusdem nominis anteriores Musculi H. quarti atque minimi sunt suisque Fibrarum fasciis rectâ, ut Laterales posteriosve I. quinti obliquè, ducuntur.

Sexti, aut si sub eodem ordine numerentur duo præcedentes, qui interdum quoque non reperiuntur, Quarti Thyroarythænoidei K. ab inferiore Thyroidis margine circa medium incipientes, L. antrorsum in Arythænoidearum lateribus M. inseruntur. Quinti Arythænoidei N. graciles ab ejusdem nominis Cartilaginibus exorientes, circulari ferè ambitu Cartilaginum harum & annularis conjunctionem obambulantes, iisdem implantantur. Sexti qui breves sunt Cricoarythænoidei O. Postici nuncupantur, ab Annularis lati dorsi posticis lateribus origines petentes, Arythænoideis infernè inseruntur. P. Septimi, Cricoarythænoidei laterales Q. ab Annulari cartilagine superius exorti, post Arythænoideas ad latera Glottidis infiguntur. Separatis Musculis conspicienda venit Cartilaginum facies.

Fig. VII. explicatio. A. Cartilago Scutiformis. B. Os Hyoidis. C. Annulus. D. Epiglottis. E. Pulmonariæ Fistulæ portio. F. Glandulæ hisce partibus adnatæ. Ut sese à postica parte videndæ exhibent, explicantur in

Fig. VIII. A. Os Hyoidis. B. Epiglottis. C. Cartilagines Arythænoideæ. D. Annulus. E. Scuti portiones. F. Glandulæ portiones laterales. G. Fistulæ Pulmonariæ dissecta pars. Omnes hæ Cartilagines demonstrantur separatim, sub numeris sequentibus. Cartilago scutiformis 1. exterius Gibbosa, Ossis Hyoidei Processibus alligatur superioribus, interius 2. Concava est. Annulus, Fistulæ proxima Cartilago, anterius gracilis 3. posterius latus 4. est. Arythænoideæ duæ sunt, superius Mucronatæ, 5. inferius, ut ab altero latere 6. patet, basi donatæ latâ: Membranâ cinguntur validâ, laxâ, interstitium inter hasce atque Scutiformem obducente. Cartilaginum Laryngis quinta Epiglottis dicitur, refert hæc Hederæ folii faciem, Fig. VII. lit. D. flexibilior cæteris existit atque duriusculæ instar Membranosæ Laminæ, in qua Fibrarum Musculosarum vestigia & fasciculi inveniuntur. Membrana Cartilaginem hanc, uti & cæteras ex parte obvolvens, Glandulis scatet, è quibus plurimi aquosi ductus & Meatuli erumpunt, quemadmodum toti Oris involucro accidit. Laryngi contigua est Pulmonis Fistula, vide Fig. VII. sub littera D. huic Bronchia, hisce Vesiculæ sive Vesiculares Membranosæque expansiones; denominationes unius continui organi; ita ut Pulmonarii Tubi caput Larynx, productio per Collum Fistula, quæ circa quartam, plerumque Thoracis Vertebram bifurcari incipit, ejus in Pulmone ramificationes Bronchia horumque extremæ expansiones Vesiculæ ex figura vocitentur. Tubus Pulmonarius sive respiratorius ex variis membranosorum involucrorum supra invicem stratorum tegminibus constituitur, quæ per opticum vitrum delineata, hic adaucta proponuntur. Extimum involucrum, Tubum vicinis partibus fibrolarum emissione annectens, Membraneum plane est, vide

VIGE

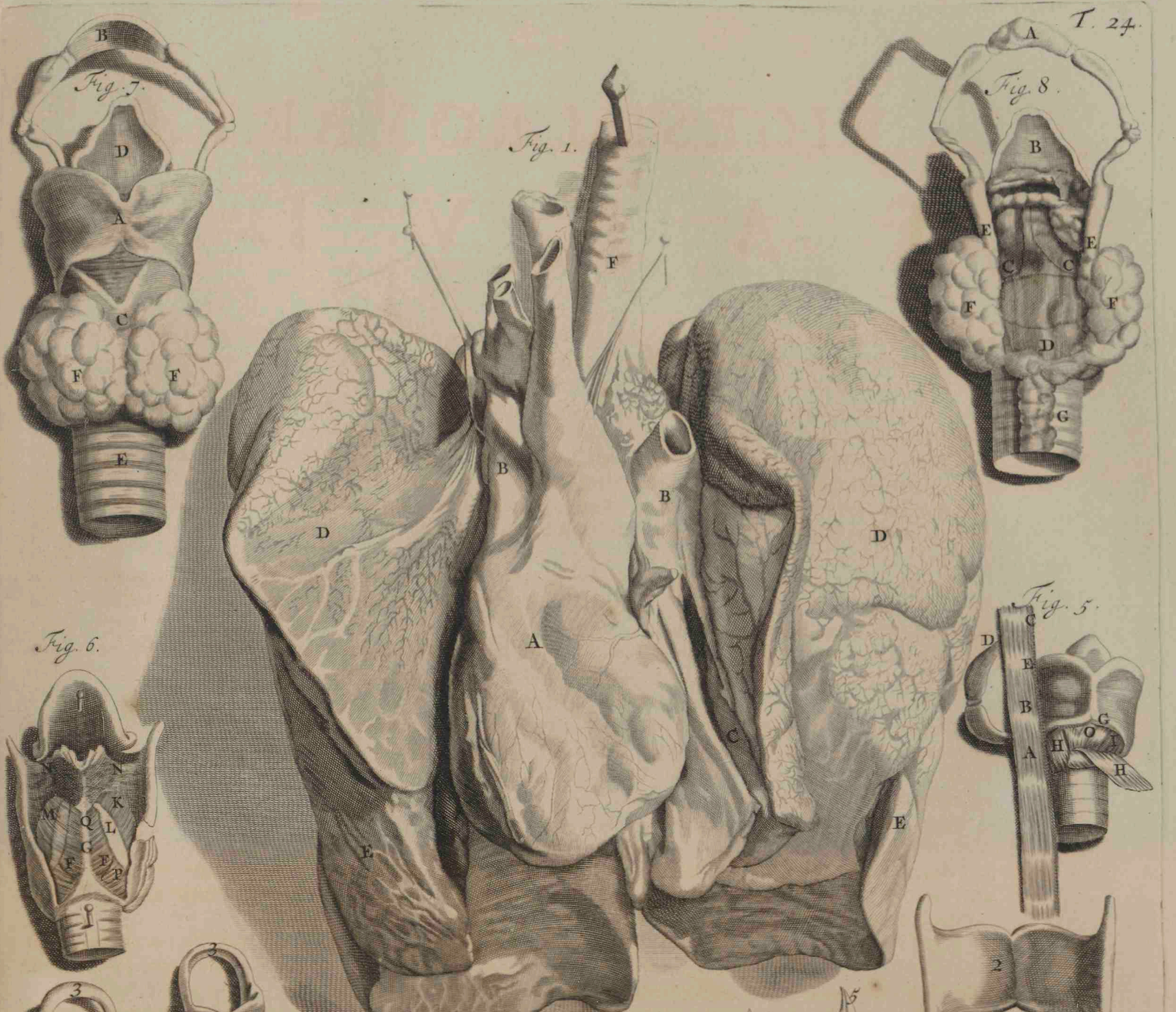

T. 24.
Fig. 7.
Fig. 1.
Fig. 8.
Fig. 6.
Fig. 5.
Fig. 3.
Fig. 2.
Fig. 4.

Fig. 8.
Fig. 7.
Fig. 1.
Fig. 5.
Fig. 9.
Fig. 10.
Fig. XI.
Fig. 4.
Fig. 6.
Fig. 2.
Fig. 3.

VIGESIMÆQVINTÆ
T A B V L Æ,

Figuram I. A. Obducens supernè, ut ejus socius infernè, Musculorum ordines rectos huic à tergo affixos, ut & B. diversi generis Membranas atque variarum figurarum Cartilagines: Hæ enim infra Laryngem Annulares ferè sunt, parte quà Oesophagum spectant exceptâ, quæ circuli pars non Cartilagine sed Tendineo interstitio impletur atque occupatur. Juxta & in Pulmonis corpore Cartilagines hæ triangularis, ovalis variarumque aliarum figurarum facie, ut in excarnato Tubo cum annexis Bronchiis patet, existunt; Ita ut Loricarum in modum inferior Cartilago superioris locum subire possit. Cartilagines hæ mutuo Musculosis fasciculis (vide

Fig. II.) devinciuntur. Sub Membranis, continui vasculorum plexus latitant plurimi; Quorum extremitates præcedentibus Lamellis sequentibusque Glandulis inseruntur.

Fig. III. Glandulæ hæ sæpius admodum turgentes inveniuntur, ut singulæ lentis magnitudinem adæquare valeant. Hisce substernuntur Musculi in circulum & in rectum, secundum Tubi longitudinem (vide

Fig. IV.) ducti. Ordines hi singuli tam arctè Tendinea conhæsione inter sese conjuncti tenentur, ut quisque Membranæ instar expansus appareat. Hujus Tubi divaricationes, Bronchiorum nomine insignitæ, à majoribus in minores deindeque in minimas subdivisæ, singulæ pro Tubi divisione, circumscriptionem propriam sive Lobellum obtinent; harumque fines, in Membranosas cavernositates extensæ, Vesiculæ dicuntur, omnibusque Pulmonarem Tubum constituentibus partibus instruuntur. Quemadmodum Vesiculæ hæ mutuo Membranosis vinculis colligantur Racematimque suæ Tubi ramificationi appenduntur, ita etiam Lobuli minores devinciuntur, qui cerâ impleti hic ostenduntur, in

Fig. V. A. Tubi Bronchialis abscissa pars. Lobuli, B. non eandem servantes figuram. C. Lobellorum Interstitiola, Vasculis Membranosisque productionibus, hic disruptis, repleta. Vesiculæ quæ uno Lobello comprehenduntur separatoque Bronchiali Ramo adhærent, depinguntur in

Fig. VI. A. Ramulus Bronchialis à Trunco abscissus, qui in B. minores divisus tandem in C. Vesiculares Lobellos sive Racemos desinit. D. Separatæ variarum figurarum Vesiculæ, quæ Sanguineis aliorumque generum Vasculis plexiformibus obvolvuntur; quorum incurvati fines ac tortuosa textura Membranaceam expansionem efformant, quæ extimæ Tunicæ firmiter adhæret, ut liquet, ubi eadem ab exsiccato Pulmone divellitur.

Fig. VII. A. Pars Tunicæ exterioris Nerveæ, B. secundæ, cui Vesicularum vestigia disrupta adhærent. Foveæ C. diversi ordinis & magnitudinis, quæ disruptarum Vesicularum parietes sunt. D. Ductus Tubulique per Vesicularum latera repentes.

Fig. VIII. Fistulam cum annexis Bronchiis à Vesiculis liberatam refert. A. Fistula Pulmonaria. B. Ejus divisio in partes duas. C. Rami Bronchiales majores. D. Minores, à quibus avulsæ sunt appensæ Vesiculæ. E. Cartilagines circulares, F. triangulares, G. subrotundæ. H. Variisque angulis atque eminentiis donatæ. In

Fig. IX. Exprimitur Pulmonis portiuncula cujus Bronchialis ramulus A. argento vivo est repletus.

Fig. X. Pulmonis Lobum excarnatum à Tunicis vesiculisque demonstrat ex parte liberatum, in quo Vena Pulmonaris A. & Arteria B. diversè coloratâ cerâ fuit repleta, in quarum medio conspicitur Ramus Bronchialis, suiscum divaricationibus. Bronchiorum interior facies, aptè investigari potest Stanno, quod vocant *Soldeer-Tin*, igne soluto Fistulæque immisso: Ut vero Vesiculæ Tunicæque ab hoc infuso Stanno liberentur, totus, ut supra repletus, Pulmo, sive Fistula aquæ injiciendus est tamdiuque concoquendus, donec omnes Pulmonis partes ruptæ, Stannei vero Ramuli liberi inveniantur; quod trium aut ad summum quatuor horarum spatio absolvitur, hujus faciem exhibet Fig. XI.

Superius in Thoracis cavitate partimque in Collo, sita est spectabilis Glandula Thymus, ut videre est in Tab. XXI. sub littera G.

Tota Thoracis cavitas (vide

VIGESIMÆ SEXTÆ
T A B V L Æ,

Fig. I.) Membranâ veſtitur Tenſili Pleura dictâ A. Vertebris alligatâ, circularibus Fibris Sternum os, ab utroque latere proximè, appoſitèque ſine ulla cavitatis ſpecie, tegente; Mediaſtinumque ſuis extruen emiſſionibus. Sub Sterno exoriuntur è medio Sternoidei Muſculoſi faſciculi, pro parte triangulari lineâ circum ſcripti B. hi obliquè Coſtarum extremis partibus ut & Cartilaginibus 3. 4. 5. & 6. ſuperioribus alligantur. Cum Intercoſtalibus tam indiſſolubili nexu ſæpiſſimè cohærent, ut alterutrorum faſciculi ſine laceratione ſeparabiles non exiſtant: Imo verò, nonnunquam radiata ſolummodo Intercoſtalium Muſculorum Fibrarum veſtigia longe ab invicem remota inveniuntur, atque hoc in caſu, Pleura ſub Sterno ſolito craſſior comperitur.

Coſtarum interſtitia replent Muſculi, à ſitu & munere Intercoſtalium nomine decorati. Dividuntur hi in externos, internos & laterales.

Externi C. Coſtarum præcipuè intervalla adimplent, ſinguli cum baſi carnea è Coſtæ ſuperioris imo erumpentes, Fibris obliquis & Tendinibus valde tenuibus, ſubjacentis Coſtæ margini, anterius verſus Cartilagineam partem alligantur. Muſculorum verò Intercoſtalium internorum ſitus atque inſertio externis contrarius est. Ita ut omnes tam Coſtarum quam Cartilaginum ſpatia adimpleant; ſinguli verò D. valido carneoque Fibrarum agmine Coſtæ inferioris margini ſuperiori ſint affixi, unde obliquè antrorſum, alteros mutuo inſtar literæ X decuſſantes, Tendineo fine, in Coſtæ ſuperioris imum marginem feruntur. De numero nil monendum, nisi quod Coſtis reſpondeant atque ita ut plurimum quadraginta quatuor inveniantur.

Si quis verò ſingulas Fibrarum claſſes & copulationes propius intueatur, videbit multas ejuſdem generis levi labore à ſe invicem exiſtere ſeparabiles: Muſculos autem illos, qui à Vertebrarum transverſis Proceſſibus externè ſemper & internè nonnunquam ortum ducunt lateralique inſertione in Coſtarum inferiorum partem elatiorem deſinunt, inter prædictos recenſere, incongruum eſt. Rectè ergò Coſtarum elevatores vel Intercoſtales laterales nuncupari debent.

Muſculi qui uno Diaphragmatis nomine comprehenduntur, reſpectu ſitus & connexionis, tam Ventri, quam Thoraci ſunt communes. Eorundem ſitus hac in tabula, ob abſciſſas Coſtas remotumque Sternum rectè demonſtrari nequit: itaque inſpicienda eſt tabula Abdominis, in qua etiam Pſoas Muſculus delineatur. Interſepimentum ergò quaſi efformant, inter Thoracem & Abdomen; Præter enim trifariam Fibrarum tendineorumque faſciculorum, cum transverſi Abdominis Muſculi laterali parte communionem (utpote qui etiam à Peritonæi Tunicam recipit veſtientem, eâ parte quâ Abdomen reſpicit) conflatum eſt Diaphragma ex Muſculis duobus.

Superior (vide Fig. II.) A. circulari annexione Sterno, B. Coſtiſque C. alligatur; atque ab hiſce oritur ſingulis. Altera, D. ſua extremitate in Tendinem abiens, à carneis inferioris Muſculi ordinibus E. relicto in dextra Tendineaque parte, pro Venæ Cavæ tranſitu, Foramine F. intercipitur. Inferior G. originem habet à Vertebris Lumbaribus interdum H. tribus ſuperioribus, interdum omnibus. Quamvis à ſe invicem diſtincti hi duo ſint Muſculi, ſummam tamen, circa Tendines, connexionem habent. Hujus inferioris Muſculi ſtructura reſpectu Craſſitiei, ſuperiore major eſt. Utriusque verò altitudo æqualis propemodum invenitur. Inferioris, ex parte, rectilineæ Fibræ carneæ ab utroque latere deſcendentes atque in Tendinoſos faſciculos compactæ, ab utroque itidem Latere caudalem efformant finem, quem Appendicem vocare conſuevere Anatomiſtæ. Horum dexter I. ſiniſtro K. longior carnearumque Fibrarum, ut & Tendineorum faſcium reſpectu validior eſt. Primus in Lumborum tres primas, ſiniſter in duas ultimas Dorſi Vertebras abit. Tendines verò poſtici interdum à transverſo primæ Lumborum vel ultimæ Dorſi Vertebræ proceſſu oriuntur. Hoſce inter fines ſitus eſt Aortæ truncus. L. Oeſophagi porrò per Diaphragma tranſitus eſt M. in inferioris Muſculi carnea ſuperioreque parte; Ubi circulari Fibrarum ab utroque latere ductu ſuperius Stomachi orificium obambulatur; à dextro quippe tam, quam à ſiniſtro Latere, Tendo faſces emittit curvilineos, qui plexiformibus ſuis apparatibus Nervoſam efformant telam.

Reſtat ut de paribus Serratorum poſticorum agam, quos, quoniam non, niſi remotis quibuſdam ad Scapulam vel ad Humerum pertinentibus Muſculis, fieri poteſt, mox demonſtrabo, jam vero, ipſorum hiſtoriam recitabo.

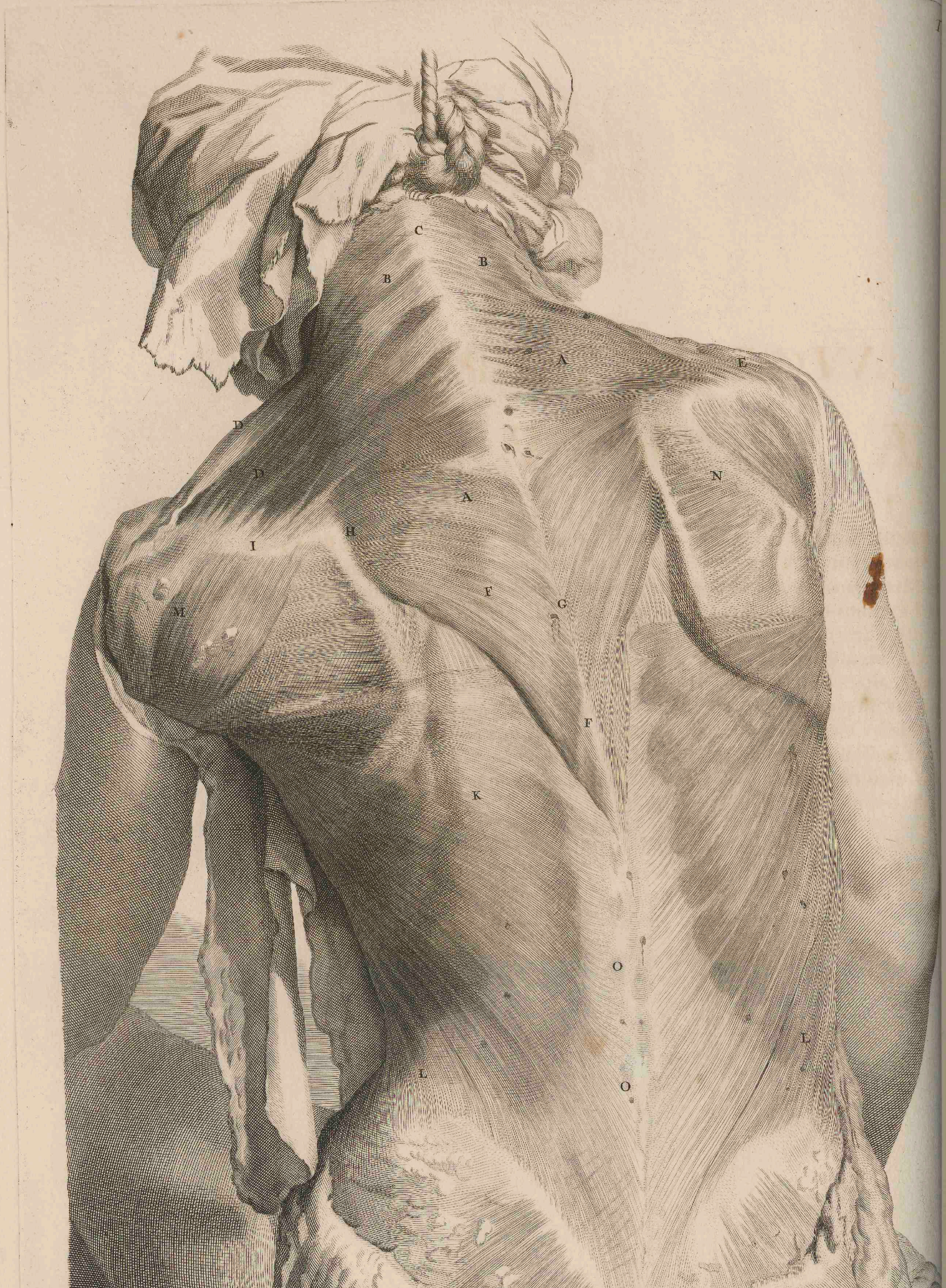
Primus, Serratus poſticus ſuperior (vide Fig. I. Tab. XXVIII.) ſub Romboïde inter utramque Scapulam ſitus, primâ Membranoſâ affinitate, tribus inferiorum Vertebrarum Colli & primæ interdumque ſecundæ Thoracis Spinis; alterâ carneâ, tribus, vel quatuor Coſtarum, tripartitâ, ſuperioribus intervallis adhæret.

Alter, Serratus poſticus inferior (vide Tab. XXVIII. K.) priore major evadit, Tendineo expanſoque exortu à trium vel plurium Vertebrarum Dorſi inferiorum, primæque Lumborum Spinis, procedens, digitatim in tres vel plures deſinit Coſtas inferiores.

T. 26.

Fig. 1.

C
B
B
A
E
D
D
N
A
I
H
M
F
G
F
K
O
L
L
O

VIGESIMASEPTIMA
T A B V L A.

Musculi Scapulæ tribuuntur proprii quatuor. Horum primus, hic ſuo in loco demonſtratus, A. dicitur Trapezius, ab utroque Latere duplex, quisque propriâ Membranaceâ circumſcriptione atque Tendineo fine determinatus; Primi etenim Fibrarum ordines B. ab Occipite & Colli Vertebrarum Spinis C. quinque Pronati, ſuperiores elatiori Claviculæ parti D. inferiores ſummo Humero, E. alligantur. Secundi ordines F. octo vel pluribus ſuperiorum dorſi Vertebrarum Spinis G. unâ, alterâ extremitate H. Scapulæ Spinæ I. affiguntur; Atque ita hi quatuor, qui adhuc in plures dividi poſſunt, totum ſuperius tegunt dorſum. Ut verò ſecundus hujus claſſis Muſculus, Romboïdes nempè, in conſpectum ducatur, removendus eſt Dorſi Latiſſimus, K. qui hac in Tabula ſuo in ſitu effiguratus cernitur; atque inter Brachii Muſculos deſcribitur. Habet Tabula hæc præter hoſce L. Obliquè deſcendentis Abdominis. M. Brachiorum N. Scapulæ & O. Dorſi Muſculorum portiones.

VIGESIMAOCTAVA
T A B V L A.

Romboïdes A. ex parte quadrangularis, carneus, tribus Colli Vertebrarum inferioribus B. totidemque ſuperioribus Dorſi Spinis C. alligatus, exteriori Scapulæ baſi vario Fibrarum ordine inſeritur D. Idem Muſculus ſeparatus E. Cui quidam Muſculus, nunquam alias à me viſus F. adhærebat, ſuperius etiam quartæ Colli Vertebræ, inferius Scapulæ angulo ſuperiori affixus.

Tertius Levator per excellentiam nuncupatus, G. & in Tab. XVI. & XVII. majuſculâ formâ delineatus, à transverſo ſecundæ, tertiæ & quartæ nonnunquam quintæ Colli Vertebræ proceſſu, vario Fibroſorum faſciculorum cœtu emergens, circa medium intricatiſſimè connectitur; quæque etenim Carnea alterius claſſis Fibram nervoſam ſive Tendineam recipit. Validus itaque ex parte carneus, ex parte tendineus, elatiori atque inferiori Scapulæ angulo infigitur H. Quartus in Tabula XX. lit. K. expreſſus, Serratus anticus minor, ſub Pectorali Muſculo latens, Coſtis ſuperioribus quatuor, primâ exceptâ, totidem extremitatibus adnaſcitur, hinc ad Scapulæ proceſſum Coracoidem implantatur. Offerunt ſeſe etiam hac in Tabula, I. Serratus poſticus ſuperior, K. inferior, quidam Humeri ut L. Deltoides, Dorſi ſeparati, ut M. latiſſimus & Lumborum Muſculi, qui ſunt N. Sacrolumbus, O. Longiſſimus, P. Semiſpinatus, Q. Sacer & R. Quadratus.

VIGE-

L
G
F
H
I
B
E
C
A
D
P
K
M
O
N
R
Q

T. 25

VIGESIMANONA
TABVLA.

Horum prior A. non minus Dorſo quam Lumbis adhæreſcit. Ab Ilii oſſis margine B. Sacri C. poſteriore ſede Spinoſisque Lumborum Proceſſibus D. ortus, à Coſtis, E. quibus omnibus inferius, duplici Tendinea inſertione, trium circiter digitorum à Spinis ſpatio alligatur, maximum Fibrarum accipit acervum. Hujus enim claſſes, quandoque tres, quandoque plures, ſibi proximas tranſcendentes Coſtas, ſuperioribus affiguntur; aliæ, ſequentibus ordine quibuſdam implantantur: atque ita quoque collectis à pluribus Coſtis carnearum Fibrarum faſciculis, unaquæque Muſculoſa claſſis Tendineam efformat extremitatem. Maximus propterea eſſet numerus, ſi quisque Fibrarum faſciculus pro Muſculo haberi deberet ſpecifico; validis verò incluſi involucris, pro duobus exteriore nempè & interiore notandi vel comprehendendi ſunt. Primarius Dorſi Muſculus, F. ſummo jure Longiſſimus dicitur: Ab oſſis enim Sacri G. illique extremo H. productus atque à Lumborum Vertebris oriundis Fibrarum faſciculis I. coagmentatus, cum præcedenti aſcendit, quem circa Dorſi Vertebram infimam deſerens, ſingulis Lumborum ac Dorſi transverſis Proceſſibus alligatus, primam Thoracis petit Vertebram.

Secundum par, quod Semiſpinatum K. audit, ortum à Spinis oſſis Sacri L. & Lumborum omnibus, Apophyſibus Lumborum transverſis Spiniſque Vertebrarum Thoracis omnibus affigitur easque amplectitur, M. donec in Spina Thoracis prima, ſibi ponit terminum.

TRIGESIMA
TABVLA.

Sequitur hunc Musculus Sacer A. qui acutus, à Sacri ossis posteriore sede prosiliens, B. post varias in Lumbalibus Spinis atque obliquis Processibus C. Fibrarum emissiones, in ultima Thoracis D. Vertebræ Spina desinit.

Hujus classis ultimus Musculus E. Quadratus, ab Ilii postica superioreque F. Sacrique Laterali ossis regione erumpens, G. transversis Lumborum processibus H. ultimæque Costæ alligatur. Musculi quoque, modò in situ, vel parum separati, hic à se invicem planè distincti, ostenduntur, ut I. Sacrolumbus, K. Longissimus Dorsi, L. Semispinatus. Costarum Spinæ M. & N. Processus, à Musculis liberi. Hisce demonstratis, Partis Secundæ propositum absolvi pensum.

FINIS.

T. 30

GODEFRIDI BIDLOO,

Medicinæ Doctoris & Chirurgi,

ANATOMIÆ HVMANI CORPORIS PARS TERTIA,

IMVM VENTREM EJVSQVE VISCERA CONTINENS.

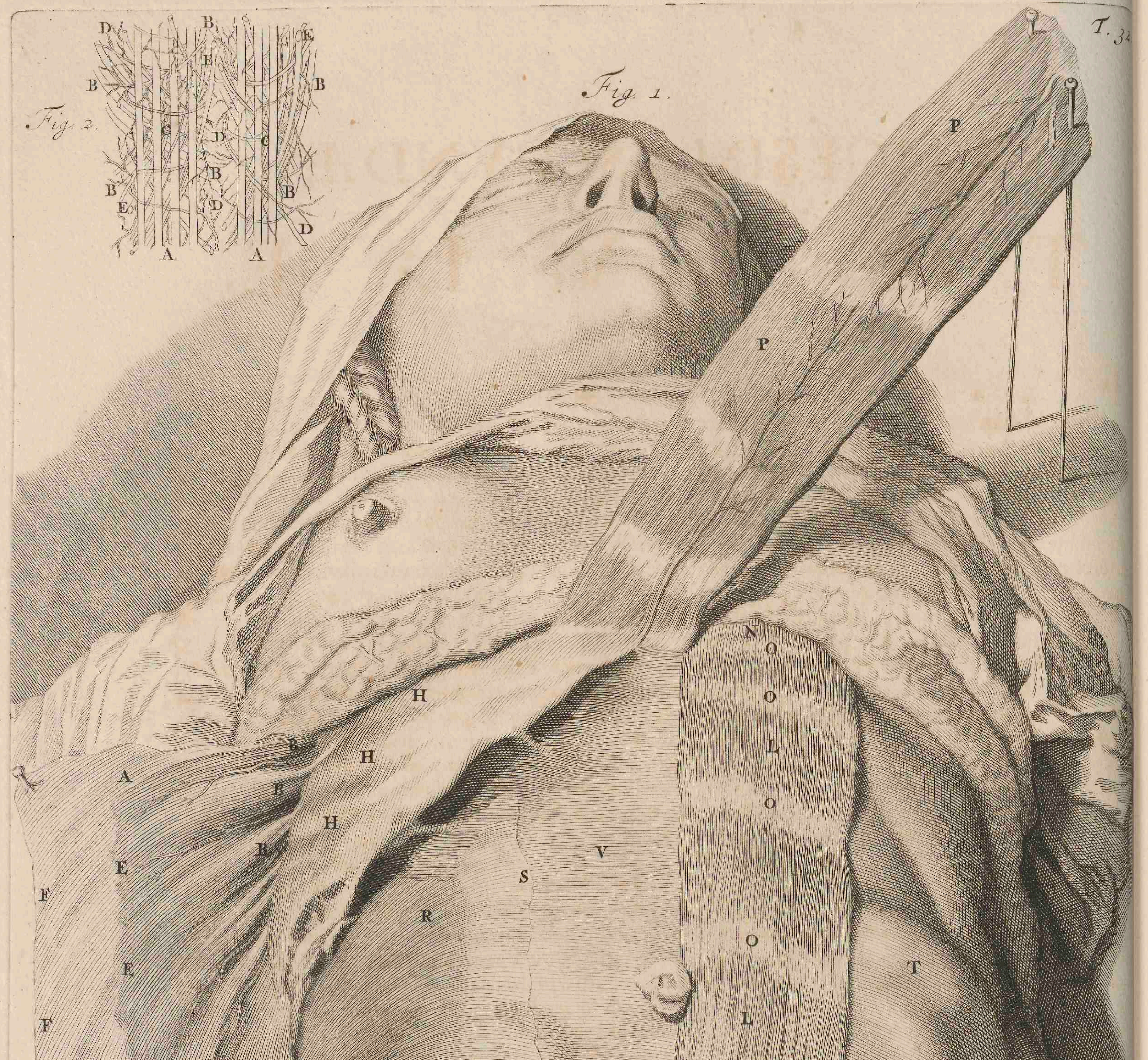
Venter per excellentiam illa dicitur Corporis pars, quæ Diaphragmate, Osse Pubis anterius, Vertebris Lumbaribus & Osse Sacro posterius circumscribitur.

TRIGESIMAPRIMA
TABVLA.

Resectis Corpori toti communibus integumentis A. hic in conspectum veniunt Abdominis quinque Musculorum paria & quidem primò (dicam de uno Latere, alterum B. enim Pinguedine hoc in subjecto ita abundante, ut pollicis latitudinem crassitiè æquaret, tectum reliqui) Descendens obliquè. Secundò D. Ascendens obliquè. Tertiò Rectus Musculus E. Nervosis Interstitiis F. nunc duobus, nunc pluribus divisus. Circumscribitur ad Latera albicante G. quasi lineâ semilunari, quæ fit à concursu Tendinum tum obliquorum, tum transversorum Musculorum. Sub hisce (in sequenti Tabula visibilis) latet Transversus: in imâ Abdominis regione, Pyramidalis Musculus, H. quo plurima corpora carent; Horum latiorem descriptionem inveniet Lector sub demonstratione,

T. 31.

Fig. 1.
Fig. 2.
Fig. 3.
Fig. 4.

TRIGESIMÆ SECVNDÆ
T A B V L Æ,

Figuræ I. A. Musculus Obliquè descendens extra situm B. prima tendineo-carnosa ejusdem cum infima sextæ, septimæ, octavæ & nonæ Costæ parte connexio, altera ejus alligatio C. circa Ligamenta transversorum Vertebrarum Lumborum processuum, tertia verò cohæsio est cum D. ossis Ilii Spina. Quod quia ab eodem Latere non ita commodè demonstrari potuit, ad aliud exhibui. E. Carnearum hujus Musculi Fibrarum fines. F. Abscissus Tendo qui usque in albicantem lineam expanditur. G. Membranosa Tendineaque in Pubis osse insertio. H. Transparentes Costæ. Secundus Abdominis Musculus I. Obliquè ascendens, sub priore situs; hujus Fibrarum lineæ superius ducuntur, K. ab interno ossis Ilii superioreque margine, ut & ossis Sacri spinis atque Membrana Lumborum Vertebrarum processus transversos obvolvente prosiliens, undecimæ duodecimæque ut & decimæ atque nonæ Costæ Cartilagineis annectitur partibus, Musculoque Serrato majori antico digitatim interponitur, Tendineque lato ad medium Tendinum concursum, dictum Lineam albam, pergit; antea verò, ubi Musculo Recto obviam venit, in duas sæpissimè dividitur ejus Tendo partes, quæ prædictum Musculum vaginâ quasi includunt. Hujus superior pars, Musculi Recti intersectionibus firmiter plexiformi Fibrillarum Nervulorumque texturâ adhæret inferius; interdum non invenitur, atque tunc Tendo simplex est. Tertius est L. Musculus Abdominis, suo in loco, rectus. Longitudine sua totum percurrens Abdomen, latitudine digitos interdum adæquans quatuor. Hujus Musculi insertio duplex est, una in parte anteriore M. ossis Pubis, altera in ossis Sterni tam media quam laterali parte N. imo in quatuor Costarum inferiorum Cartilaginibus, superius enim Fibrarum ejus fasciculi Membranaceârum expansionum intermissione distincti atque à se invicem separati tenentur. Intersectiones, hoc in subjecto, hujus Musculi, quatuor inveniebantur O. eæque omnes supra; cum sæpissimè earum una atque altera infra Umbilicum sit sita. Intersectiones hæ, Nervulorum carni intertexti plexus sunt; quorum ordo reticularis est, ab una enim ad alteram Musculi partem & sic vice versa, Nervulorum propagines sese intersecant atque decussatim demittuntur. Musculus hic suo è situ remotus, exprimitur sub littera P. Sequitur hunc quartus Q. Pyramidalis, Recti Tendinis extremitati inferiori incumbens: Ab externo Pubis ossis superioreque margine, in apicem desinens, Tendinosis fibris, transversi Musculi Tendini annexus, circa Umbilicum aut inferius paulò in tendinem abit teretem. Post hunc examinandus venit, ultimus R. Transversus dictus, cujus alligatio prima ligamentoso ossis Sacri interdum, sed plerumque Vertebrarum Lumborum transversorum processuum involucro, secunda imis Costarum quarundam Cartilaginibus, tertia ossis Ilii posticæ atque interiori parti vicina est. Ejus tendo hic abscissus, S. in Lineam dictam albam desinit. Fibrulis ubique ferè Peritonæo annectitur, per quod subjecta hic Intestina T. obscurè transparent ac protuberant; estque Peritonæum V. Membrana ex duplici Laminarum appositione exstructa, densa, lubrica totamque Ventris cavitatem obambulans, Nervoso Spinalis protuberculi primæ, secundæ tertiæque Lumborum Vertebræ plexu alligatur; ubi absque dilaceratione separari non potest: connectitur superius Diaphragmati, inferius Pubis & Ilii ossibus, anterius Albæ dictæ lineæ, Transversique Musculi tendini. Quo sensu communiter duplex dicatur Peritonæum, in sequentibus videbimus, ubi Renum vasorumque Spermaticorum, &c. fiet demonstratio. Hoc loco contexturam ejus, qua sese facie per Microscopium conspiciendam exhibeat, ob oculos ponam, in

Fig. II. A. Fibræ Nervosæ per Abdominis longitudinem excurrentes, B. Fibræ circulari modo à Nervoso plexu per Abdominis latitudinem exporrectæ. Fibrulæ C. quarum ope præcedentes inter sese connectuntur atque fascium instar complicantur. Nervi D. eorumque propagines, circa Ventriculum maximè notabiles. E. Disruptorum Sanguineorum vasculorum vestigia. Membrana hæc variis in locis pertusa est, Primò in sinistro Latere Oesophagi exitui, Secundò vasorum Sanguineorum transitui, Arteriæ nempè Aortæ (sed non semper, inter Diaphragmatis etenim appendices hæc quandoque transgressum quærit) atque Cavæ Venæ, de minoribus non loquor, hoc enim cum toto corpore commune & necessarium habet. Processum in utroque Inguine articuli digiti longitudine, anserinæ Pennæ crassitie, ab orificio ad finem semper clausum, Cono similem, attenuatum habet unum.

Totum hoc Membranaceum corpus Fibrulis Scroto adhæret vasaque Spermatica non solum non capit; sed ab uno tantum latere tegit, ita ut sub eo è Ventris cavitate erumpentia, ad Testiculos eorumque vicinas partes abeant, ut videre est in

Fig. III. A. Peritonæi pars. B. Conspectus Processus à cavitate Ventris. C. Vasa Spermatica dicta, sub Peritonæi velamine excurrentia. Exsiccati hujusce Processus facies delineatur in

Fig. IV. A. Peritonæi portio. B. Processus orificium, C. ejusdem attenuatum corpus, D. finis.

Ablatis hisce Integumentis, viscera sub hisce contenta, in conspectum veniunt; quorum situm ordinarium exhibet

TRIGESIMATERTIA
T A B V L A.

A. Omentum, Membrana tenuis, pellucida multisque locis perforata, sita, ad Ventriculi fundum, Hepar & Lienem, qui sub ejus velamento latet; à Peritonæo, ubi illud Dorso alligatur, aut cum Peritonæo originem ducit. Duobus constat parietibus, inter quos cavitas est spectabilis atque insignis. Figurâ est aucuparii Marsupii: Magnitudine variat, nunc ad Umbilicum, nunc ulterius progreditur. Superior ejus Paries sive Folium præcipuè duodenum Intestinum, Pylorum, Ventriculi fundum Lienisque concavam partem obvelat hisceque omnibus Fibrulis annectitur. Inferior ejus Folium sive Paries, Dorso alligatus, Hepatis Lobum atque Pancreas involvit, Intestino colo affixus, totus illi, ut & Ventriculi fundo adnascitur. Infima Omenti portio sive Limbus, ab omni viscere libera, Sacculi instar Intestina super, nunc huc, mox illuc fluctuat atque propendit. Glandulæ, quibus Omentum scatet, hoc in subjecto, vix erant conspicuæ, B. juxta Pylorum atque Lienem præcipuè situatæ, inter Foliorum, sive Parietum structuram, duplex etenim quæque est Lamella, copiosa est Pinguedo; de qua statim. Ostenduntur porrò hic C. Ventriculus. D. Hepar. E. Ligamentum suspensorium. F. Hepatis inter Lobos fissura. G. Intestini Coli portio. H. Tenuium, I. Crassorum Intestinorum partes. Notandum Omentum hoc non tertiam ordinariæ Pinguedinis habuisse partem ideoque hoc in cadavere, respectu Pinguedinis, vix Omenti meruisse nomen: Membranæ enim tantum ejus apparebant. Pinguedo hæc specificis obvolvitur ductibus ac Sacculis, ut sese frequenter offerat, ostenditur in

T. 33.

TRIGESIMATERTIA
T A B V L A.

A. Omentum, Membrana tenuis, pellucida multisque locis perforata, sita, ad Ventriculi fundum, Hepar & Lienem, qui ſub ejus velamento latet; à Peritonæo, ubi illud Dorſo alligatur, aut cum Peritonæo originem ducit. Duobus conſtat parietibus, inter quos cavitas eſt ſpectabilis atque inſignis. Figurâ eſt aucuparii Marſupii: Magnitudine variat, nunc ad Umbilicum, nunc ulterius progreditur. Superior ejus Paries ſive Folium præcipuè duodenum Inteſtinum, Pylorum, Ventriculi fundum Lienisque concavam partem obvelat hiſceque omnibus Fibrulis annectitur. Inferior ejus Folium ſive Paries, Dorſo alligatus, Hepatis Lobum atque Pancreas involvit, Inteſtino colo affixus, totus illi, ut & Ventriculi fundo adnaſcitur. Infima Omenti portio ſive Limbus, ab omni viſcere libera, Sacculi inſtar Inteſtina ſuper, nunc huc, mox illuc fluctuat atque propendit. Glandulæ, quibus Omentum ſcatet, hoc in ſubjecto, vix erant conſpicuæ, B. juxta Pylorum atque Lienem præcipuè ſituatæ, inter Foliorum, ſive Parietum ſtructuram, duplex etenim quæque eſt Lamella, copioſa eſt Pinguedo; de qua ſtatim. Oſtenduntur porrò hic C. Ventriculus. D. Hepar. E. Ligamentum ſuſpenſorium. F. Hepatis inter Lobos fiſſura. G. Inteſtini Coli portio. H. Tenuium, I. Craſſorum Inteſtinorum partes. Notandum Omentum hoc non tertiam ordinariæ Pinguedinis habuiſſe partem ideoque hoc in cadavere, reſpectu Pinguedinis, vix Omenti meruiſſe nomen: Membranæ enim tantum ejus apparebant. Pinguedo hæc ſpecificis obvolvitur ductibus ac Sacculis, ut ſeſe frequenter offerat, oſtenditur in

TRI-

TRIGESIMÆ QVARTÆ
T A B V L Æ,

Figura I. A. Omenti Pinguedine referti portio. B. Glandulæ in Pinguedinis Ramoſo corpore ſitæ. C. Foraminula Pinguedine deſtituta. Membranarum, à Pinguedine liberarum, facies demonſtratur in

Fig. II. A. Lamella ſuperior, B. inferior. C. Foramina. D. Cellulæ Poroſæ, ſive Sacculi è quibus adeps vel Pinguedo eſt exempta. E. Vaſa Sanguinea cerâ repleta. Pinguedinis liberandæ ab Omento modus hic eſt. Omentum totum Oleo Therebinthino fervido immergendum manuque tamdiu comprimendum conterendumque, donec tota Pinguedinis maſſa in oleo ſit ſoluta. Membranâ poſtea aëri, aut igni parum expoſitâ atque ita exſiccatâ, Vaſis ſanguineis injicienda eſt cera.

Demonſtrato Abdominis Viſcerum anteriore ſitu, eadem ſpeciatim examini ſubmittam, & quidem ante alia (vide Fig. V.)

A. Stomachum, cujus ſuperior pars Oeſophagus dicitur, (vide Fig. III.) pone Laryngem ſitus, ſuo cum ductu eam ex parte concomitatur. Exterius Oeſophagi orificium faucibus continuum eſt; qui locus Pharyngis nomine indigitatur; ſed de nominum varietate minus ſollicitus, uno verbo, Guttur mihi eſt, totus ductus internus, tam ab Uvula, quam ab Epiglottide, uſque ad Oeſophagi aperturam & partes proprias, quæ præter Tunicarum texturam, utpote de qua ſub Stomachi deſcriptione dicendi copia dabitur, ſunt plurimæ Glandulæ B. & Muſculi.

Horum primi C. Cephalopharyngæi, capitis pluribus oſſium inferiorum eminentiis affixi, duplici, tendineâ ſcilicet, ac carneâ Fibrarum claſſe, ductui Oeſophagi ſuperiori alligantur.

Secundi D. Sphænopharyngæi, ab interno Sphænoidis oſſis proceſſu erumpentes, Oeſophago à Lateribus implantantur. Hujus Fibræ poſteriores, validiſſimam, reſpectu involucrorum, cum faucibus atque intricatam, reſpectu Fibrarum, habent connexionem.

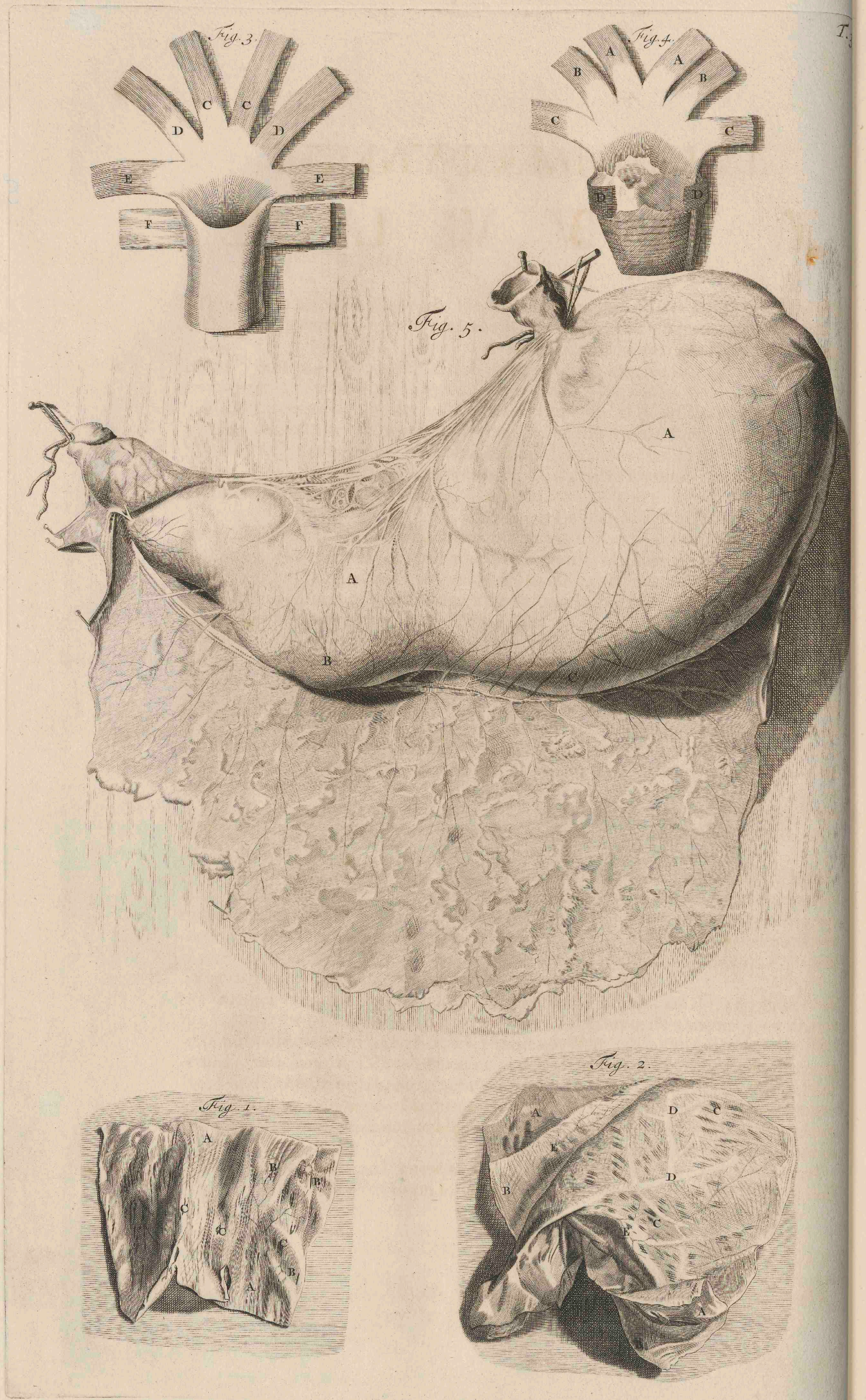
Tertii E. Stylopharyngæi, Styliformi eminentiæ acuto atque tereti corpore affixi, in Oeſophagi itidem Latera exporriguntur.

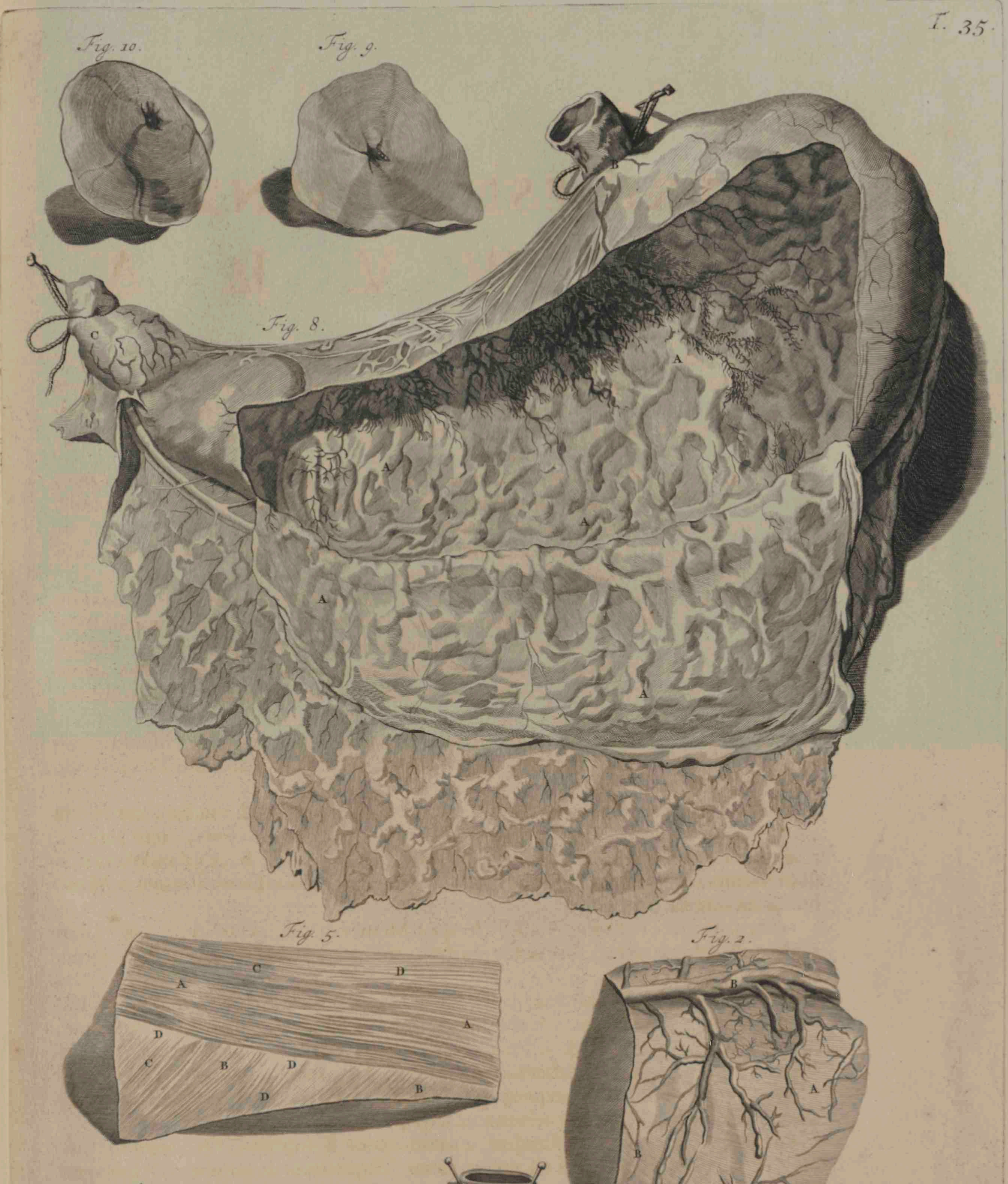
Quartæ Muſculoſæ claſſes, F. ſuo Fibrarum apparatu Oeſophagum obambulant, ab utroque latere Scutiformi Cartilagini affixæ, tendine quædam, aliæ carne intercipiuntur: Atque juxta diviſionem hanc plurimi ſunt Muſculi Oeſophagiæi. Horum Muſculorum quidam faſciculi uſque in Oeſophagi medium, alii ulterius ſuis extenduntur tendinibus. Muſculi hi à parte poſtica oſtenduntur in

Fig. IV. A. Cephalopharyngæi. B. Sphænopharyngæi. C. Stylopharyngæi. D. Oeſophagiæi. Oeſophagus ſub Pulmonis fiſtula deſcendens, circa undecimam Vertebram, perforato Diaphragmate, ſuperiori Stomachi orificio continuatur.

Stomachus (Fig. V.) A. cujus præcipua pars in Epigaſtrio à ſiniſtris ſub Diaphragmate ſita, unicus eſt. Adhæret ei, ut in ſequenti Tabula, à ſiniſtris Lien, à dextris Hepar ab ipſo ex parte tegitur. Figurâ eſt oblongorotundâ, in fundo Gibbis ornatur duobus. B. C. Variat pro aſſumpto victu magnitudo. Superius ſive ſiniſtrâ parte Diaphragmatis Muſculis ope Fibrarum curvilinearum; Inferius, ſive dextrâ, Pyloro adjuvante, duodeno Inteſtino connectitur.

Totus extrinſecus levis, ſimplicisque ſtructuræ apparet; intrinſecus verò, ex varia Fibroſarum Lamellarum appoſitione conſtruitur, ut liquet in

Fig. 3.
Fig. 4.
Fig. 5.
Fig. 1.
Fig. 2.

T. 35.
Fig. 10.
Fig. 9.
Fig. 8.
Fig. 5.
Fig. 2.
Fig. 7
Fig. 4.
Fig. 1.
Fig. 6.
Fig. 3

TRIGESIMAQVINTA
T A B V L A.

Exterior namque Tunica (vide Fig. I.) A. præter peculiares Tendineas Fibrulas, Membranaceam ſuam expanſionem à Peritonæo, ut Oeſophagus, partim à Pleura, accipit. Hujus Fibræ Stomachum juxta longitudinem atque ex parte obliquè obvolvunt. Huic atque ſecundæ plurima interſparguntur Sanguinea vaſa, quæ Cerâ repleri, ut oſtendit

Fig. II. commodè poſſunt. A. Stomachi portio. B. Vaſa Venoſa Cerâ repleta & ultra naturalem capacitatem diſtenta, ſeſe mutuo inoſculantia. Horum capillamenta interiora Gypſo turgida, demonſtrat

Fig. III. A. In qua B. plexiformes, tortuoſæ mutuæque inſertiones & divaricationes cum plurimis avulſis Fibrulis, apparent.

Secunda Lamella, (vide Fig. IV.) A. ex duplici Muſculoſorum faſciculorum circa fundum, atque ora, validorum ordine exſtructa eſt. Primi B. ab uno ad aliud orificium protenſi, plus, minusve pro loci diſtantia recti ſunt aut curvilinei. Secundus Fibrarum Manipulus C. obliquè ſub prioribus decuſſatim deſcendit atque aſcendit. Hi attamen ordines duo primæ Tunicæ tendineis extremitatibus connectuntur. Majori formâ exprimuntur in

Fig. V. A. Ordines juxta Stomachi longitudinem excurrentes. B. Hiſce ſubſtrati obliqui. Horum ſingulæ unius generis claſſes Carneæ C. à Tendineis D. excipiuntur atque elongantur.

Tertia ſive interior Tunica (Fig. VI.) in tres dividenda eſt Lamellas, aut ſaltem tripliciter conſideranda. Interior ſuperficies, A. mollis atque villoſa, cujus Fibrulæ acuminatim erectæ poſt & inter ſuam expanſionem Glandulas, B. & Glandoſa in modum Membranæ inter ſe cohærentia habet vaſcula, C. tenuiſſimis filamentis Membranaceis alligata D.

Hanc ſequitur (vide Fig. VII.) A. quæ Membranacea, Tendinoſa, Meatibus multis, B. referta exiſtit. Per hoſce plurima inſignia, ad prædictas Glandulas feruntur Sanguinea vaſa.

Tota hæc interior Membrana, in plicas ſive rugas variè figuratas, (vide Fig. VIII.) A. colligitur, quæ ſi Tunica hæc diſtendatur & ab adhærente Mucilagine liberetur, propemodum evaneſcunt & nil niſi laxam atque fungoſam Membranam, cum abruptis Vaſorum orificiis & Glandulis relinquunt. Structura hæc pro parte etiam Oeſophago communis eſt: præterquam quod hic minus Glandoſa Villoſaque exiſtat & à Pleura quædam exterius Membranacea acquirat filamenta.

Orificia Stomacho tribuuntur duo, quorum majus B. ſuperius, Os, anguſtum minus vel inferius, C. Pylorus vocari conſuevit. Superius os de quo circa Diaphragma monui, inſigni atque ſpecifico circulari Fibrarum ritu ut & Pylorus, circa quem omnes Tunicæ incraſſantur, exornatum eſt: exſiccata oſtenduntur hæc orificia; ſuperius in Fig. IX. & inferius in Fig. X. Huic annectuntur Inteſtina, quorum exteriorem ſitum atque Tortilem circumgyrationem exhibuit Tab. III. Corpora ſive organa ſunt, potius organum eſt, oblongorotundum; Stomacho inferius ut Oeſophagus ſuperius, continuum, ad anum uſque extenſum, plurimis locis quo ad capacitatem & ſtructuram tam interiorem quam exteriorem connexionemque varians. Maxima verò ex parte Stomachi ut continuata portio eſt, ita cum ejuſdem ſtructura convenit; verum ab eo differt, quatenus prima ejus Tunica à Meſenterio, ut Oeſophagus à Pleura circulares quaſdam accipiat Fibras, quibus ſecundi, ſecundæ Lamellæ carnei ordines, Tendineo fine inſeruntur. Inteſtinorum hic ductus, ſuperius ubique loci Glandoſus, inferius Carneus magis invenitur. Communi detectâ ſtructurâ ad proprias Inteſtinorum transeundum erit differentias. Inteſtina nominibus diſtinguuntur ſex. Omnium Primum in

TRI-

TRIGESIMÆ SEXTÆ
T A B V L Æ.

Figura I. delineatum, Duodenum A. Pyloro continuum, deorsum Spinam versus flectitur Vertebrisque Lumbalibus Membranaceo annectitur Ligamento: Huic inserti sunt, unico juncti Osculo, ductus Pancreaticus B. & Bilarius, C. Hocce itaque loco Pancreatis fiet demonstratio.

Pancreas D. quibusdam mediantibus Membranis vasisque Ventriculi fundo hic separato E. Lieni F. atque Mesenterio alligatur. Glandosus ille acervus decem transversorum digitorum longitudinem, unius vel duorum crassitiem attingens, Membranâ à Peritonæo partim hic avulsâ, G. exterius obvelatur; singulæ quippe Glandulæ H. proprio gaudent priori annexo involucro I. Duodeno aperto, visui offertur Ductus Pancreaticus K. quibusdam locis, L. denudatus. M. Ductus Bilarii portio, N. eorum in Duodenum exitus. Ductus Pancreaticus Membraneus, ex singulis Glandulis, Capillari divaricatione prosiliens, in medio unum abit in truncum. Magnitudo ejus sive capacitas in & prope Duodenum, est calami scriptorii: quo magis Lienem appropinquat Lateralesque ejus Ramuli Glandulas petunt, eo magis gracilescit atque attenuatur. Ut plurimum unicus cum Bilario ductu M. junctus, circa insertionem inter Membranas quatuor circiter digitis sub Pyloro, orificio prominente ac circularibus instructo Fibris, in Duodeni deducitur capacitatem. Quæ omnia repræsentantur in

Fig. II. Ductum Pancreaticum à Glandulis cæterisque integumentis liberum, cerâ repletum & exsiccatum proponente. A. Duodeni portiuncula. B. Ductus Pancreatici portio inter Membranas recondita, ejus C. Orificium Fibris Annularibus instructum. D. Meatus Bilarius. E. Pancreatici ductus exporrectum corpus. F. Laterales ejusdem Ramuli. G. Capillares eorundem origines à Glandulis avulsæ.

Hepati, quia per Bilarium Meatum, cum prædicto Ductu ac Intestino, summa circa exitum & Lieni cum ipsomet Pancreate per vasa ac Membranas est connexio; eorum viscerum, relictâ cæterorum Intestinorum historiâ, demonstrationem incipiam; & quidem primo Lienis (vide Fig. I.) F. situs in sinistro Hypochondrio, sub Diaphragmate, Costis præsertim Spuriis, Stomacho atque Pancreate circumseptus, unicus, varii coloris, magnitudis & figuræ est. Frequenter septem transversorum digitorum longitudine, trium latitudine & sesqui crassitie gaudens; à sinistris Gibbosus, à dextris Concavus aliquantulum existit. Plurimis partibus vicinis connectitur. Membranis cingitur duabus, quarum prior H. communis, à Peritonæo, secunda propria, cujus exterior facies glabra, interior aspera & ex diversimodè tortis Fibrulis conflata est; ex singulis suæ substantiæ partibus, tenuia quædam filamenta à centro diramificantur, occurrentia cum aliis sui generis staminibus atque ita Membraneum hocce constituentia velamen. Ex hac quoque Membrana ab uno, ad aliud latus transversi, inter sese connexi nullamque cavitatem visibilem possidentes, filamentorum emittuntur fasciculi, totum Lienis corpus usque ad communem capsulam perreptantes, Membrana hæc à secunda Lienis Membrana orta, cum vasorum ingressu, factâ foveâ sive limbo, in Tubum extensa, nunc Crassa, nunc Tenuis, alias Retiformis & perforata eorum fasciculos concomitatur, sequitur atque circumambit. Membranarum, Vasorum, Fibrillarumque hæc elegans congeries, cujus extremitates seu expansiones in cellulas vel retia abeunt, plurimis exornatur Glandulis. Cellulæ hæ à vasorum quorundam corpore efformatæ, spatia inter eorum productiones irregulariter replentes, supra dictis reticularibus transversis fulciuntur Fibrillis quarum quædam latâ, quædam angustâ assurgentes areâ, omnes interius Sanguineo vasorum ac Nervorum gaudent plexu, cui Glandulæ alligantur. Harum Glandularum, sive Pellucidarum Glandulosarum Vesicularum infinitus est numerus, figura ovalis, cavitas exigua. Racematim plures, ab una propendent vasorum, quæ ipsas obvolvunt, conjugatione. Singula hæc in sequentibus depinguntur atque characteribus explicantur.

Fig. III. A. Lien cujus B. Arteria, rubrâ, C. Vena, albâ cerâ est repleta. D. Variæ earundem flexuræ & contorsiones. E. Capsulæ fovea, sive Limbus ante vasorum ingressum.

Fig. IV. A. Lien flatu parum distentus, exsiccatus & transversim dissectus. B. Membrana communis, C. propria. D. Cellulæ. E. Glandosa corpuscula. F. Vasorum capillamenta. G. Communis Capsulæ vestigia.

Fig. V. Exhibet A. propriæ Lienis Membranæ faciem interiorem. B. Ejus Stamina & C. avulsas Fibras, D. Cellularum assurgentia fragmenta & vestigia, variis dotata angulis. In

Fig. VI. ostenditur Lien à Tunicis Glandulisque liberatus, quod aquæ per Venam injectione & ablutione forcipisque post exsiccationem adminiculo fit. A. Arteria, B. Vena, cerâ tumida. Harum ramificationes Laterales *a. b.* C. Capsulæ vestigia; pluribus etenim locis exsiccata & non visibilis existit. D. Nervorum propagationes & plexus. E. Fibrulæ à propria Lienis Membrana exortæ. F. Cellularum disruptarum flatuque ultra modum instar Membranæ extensarum, reliquiæ. G. Lymphaticorum variarumque Fibrarum capillamenta. Viso Liene, examini submittendum in Figura tam prima, quam secunda

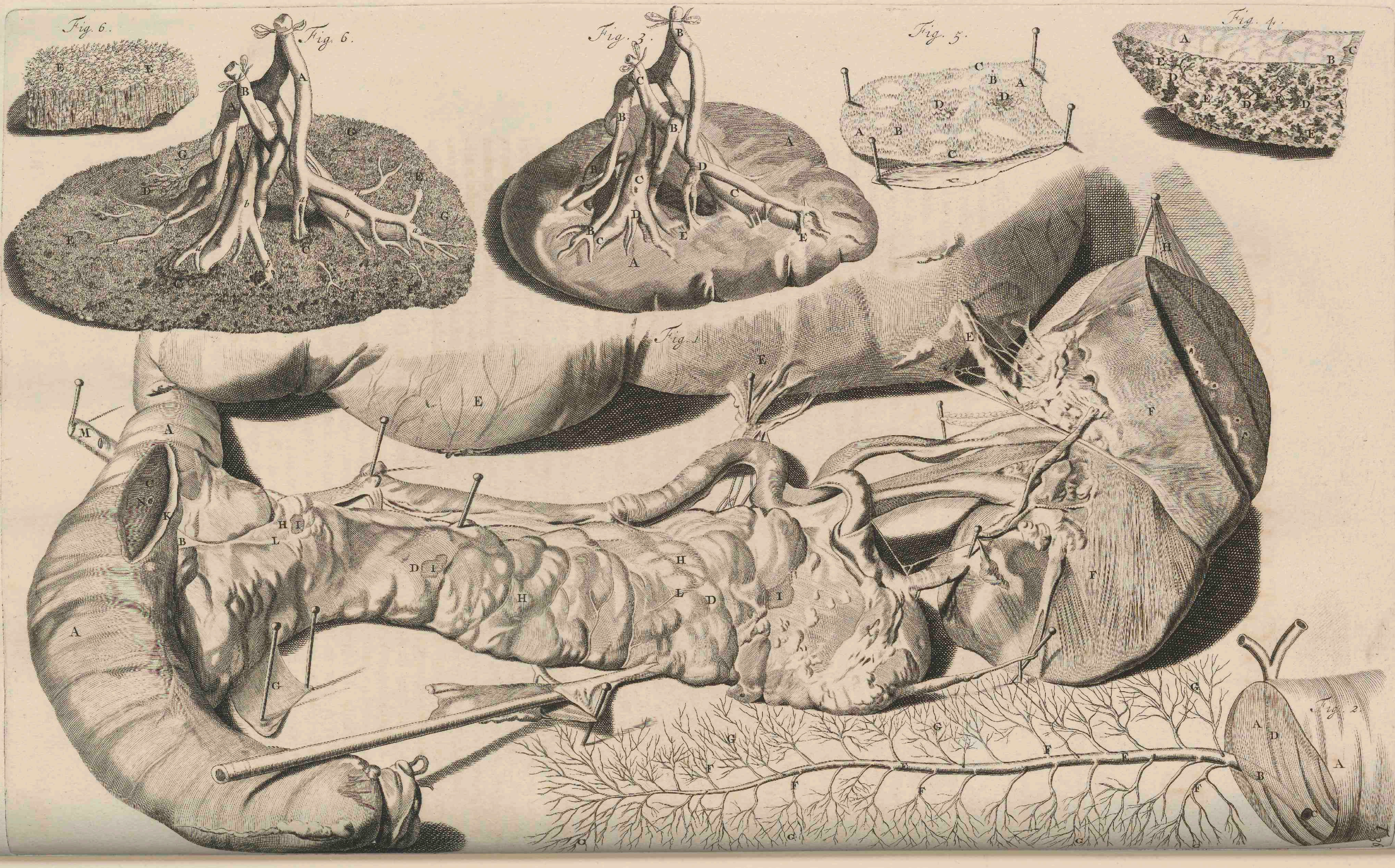
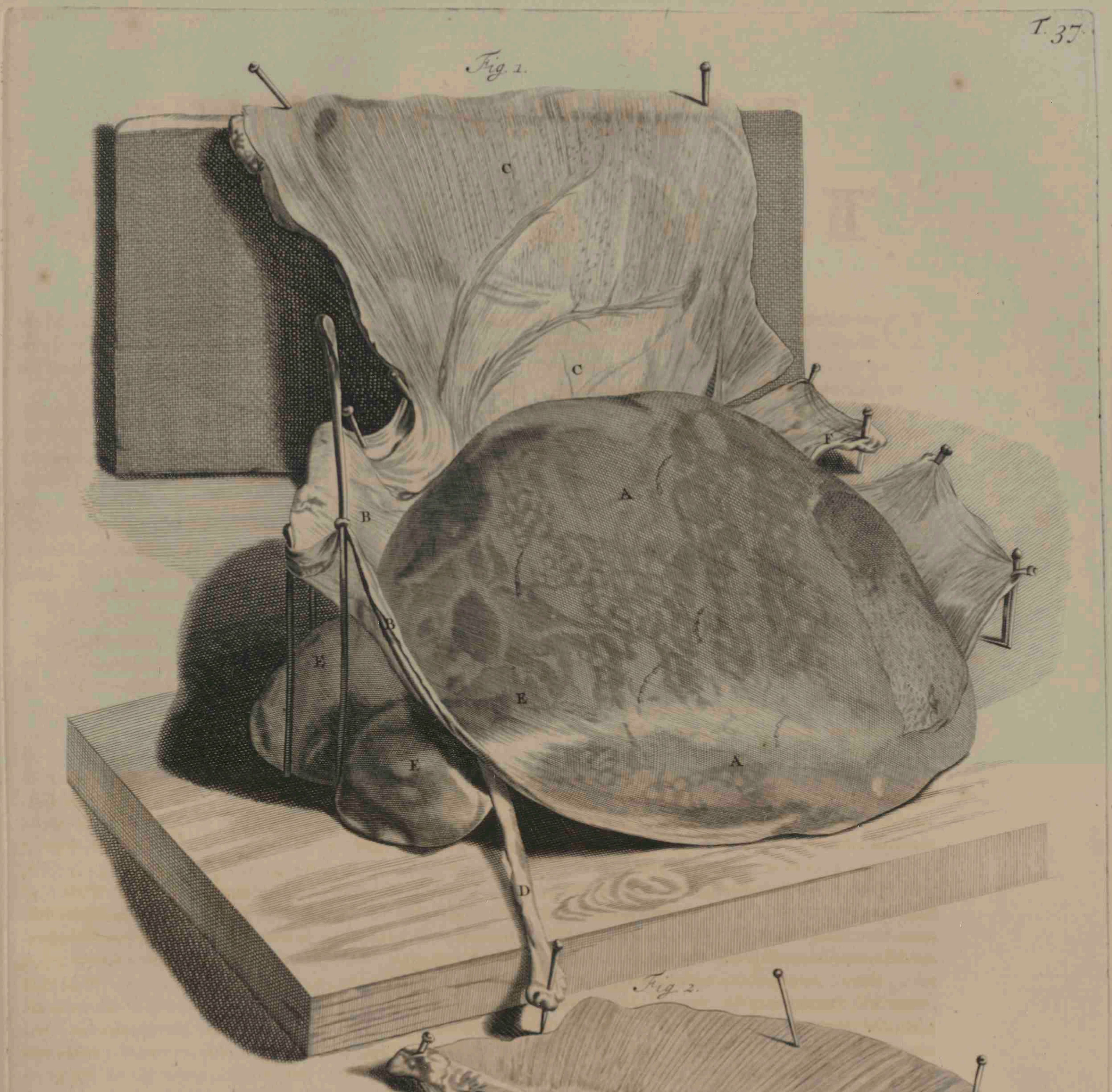

Fig. 6.
Fig. 6.
Fig. 3.
Fig. 5.
Fig. 4.
Fig. 1.
Fig. 2.

T. 37
Fig. 1
Fig. 2

TRIGESIMÆSEPTIMÆ

T A B V L Æ,

Delineatum A. Hepar, ſitum in dextro Hypochondrio ſub Diaphragmate, ab hinc ſiniſtrorſum, ad enſiformem uſque Cartilaginem & interdum ultra, inferius ad Umbilici regionem extenditur, pro circumjacentium viſcerum figurâ, motu atque connexione, licet verſus margines ubique attenuetur, variant magnitudo & figura, nunquam verò numerus, qui unicus. Dividitur in partem Gibboſam, ut in

Fig. I. & Concavam ut in Fig. II. Gibba, Peritonæo communi ejus adjuvante involucro, Diaphragmati poſticæque Hypochondrii regioni, Concava, Pyloro, Omento pluribusque aliis annexa eſt partibus. Triplici, præſertim Ligamento, ſitus hic confirmatur atque ſtabilitur. Primum ſuſpenſorium B. quo Diaphragmati C. alligatur, ex Hepatis interioribus partibus erumpens, Venæ Portæ vaginali Tunicæ à Latere quo ei Umbilicalis Vena adjacet canalique Venoſo, Ligamenti munus ſubienti, validiſſimè connectitur. Secundum quod laxius, priori opponitur, exſiccata eſt D. Vena Umbilicalis, ex Hepatis Fiſſura egreſſa, deſinit in Umbilicum. Hepatis Moles in Lobellos E. non plane ſeparatos ſubdiviſa, adipe variisque Membranis, præſertim Vaginali involucro obvelatur. Sequitur hac in delineatione parum è ſitu remotum, tertium, quod adjutorium F. dici poſſet, enſiformi Cartilagini adhærens. Non interiori machinæ, ſed latè Membranæ Hepatis exteriori tantum affixum. Fibris conſtat Ductilibus, Membranâ tenui & validâ, à Peritonæo deductâ, incluſis.

Hac miſsâ demonſtratione, oculis proxima ſunt Hepatis vaſa & Glandoſa maſſa. De Arteria notandum, vide Figuram II. G. diſtribui tum in Capſulæ, tum in Bilarii pori, ut cæteras partes, maximè verò in Portæ Tunicam finiri & à Nervis plexiformi ornari circumvolutione, ut Portæ Vena à Lymphæ ductibus. Ingreditur hæc Hepar, in partem concavam H. Prope centrum obvelatur, uti & Porus Bilarius I. Vaginalis ſive ſecunda hæc Tunica, adhæret primæ, ſed Carneis faſciculis inſtructa, multum ab ea differt: Reſpondet portæ diſtributioni; præterquam quod Felleæ veſicæ partem, qua Cavum Hepatis reſpicit, inveſtiat, poſt Venæ in Hepar ingreſſum, facto ſinu, quinque emittit ramos. Quorum priores quatuor Concavam, quintus Gibbam atque ſuperiorem Hepatis partem, perreptant. Cavæ præcipuè, K. tres inveniuntur ramificationes, poſticam & ſuperiorem Hepatis regionem pervagantes, Ramulisque prioribus nunc ex oppoſito quaſi, nunc decuſſatim, alias rectâ vel curvilineâ incumbentes. Fellis Veſiculam, L. Cyſticum Meatum, M. Porum Bilarium, N. Ductumque communem, O. licet inter Hepatis exteriora numerari ſolent, cum interioribus, quoniam eorum ſubdiviſiones atque conjunctiones, inter ipſius Membranas inveniuntur, tractabo. Vaſa hæc vario Fibrarum inſtar Membranarum ſtratarum plexu veſtiuntur. Fellea Veſica, L. Pyrum referens pro ſubjectis variæ magnitudinis, Hepati per Peritonæi portionem, communis Capſæ texturam & Fibroſam Membranam intermediam alligatur. Scatet ejus fundus Cyſticis radicibus, quarum major truncus ſæpius in veſiculam pertunditur, cum parvulo orificio & valvula, ubi Fibroſo circulo & interdum Valvulâ conſtringitur. Non rarò major hic Ductus non invenitur. Hujus Veſicæ elongatum Collum M. Cyſtici Meatus titulo condecoratur. Initium Fibroſo anguſtatur Annulo, ab hinc paululum amplificatum cum Poro Bilario, hic non conſpicuo, conjungitur. Organum hoc dupliciter, id eſt, extra vel in Hepate deſcribendum. Extra Hepar præcedenti Meatui & communi Ductui conjungitur, Tunicâ admodum Craſsâ præditum. Ejus longitudo à conjunctione uſque ad Hepar ad ſesqui digitorum transverſorum menſuram exporrigitur. Non procul à Portæ Vena Meatus hic, Capsâ circumductus, cum eadem pari paſſu pergit, circa majores laxè, circa minores ramulos arctè connexus, in non numerabilia tandem ſubdividitur capillamenta, quæ in totum Glandularum racemum ſingulamque acinorum partem terminantur. Extrinſecus Porus hic, cum deſcripto Meatu Ductuque communi, unitur; qui ex hiſce ortum ſumens, verſus Duodenum & interdum Jejunum pergit, cui obliquè, cum adjuncto Ductu Pancreatico, de quo ſupra, inſeritur. Hepatis reliquum corpus è Glandulis, plurimos in Lobellos diviſis, conſtat. Lobuli hi, conicâ figurâ, Membranâ & Fibroſis Ligamentaceisque filamentis præditi, vaſorum propaginibus etiam minutiſſimis alligantur: Singulæ verò Glandulæ varii ſed ut plurimum Pentagoni Hexagonique ſunt lateris. Hæc omnia dilucidantur in

TRI-

TRIGESIMAOCTAVA
T A B V L A.

Cujus prima Figura, cocti Hepatis portionem, ope Tubi optici depictam, exhibet. A. Exterior Hepatis Membrana avulsa. B. Glandulæ constituentes Lobellos, horum C. Fibrosa & Membranacea connexio. D. Vasa sanguifera & E. Bilaria ad eosdem distributa. In

Fig. II. demonstratur A. Ramulus Venæ Cavæ cum extremitatibus *a*. B. Ramulus Portæ Venæ cum Capillaribus extremitatibus *b*. Nunquam mutua Anastomosi conjunctæ.

Fig. III. Ostendit A. Meatum Cysticum & in eo B. Valvulam sive relaxatam Membranulam, C. Porum Bilarium, D. Ductum communem & ejus obliquum cursum ad Duodenum. In

Fig. IV. Vesicæ Felleæ cum annexis fit explanatio. A. Vesica Fellis pro parte aperta. B. Meatus Cysticus. C. Radices Cysticæ per Hepatis corpus dispersæ. D. Earum truncus majusculus, in quo E. Valvula, ante F. Orificium, quod in Vesicæ Cavitate exstat.

Fig. V. enodatio. Ostendit hæc excarnatum setarum abrasione Hepar, prout à parte Concava sese offert, in quo Arteriæ rubrâ, Cava viridi, Portæ Vena albâ, Bilarii Pori ramuli flavâ cerâ turgent. A. Hepatis dextrum, B. sinistrum latus; C. Arteria Hepatica. *c*. Ejusdem ramificationes. D. Venæ Cavæ truncus, E. Diaphragmati proximus, F. truncus inferior. Ejus G. primus, H. secundus, I. tertius ramus. Horum *g. h. i.* Capillares distributiones. K. Venæ Portæ truncus. L. Capsa separata 1. 2. 3. 4. 5. Portæ ramificationes, quarum ultima parum visibilis. Minores earundem emissiones i. ij. iij. iv. v. M. Fellis vesica. N. Cysticæ radices. O. Ductus Cysticus. P. Porus Bilarius. *p*. Ejusdem divaricationes. Q. Ductus communis. R. Ligamentum Umbilicale. S. Canalis venosus ligamentum Membranaceum referens. Restitant quoque Nervorum T. & Lymphæductuum V. hic & alibi disrupta capillamenta. Absolutis visceribus hisce, Intestinorum historiam, cujus cum Duodeno positum erat initium, enarrare pergam.

Secundum Intestinum, vide

Fig. 5.

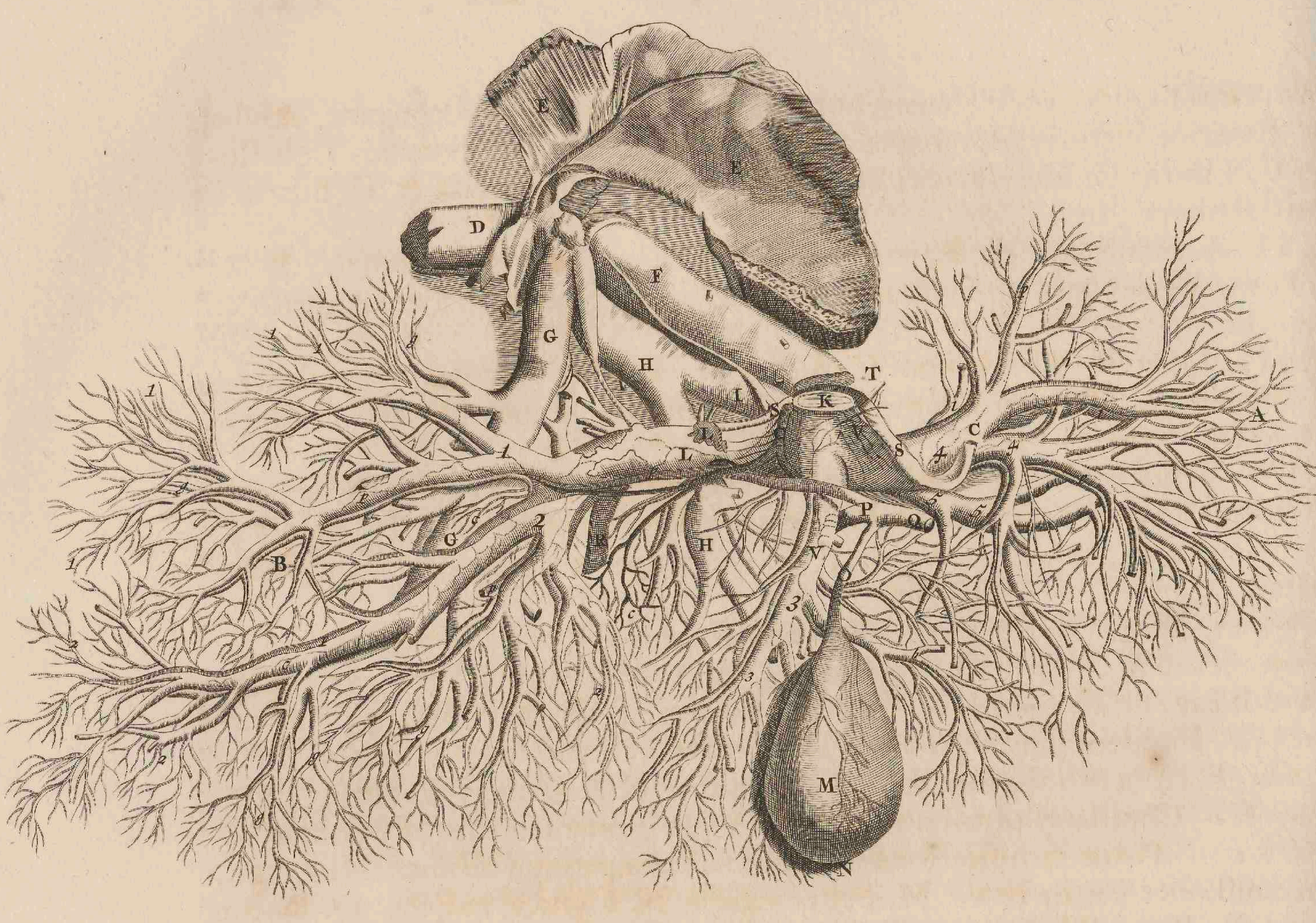

Fig. 4.

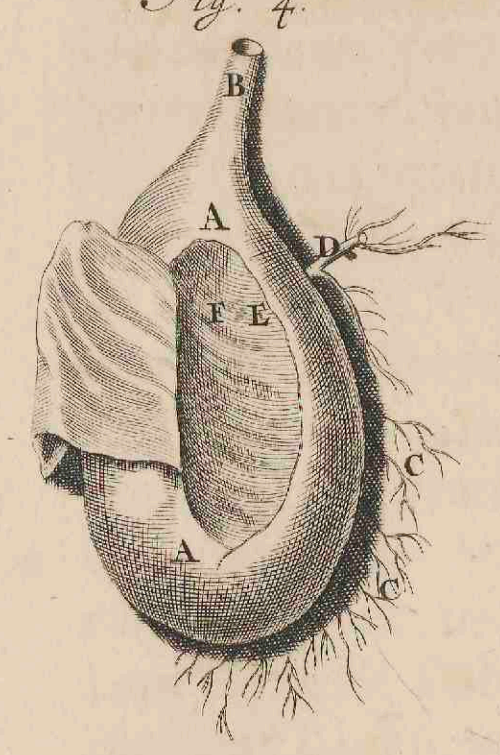

Fig. 1.

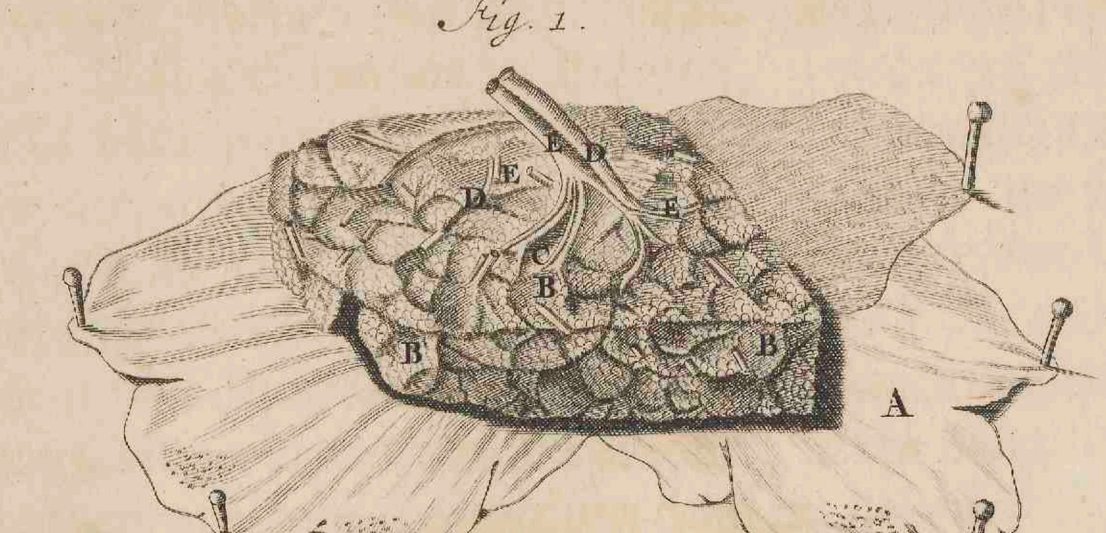

Fig. 3.

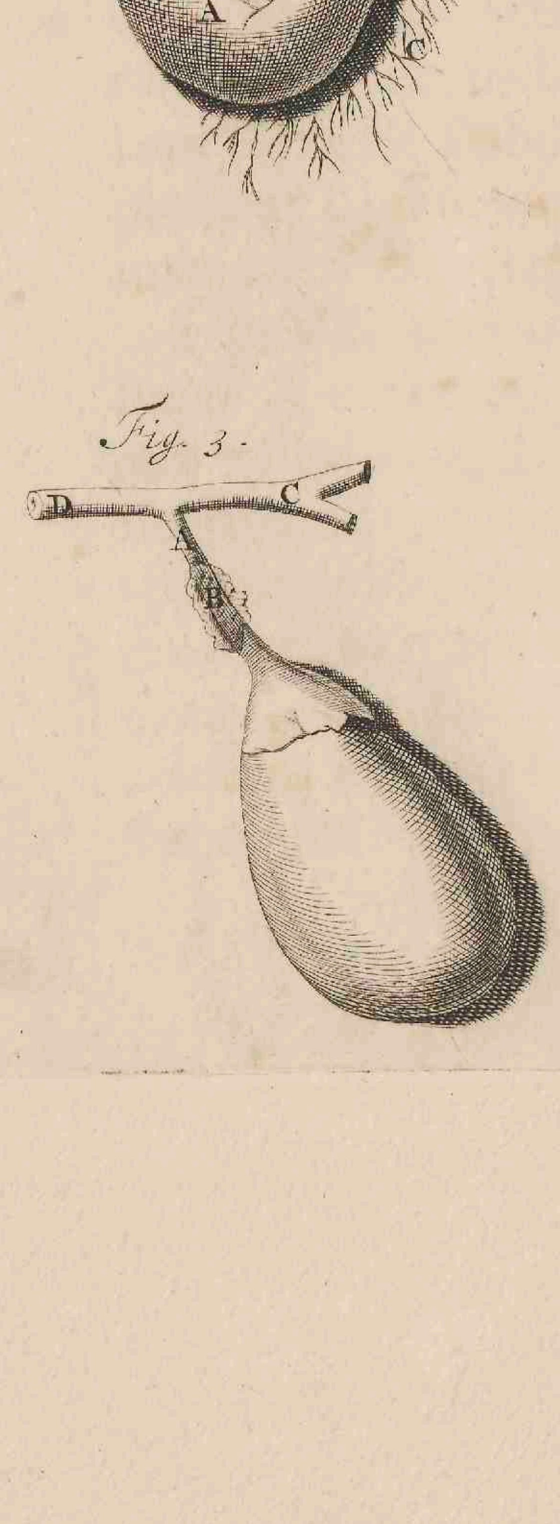

Fig. 2.

T. 39.
Fig. 1
Fig. 2
Fig. 3
Fig. 4
Fig. 5
Fig. 6
Fig. 7

TRIGESIMÆNONÆ
TABVLÆ,

Figuram I. A. Jejunum situm præcipuè sub Umbilici regione, differt ab Ileo, respectu B. Lactearum venarum quarum Valvulæ hic majusculæ exprimuntur & propriarum Valvularum, quæ hocce in Intestino copiosissimæ observantur Ileumque versus sensim obliterantur. C. Membrana exterior separata, ut interiorum Membranarum laxitas & Valvulæ C. aliquo modo exterius videri possent. Depinguntur etiam hic D. Arteriarum, E. Venarum, F. Nervorum G. Lactearumque ramificationes. Plicas quod attinet Valvulosas, melius videri poterunt in

Fig. II. A. Jejuni exsiccati portio. B. Plicæ quæ partim Annulares, C. partim Semiannulares Valvulas D. fingunt. Intestinorum tertium Ileon, (vide Fig. I. H.) incipit, ubi pauciores Lacteæ deteguntur Venæ. Cæteris Intestinis simul sumptis, longius existit, situm ad Ilia, Coxas & Abdominis medium, circa Cæci Limbum terminatur. Ante Cæci demonstrationem, non extra sphæram putavi, Ileon exsiccatum exhibere, ut fit in

Fig. III. A. Ileon siccum, B. apertura in eo facta, ut C. Annuli sensim decrescentes, conspici interius possent. D. Portio Jejuno, E. Cæco, proxima. Sequitur in

Fig. IV. ab externa, in Fig. V. verò ab interna facie delineatum A. Cæcum, Quartum & inter Crassa primum Intestinum. Notandum Cæcum atque Colon B. exsiccata, C. Vasa cerâ distentâ, ad meliorem valvularum apparitionem repræsentari; sequenti namque in Icone naturalem eorundem constitutionem propono. Nomen, hoc Intestinum ab altera clausa extremitate adipiscitur. à Colo, cujus est appendicula, ortum sumens, locum circa Ilii ossis cavitatem occupat. Membranacea Peritonæo alligatum connexione, Colon ubi intuetur, amplius multo, quam circa finem evadit. Figurâ, majusculum Lumbricum, quatuor circiter transversorum digitorum longum refert. Crassorum secundum B. Colon principium habet, circa Ilii ossis costam, cui Membranulis affigitur, Ileo Intestino D. continuum, cujus interior laxa Membrana sesqui digitorum productione in Coli cavitatem propendens, Valvulam constituit: Descendens, dextro Reni, multiplici Fibrarum nexu, sursumque Felleæ Vesicæ adhærens Stomachumque perreptans, nullam deinde præterlabitur partem, cui Membranea non devincitur affinitate. Post descensum in Pelvim, Vesicæque urinariæ amplexum, Visis origine & Ossis Sacri parte superiore, tandem nomen deponit. à cæteris Intestinis, Valvulis, Ligamentis ac Cellulis discrepat. Valvularum prima & instructissima denotatur per literam E. ejus in Ileo apertura F. conniventes Valvulæ G. Harum Interstitia H. Cellulæ ab externo Ligamento exstructæ I. Intestinum hoc, licet quatuor Spithamarum tantum adimpleat longitudinem, omnium tamen est capacissimum. Excurrit per ejus mediam elatioremque partem, juxta longitudinem minoris digiti latitudinis, Ligamentum, quod interdum duplex, prædictarum Cellularum causa & stabilimentum est tenacissimum. Sursum porrò atque deorsum vicinis partibus Ligamentaceo Membranarum nexu cohæret. Intestinorum ultimum cujus imaginem ab externa superficie

Fig. VI. proponit, A. Rectum, oritur ab Ossis Sacri summa regione. Omnium, hujus B. exteriores Tunicæ, validiores & crassissimæ sunt, longèque cæteris minorem relinquunt capacitatem, prædicto & Coccygis ossi, ut & Pudendis ejusque interius annexis, alligatur. Coli instar Membranaceis, Pinguedine farcitis exornatur C. appendiculis, quarum extremitates, D. diversarum figurarum faciem exhibent. Inspectionem merentur (vide Fig. VII.) hujus Intestini interioris Tunicæ plicæ A. irregulari ordine, quo magis B. Anum, de quo circa Penis Musculos, appropinquant, corrugatæ, inter eas plurima sanguineorum hiant ora vasorum. Totum Intestinorum Syrma Mesenterii circumferentiæ affixum, ostenditur in

QVA-

QVADRAGESIMÆ
TABVLÆ,

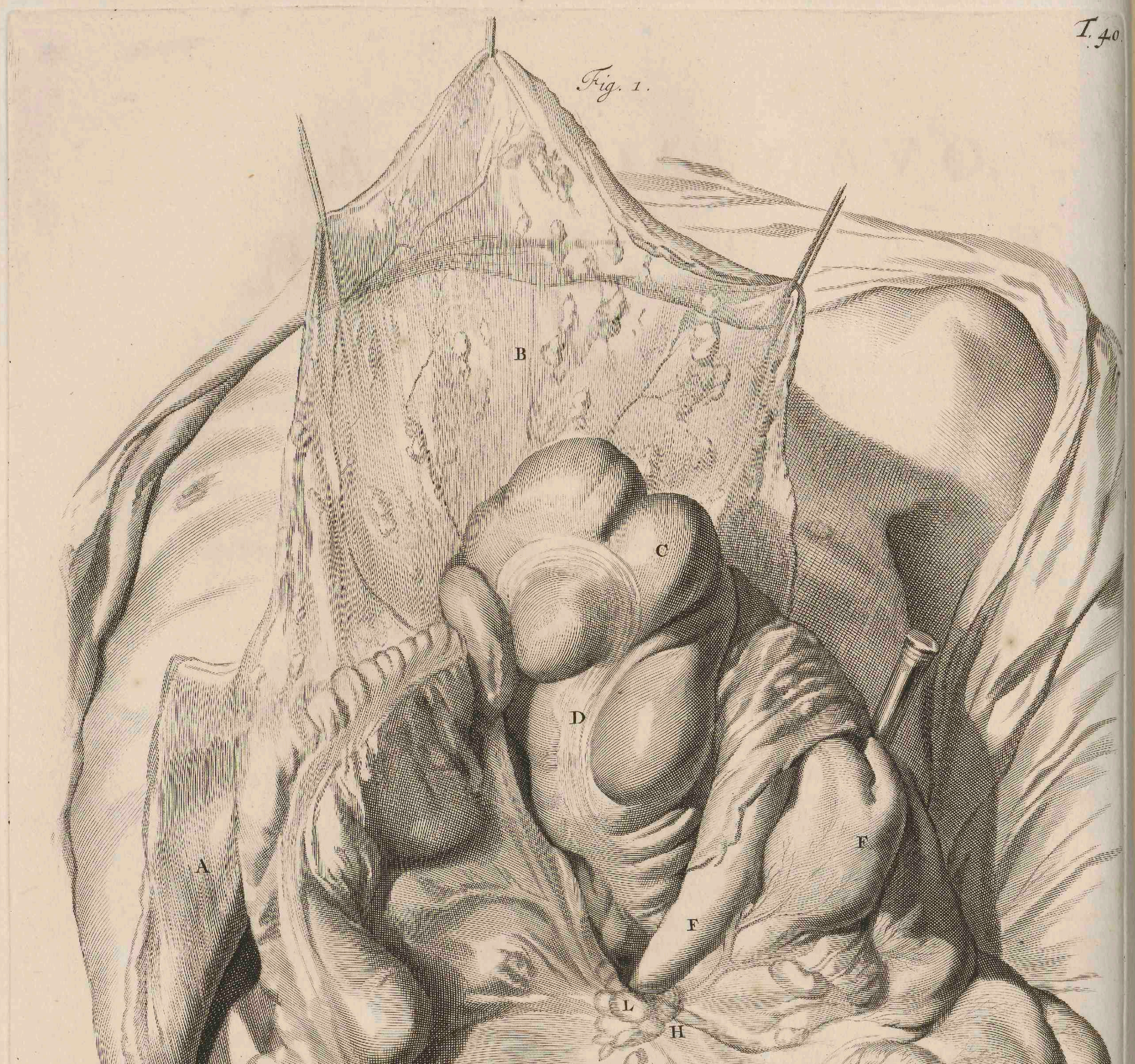
Figura I. A. Abdominis Musculorum portiones. B. Omentum sursum remotum, cum C. Colo, in quo Ligamentum D. expressum. Circumjacentia Intestina sunt vel E. Tenuia, vel F. Crassa. Dividitur G. Mesenterium in partem Crassiorem Pinguedinis Ductibus refertam & Tenuiorem sive Membranaceam; harum prima Tenuibus, secunda Crassis continua Intestinis. Figuram aliquatenus habet circularem, multis angulis interjectam, plicas perplurimas, ut Intestinorum circumgyrationi respondere posset. à Centro, H. periferiam versus I. spithamæ latitudinis, longitudinis verò à prima usque ad ultimam connexionem, trium & ultra est ulnarum. Ortum sibi vendicavit à Membranis Lumborum quasdam priores cingentibus Vertebras. Nervosorum plexuum insignis hic est & indefinitus numerus, ut & Glandularum K. Quarum prope exortum una major, L. per cujus corpus frequens vasorum est cursus, concursus & coagmentatio. Vasa & Mesenterii Glandulæ non tantum prædicto communi involucro; verum etiam propriis Membranulis Ductibusque adipe refertis M. fulciuntur atque custodiuntur. Obiter de Lacteorum ab Intestinis exortu supra dixi, sequitur ut de iis eorumque ulteriore divaricatione ex professo agam, quod fit in

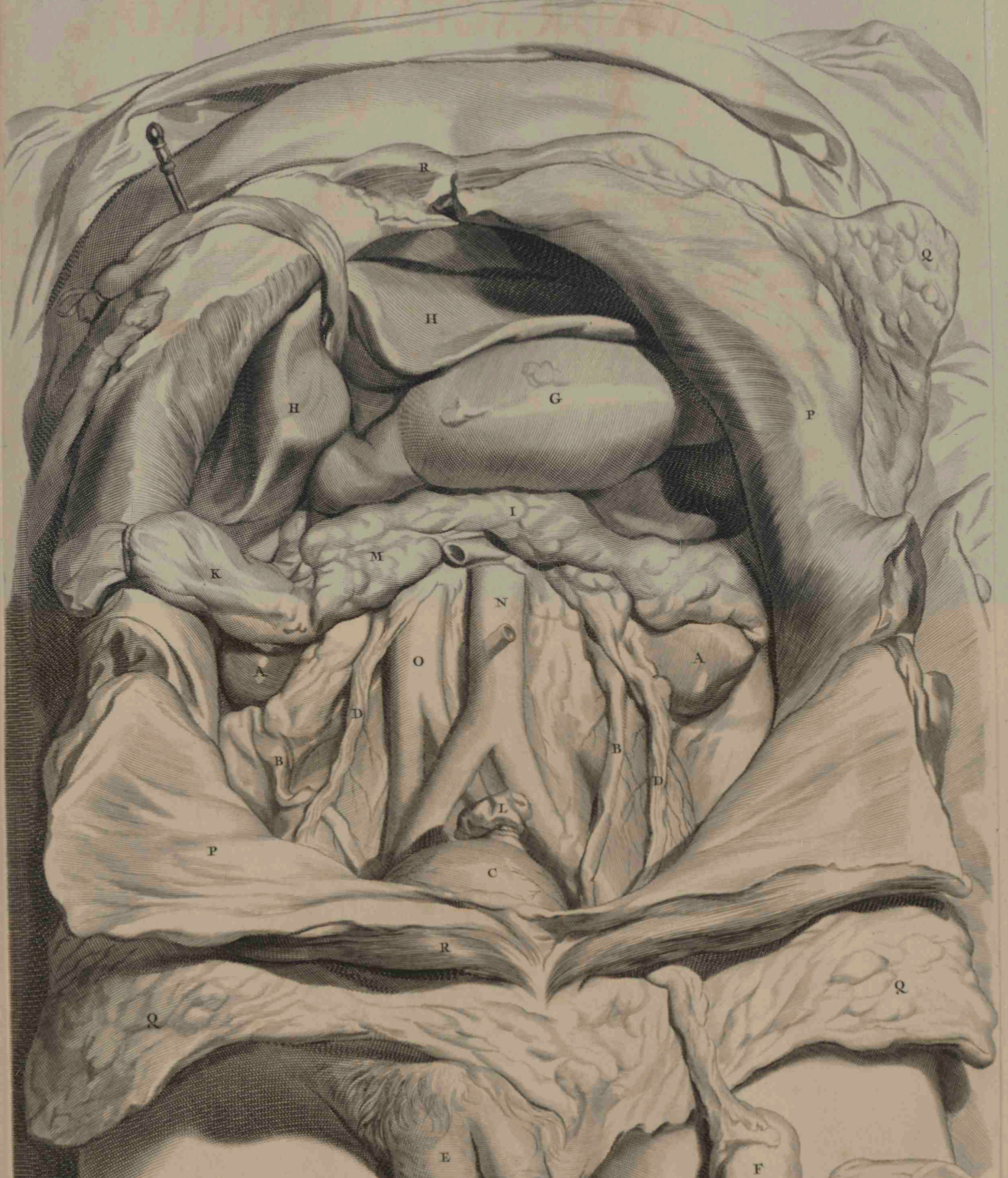
Fig. II. Lactea vasa A. passim ex Intestinis B. hic reclinatis erumpentia, primò ad Mesenterii minores C. inde ad mediam majorem Glandem D. abeuntia, Ductibus ab hisce majoribus in Chyli commune deferuntur receptaculum, situm circa Thoracis ultimam & Lumborum Vertebras tres primas, quibus Fibrulis pluribus adnascitur; interdum ad sinistrum interdumque ad dextrum magis vergens latus. Constituitur ex Glandosa congerie, quarum una sub Diaphragmatis tendinosa extremitate sibi locum vendicavit reliquæ ut plurimum tres, vel quatuor, racematim inter sese Lacteis ramis cohærentes, Lumbarium nomine condecoratæ, inferius inter Aortam Arteriam & Cavam Venam inveniuntur, variæ figuræ, magnitudinis & distantiæ, varios emittentes sui generis & accipientes surculos Lymphaticos, ita ut totus hic progressus tam in Abdomine quam Thorace, Chyli vel Lymphæ receptaculi nomen mereatur: Ab infinitis quippe partibus, ejusdem generis vasa Ductum hunc ingrediuntur. Ramuli verò præcipui, derivantur ab Hepate, secundum Portæ longitudinem excurrentes: quinimo ab omnibus Glandulosis vicinis partibus. Postquam Diaphragma subrepsit, acquisito Thoracici Ductus nomine variis insertionibus Aortæ à sinistris sese adjungit Arteriæ circa quartam, quintam & sextam Thoracis Vertebram, variâ interdum fissurâ, furcatione, sive divisione ornatus, ut liquet in

Fig. III. & IV. Ubi verò Axillarem Venam E. attingit sinistram, huic, vel Subclaviæ, non semper eundem servans locum, inseritur. F. Juxta ingressum apposita est G. Valvula. Exhibet quoque

Fig. V. Lacteum vas A. inflatum & exsiccatum in quo B. Valvulæ magis à se invicem distant, quam in (vide Fig. VI.) vase Lymphatico eodem modo præparato.

Amoto Intestinorum tractu, in conspectum ducuntur, ut videre est in

Fig. 1.
Fig. 2.
Fig. 3.
Fig. 4.
Fig. 5.
Fig. 6.

R
Q
H
G
H
P
I
M
K
N
O
A
A
D
B
B
D
L
P
C
R
Q
Q
E
F

QVADRAGESIMAPRIMA

T A B V L A,

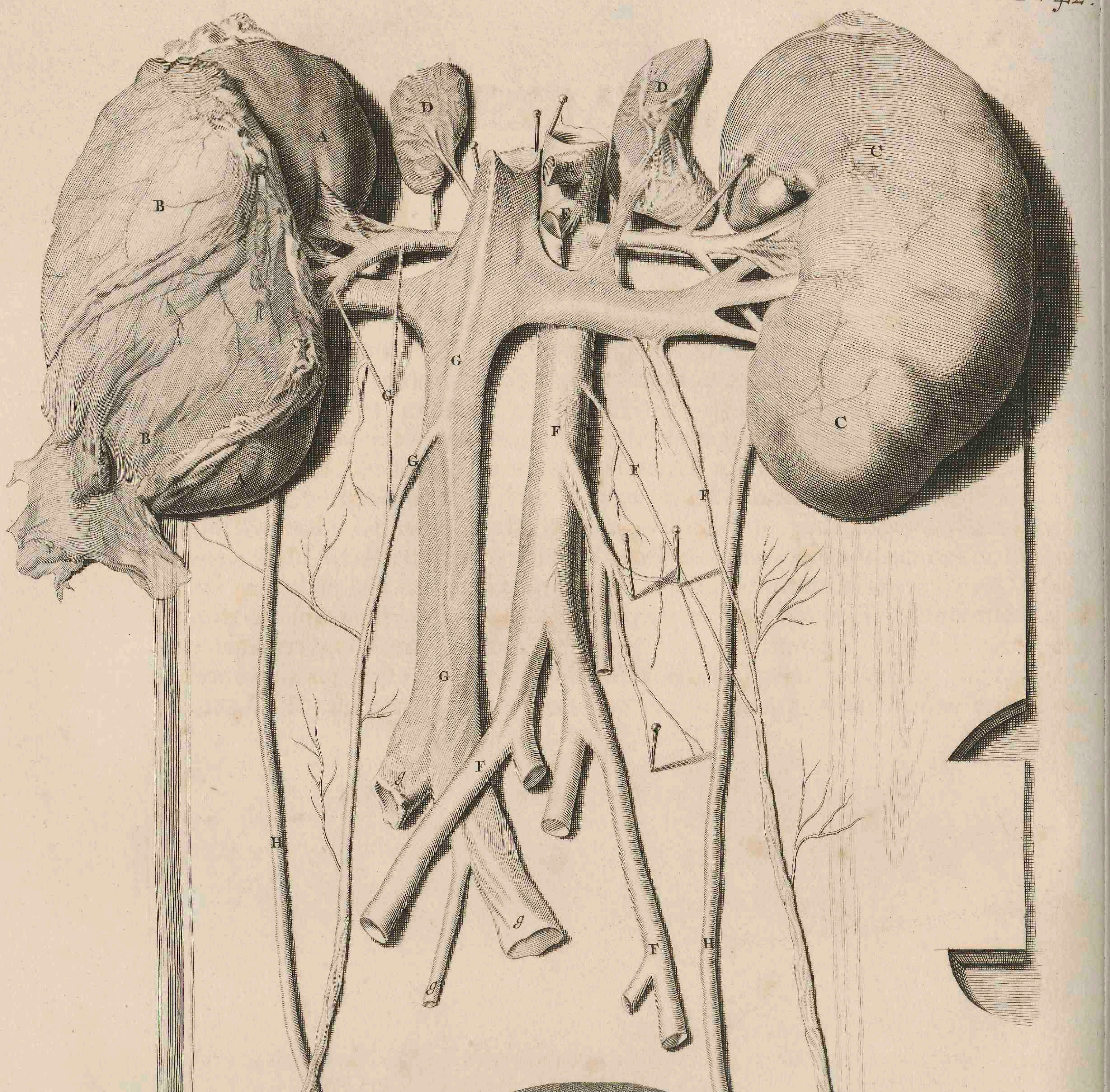
A. Renes eorumque B. Ureteres. C. Vesica urinaria. D. Vasa Testium, quorum unus, E. in, alter, F. à Scroto liber demonstratur. Ante exhibita sunt, G. Stomachus. H. Hepar. I. Pancreas. Quemadmodum etiam visuntur, K. Intestini Jejuni, L. Recti filo constricti, M. Mesenterii, N. Aortæ Arteriæ, O. Cavæ Venæ, P. Musculorum Abdominis ut & Q. communium involucrorum R. vestigia atque portiones. Superius indigitata organa è corpore masculo dissecta, seposita & à vicinioribus avulsa, repræsentat

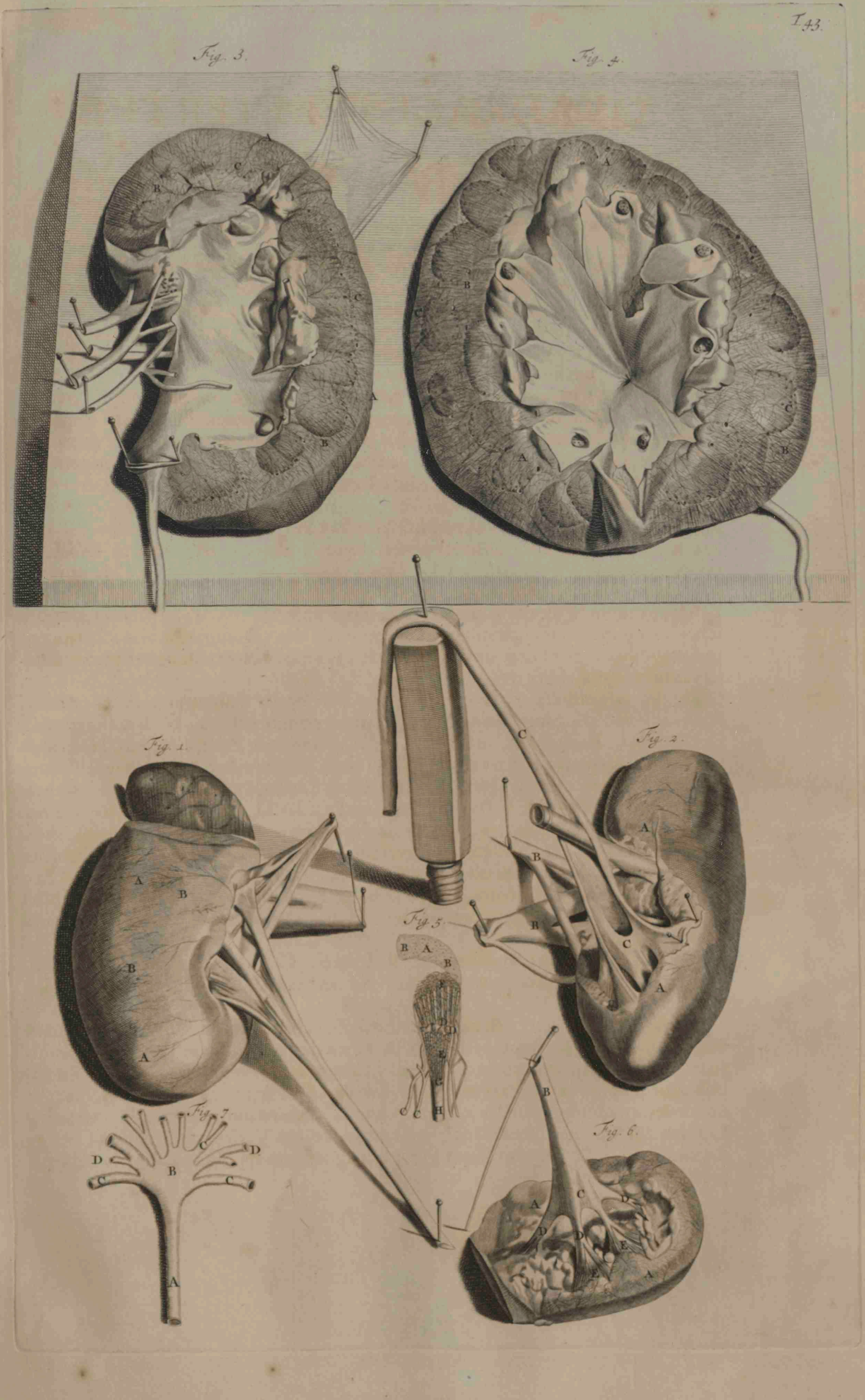
QVA-

QVADRAGESIMASECVNDA
T A B V L A.

A. Ren dexter, Membranâ adipe refertâ, B. ex parte ſeparatâ, obductus. C. Ren ſiniſter à prædicta liber. D. Glandulæ renales. E. Aortæ inferioris trunci portio; Ejuſdem inſignes quidam ſuperiorum *e.* & inferiorum E. abſciſſi ramuli. Quidam ejuſdem generis F. integri, varia ad organa tendentes. G. Cavæ Venæ infra Hepar portio. *g.* Ejuſdem præcipuæ quædam divaricationes abſciſſæ, quædam G. integræ relictæ, ut cum Arteria circa Renes, Teſtes eorumque annexa factum. H. Ureteres, Veſicâ urinariâ I. flatu diſtentâ, ex parte tecti. Ut verò ordine & ſingulatim præcedentia demonſtrentur, initium faciam à Renibus, præmiſsâ eorum Glandularum hiſtoriâ atque dilucidatione. Glandulæ Renales D. ſingulæ Reni, unde Renales, à parte Cava pollicis latitudinem diſtantes, ex variis Glandulis unâ pelliculâ exterius tectis exſtruuntur: Laxè verò quia cohærent, diverſâ gaudent figurâ intermediasque admittunt cavitates, quarum una inſignis ſummum habet cum Venis commercium. Renum numerus dualis, dextri ſub Hepate, ſiniſtri verò ſitus ſuperius aliquantulum ſub Liene partim inter, partim infra Peritonæi lamellas detegitur. Phaſeoli, ut delineat

T. 42.

T. 43.
Fig. 3.
Fig. 4.
Fig. 1.
Fig. 2.
Fig. 5.
Fig. 6.
Fig. 7.

QVADRAGESIMÆ TERTIÆ

T A B V L Æ,

Figura I. A. Rimulis, B. Tuberculis altitudinibusque ab extima facie ad interiorem substantiam Lobellorum in modum penetrantibus, intersecti figuram induunt; Gibbo namque exterius, circa medium verò foveâ donantur. Diaphragmati ut & Lumborum involucris ambo primâ Tunicâ, sinister autem Lieni Coloque Intestino adnascitur. Vestiuntur præterea tenuissimâ à Renum tubulis ortâ pelle propriâ, per hanc simamque Renis partem (vide

Fig. II.) A. immittuntur atque emittuntur B. Sanguinea vasa ac C. Ureteres. Sanguinea vasa ac Nervi post indefinitas intrinsecas ramificationes, à circumferentia incurvata deorsumque protracta aliis cum ejusdem generis Ramis unita, plexum efformant partimque Glandularum partimque Ureterum tubulorum corpora amplectuntur ac perreptant, donec circa Papillaria protubercula oculum effugiunt. Exterior Limbus (vide

Fig. III. A.) sectione institutâ à Gibboso latere, &

Fig. IV. A. Renem explanatum ostendente, è plurimis est conflatus Tubulis B. quorum extensi fines Membranulis, tam à latere, quam superius includuntur, vel alligantur: Hisce sparsim diaphanæ interseruntur C. Glandulæ; superato verò hocce Limbo, ingens horum exoritur fasciculorum numerus; maximam etenim hi, cum Glandulis Renis conficiunt molem. Innumerabilium Glandularum hi acini utrorumque vasorum exteriorum ac interiorum extremis appenduntur, circumscriptione interseptiuntur propriâ. Quæ omnia liquent in

Fig. V. fasciculum unum exhibente ope vitri optici delineatum. A. Membrana Renis propria. B. Fibrosorum staminum disruptorum vestigia. C. Vasa sanguinea. D. Glandulæ. E. Tubuli Urinarii integri, F. abscissi. G. Papillæ corpus, H. Ureteris, sive Pelvis portio. Superatâ vasorum primâ distributione, horum fasciculorum quidam in unum collecti, partim à toto Renis Gibboso arcu, partim ab inferiore Limbi margine deducti, variarum figurarum Papillas D. ut plurimum octo, vel novem extruunt. In Papilla hac sive Papillari vasorum protuberantia spatium aut cavitas detegitur; ex vasorum tortuosè rectèque flexorum lateribus orisque conflata Fibrulisque Membranaceis obducta. Papillares hæ protuberantiæ ab Ureteris sive Pelvis E. Fistulis, in arcum positis atque in Rene divaricatis excipiuntur. Non rarò admodum breves interdumque dimidii digiti & ulteriorem expansionem patiuntur, ut in

Fig. VI. A. Renis portio interior. B. Ureter. C. Pelvis, ejusdem D. Fistulæ, Papillares E. excipientes protuberantias. Siccas has Fistulas spectandum oculis subjicit

Fig. VII. A. Ureter, B. ejus expansio dicta Pelvis, cujus emissiones C. Tubuli vocantur. Ab extima Renis peripheria D. Fibræ derivantur Membranaceæ, vasculorum fasciculos rectà permeantes, hisce alligantur prædicta vascula atque Glandulæ stabiliunturque præcipuè Ureterum fistulæ, sive Papillas excipientes emissiones, quæ ubi unum efformarint spectabilem Sinum, Pelvis E. nomine indigitantur. Hujus tractus Lumborum Musculis incumbens Ureter, major cavitas Vesica, exterior pars Urethra dicitur; omnes & singuli variam Fibrarum agnoscunt appositionem. Ut depingit per Microscopium

QVADRAGESIMÆ QVARTÆ
T A B V L Æ,

Figura I. A. Ureteris prope Veſicam urinariam diſſecta atque expanſa portiuncula. Exterior Lamella B. ex Fibris Membranaceis juxta tubi longitudinem C. D. excurrentibus, adipe obductis multà. Secunda, E. (inter quam & primam, ut etiam exterius in prima, multa reperiuntur vaſcula F.) ex obliquis Muſculoſis faſciculis, Tendinibus alternatim interſectis prioriqùe involucro annexis, conflatur. Interior verò H. ex laxioribus & à ſe invicem diſtantibus Fibris, quibus I. Glandulæ inhærent exſtructa apparet.

Ureteres (vide Fig. II.) A. obliquè Veſicam verſùs ducti, circa Cervicem eidem, receptis, ſive emiſſis laxioribus & variè flexis Fibris, continuantur, propriam ex parte conſervantes configurationem. B. Veſica, C. hac in Tabula delineata, multa quia erat Pinguedine obducta atque craſſiuſcula, integra proponitur, aperta verò in ſequentibus oſtenditur alia, ubi & Ureterum in Veſicam exitus, indigitatur.

Veſica urinaria, Ureteris extenſa portio, ſitum obtinet in Hypogaſtrio inter Peritonæi Lamellas, Sacrum, Coxendicis Pubiſque oſſa. Ut in Tab. XLI. lit. C. in maribus recto Inteſtino, in fœminis Uteri inferioribus incumbit. Umbilico, Pubis oſſi aliiſque vicinis partibus alligatur plurimis. Pyriforme Globoſum organum ut in Rene Ureterum emiſſiones, ita quoque hoc cum ipſis, reſpectu ſtructuræ, convenit: Præterquam quod ſecunda Lamella ſpectabilioribus per totum excurrentibus atque ambientibus Carneis ditetur Fibrarum faſciculis; tertiæque, Glandulis ſcatenti, Villoſum adhæreat tegmen. Ita ut Ureteres eorumque in Rene Tubuli atque Urethra veſicæ, aut viceverſa Veſica horum ſit productio atque elongata appendix; uti circa Oeſophagum, Ventriculum ac Inteſtina, quæ pro uno organo vario muneri adaptato habenda veniunt. Reſectis circa collum (anguſta & à fundo inferior pars) exterioribus Fibrarum obliquis Manipulis, oculis proximæ ſunt Sphincteris Muſculi emiſſæ claſſes, de quibus infra latius. Aperitur Collum laxiore Membranæ productione Valvæ inſtar, foras ſpectante, clauſum, in Maſculo genere longius, in Urethram, Veſicæ extimam regionem, D. quæ hic, circa initium ab adjacentibus denudata atque tota viſui ſubjecta. Eàdem cum corporibus Nervoſis exterius obducitur ſubſtantiâ, ſpongioſâ verò inferius Fibriſque Muſcularibus ditatâ, Membranoſa ſuperius ipſamet exiſtit. Demonſtrantur quoque hac in Tabula quæ ulterius in ſequentibus explicantur, abſciſſa & vinculo ligata Vaſa E. Teſti inſervientia. Teſtis, F. ſuis involucris ex parte incluſus. G. Vas deferens. H. Veſiculæ ſeminales. I. Corpus Glandoſum atque Penis, K. cum annexis ab aſpectu poſtico. Hiſce de Veſica, via præſtruitur ad indaganda Pudenda, cognitu non inter leviora; quapropter ab Arteriæ ramulo ad Teſtes miſſo, abſoluto prius Scroto velaminibuſque exterioribus, inchoare ſtatui: Utpote quo duce intricatiſſima eorum detegitur ſtructura. Forinſecus Teſtes extra Abdomen propendentes, (vide Tab. XLI.) Scroto veſtiuntur, laxa æque ac plicabilis Membrana, exterius atque interius Suturâ per ejus longitudinem excurrente diviſa plurimiſque vaſis intertexta. Huic altera connaſcitur Muſculoſis dotata Fibris. Inter utramque expanſionem, ſimiliter ac in ipſa cute, multivagæ obſervantur Glandulæ. Obducitur quiſque Teſtis (vide

T. 44
Fig. 2.
Fig. 1.

T. 45.
Fig. 3.
Fig. 2.
Fig. 1.

QVADRAGESIMÆQVINTÆ

T A B V L Æ,

Figuram I.) A. Cremastere Musculo. Hic Pubis ossis ligamento affixus, suis, posterius B. robustioribus fasciis, vasorum Tunicæ C. vaginali inclusorum longitudinem sequitur. Fasciculi hi à se invicem pro Membranæ extensione plus minusve distant eique alligantur; unde avulsis Musculosis Fibris, Membrana hæc exasperata apparet, interius verò lævis atque glabra remanet. Inferius D. Testi, superius E. Peritonæi Fibrulis firmissimè adhæret. Secunda Testium Membrana F. albuginea rectè propria, proximè enim Testium molem eamque solam involvit, Crassa undique Testi interius adnata, G. Mollis Glandulisque pluribus ornata, exterius tensili obducitur Lamellà Vasisque deferentis surculos accipit exteriores. Enumeratis hisce involucris, sanguifera includuntur Testium vascula, vulgò Præparantia, ab Aortæ Arteriæ & Cavæ Venæ medio, vel Renali trunco (vide Tab. XLII.) erumpentia.

Ex hisce Arteria A. (ut in Fig. II. Arteriam pariter ac Venam cerâ flatuque tumidam ostendente) minori *a*. Vena autem B. plurima surculorum propagatione *b*. prima descendit, altera ascendit. Circa Venæ subdivisiones, Anastomoses C. variæque inosculationes retiformes D. Valvulæ E. distentæque protuberant portiones. Horum vasorum invicem tortorum classes, indefinitis alligantur atque distinguuntur Membranulis, quæ etiam Testis corpus, perreptitant. Ubi Testes, Arteriæ attigêre, tam Epididymidi F. quam majusculo Ramo Testi supernè immittuntur ipsi G. atque hoc inverso ordine respectu sanguinis cursus de Vena *g*. intelligendum.

Testes numero bini, magnitudine variantes, figurâ gaudent ovali, horum unus (vide Fig. II.) ab involucris denudatus, alter Fig. I. albugineâ tectus demonstratur. Est autem Testis ex Glandulis, vasorum finibus alligatis vasculisque peculiaribus hisce continuis, conflatus: (ut in sequentibus) contigua hæc cum Epididymide sunt, Testium dorso affixa atque albuginea partim tecta: constat autem Epididymis ut Testis, ex pluribus Glandulis ductibusque variè flexis atque tortis. Præterquam quod hisce intercurrit major ductus intermedius, qui, solutis vinculis, in immensam, respectu magnitudinis, extenditur longitudinem, ut in Fig. II. H. ex parte demonstratur; majori formâ repræsentatur Epididymis in

Fig. III. A. Testis portio B. Epididymidis prima, C. altera solutio. D. Glandularum eminentiæ, E. Vas commune dictum Deferens, Vaginali, specificâ Fibris circularibus dotatâ, tunicâ (ut in Fig. II. I.) quemadmodum Epididymis, obductum. Vas deferens, à multis, ut Umbilicale vinculum, diaphanis concomitatur Tubulis. Antequam verò Testium historiæ finem impono, eorum varias dissectiones & imagines exhibebo, ut fit in

QVA-

QVADRAGESIMASEXTA
T A B V L A.

Cujus Fig. I. Testiculum refert A. ab Albuginea B. cæterisque involucris, liberum. C. Disrupta Testium vascula. D. Sanguifera vasa Albugineam Tunicam B. pervagantia & E. perforantia. F. Epididymidis, ex parte soluti, flexus atque circumgyrationes. G. Vasis deferentis portio inque eo H. Cavitas sive Ductus.

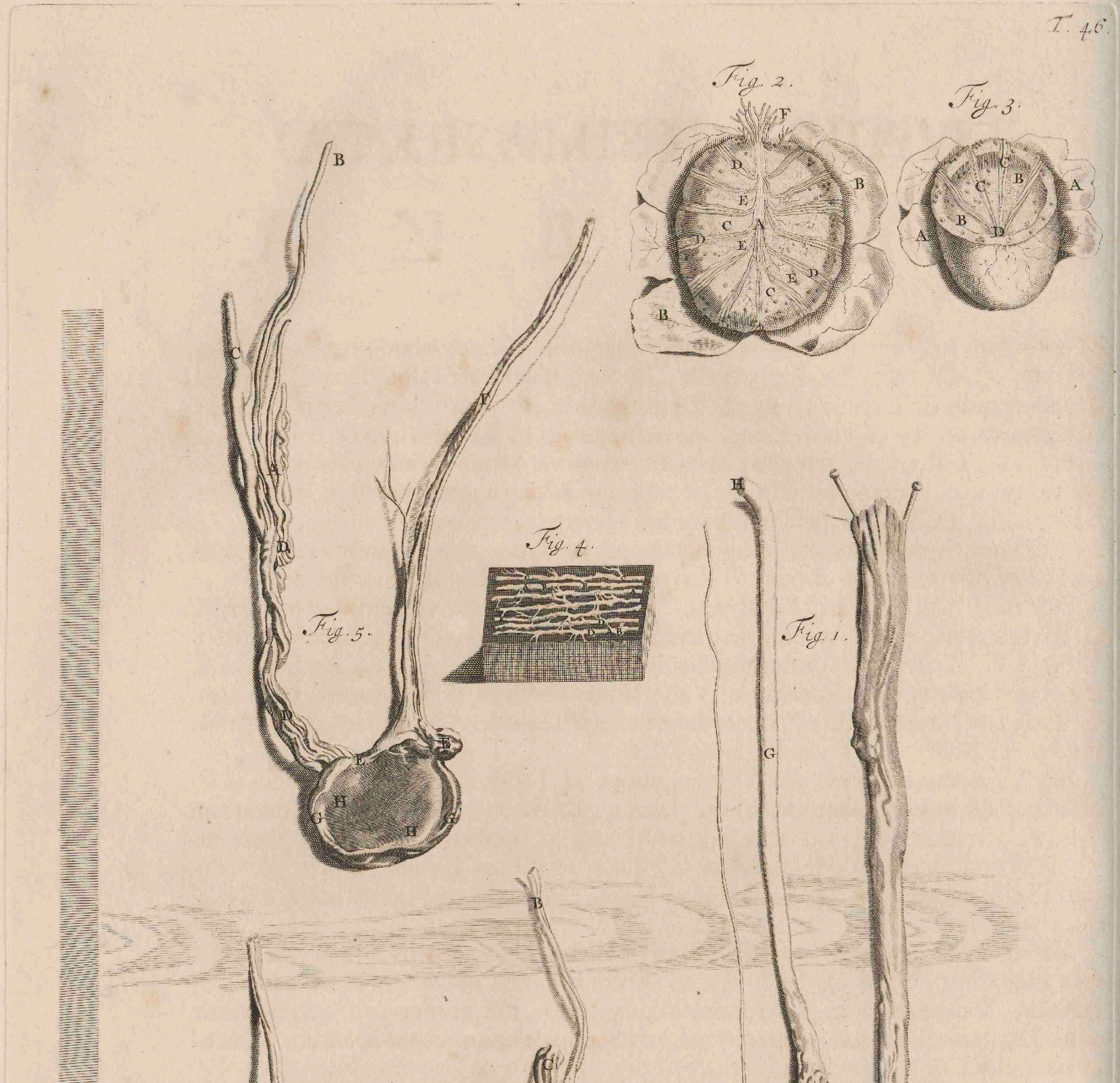
Fig. II. Testem, A. referens, in quo Testium vel Seminariorum vasculorum dispositio atque ordo demonstratur. B. Involucrum Albugineum separatum. C. Vascula seminaria. D. Membranulæ eorum ordines intersepientes intersecantesque. E. Vasorum sanguineorum abrupta vestigia, tam ad B. Albugineam Membranam, quam ad F. Epididymidem tendentia. Testis transversim dissecti faciem, ostendit

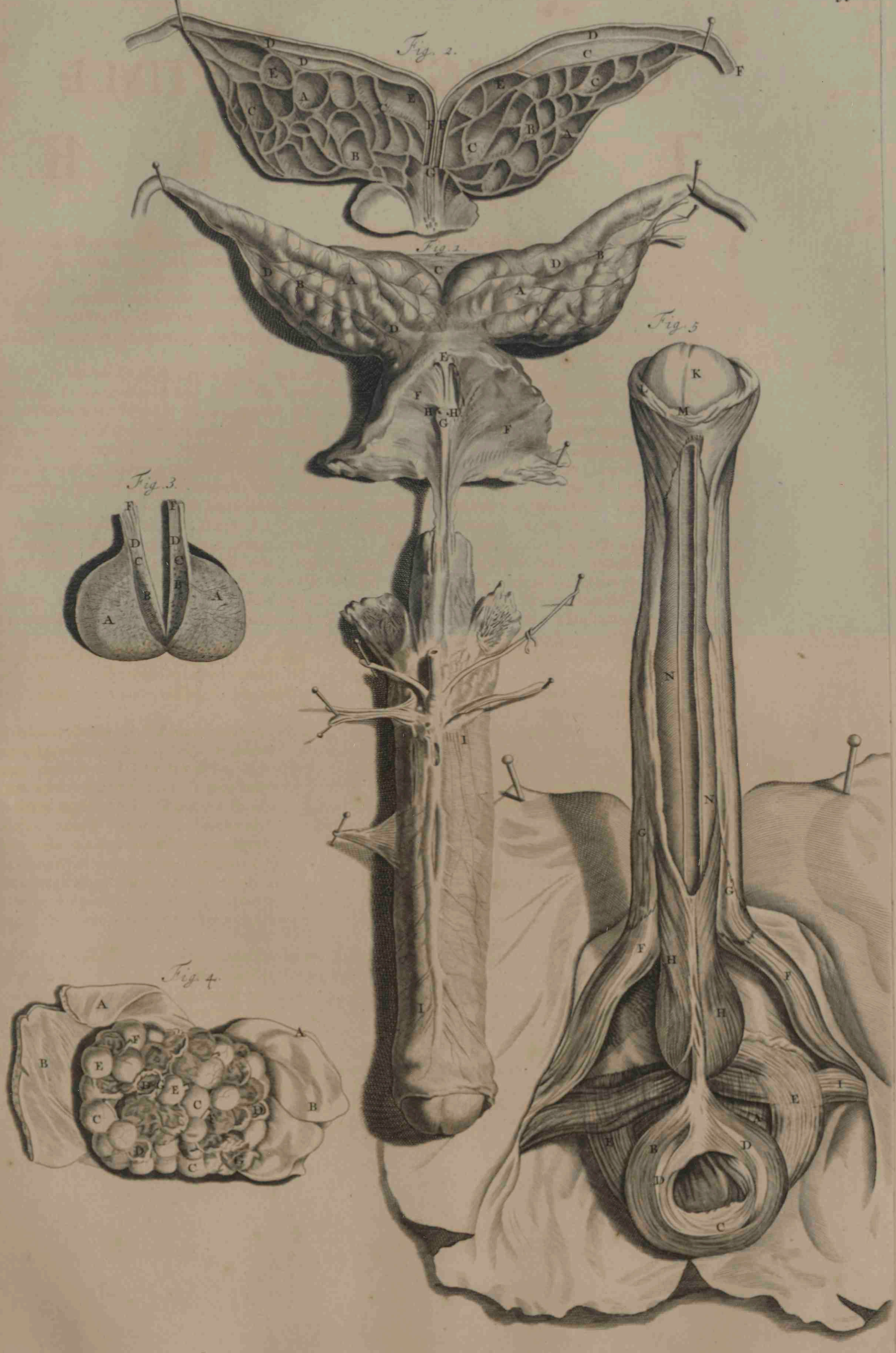
Fig. III. A. Tunica Albuginea. B. Seminariorum vasculorum manipuli. C. Membranulæ vascula inter se detinentes & distinguentes, D. horum concursus.

Fig. IV. Testium vasa microscopio depicta demonstrat. A. Vasa seminaria à se invicem separata. B. Eorum in Valvularum modum protuberantes Cavitates. C. Vasa sanguinea prædicta vascula diversis locis sequentia Glandulasque D. obvolventia. E. Membranularum fragmenta. In

Fig. V. demonstrantur. A. Vasa sanguinea ad Testes abeuntia, cerâ, absque separatione internarum Membranarum, farcita. B. Arteriæ C. Venæque, antequam Testem attingunt, D. variæ distributiones, tam ad Epididymidem E. & Deferens vas F. Albugineamque Membranam G, quam ad ipsum Testem H. Horum vasorum ab altero latere exhibet Icon sexta. In qua, præcedentis Figuræ literæ explicationi inserviunt.

Vas deferens (de uno satis erit dicere) ab Epididymide exsurgens, eàdem viâ Abdomen ingreditur, quà Vasa sanguinea ad Testes feruntur. Super Intestinum rectum, reflexum, Vesicæ urinariæ posteriorem adit regionem, ubi, ante concursum, dilatatur atque Laterali adjunctione Vesiculis adhæret Seminalibus inque eas aperitur. Vesiculæ hæ (vide

T. 46.
Fig. 2.
Fig. 3.
Fig. 4.
Fig. 5.
Fig. 1.

Fig. 1.
Fig. 2.
Fig. 3.
Fig. 4.
Fig. 5

QVADRAGESIMÆSEPTIMÆ
TABVLÆ,

Figuram I.) A. Parum hic ante delineationem flatu distentæ, Cellulosi sunt ac Membranacei Ductus à se invicem Membranulis B. sejunctis atque aliis inter sese revinctis. C. Harum longitudo quæ trium, crassities sive Parietum distantia, quæ unius, ut plurimum, est digiti, pro subjectorum diversitate, ut ipsæmet tortuositates, variant. Cellularum anfractuosæ cavitates D. multis ejusdem generis minoribus ditantur. Elongata harum portio E. Collum dicta, superato ex parte Glandoso corpore F. per Carunculam Papillarem, ex vasorum elevatione formatam G. variis in Urethram, præsertim duobus majoribus aperitur, H. orificiis. Exsiccatis verò Vesiculis, minores (vide

Fig. II.) A. harum Cavitates & Cellulæ non exactè conspiciuntur; quippe quæ distentione nimia vel rumpuntur; vel cum externa Membrana, figuram amittunt; vel nimis exsiccatæ, pro Membranulis à majoribus separatis habentur. Harum autem vestigia apparent, sub litera B. Membranæ C. Vasa D. deferentia & Vesiculas E. à se invicem distinguentes & inter sese devincientes. Vasorum deferentium F. ut & Vesicularum progressus ad G. Urethram. Hisce Vesiculis, ut & inferiori Urinariæ vesicæ parti sive Collo adjacet (vide Fig. I.) F. Glandosum corpus, propter Vesicularum exitus demonstrationem commodiorem apertum; sed in sequenti Tabula cum adjuncta Urinaria vesica exhibitum. Corpus hoc ovalis compressæ figuræ nucisque juglandis magnitudinis, Glandularum ex acervo coagmentatum, Membranâ obducitur (vide

Fig. III.) exterius A. validâ; cum Carnearum adjuncta Fibrarum Lamella, interius Glandium moles B. Membranulis Ductibusque perreptatur peculiaribus. C. Ductuum exitus, tam in hujus, quam sequentis Tabulæ primâ Figurâ denotantur, numero incerti ad Carunculæ latera Tubuloso singuli orificio D. in Urethram, F. hiantes. Corporis Glandosi flatu quam potuit distenti exsiccatique imago exhibetur in

Fig. IV. A. Membrana exterior. B. Secundi involucri Carneæ Fibræ. C. Diaphanæ Vesiculæ, quarum quædam disruptæ & fractæ. D. Quædam E. duriusculæ. F. Extensorum Ductuum portiones & Membranarum fragmenta G.

Glandoso corpori adjacet Penis, sive virile Membrum. (vide Fig. I.) I. Nexu validissimo Ossium Pubis medio alligatum. Figura huic parti concessa est oblongorotunda, inferius paululum depressa. à communibus denudatus integumentis, partes ejus prosiliunt propriæ, quas inter Musculi, de quibus, cum Ani organis, supra omissis, summam ob affinitatem, hic primò disseram.

Musculos Anus obtinuit quinos. (vide Fig. V.) Horum tres primi, circulari ambitu Recti Intestini extimum obvolventes marginem, uno Sphincteris nomine comprehenduntur. Primus A. sive superior validissimâ Carneâ mole exstructus, secundus, B. Membraneus, tertius, C. verò transversarum Fibrularum interventu cuti, circa extimum Limbum, Glandosis scatenti tuberculis, affixus hæret. Interstitia habet D. ex Tendinum mutua atque alternata emissione. Interior Intestini laxa tensilisque Tunica, Valvulas ab uno ac altero latere fingit quodammodo semicirculares. Omnes hi Musculi Ossis Sacri Vertebrarum velaminibus alligantur. Vesicæ, Peni, Utero Ossique coxæ, partim Fibrarum distributione, partim Ligamentacearum Membranarum adjumento affiguntur. Levatores duo reliqui Musculi, E. qui non rarò duplices inveniuntur quorumque insignis Fibrarum Manipulus Uterum, in fœmineo, Penem, in masculo sexu adit, circumjacentium trium Ossium ligamentis, suam debent connexionem, hinc unus ad sinistram, alter ad dextram Sphincteris superioris Lumbi partem excurrens, Intestino, ut & Sphincteri obliquè inseritur cumque ejus Aponeurosi, mutato parum Fibrarum ductu, intimè intricatur.

Peni, ut plurimum, Musculorum paria tribuuntur duo. Primum quod Penem attrahens dici posset F. ab Ischii Ossis tubere atque margine erumpens, in validâ Nerveorum corporum Membranâ G. delitescit. Alterum H. quod Urethram Comprimens non ineptè nuncupari liceret, à Sphincteris fasciculis huc missis, exstructum internisque lateribus junctum, supra Urethram, quam quasi amplectitur, excurrens, Membranæ itidem prædictæ ubique à latere inseritur. Tertium, quod non semper invenitur, ab uno tantum I. latere hic depictum, è situ transverso nomen acquirit; à Coxendicis apophysi parum infra primos Penis Musculos erumpens, inter Sphincterem Musculosque Comprimentes, Urethræ basi inseritur.

Tegitur exterius circa Glandem K. Penis Præputio L. ex involucris communibus hocce loco laxioribus multisque musculosis fasciculis interius nervosis annexis corporibus conflato. Involucrum hoc inferius Frænulo, M. Ligamentaceâ potius tendineâ Membranâ Glandi affigitur. Ipsummet denique Penis corpus ex duobus præcipuè corporibus, Urethram præter, dictis Nervosis N. exstruitur, vide

QVA-

QVADRAGESIMÆ OCTAVÆ
T A B V L Æ,

Figuram I. A. Obſepitur unumquodque Membranâ exterius denſâ atque firmiſſimâ B. quâ amotâ, altera conſpicitur: Ex hac plurimæ emittuntur Fibræ, ab uno, ad aliud latus hæcce perreptantes corpora Membranasque exſtruentes; hiſce inextricabiliter annectuntur atque fulciuntur Vaſorum ſanguiferorum Nervorumque multivagi plexus Diaphanæque plurimæ Glanduloſæ veſiculæ, quæ diluto ſanguine atque inflato pene, Membranularum Fibrillarumque præſeferunt imaginem. Alligantur modo dicta corpora, relicto pro Urethra interſtitio, C. Pubis oſſium inferiori regioni, aſcendendo verſus Penis extima ora, Septi D. Membranulæ intermediæ juxta Penis longitudinem exporrectæ, ope, tam conjunguntur, quam diſtinguuntur. Quoque magis Glandem cum Septo accedunt, eo magis, cum Septo attenuantur; ita ut prope Glandem, graciſeſcente & quaſi evaneſcente Septo, in unum videantur coaleſcere. Glans autem E. ſive Penis capitulum, Turbinatâ figurâ & ſpeciali inſuper velamine prædita, corporibus hiſce appoſita, Urethræ præbet exitum. Componitur, præter communia, ex Carneis Lamellis, Membranulis interjectis, ut videre eſt in

Fig. II. A. Glandis portiuncula, per Tubum opticum depicta. B. Membrana Peni communis, ut & huic parti propria C. ſeparata. D. Carnei faſciculi Membranæ inſtar juxta ſe invicem diſpoſiti: horum quidam E. admodum exiſtunt intricati. F. Membranulæ interiores. G. Vaſorum, præſertim Nervorum plexus. Inflati, exſiccati & juxta longitudinem aperti Penis anterior facies exhibetur in

Fig. III. A. Corpora, dicta Nervoſa. B. Septum ſive interſtitium Membraneum. C. Fibræ ab interiori Membrana erumpentes Membranulasque D. exſtruentes intermedias. E. Vaſa corpora pervagantia. F. Glans. G. Urethræ os, ſive apertura. Penis, eodem, ut præcedens, modo præparati diſſectique aſpectus poſterior, depingitur in

Fig. IV. A. Corporum Nervoſorum Tunicæ ſeparatæ. B. Corpora Nervoſa, circa quæ, præter modo demonſtrata, notatu digna occurrit C. Urethra eique appoſitæ, corporibus Nerveis ſimiles, Fibræ D. Urethræ aſcenſus E. per Glandem F. Penis transverſim diſſecti portiones exhibent

Fig. V. & Fig. VI. A. Penis corporumque Nerveorum Membrana B. Corporum C. Septi D. Vaſorum, Urethræque E. facies. Depingit præterea Icon hæc, (vide Fig. I.) F. Veſicam urinariam apertam, G. Ureteres, H. Vaſa deferentia, I. Seminalium veſicularum K. corporisque Glandoſi exitus.

Fœminea, generationi dicata illuſtraturus organa, primò eadem ex parte, in ſitu naturali propono in

Fig. 1.

Fig. 3.

Fig. 4.

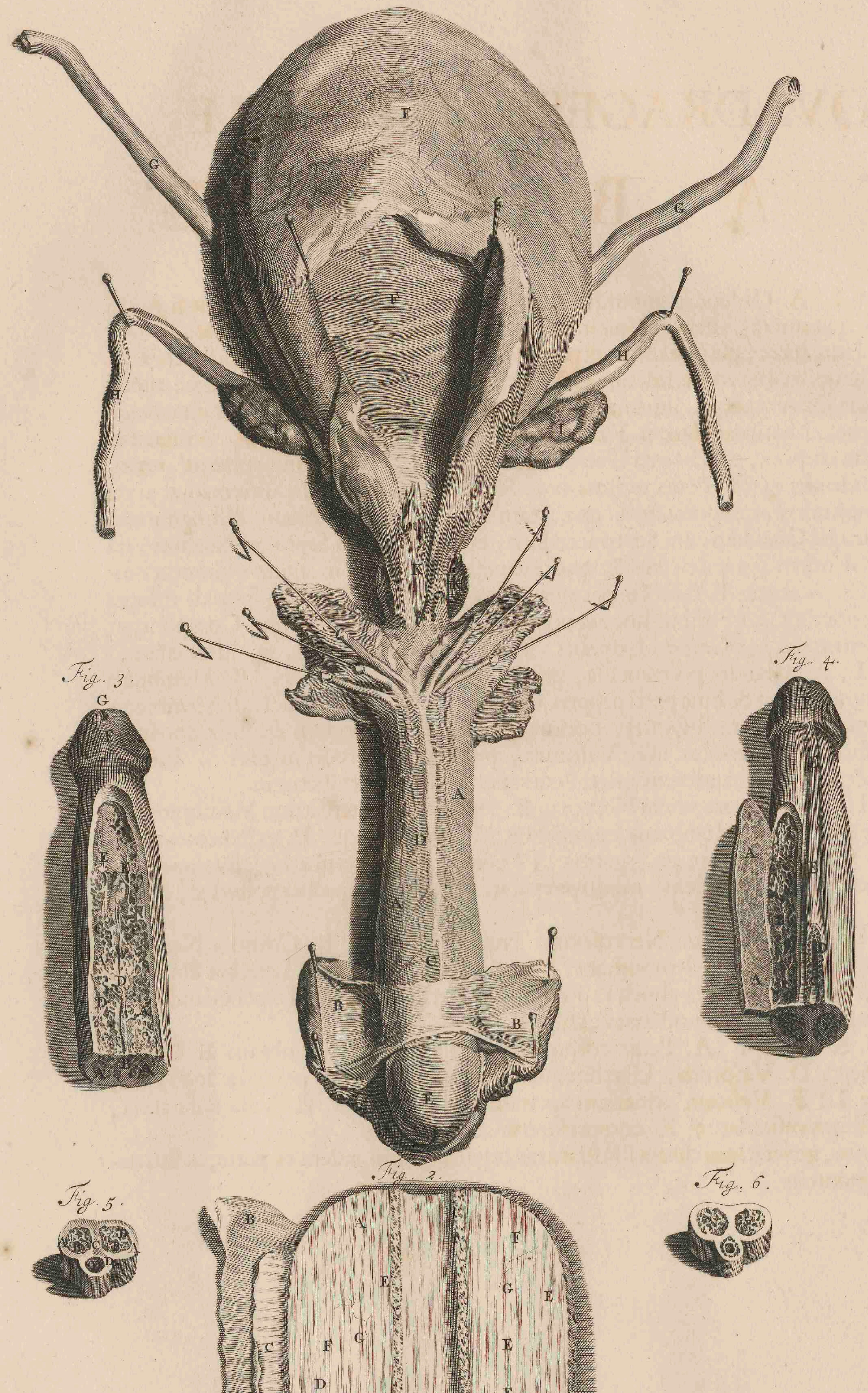

Fig. 2.

Fig. 5.

Fig. 6.

H
A
K
I
F
G
C
B
D
A
E

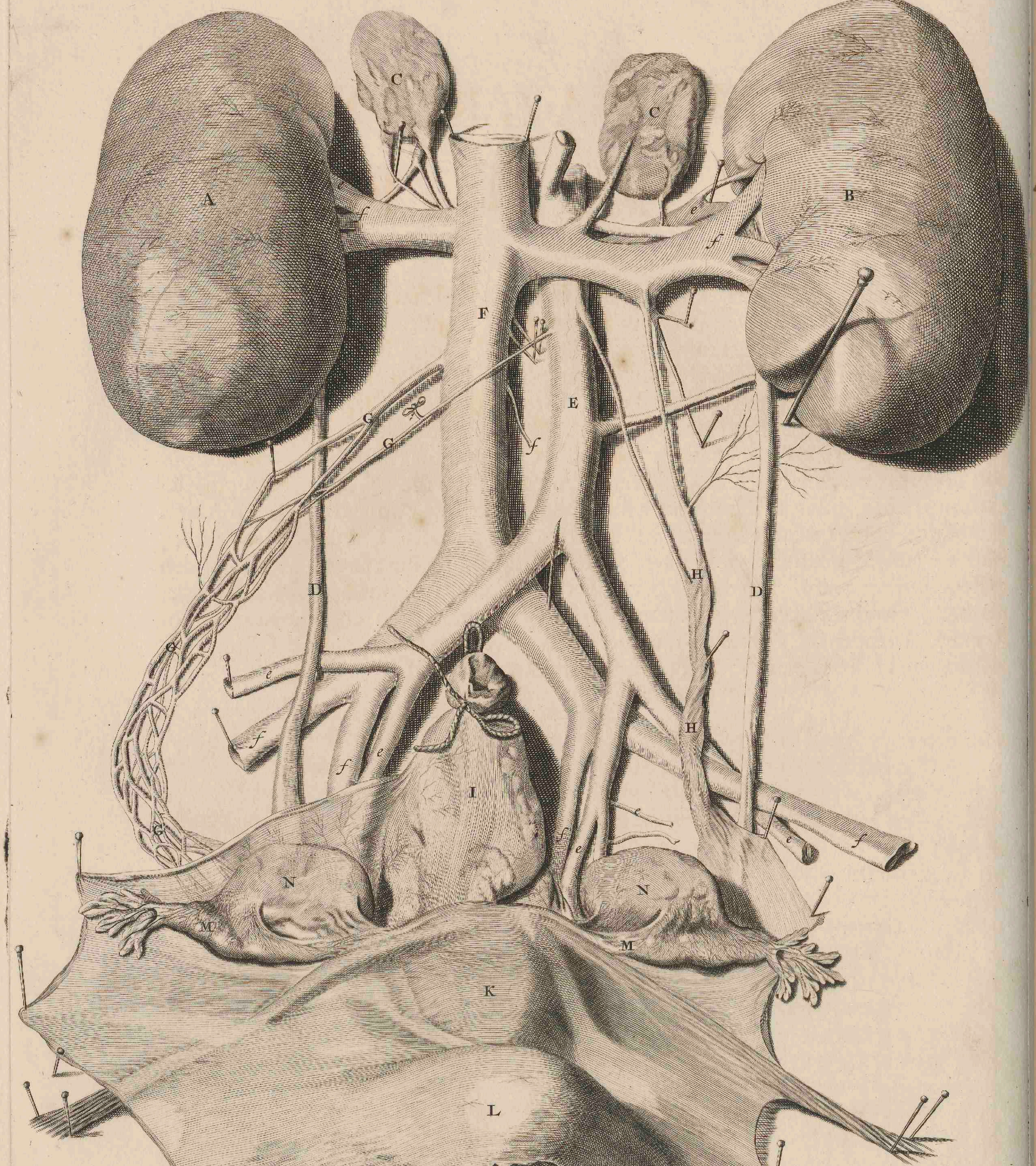
QVADRAGESIMANONA
T A B V L A.

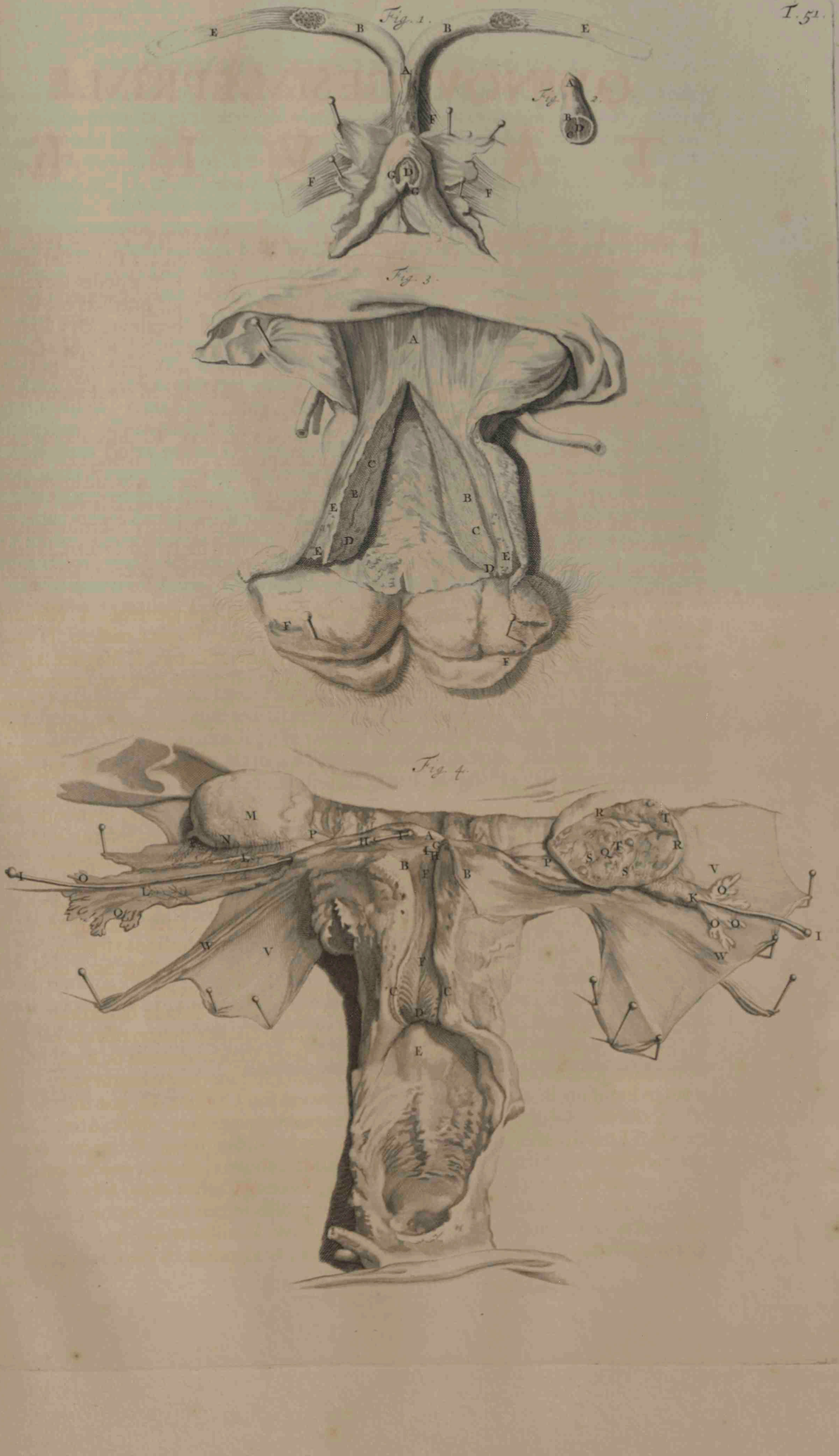
A. Apertum Abdomen. B. Uteri in ima Abdominis Cavitate sive Pelvi immersi altera Tuba. C. Intestini recti, vinculo ligati, ut & D. Vesicæ urinariæ, E. Vulvæ, F. Aortæ Arteriæ, G. Cavæque Venæ portiones. Hisce supernè adjacent, H. Stomachus stylo suspensus. I. Hepar, ad latus reclinatum & à latere K. Renes. Ut verò ulterius conspiciantur modo dicta organa, ostenduntur cum annexis è corpore dissecta, à vicinioribus separata atque in situ naturali, quantum fieri potuit, reposita, in

QVIN-

QVINQVAGESIMA
T A B V L A.

A. Ren dexter, B. ſiniſter. C. Glandulæ Renales. D. Ureteres. E. Aortæ Arteriæ F. Cavæque Venæ abſciſſi trunci, eorum *e. f.* emiſſiones, ad Ovarium & Tubam, harum dextra G. ſoluta inflataque, ſiniſtra verò H. ſuis adhuc involucris circumvoluta apparet. I. Inteſtini recti vinculo ligati portio. K. Uterus. L. Veſica urinaria communi Peritonæi velamine obducta. M. Uteri Tubæ. N. Ovaria. O. Vulva ſive Pudendum muliebre. Quod quia externè in anteriore Pubis oſſium regione ſitum (ut circa virilia) ante cætera examini tradam. Componitur, ſepoſitis communibus toti corpori, ex partibus dictis Labiis P. partim Clitoride Q. atque Nymphis R. exterius Labia, fiſſuram relinquentia intermediam ab Oſſe Pubis ad uſque ferè Anum extenſam, quod ſpatium Perinæi ſolet indigitarier nomine, Crinibus S. ornantur, interius tam Muſculoſa à Sphinctere, quam Pinguedine interfarcito Membranaceo exſtruuntur apparatu. Inferius Labia ſtricta Tenſaque, ſuperius protuberantia reperiuntur. Horum ſummitates venereorum monticulorum, T. cognomento dignoſcuntur. In ſuperiori Vulvæ angulo interque laxa ejus involucra, eminet Clitoris V. eàdem, quà Labra, tunicà, dictà Præputium obvelata, vide

A
B
C
C
D
D
E
F
G
G
H
H
I
K
L
M
M
N
N
P
P
Q
R
R
S
T
O

T. 51.
Fig. 1.
E B B E A F F F G D G
Fig. 2.
A B D
Fig. 3.
A C E E B C D E E D F F
Fig. 4.
M N L P H I A G H B E B P R T R S O T S S V O K O O I W V W F C C D E

QVINQVAGESIMÆ PRIMÆ
T A B V L Æ,

Figuram I. A. Clitoridem ſeparatam oſtendentem. Maxima Clitoridis pars, Virilibus corporibus, dictis Nervoſis, ſimilis eſt: Inferius etenim à Pubis Oſſium velamine, duobus à ſe invicem diſtinctis erumpit cruribus, B. quæ poſtea lateraliter, cum intermiſſis ſingulorum involucris, conjunguntur oſſiſque prædicti medio alligantur. Horum corporum Meatibus referta Papillaris protuberantia, D. Clitoridis caput, ſive Glans dicitur. Muſculos Clitoris propriè obtinet duos, E. qui à Coxendicis velamine progredientes, ejus crura ſuper excurrentes, iiſdem ubique loci inſeruntur elongatoque corpori alligantur. F. Reſtitant porrò hic Muſculorum vaginæ abſciſſorum portiones. Clitoridis interior facies exhibetur in

Fig. II. A. Clitoridis capitulum. B. Membrana propria. C. Fibrulæ ab hacce emiſſæ. D. Membrana ab utroque latere exſtructa propria, Septum fingens. Emittit circa Glandem Clitoris, magnitudine maximè variantes, laterales quaſdam protuberantias (vide Fig. I. G.) paleariformes duas, Nymphas vocatas, quæ ad latera Urinarii Meatus deſcendentes, Tenuium inſtar crurum, gracilioribus ſuis Fibrulis ipſiſmet affiguntur Labiis oculumque tandem effugiunt. Transverſi digiti ſpatio ſub Clitoride, detegitur Urinarii Meatus ſupra deſcripti apertura. Obducitur, hocce in ſexu, totus Urethræ ut & uteri vaginæ tractus (vide

Fig. III. Meatum hunc juxta longitudinem apertum depingentem) A. Glandoſo acervo B. vaſculisque pluribus, quorum ductus, C. tam in Vaginæ orificio, D. quam Urethra ipſa E. aperiuntur. Diſſectis remotiſque Pudendi Labiis, F. Vaginæ interior ſuperficies inſpicienda venit; antequam autem hanc oſtendere pergam, monendum quid erit de ipſius orificii coarctatione, Hymenis titulo ſuperbiente. Interior Vaginæ tunica, corrugationes plicaſque habet vario modo diſtentas varioque itidem modo eminentes, exteriorem Vaginæ limitem orbiculatim ex parte obſepientes: Hæ omnes tamen flatus diſtentioniſque vi obliterantur nullamque niſi veræ Nerveæ Membranæ, toti Vaginæ communis, ſpeciem nullumque virginitatis clauſtrum adumbrant. In juvenculis verò, laxa admodum atque extenſa hæc eſt Membrana, ut minuſculum tantum relinquat foraminulum, intermedium. Obducitur vagina inferius muſculoſis Fibris à Sphinctere ortis clitoridiſque corpori annexis, ut & ejuſdem generis faſciculis huic parti quam Labiis communibus. Super rectum Inteſtinum, cui firmiſſimè connectitur, oblongâ figurâ Tubi inſtar flacciduli prorepens, exterius ſecundum longitudinem Membranaceo, Pinguedinoſis ſacculis ornato, circumducitur Muſculo. Quo ad Vaginæ latitudinem longitudinemque, ſecunda ut plurimum ſeptem, prima trium plus minusve transverſorum reperitur digitorum, cujus finis uteri orificium amplectitur. Primaria poſt vaginam perſcrutanda pars, Uterus eſt (vide

Fig. IV.) A. qui totus cum annexis in præcedenti Tabula oſtenditur. Unicus, magnitudine varians, licet multoties trium circiter transverſorum metiatur digitorum, ejus à fundo ad collum longitudo; inter Veſicæ urinariæ & Recti Inteſtini medium locatus, figuram aſſumit pyriformem (loquor de non ingravidato) dividitur in Fundum B. quæ ſuprema, atque Cervicem ſive Collum, C. quæ inferior pars eſt. Vaſorum, Glandularum Membranarumque compages hæc, orificio ſive Limbo quodam D. ab ipſa Vagina, E. in quam propendet, diſtinguitur. Prima huic organo ubique ſupertexta Membrana à Peritonæo valida exoriens, duplici gaudet apparatu; exterior etenim Tunicæ pars, lævis ac glabra, interior Carnea atque Fibroſa exiſtit. Interſecantur Uteri vaſa, quæ ſerpentino pampiniformique ritu, mutuis indefinitè aſſociantur anaſtomoſibus, innumeris Glandulis ac Membranulis; quæ, compoſitâ Carneis inferius inſtructâ Fibris obliquis Tunicâ, tendinibus in medio alligatis, internam

ternam uteri obducunt ſuperficiem. Utero aperto, conſideranda ejus eſt, F. Cavitas, quæ exigua juxta longitudinem inſculpta, lineis duabus elongatis, à fundo, collum quodammodo triangularis, petit. Hujus apertura in virginibus, anſerinum vix admittit calamum. In utroque cavitatis angulo, G. orificium invenitur, cujus variæ latitudinis ductus, H. uteri Tuba dictus, in principio ſtylum, I. ægrè minuſculum, in medio verò, minorem capit digitum; ad uteri latera ſitus, à prædicto orificio paulatim incurvatur, circa finem Ilicò anguſto donatur exitu, K. circularibus circumvoluto fibris. Membranacea hæc ſtructura, cujus longitudo ſeptem transverſorum digitorum inveniri ſolet, cum uteri tam externo, quam interno involucro communis eſt: Præterquam quod interior Tubæ Membrana laxior & ſecundum longitudinem plicatior exiſtit. Fibrularum hi faſciculi, inflatâ parum tubâ, multum à ſe invicem recedunt, quod in alterius lateris aperta, L. liquet. Ubi Ovariorum M. corporum dimidium N. ambiere, Muſculis finiuntur plurimis, O. qui Membranaceæ tubæ ſtructuræ affixi, foleaceum mentiuntur ornamentum. Diſtant ab M. ovariis transverſi digiti ſpatium, tenuiſſimis verò, Membranæ, alis veſpertilionum non diſſimili, P. partibus, iiſdem alligantur.

Muliebres Teſtes, potius Ovaria, quorum unum integrum, M. alterum, Q. per medium juxta longitudinem diſſectum oſtenditur. Utrimque unum transverſis duobus ab Uteri fundo digitis ſitum invenitur. Vaſorum dictorum Spermaticorum involucris atque ita ipſi Peritonæo firmiſſimè adhærent. Validâ interius, è mollibus coagmentata Fibris, circumvoluta Tunicâ, R. figuram ab utroque aſpectu exprimunt globoſodepreſſam, multis ubique protuberculis ſulciſque inſtructam.

Hocce aperto velamine, Ovariorum interna conſpicitur facies; quæ ex innumerabilibus Membranulis, Fibrularum Vaſorumque plexibus, Glandulis S. ac Veſiculis diaphanis, T. compoſita cernitur. Membranulæ hæ exteriori involucro, ut hiſce iterum fibrulæ alligantur atque indiſſolubili nexu, cohærentes, ſpatia atque loculamenta pro glandulis veſiculiſque relinquunt. Glandulæ vaſorum capillamentis non minus intrinſecus, quam extrinſecus obvolvuntur validioreque ſpecificâ veſtiuntur Membranâ tenaciſſimiſque radiatim diſpoſitis conſtruuntur ex tubulis. à Veſiculis verò differunt, illæ etenim liquore turgent limpido vaſorumque exiles ſurculi atque plexus in ipſismet harum tantum membranis diſperguntur. Eodem propemodum ritu ac in maſculo ad Teſtes, in fœmineo genere Sanguifera vaſa ad ovaria feruntur atque ab iiſdem deferuntur. (vide Tab. L.)

Tota Uteri moles cum annexis Membraneo à Peritonæo derivato, lati inſtar ligamenti ubique expanſo involucro, V. vicinis alligatur partibus ſuaque in ſede detinetur mobilis. à toto itidem fere Uteri corpore, duplicis Lamellæ, W. Membrana, Ligamenti rotundi titulo indigitata Spithamæ longitudinis, inter Peritonæi duplicaturam, extra Abdomen utrimque inguina verſus deducitur; unde ſupra Pubis oſſa excurrens, prope Vulvæ ſuperiora in plurimas ſubdividitur fibrillaceas expanſiones. Membrana hæc, ut innumeris omnium Vaſorum generum propaginibus, ita etiam multifariis permeatur Membranulis ac Fibrulis, à priori deductis eique annexis horumque agmina ſeorſim obvelantibus, ſuſpendentibus atque à ſeſe invicem diſtinguentibus. Quomagis Membrana hæc, ab utero recedit, eo magis cognominis Etymon, ſuâ figurâ mereri videtur. Prope etenim Uterum lata magis, prope verò inguina rotunda magis exiſtit. Exemto omne de Ventre viſcere, prout ſeſe conſpiciendus exhibet, depingit,

T. 52.

QVINQVAGESIMASECVNDA
T A B V L A.

A. Musculorum Abdominis decussatim dissectorum portiones. B. Diaphragmatis in Tab. XXVI. descripti sed non delineati facies à parte qua Abdomen spectat. Foramen pro C. Vena Cava atque D. Oesophago. E. Aortæ Arteriæ abscissus truncus. F. Diaphragmatis superior, G. inferior Musculi portio. H. Caudales hujus fasciculorum fines. I. Lumborum Vertebræ. K. Femoris Musculus Psoas. L. Idem à Vertebris ex parte separatus, stylis distractus & ad latus diductus. M. Lumbi quadrati, N. Iliaci interni, O. Lividi P. Tricipitisque Musculorum portiones & vestigia; de quibus, ut reliquis Ani Musculis, quoniam in Parte Quinta dicendum erit ulterius, Tertiæ huic Operis subdivisioni ponendus hic est terminus.

F I N I S.

GODEFRIDI BIDLOO,

Medicinæ Doctoris & Chirurgi,

ANATOMIÆ HVMANI CORPORIS

PARS QVARTA,

DE INGRAVIDATO VTERO, FOETV EJVSQVE ANNEXIS.

Demonſtratis utriusque ſexus genitalibus, ad ingravidati Vteri Fœtusque delineationem atque explicationem transgredior: haſce autem eo ſtatui proponere ordine, ut cultro anatomico deteguntur viſuique ſeſe offerunt. Primò itaque imprægnatum Vterum, ſecundò Fœtus involucra eisque annexa, tertiò denique ipſummet Fœtum, reſervatâ Oſteogeniâ, de qua in Parte operis hujus ultima, dilucidabo. Hanc ſecundum normam exhibetur

Fig. 1.

Fig. 4.

Fig. 3.

Fig. 2.

QVINQVAGESIMÆTERTIÆ
T A B V L Æ,

Figura I. Quæ Uteri non diu poſt imprægnationem è corpore diſſecti Iconem demonſtrat. A. Uteri fundus. B. Tuba ſiniſtra ipſi Ovario C. inhærens. D. Vaſa ſanguifera ſanguine turgida. Tuba hæc (vide

Fig. II.) A. Poſtquam fuit avulſa, non tantum circa introitum B. ſed uſque in Uterum C. intenſa rubedine, ex vaſorum diſtentione, tam intrinſecus, quam extrinſecus imbuta apparebat Piſumque majus facillimè capiebat. Apertâ Uterinâ Tubâ (vide

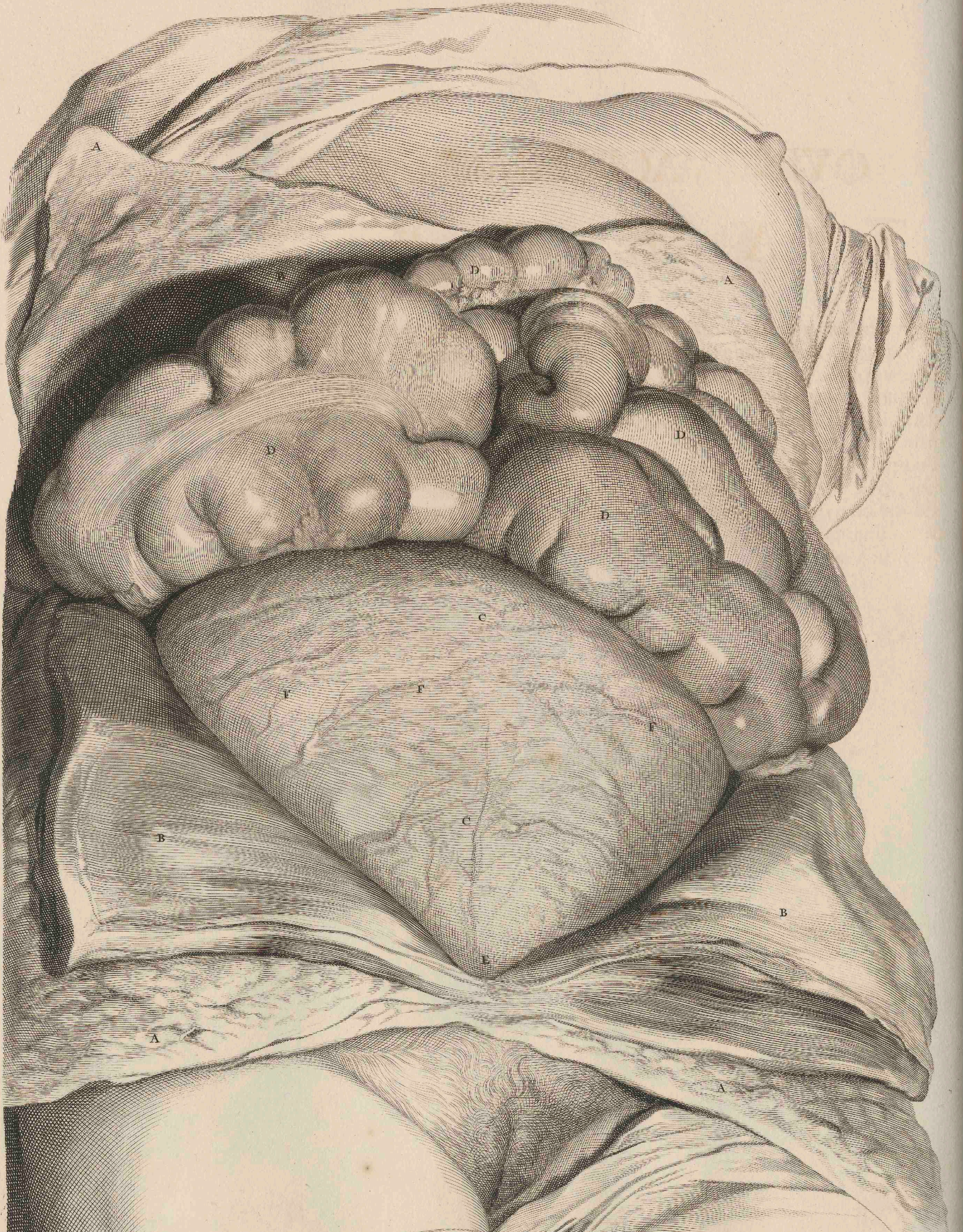
Fig. III.) Fibrarum Muſculoſarum A. atque Membranacearum conſtitutio B. inſpectioni ſeſe offerebat; ab invicem enim diſtinctæ extimoque involucro C. affixæ jacebant Tubæque Muſculorum D. facies commodè diſtinguebatur. Ulterioris demonſtrationis ergo præcedentibus addidi,

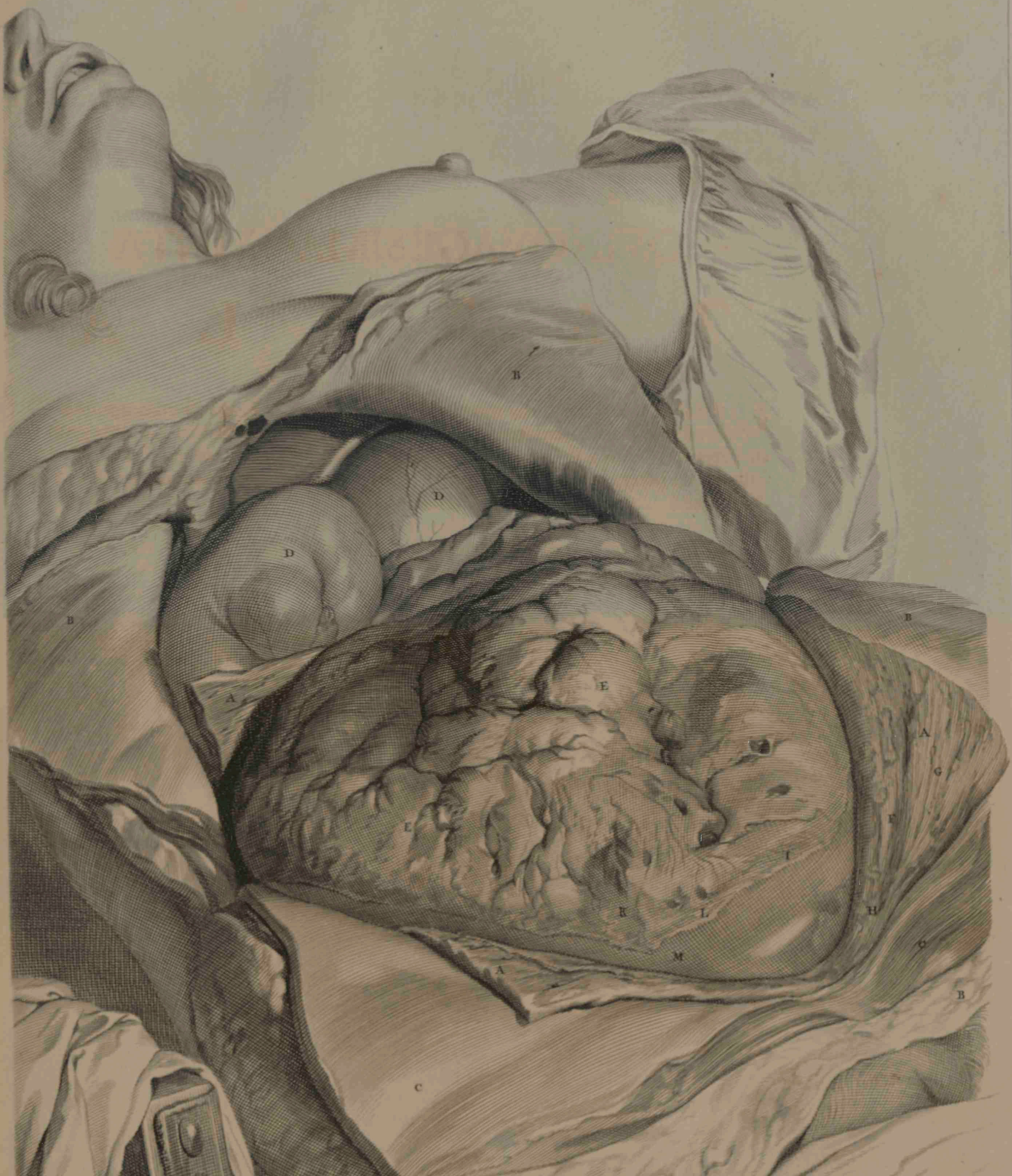
Fig. IV. Uterum referentem A. hunc, poſtquam Vaſa ſanguifera, Vena B. fuſcâ, Arteria C. rubrâ, fuere cerâ repleta. Quod artificium ab uno tantum inſtituitur latere, ita ut ex vaſculi unius ceræ immiſſione, omnium fiat repletio. D. Membranæ exterioris portiuncula ſeparata. E. Ligamentacea expanſio lata. F. Ovaria. G. Uterinæ Tubæ itidem albâ cerâ repletæ. H. Vaſa ſanguifera per corpuſcula, dicta Ligamenta rotunda, copioſè & faſciculoſè diſperſa. Sequitur

QVINQVAGESIMAQVARTA
T A B V L A,

Mulieris ultra ſeptem menſes gravidæ, inexpectatâ atque repentinâ morte exſtinctæ, apertum Abdomen referens. Corpori univerſo communibus A. ut & Abdomini propriis diſſectis & ad latera diductis integumentis B. Uterus ipſe, C. Sphæricâ figurâ, cujus baſi Inteſtina D. cedunt, hoc in ſubjecto ſolito plus ad dextram vergens, in conſpectum venit. Ejus Collum, quod reſpectu longitudinis multum extenditur conniventerque claudi ſolet, hac in Figura ex parte tantum viſibile E. exiſtit. Totum Uteri corpus, ut ſupra innui, Vaſis intumeſcentibus perreptatur F. ſanguiferis, quæ abſque Valvarum interſectione mutuis aſſociantur Anaſtomoſibus eoque ſibi invicem obviam eunt modo, ut unum continuum variè diramificatum Uterique partes ſingulas viſitans & ad duorum digitorum craſſitiem omnes ſimul extendens videatur Vas.

T.

B
D
D
B
B
A
E
A
G
F
E
I
E
L
H
M
D
A
B
C
B

QVINQVAGESIMAQVINTA
T A B V L A.

Utero A. cum Abdominis integumentis tam propriis B. quam communibus C. decussatim aperto remotisque cum cæteris visceribus Intestinis D. ejus avulsæ de Uterina placenta E. asperitates, F. Cavernosæ foveolæ G. atque Tubercula H. inspectioni patent. I. Chorii cum adhærentis Placentæ K. separatisque Urinariæ Membranæ L. Amniique M. portionibus, facies.

QVINQVAGESIMASEXTA

T A B V L A.

Post deductam à parte suprema placentam A. Chorii B. Urinariæque Membranæ portiones C. Uterum D. omniaque Abdominis involucra E. Fœtus F. sub Amnio G. latitantis ac transparentis vinculoque Umbilicali H. affixi, situs considerandus atque admirandus existit, qui pro gestationis tempore ac subjectis, varius inveniri consuevit. Ut plurimum Caput I. uti hac in Tabula delineatum, Uteri fundum possidet. Cubiti K. genubus L. Manus M. Pectori N. aut Collo, O. hic insolitè Pedibus, P. qui multoties plantis Natibus, appropinquant. Quibusdam ante partum, puta tribus, vel quatuor septimanis, Fœtus inverso à priori ordine dispositus cernitur: Capite etenim deorsum reflexo, alium planè tam respectu totius corporis, quam singularum quarundam partium situm assumit solutisque manibus pedibusque exitum moliendo, vario sæpius in defunctarum Utero situatus modo, detegitur; priusquam verò Fœtum, Utero exemptum, quod in

T. 5

T. 57.
Fig. 1.
Fig. 2.
Fig. 3.
Fig. 4.
Fig. 5.
Fig. 6.
Fig. 7.
A
B
C
D
E
F
G

QVINQVAGESIMÆSEPTIMÆ

T A B V L Æ,

Figura septima fit, demonstrare pergo; varias ab Ovo foetuum sive embryonum incrementorum atque conformationum Icones proponere nec injucundum, nec inutile credidi.

Prima idcirco Figura Ova è Virginis ovario ut plurimum Pisi magnitudini respondentia exhibet. A. Ova minuscula, B. majuscula.

Fig. II. Ovum designat imprægnatum, in quo vasorum plurimi deteguntur ramusculi atque plexus.

Fig. III. Embryonem viginti circiter quinque à conceptione dierum delineat, in quo omnium membrorum ac plurium ossium rudimenta atque delineationes apparent. A. Placenta Uterina, B. Membrana Chorion, C. Urinaria D. Amniosque apertæ. E. Vinculum Umbilicale, cui Embryon F. alligatur.

In Fig. IV. depingitur quadraginta circiter dierum Embryon, in quo omnia Membra atque Ossea puncta, sive Ossium conformatio distinctè dignoscuntur.

Fig. V. Embryon depingit duorum & dimidii mensium, cujus Ossa, ut in abortu (vide

Fig. VI.) trium circiter mensium, exsiccatâ parum cute, ubique eminent atque transparent.

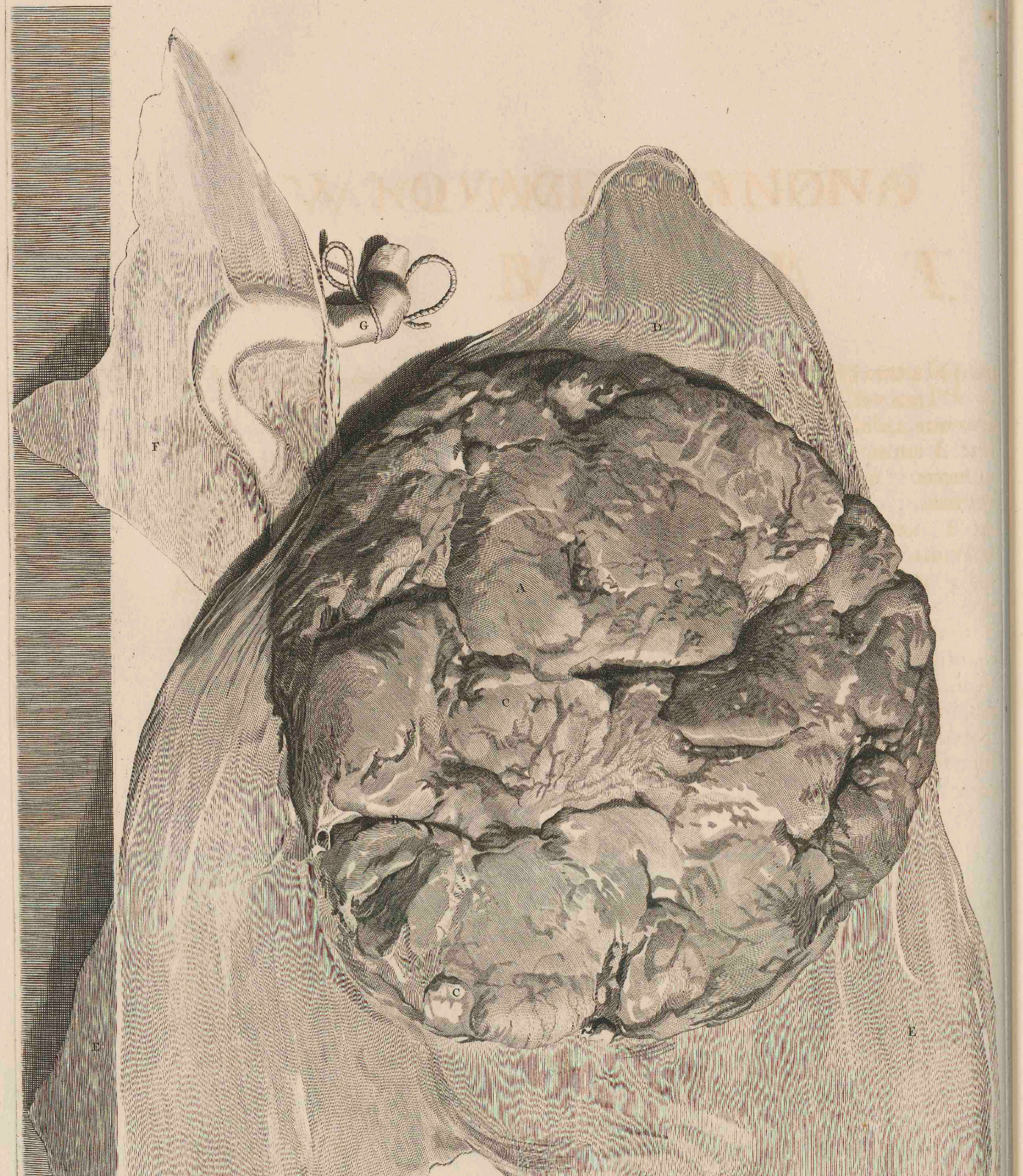
Fig. VII. Foetum octo circiter mensium Utero exemptum Placentæque Uterinæ annexum ostendit. A. Foetus masculus, cujus manus pedesque è contorto in Utero situ, complicati existunt. B. Vinculum Umbilicale, quod interdum sinistrorsum, interdumque dextrorsum ab Uterina placenta versus Occiput atque ab hinc ad Umbilicum fertur. C. Ejusdem in Umbilicum insertio atque in placentam Uterinam D. atque Chorion E. divaricationes; huic adjacent F. Membranæ urinariæ & G. Amnii pro parte separati, expansiones. Ut verò quæ conjunctim demonstrata sunt, singulatim atque specificè dilucidentur. Primò Foetus involucra examini submittenda, quemadmodum fit, sub explicatione

QVIN-

QVINQVAGESIMÆOCTAVÆ
T A B V L Æ.

A. Placenta Uterina, qua parte Utero adhæret, juxta communem magnitudinem, quæ varia eſt, hac in Tabula expreſſa, Moles eſt Vaſorum præſertim ſanguiferorum, Glandularum atque Fibrularum, quibus peculiares quidam ſucciferi ductus, interſeruntur. Omnia hæc Membraneis, maximè verò priori, Fœtus adnaſcuntur involucris. Diſtinguitur placenta Sulcis B. atque Fiſſuris, plus minusve pro Placentæ craſſitie, profundioribus. C. Eminentiæ ex vaſorum capillaribus Glandularumque racemis exſtructæ quo magis verſus Chorion excurrunt oblitеſcunt.

Prima Fœtum ubique cingens Membrana D. Chorion, craſſa, aſpera Fibrulisque pluribus Vaſculorumque propaginibus Utero, ut & Uterinæ placentæ, à qua non ſine Vaſorum laceratione divellicanda, agglutinata atque contigua tenetur. Secunda E. tenuiſſima ac pellucida Urinaria, ubique priori, ut etiam Placentæ mediantibus Vaſis ac Fibrulis adhæret Fœtumque itidem totum cingit. Tertia F. quæ Fœtum proximè laxèque involvit Amnios, prioribus accumbit, nullibi verò connaſcitur. Tenuis admodum & tenſilis ut exiſtit, ita quoque transparens, uti hac in Tabula delineata obſervatur. G. Vinculi Umbilicalis ab oppoſita Placentæ Uterinæ ſuperficie progredientis portiuncula. Eadem hæc involucra, ſimul cum Placenta, parte, quâ Fœtum ejusque Umbilicum reſpicit, depicta, habet

G
D
F
A
C
C
B
C
E
E

D
C
A
M
K
G
O
K
P
G
B
K
D
B
C
A

QVINQVAGESIMANONA
T A B V L A.

A. Membrana Amnios usque in vinculi Umbilicalis B. hic transparentis initium separata. C. Urinaria Tunica ex parte à Chorio avulsa. D. Chorion Placentæ adnata. E. Succiferorum ductuum tractus & cavitates. F. Umbilicalium arteriarum, per Placentæ superficiem G. exporrectarum majores H. minoresque I. Surculi & ramificationes. Umbilicalis Venæ K. insignes L. minoresque propagationes M. Horum duorum Vasorum concavitates N. Sinusque deteguntur multivagi. Eorundem O. concursus sive contiguitas, ubi Funi, sive Umbilicali vinculo, P. includuntur. Hujus attamen ante organi explanationem, Placentæ adhucdum demonstranda quædam præmittam. Ostenditur itaque in

SEXA-

SEXAGESIMÆ

TABVLÆ,

Figura I. A. Uterina Placenta cum annexis, quâ Fœtum ſpectat facie delineata. B. Placentæ ſuperficies. C. Membranæ Chorii, D. Urinariæ E. Amniique diſrupta veſtigia. F. Arteriæ Umbilicales rubrâ ejuſdemque cognomenti Venæ albâ cerâ repletæ. Earundem tractus G. in vinculo Umbilicali H. minoresque tam in Uterinæ Placentæ ſuperficie, I. quam ejus interioribus K. divaricationes. L. Arteriarum Venæque M. expanſiones, quæ Funium nodis comparari ſolent. Placentæ Uterinæ involucrorumque cum eadem connexionis faciem, depingit

Fig. II. A. Uterinæ Placentulæ transverſim diſſectæ aciculisque ſuſtentatæ aſpectus; in quo obſervatu digna occurrunt, Placentæ Craſſities quæ eſt inter B. & C. Glandoſa ejus Moles, D. Vaſis alligata ſanguiferis E. Succiferi ductus F. eorumque G. cavernoſitates, Pinguedini ſimiles. H. Chorii à Placentæ corpore avulſa & ſuſpenſa portio. I. Vaſa huic continua; quorum quidam Surculi K. ejus ſuperficiem petunt. L. Membranæ Urinariæ M. Amniique reliquiæ. N. Vinculi Umbilicalis Fune conſtricti pars. Vaſa umbilicalia (conſule

Fig. III. vinculum Umbilicale à Placenta A. & Umbilici regione B. diſſectum oſtendentem) à Placenta aſſurgentia, vel in eadem terminantia, duæ ſunt C. Arteriæ, una D. Vena, Urachus E. plurimi ſucciferi Tubuli atque tenſiles nerveæque Fibrulæ: involucro veſtiuntur laxo, F. è medio Fœtus Abdomine, cui adhæret; verum eâdem ſubſtantiâ non continuato, exſurgente atque ad Placentam uſque extenſo, pro vaſorum tortuoſitate, complicatione, vel flexurâ, contorto, extenſo atque variè configurato. Ex hiſce Vena, à Portæ ramulo oriunda, Arteriis ab Iliacis productis, inferioribus Surculis, amplior exiſtit valvulisque non rarioribus Fœtum verſus hiantibus interſecatur. Urachus, cujus exitus inter Membranas priores duas invenitur teres, breve ab Urinariæ veſicæ fundo & corpore aſſurgens & exſtructum vaſculum eſt. Succiferi ductus, qui ſtriarum inſtar Mollium, ſive Gelatinæ, vel Pinguedinis apparent, alveolis cavitatibusque extenduntur multivagis, quæ pro magis tenſilibus, Nerveis ſimilibus, Fibrulis ſpatia atque diſtantias relinquunt. Hæc verò omnia melius colligi poſſunt ex

Fig. IV. A. Umbilicalis vinculi transverſim abſciſſi portio; quæ aquæ prius calidæ immerſa, poſtea Microſcopio depicta oſtenditur. B. Vena C. Arteriæque Umbilicales, è vinculi abſciſſa ſuperficie, proprio ſingulæ corpore eminentes. D. Succiferorum ductuum ora. E. Fibrulæ tenſiles ab aquæ fervore contractæ. F. Urachi tenuiſſimus tubulus Arterias inter, flaccidulæ ſimilis Membranæ, reconditus ac contortus. Ubi verò Umbilicales Arteriæ ac Vena fortiore flatu diſtentæ, ut in

Fig. V. vel cerâ tumidæ, ut in ſequenti Tabula, exſiccantur, prædictorum Succiferorum, ut & Urachi nulla ferè veſtigia remanent. Partium memoratarum plurium ulterior indagatio atque dilucidatio, fit in

T. 60.

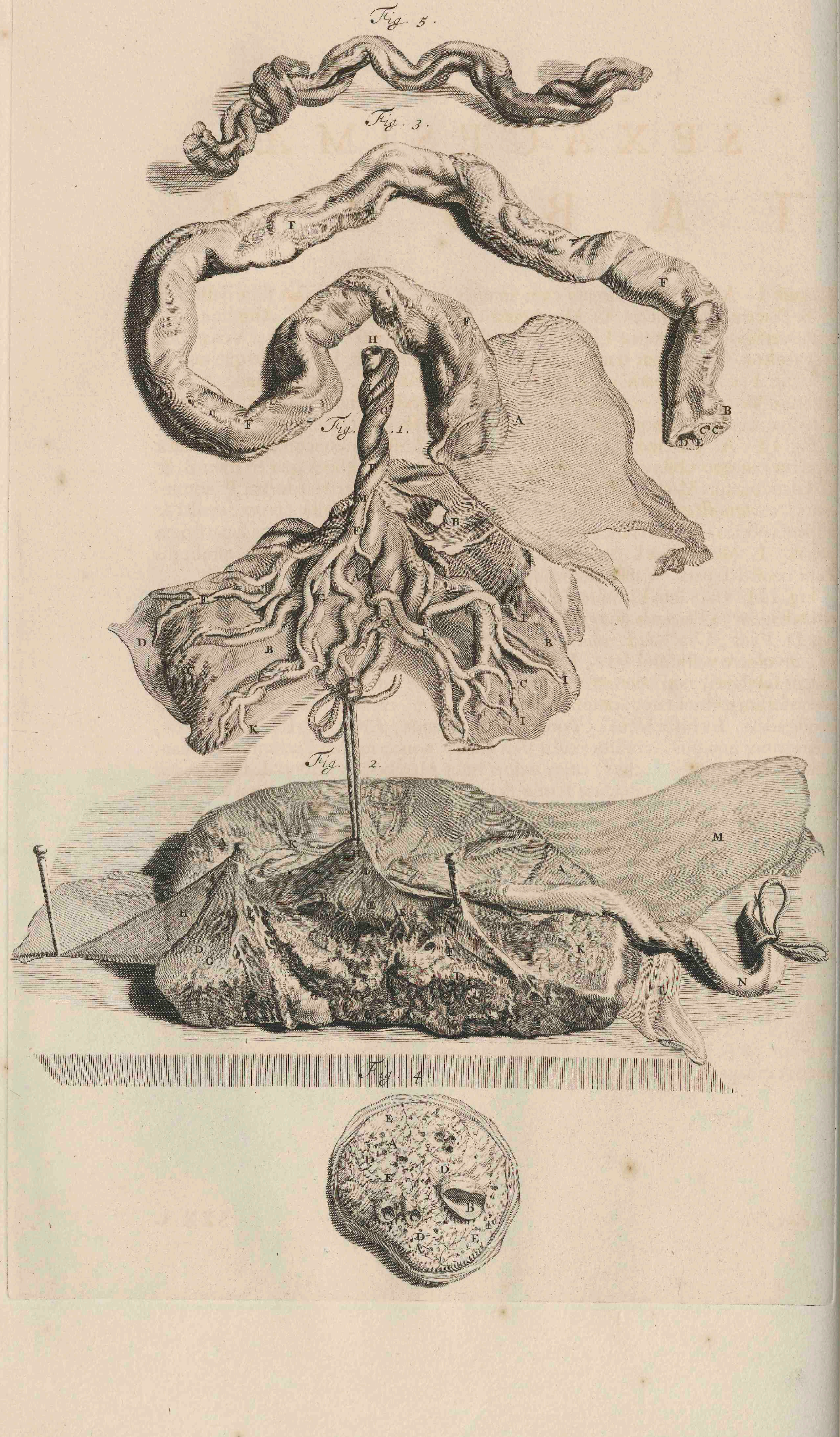

Fig. 1.
Fig. 2.
Fig. 3
Fig. 4.
Fig. 5.
Fig. 6.
Fig. 7.
Fig. 8.
Fig. 9.

SEXAGESIMAPRIMA
T A B V L A,

Cujus prima Figura Uterinam Placentam A. delineat, ab adhærente Sanguine multisque Glandularum racemis, Chorio B. Urinariaque Membrana C. ex parte liberatam, ut Vaſorum contextus D. atque reticulares plexus oculis ſubjiciantur. E. Uterinæ Placentæ Fœtum reſpiciens ſuperficies, F. cui plurima inhærent Sanguifera vaſcula. G. Abſciſſi vinculi Umbilicalis portio.

Fig. II. Chorii A. ab Urinaria Membrana B. ſeparati, aciculis C. extenſi, chartæque D. involuti, faciem exhibet. In

Fig. III. oſtenditur Arteria A. à Vinculo Umbilicali ſeparata ventoque diſtenta, in qua variæ ejuſdem Cavitates atque Sinus B. exiſtunt. C. Eadem Arteria ſecundum longitudinem diſſecta.

Fig. IV. Apertæ Venæ Umbilicalis A. ut & ipſius Vinculi B. aſpectum proponit.

Fig. V. Vinculi partem depingit A. in qua Arteriæ, B. quarum una circumvoluta Nodum mentitur, rubrâ, Vena C. fuſcâ cerâ turgent.

Fig. VI. Chorii portionem A. una cum annexis Sanguiferis utriusque generis Vaſculis B. à Glandulis Succiferisque Tubulis ac Ductibus denudatam commonſtrat.

Fig. VII. ut & VIII. Tam Arteriarum, quam Venæ tenuiores propagines, in Glandulas, partim ruptas Membranarumque ad inſtar extenſas, partim integras oculumque effugientes adumbrant. Vaſa hæc Umbilicalia ut Abdomen per Umbilicale vinculum egrediuntur atque intrant, demonſtrantur ex parte in

SEXAGESIMASECVNDA
T A B V L A,

Fœminei generis Embryi, ſeptem circiter menſium, apertum Abdomen depingente. Umbilicali ſuſpenſo A. cum Umbilico Vinculo, apertoque Abdomine, C. Venæ Umbilicalis E. ad Hepar F. exeuntis, ut & G. Arteriarum, juxta Veſicæ Urinariæ latera H. adſcendentium denudatur facies. Has inter ſitus eſt I. Urachus. Vaſis hiſce adjacent Inteſtina. Prædictorum Vaſorum inſertiones atque continuitates deteguntur in

T. 62

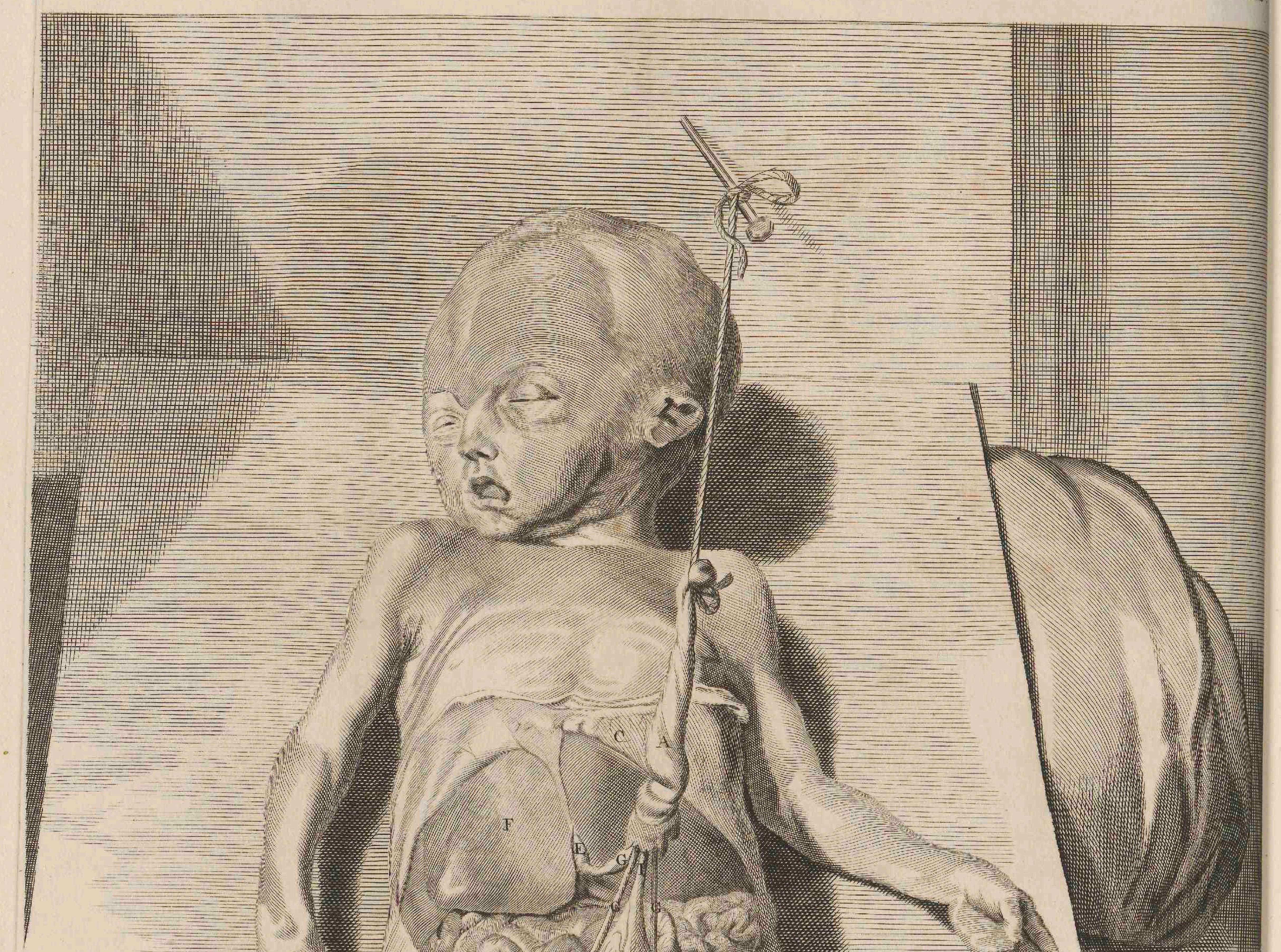

Fig. 1.
Fig. 2.

SEXAGESIMÆTERTIÆ

T A B V L Æ,

Figura I. A. Umbilicale Vinculum ſuſpenſum. B. Umbilicalis Venæ in Hepatis fiſſuram C. inſertio. D. Arteriæ Umbilicales Iliacis ramis internis, E. continuæ. F. Urachi Veſicæ Urinariæ G. continuatæ tractus intra Umbilicum H. Eadem hæc Vaſa cerâ repleta cum exſiccata Veſica Urinaria oſtenduntur in

Fig. II. A. Veſica Urinaria. B. Ureteres. C. Vena Umbilicalis, D. ejuſdem cognomenti Arteriæ. E. Arteria Aorta, F. ejus bifurcatio. G. Rami Iliaci interni. Reſtat ut de partibus (oſſeis exceptis) quibus præcipuè Embryon & Fœtus ab adulto differunt homine, tribus verbis agam.

Caput habet (vide Figuram primam) I. reſpectu reliqui corporis, magnum, Mammas K. liquore turgidas. Aperto cum Thorace L. Abdomine M. Glans Thymus N. ut & Cor O. omneſque Glandoſæ partes eximiâ progrediuntur magnitudine. P. Pulmones denſi, Renes Q. ex plurimis Glandularum Lobulis diſtinctis compoſiti, Renales Glandulæ R. ultra expectationem magnæ apparent. Ureteres S. ut & Veſica Urinaria T. urinâ turgent. In fœmineo ſexu Tubæ Uterinæ V. longiores, Ovaria W. tumeſcentia; in maſculis non raro Teſtes intra Abdominis cavitatem abſconditi, reperiuntur. Cæteræ autem differentiæ momenti tanti non ſunt ut impediant quo minus huic Parti imponatur

F I N I S.

GODEFRIDI BIDLOO,

Medicinæ Doctoris & Chirurgi,

ANATOMIÆ HVMANI CORPORIS

PARS QVINTA,

DE ARTVBVS.

In præcedentibus Musculos licet expedi- verim plurimos, huic attamen Parti Quintæ, ex professo de artuum Musculis tantum agenti, notiones & systemata quædam generaliora de myologia Musculorumque phænomenis & structura præfigere volui. De nominis origine, vel designatione minus sollicitus, notatu dignum censeo, plerosque universi corporis Musculos, arctè inter sese respectu laterum, vel tegentium Membranarum cohærere; eos numero, pro ludibundæ conformationis arbitrio; magnitudine, pro corporum statura; situ, vel insertione, pro intentæ actionis exigentia; figurâ, pro motu; colore, pro majore vel minore Carnearum vel Tendinearum Fibrarum manipulo & contiguitate, cruorisve fluxu, variare; omnes verò & singulos, respectu omnium integrantium partium, inter sese convenire; eos ultimo, nullibi ipsimet alicujus ossis corpori; sed involucro,

apophysi vel ligamento alligatos observari. Partes Musculum constituentes, præter corpori universo communes, sunt, Primò Fibra motrix, caro, columnella sive cylindrus Fibræ interius porosæ similis, mollis, obliquis fibrulis circumvolutus multisque sanguiferis capillamentis exornatus. Secundò Fibra, cui interjecta est caro, tendinea, quidam tensilium minimorum filamentorum sibi mutuo junctorum, præsertim circa fines contortorum, fasciculus. Tertiò externum quoddam involucrum, cujus derivationes ac fibrulæ prædictorum classes transversim retiformiterque obambulant seseque inter devinciunt. Ita ut quæque columnella carnea, cum adjunctis tendineis fasciis & involucro, Musculum efformet. Ex tensilium fibrarum extremitatibus exsurgunt Tendines, partes propriè appellandæ, quæ duræ, molles, latæ, graciles, breves, vel longæ comperiuntur, Musculosque dividendo intersecant, vel totos, vel lateraliter obsepiunt. Simpliciter, aut vaginæ inclusi, trochleâ, vel fasciâ obducti partibus alligantur suoque retinentur in situ, carneas excipientes & ab hisce accepti classibus. Distingui, respectu totius, Musculi possunt in simplices & multiplices; respectu verò situs & dispositionis singularum Fibrarum, in unitos & dissitos: ex dispositione etenim Fibrarum multiformes exsurgunt Musculorum species: hinc quidam ex carnea præcipuè conflati mole, rectangulos, ut in

SEXA-

SEXAGESIMÆ QVARTÆ

T A B V L Æ

F I G V R I S,

Vel obliquangulos, ut & qui Tendinei magis visuntur, efformant. Uno verbo omnis musculi machina ubique eadem existit, varias licet Fibrarum juxta situm, in classes, nominaque distingui musculi possent; ut in diversimodo dispositas Romboidales, Spirales, Radiosas, Penniformes, circulares columaresque figuras. Singulus musculus ordines fibrarum habet rectarum & transversarum, ut in

Fig. I. A. Pars carnosa. B. & C. B. & C. Partes tendinosæ. Omnes eidem ordinis Fibræ dispositæ sunt in eodem plano efformantque parallelogrammum obliquangulum, in

Fig. II. Simplex ostenditur Fibrarum moventium Musculum efformans ordo. A. B. Ordo Fibrarum moventium. B. A. Partes Carnosæ. G. F. D. Partes Tendineæ. D. C. A. & A. E. K. earum alterni anguli.

In Fig. III. demonstrantur plurimi Fibrarum ordines æqualiter dispositi efformantes Musculum parallellepidum, simplicem D. C. F. G. partes Carnosæ, E. L. & H. I. partes Tendinosæ. Distinctionis gratia Fibrarum specificorum quorundum Musculorum dispositio atque ordines, exprimuntur primò in

Fig. IV. Repræsentat hæc ordinem Musculi Deltoidis Brachii, compositus ex duodecim simplicibus. Latus humero A. Brachio B. affixus. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. singuli Musculi.

Fig. V. Ordines Fibrarum Musculi bicipitis Brachii:

Fig. VI. Semimembranosi: &

Fig. VII. Gemelli demonstrat.

Hisce prælibatis, artus describendos aggredior, qui duplices superius totidemque inferius corporis trunco affixi, Brachiorum & Crurum nomine comprehendi solent.

Brachium summo humero, cui sub articulo Cavitas, Axilla nuncupata, adnatum, dividitur in Brachium strictè dictum, Cubitum & Manum. Prima pars ab Humeri regione ad Cubiti articulum, altera ab hocce termino ad Manum extenditur, subdividitur autem Manus in Carpum, Metacarpum (qui iterum in Palmam & Dorsum) atque in Digitos quinque.

Crura ab Inguinibus Ischiique ossis articulatione ad Pedum usque extrema exporrecta, distinctionis gratia, dividi solent in Femora, Tibias & Pedes.

Femora à prædicto Ossis exteriori Limbo descendentia, primo terminantur articulo, cujus anterior pars Genu, posterior Poplitis specifico gaudet nomine. Ab hac meta procedunt ad calcem Tibiæ. Anterior Tibiarum pars Tibiæ propriè, posterior Suræ titulo dignoscitur. Pes, qui in Pedium, cujus posterior pars Calx & Metapedium, cujus cavitas Planta, superior pars Dorsum dici poterit, & quinque Digitos distinguitur, ut prædicta Membra omnia, latius sub Ossium descriptione restabit examinandus.

Ut verò Artus superioris sive Brachii, complurium Musculorum situm naturalemque liceat intueri connexionem, insignivi Brachium à cute anterius denudatum, vide

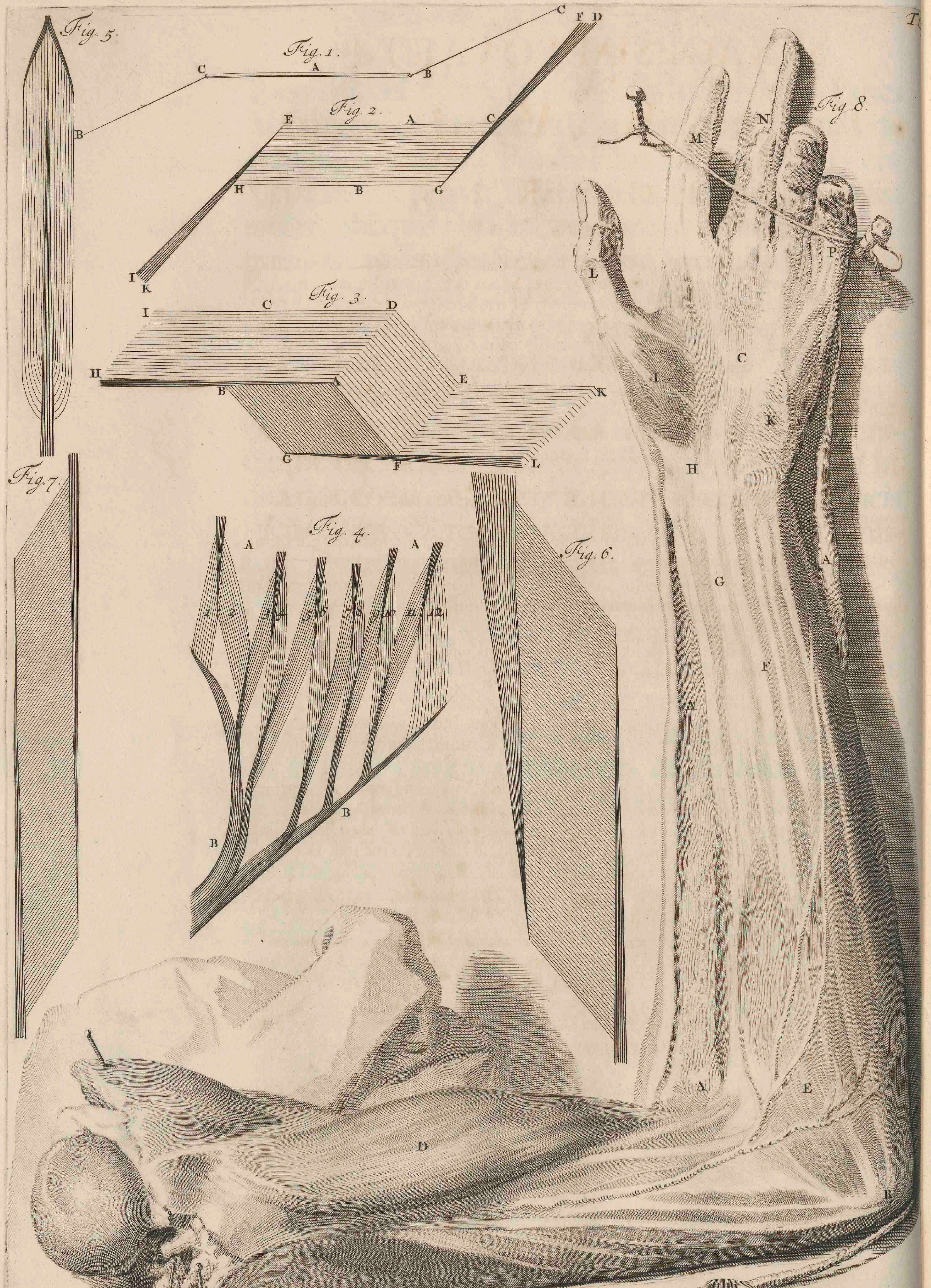

Fig. 1.
Fig. 2.
Fig. 3.
Fig. 4.
Fig. 5.
Fig. 6.
Fig. 7.
Fig. 8.

SEXAGESIMAQVARTA TABVLA.

Fig. VIII. A. Cutis cum annexis. B. Internum Humeri oſſis tuberculum, plurimi cui interni alligantur muſculi. C. Muſculus Palmaris, D. Bicipitis, E. Radii Pronatoris. F. Perforati. G. Perforantis. H. Carpi, ut & Pollicis. I. Quorundam Muſculorum portiones. K. Ligamentum Carpi annulare ex parte ſeparatum. Digiti quinque quibus ſequentia paſſim tribuuntur nomina. L. Pollex. M. Index. N. Impudicus. O. Annularis. P. Auricularis.

SEXA-

SEXAGESIMAQVINTA
T A B V L A.

Musculi Humero superiorique Brachio, partim Thoraci partimque Scapulæ affixi, ut plurimum novem numerantur, quo autem jure, pensius considerandum.

Primus à triangulari circumscriptione Deltoides, A. ex pluribus sui generis conflatus radiolis penniformibusve emissionibus, in duodecim propterea, imo & plures distingui poterit Musculos, quorum structura in præcedenti & sequenti Tabula sub litt. X. delineata existit. Mediæ Claviculæ B. qua Scapulam spectat parte, Humeri acromio Scapulæque spinæ superius, C. inferius verò Ossis adjutorii incrassato tegmini, circa medium, validissimo adnascitur Tendineo fasciculo.

Secundus ab hocce depicto Brachio pro parte abscissus, Thoracis anticam occupans regionem, Pectoralis D. in Tab. XX. sub litt. H. in situ, sub I. separatus exhibitus, tam Claviculæ, quam Sterni nec non trium aut quatuor Costarum à quarta Cartilaginum sparsis suis adhæret supernè involucris, infernè autem Tendine robusto, complicato ac brevi Ossis humeri medio latè ab indicati statim Musculi latere connectitur. Singulæ Musculi hujus à sese invicem dissitæ Fibrarum classes, ut in omnibus, externæ interioribus tendinibus longiores; ita pro, ab ossis Humeri insertione distantia, laxiora intervalla ac spatia relinquunt. Hujus fasciculi ac ordines varii sunt; unde in multiplices etiam, ratione adhæsionis, posset resolvi; separato etenim atque elevato Fibrarum manipulo Musculum hunc constituente, tortus apparet.

Tertius, Dorsi latissimus, cujus imago in Tab. XXVII. sub litt. K. ostenditur, inferiorem occupat dorsi partem. Tendineo Membraneis vertebrarum Spinosis apicibus omnibus, sextam inter Dorsi Vertebram & Sacrum os, ut & Ilii ossis adhæret margini. Hinc Scapulæ adit basin, cujus emissæ Fibræ ejus aponeurosin ex parte recipiunt ejusque Carneos manipulos ex parte adaugent, donec valido tendineorum fascium ritu, Pectoralem inter & Rotundum Musculum molitur sedem.

Quartus Rotundus, *d.* ab inferiore Scapulæ margine & extimo angulo, unde transversas quasdam complectitur Fibras radiosas inque majorem & minorem dividi solet pronatus, brevi latoque Tendine, Brachii ossis infra cervicem desinit. Musculosi fasciculi E. qui sub immersi musculi nomine, internam occupant Scapulæ partem, Humeri ossis ligamento uno, altero Scapulæ margini, tendine affiguntur.

Quintus (vide Tab. LXVI. litt. F.) Infraspinatus à basi inferiore totam Scapulæ Spinæ cavitatem suâ adimplens mole, lati semicirculique instar Tendinis connexione Humeri ligamento extrinsecus adhæret.

Sextus Supraspinatus, (vide Tab. LXVI. litt. G.) inter Scapulæ costam spinamque locum habet validissimaque Tendinearum Fibrarum collectione partim ligamento partimque Ossis cervici inseritur. Musculus hic, etiam in plures distingui posset.

Septimus Coracoidæus F. hujus nominis apophysi medioque anterius affigitur Brachio. Nonnunquam summum cum bicipite, circa involucra, habet commercium.

B
C
E
D
F
A

G
F
X
X
C
D
A
B
E

SEXAGESIMASEXTA
T A B V L A.

Cubiti Muſculi ſex numerantur. Horum primus A. Biceps dictus, gemino ſuperius Tendine, priore ſuperiori Scapulæ acetabuli margini, altero Coracoidæo Proceſſui, ut & Ligamento affixus, unum inferius conſtituit Tendinem inſignem, Carneas intra claſſes pro parte abſconditum, radii autem capiti arctiſſimè connectitur.

Secundus, B. prædicto ſubſtratus, Brachiæus eſt internus; qui medii Brachii oſſis involucro adnatus, tam Radio & Cubito, quam ipſimet articuli Ligamento inſeritur.

Hujus Muſculi exteriores Fibrarum claſſes ſpecifico indigitantur nomine, numerumque complent tertium, licet ſeparatu interdum difficiles exiſtunt.

Quartus Longus per eminentiam C. geminâ ſuperius, unâ nempè Scapulæ infernæ, alterâ ſuperiori Coſtæ, inferius verò ſimplici ſummâ exterioreque gaudet cohæſione.

Quintus brevis, D. poſticæ Humeri cervicis parti affixus, circa medium præcedenti cum Muſculo intricatur; inferius autem extimæ alligatur Olecrani eminentiæ.

Sextus ex parte hic viſibilis, reſpectu corporis gracilis exiſtit, Anconæus, E. ab oſſis Humeri inferiore poſticaque proſiliens parte, obliquè nonnihil ulnæ committitur.

SEXAGESIMASEPTIMA
T A B V L A.

Ordine ergò, Radii Muſculos, una in Tabula diſtinctè vix comprehendendos, qui, poſt demonſtratos alios, ſub ſignis inueniri poterunt, recenſebo.

Primus Radii Muſculus à forma & munere dictus Pronator rotundus, Interiori Humeri tuberculo alligatus, hinc ad Radii medium, cui valido adhæret Tendine, excurrit. (vide Tab. LXVIII. litt. A.)

Secundus Quadratus, ab interna Ulnæ oſſis parte transverſim productus, interno itidem Radii lateri annectitur (vide Tab. LXVIII. litt. B.) ipſe hic Muſculus ex diverſo Fibrarum ordine, cum interjectis Membranoſis Lamellis & diſtinctionibus, tam Tendineo, quam Carneo alternatim compoſitus, utroque implantatur oſſis involucro.

Tertius Supinator longus. Hic demonſtrationis gratia ex parte abſciſſus, ab extremo Humeri oſſis tuberculo, ad Radii apicem Tendine Membranaceo funiculoſo ac valido deſcendit inferiorem. (vide Tab. LXVIII. lit. C.)

Quartus Supinator brevis, ab externo Brachii proceſſu emergens, circa Radii medium Tendineus ut ſupra deſinit. (vide Tab. LXVIII. lit. D.)

Carpum movent Muſculi quatuor. Horum primus Cubitæus internus, interno Brachii proceſſui cubitoque affixus, Tendine robuſto prope quarti & vicinorum Carpi oſſium involucra terminatur. (vide Tab. LXIX. litt. E.)

Secundus Cubitæus externus, ab externa Brachii apophyſi emergens, juxta cubiti longitudinem ſtratus, auricularem infra digitum prope Metacarpi os quartum Tendine deſinit ſpectabili. (vide Tab. LXXI. lit. F.)

Tertius Radiæus internus, (vide Tab. LXVIII. litt. E.) ab eodem ferè cum prædicto Cubitæo protuberculo deſcendens Radioque incumbens, primi Metacarpi oſſis involucro, ſub indice, affigitur.

Quartus Radiæus externus (vide Tab. LXXI. litt. C.) ab externo Brachii proceſſu latus erumpens, Radio impoſitus, circa prima Metacarpi oſſa duplici ut plurimum ſeparatoque deſinit Tendine.

Ut digitorum Muſculi in conſpectum veniant, removendus venit è vola manus, Muſculus palmaris, qui ab interno Humeri oſſis tuberculo, Tendineo gracilique Carneorum faſcium cœtu ejectus, Tendineus mox uſque in volam atque digitorum limites expanditur: Cuti exterior pars, nexu, non ſine laceratione, ſolubili, cohæret; interior verò per emiſſas receptasque Muſculoſorum faſciculorum claſſes, Muſculo adnaſcitur Penniformi, qui Carpi ligamento affixus, cæterorum reſpectu (vide Tab. LXVI.) transverſim ſitus apparet. Oſtenduntur autem hac in Tabula Digitorum Muſculi plures, à ſtructura plerumque denominati.

Horum prior Perforatus A. interno Humeri oſſis tuberculo alligatus, hic verò avulſus B. circa Carpum tendines diſpargit robuſtos quatuor C. qui propè finem D. rimà quâdam E. ſequenti Muſculo tranſitum præbente finduntur tandemque Digitorum internodio ſecundo affiguntur.

Huic ſubſternitur Perforans, F. qui ſuperiori Cubiti Radiique parti G. adnatus, Tendine quadripartito H. priorem permeans, in tertium uſque I. excurrit Digitorum articulum. Unde hos duos Muſculos ex pluribus ſuorum generum ſimplicibus conſtitutos eſſe manifeſtè cenſendum eſt. Vaginis includuntur, K. præter quæ ex Carpi armilla erumpit, Membranaceo Cartilagineis, unumquodque circa internodium ſemicirculari obductis ligamentulo. Emittunt præterea Vaginæ hæ varias emiſſiones atque vincula. L. Elevatis hiſce Muſculis duobus, ſeſe offerunt exiles Muſculi Lumbricales, M. qui præcedentis Tendinis involucro adhærentes, ſuum deſignant numerum. Nunc primo, nunc omni Digitorum, mixtis cum interoſſeorum Muſculorum tendinibus, lateraliter inſeruntur articulo N.

SEXAGESIMAOCTAVA
T A B V L A.

Remotis A. Perforato, B. Perforante & C. Lumbricalibus Mufculis, denotandi funt Mufculi à fitu, Interoffei, D. qui difpertiti in externos & internos Volæ Palmæque incumbentes fpatium Metacarpi Offium replent, quorum involucris adnati, cum Lumbricalibus plerumque Digitorum trium offium latera adeunt, donec fupernè (ut in Tab. LXX.) coëuntes, ad Unguium radices evanefcunt.

Propriis gaudet Mufculis Digitus Index E. Auricularis F. atque Pollex. G. Primus, Abductoribus, H. à primi Pollicis internodii interno profilientibus latere. Et Extenforibus (vide Tab. LXX. & LXXI.) extimo Cubiti offis integumento alligatis bifidisque tendinibus, hujus Digiti fecundo articulo affixis.

Secundus itidem, Auricularis nempè, Abductoribus I. atque Extenforibus. K. Illis tertio quartoque Carpi offibus, ordinis fecundi, connatis, unde exterius articulo ejufdem Digiti primo ad latus inferuntur; Hifce qui à Radii fuperno latere (vide Tab. LXX.) emergunt, externè duplicato interdumque (uti hoc in cadavere) tripartito Tendine, metam cum Extenforibus adeunt. Productio autem Tendinum horum cum communibus Digitorum extenforibus, ut & perforantium atque perforatorum fuas inter claffes intricata reperitur, ita ut altera ab altera, altera alteri fuos & à fibi vicinis recipiat atque communicet Fibrarum fafciculos.

Tertio, Pollici videlicet, Mufculi tribuuntur varii; Flexores duo. Horum prior à Radio fuperiori L. ortus primo fecundoque alligatur Pollicis articulo. Alter M. ab Offis Carpi ligamento, ufque in medium extenditur Pollicem.

Mufculus hic ut brevis, robuftus ac validus, ita in plurimos divifibilis exiftit; Abductores tres N. qui tribus Metacarpi offibus inferioribus, ut & fecundo hujus Digiti articulo affixi tenentur.

Ejus numeri quoque funt O. Abductores, quorum primi, Carpi offis interioris ac Pollici vicini ligamento alligati, hinc ufque in fecundum feruntur internodium; alter verò P. Pollicem inter atque indicem locatus, à Metacarpi, Indici fubjecto officulo, Pollicis petit latus, circa primum fecundumque articulum, quibufcum lati expanfique Tendinis interventu cohæret.

Qui Pollicis extenfores dicuntur Mufculi, (vide Tab. LXX. & LXXI.) duo funt eique infignes, ambo à Cubiti parte laterali provecti, unus tertio, alter reliquis, vario Tendinum numero ac emiffione, implantatur articulorum integumentis.

SEXA-

a
b
C
D
E
A
L
d
K
G
N
N
M
P
O
O
H
F
e

C
F
B
G
A
D
E
H
I
A
K
L
K

SEXAGESIMANONA
T A B V L A.

Cæterorum antequam Digitorum extendentes demonſtrare aggredior Muſculos, eorum ut & quorundam antea ex parte explicatorum, Cute avulſâ depingam adſpectum. A. Cutis cum annexis. B. Externa, C. interna Humeri oſſis apophyſis. D. Muſculus Cubitæus externus, E. internus. F. Radii Supinatoris brevis portio. G. Digitorum extenſores. H. Pollicis extenſor. I. Indicis extenſor. K. Minimi Digiti Muſculorum quorundam veſtigia. L. Ligamentum Annulare. Digitorum extenſores, inſpiciatur

SEPTVAGESIMA
TABVLA,

Præter jam recitatos A. Indicis, B. Auricularis, C. Pollicisque Digitorum, sunt qui ab extima Humeri apophysi producti D. Digitorum quatuor, aut trium, E. tam secundo, quam tertio, ope tendineorum vinculorum involucri, F. alligantur internodio. Tendinibus hisce, ut & Perforatis atque Perforantibus, præsertimque Radiæo externo inserviunt capsulæ sive vaginæ Membranaceo-Cartilagineæ. Iidem hi Musculi à sese invicem separati, ostenduntur in

D
D
C
K
C
E
F
A
E
F
E
F
F
F
B

SEPTVAGESIMASECVNDA
T A B V L A.

Musculi Femori adscripti varii numerantur.

Primus (de uno quippe noster sermo est latere) Lumbaris in Tab. LII. sub litt. K. in situ, & sub L. quodammodo separatus expressus, tam Thoracis inferiorum, quam Lumborum superiorum Vertebrarum adnatus involucris Trochanteris minoris anticæ elatiorique affigitur parti. Hujus variæ nonnunquam deteguntur Fibrarum emissæ classes, quæ si inveniantur pro distinctis recensendæ veniunt Musculis.

Secundus, (vide Tab. LII. sub litt. N.) Iliacus internus, Ilii ossis internæ cavitati unâ, alterâ suâ extremitate, post summam cum præcedenti Musculo circa inferiorem Tendinem connexionem, antrorsum, utramque inter desinit rotulam.

Tertius (vide Tab. LII. sub litt. O.) Pectineus, qui ab Ossis Pubis superiore ad commissuram parte, usque in Femoris exporrigitur latus externum.

Quartus, Glutæus major A. Coccygi, Ilii Costæ, ut & Sacri ossis Spinæ alligatus, à quibus hac in Tabula avulsæ ejus cernuntur Fibrarum asperitates, B. inferius sub Femore Trochanteri C. implantatur. Hujus nominis secundus, medius D. ordinis quintus, priori substratus, Costæ dorsoque Ilii ossis adhærens latus E. majori Trochanteri integumenti ad instar inseritur.

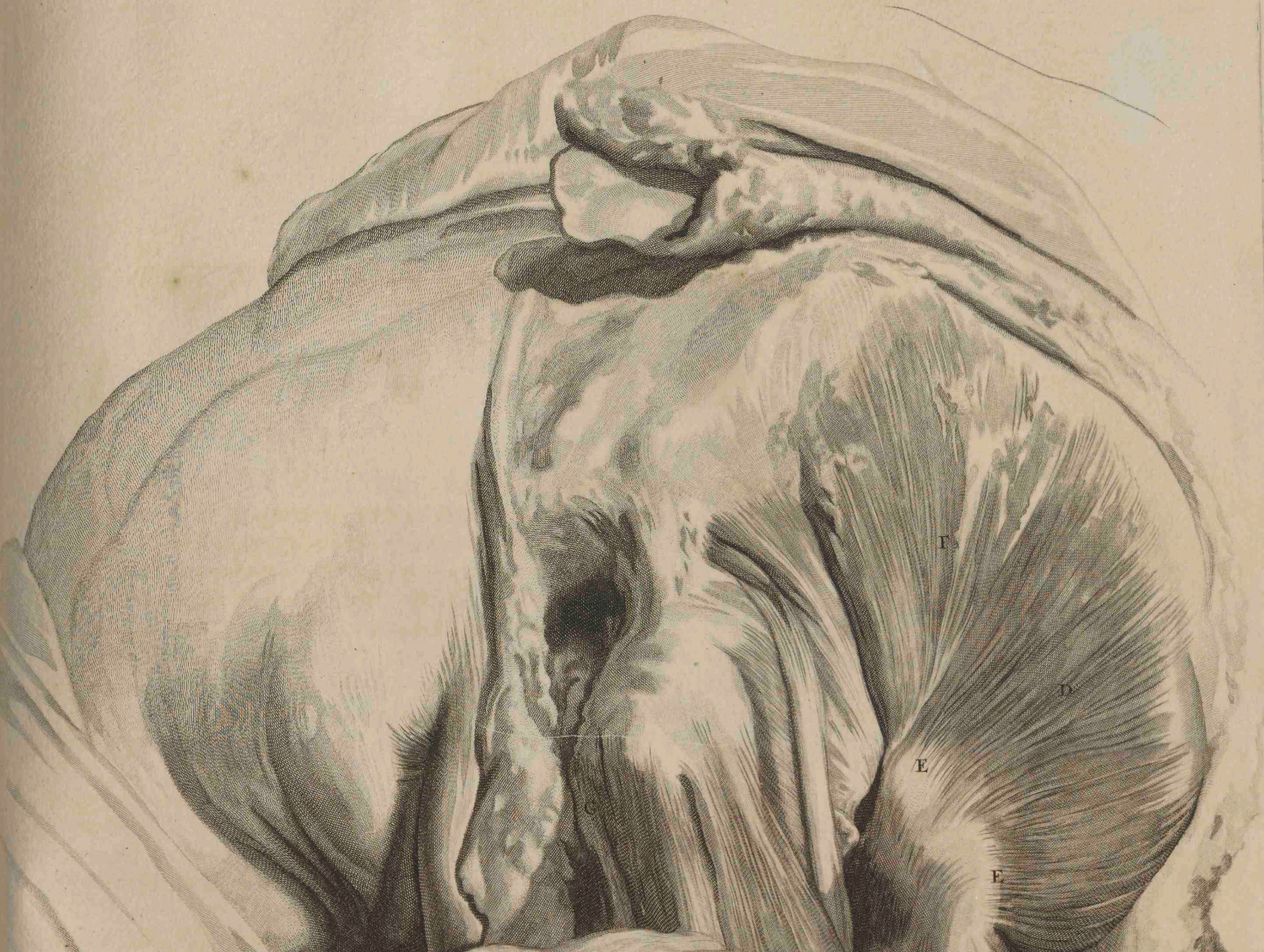
Ejusdem tituli tertius, F. juxta numerum sextus, minor, sub medio, hic parum è situ distracto, latitans, Ossis Ilii inferiori posteriorique affixus regioni, tereti uno, robusto altero satis Tendine, majoris Trochanteris infigitur apici interiori.

Septimus, qui unico tricipitis nomine indigitari solet, G. hic parum visibilis in quatuor sæpius resolvendus existit Musculos. Horum prior Pubis ossis summo margini, ut & Femoris affigitur elevatæ asperitati. Alter ejusdem Ossis imo Limbo Femorique priore superius inseritur. Tertius qui toti Coxendici Ossi inferius adhæret, sub processu minore posterius adit Ossis Femoris asperitatem. Quartæ hujus Musculi separatæ Fibrarum classes, Coxendici ossis extremitati, ut & interno Femoris ossis eminentiæ Tendinum suorum debent connexionem. Tanta attamen horum est vicinitas, ut separabiles ad numerum hunc sæpius non existant; Pectineus enim quartæ classis non rarò sustinet vices, vel saltem inseparabilis cum hacce cohæret. Sequitur octavus, expressus in

SEPTVAGESIMAPRIMA
T A B V L A.

A. Radius. B. Ulna, à Muſculis denudati. C. Horum cum Humeri oſſe articulatio. D. Ligamentum hæcce connectens Oſſa, Muſculos diſtinguens quibus eſt etiam commune. E. Muſculus Cubitæus exterior. F. Radiæus exterior. G. Supinator brevis. H. Digitorum extenſores. I. Indicis extenſor. K. Auricularis digiti extenſor. L. Pollicis extenſores. M. Oſſa Carpi N. Metacarpique, quibus interjacent interoſſei Muſculi, ſuis ex parte denudata ab involucris.

T. 72.

T. 67.

C
F
C
G
L
I
A
D
B
E
H
K
M
M
L
M
N
N
N

SEPTVAGESIMATERTIA

T A B V L A,

Quadrigeminus. Antequam autem hunc deſcribam, prædictorum quoſdam ab inſertionibus propendentes denotabo Muſculos. A. Glutæus major, B. medius, C. minor. Quadrigemini, poſterius ſupra Femoris articulum collocati quatuor eique exigui ſunt. Hujus cætus primus, titulo dignoſcitur à ſitu aſſumpto vocaturque Iliacus externus D. externo Oſſis Sacri E. margini, ut qui ſequuntur F. ſecundus, & G. tertius, Iſchii oſſis tuberculo adnati, Trochanteris cavitatis integumento affiguntur. Ejuſdem ordinis quartus quadrati nomen obtinuit; Iſchii internæ Tuberis ſedi exteriorique inſeritur Femoris proceſſui majori. Sequuntur Obturatores. H. & I. juxta numerum nonus internus & decimus externus. Horum prior foramen inter Pubis & Iſchium os, ut alter occupans, dictorum Oſſium circuitui extremo latus affixus, transverſim atque exterius, majori infigitur Femoris proceſſui. Alter ejuſdem Oſſium terminis appoſitus ſuperius inferiuſque ſub Pectineo Muſculo, validiſſimo Tendineorum faſciculorum acervo, omnes abſcondens quadrigemini Tendines, magni Trochanteris implantatur concavitati. Horum Muſculorum varii ab una ſeparati cohærentia depinguntur in

E
G
F
D
H
C
B
A

L
M
K
C
I
G
H
B
F
D
E

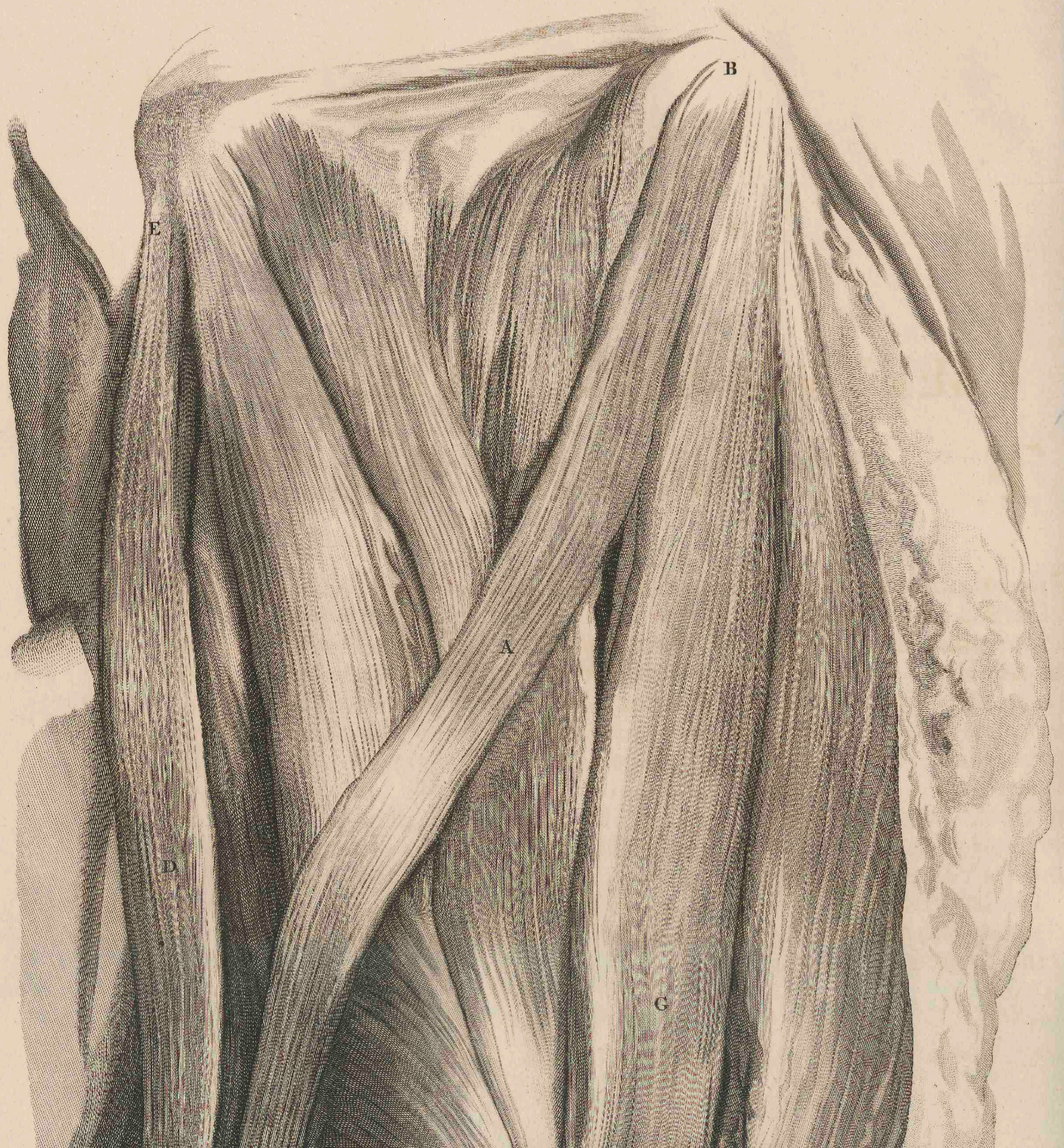
SEPTVAGESIMAQVARTA
T A B V L A.

A. Glutæus major, B. medius, C. minor. D. Iliacus exterior. E. Tricipitis, F. Quadrigeminique portiones. G. H. Obturatores pro parte ſeparati. I. Oſſis Femoris caput. K. Os Ilium. I. Sacrum. M. Coccygis.

SEPTVAGESIMAQVINTA
T A B V L A.

Tibiam qui movent Muſculi ſunt, primò Faſcialis latus, (vide Tab. LXXVI. ſub litt. A.) qui ſupernè Ilii ſpinæ, infernè Femoris oſſis extremitati latiſſimâ B. inſtar cæterorum ferè hujus partis Muſculorum involucri, tendineâque alligatur expanſione. Hocce ablato, inſpectioni patent anterius, Muſculus Faſcialis longus A. hic interiori Ilii oſſis tuberculo affixus B. decuſſatim cæteris ſuperſtratus Muſculis anteriori itidem ac interiori ſub genu Tibiæ oſſis acutæ eminentiæ C. implantatur. Sequitur hunc Muſculus Gracilis, D. qui circa commiſſuram Pubis oſſi E. adhærens, tendine tereti Tibiæ, F. præcedentem juxta, inſeritur. Rectus G. inter vaſtos ſupraque Crureum locatus, ab extremo infimoque Ilii oſſis proceſſu, uſque in Tibiam, circumvolutâ prius, tendine ſuo inferiore, patellâ, excurrit. Hujus vicini laterales, quorum prior Vaſtus internus H. alter externus, I. nuncupari conſuevit; primus à minoris Trochanteris cervice, ſecundus à tota Trochanteris majoris radice provectus, utrimque paulò patellam infra, ad præcedentis latera Tibiæ alligantur.

Hiſce ſubjacet, conſuletur

B
E
A
D
G
I
H
C
F

K
A
I
C
B
G
D
E
F
H

SEPTVAGESIMASEXTA

T A B V L A,

Musculus Crureus C. Femoris ossis involucro ubique, extima præter, affixus, hujus quatuor tendineæ expansiones in unum quasi collectæ validum fingunt tendinem communem ut depositis Musculis prioribus patet. D. Fascialis Longi, E. Gracilis, F. Recti, G. Vasti interni, H. Vasti externi. I. Tricipitis. K. Lumbarisque Musculorum portiones à postica Femoris parte deteguntur, hic parum è situ ordinario remoti: inspiciatur

SEPTVA-

SEPTVAGESIMASEPTIMA
T A B V L A.

Primò A. Muſculus Femoris Biceps qui Iſchii oſſis tuberculo, ut & Femoris oſſis integumento ſuperius, B. inferius verò poſtico ſuperiorique Fibulæ adnaſcitur C. proceſſui. Hujus inſignis admodum exiſtit carnearum Fibrarum manipulus, ut ſeparandi in multiplices, pluribus futilem impoſuerit laborem.

Secundò Semimembraneus D. qui ab eàdem, cum præcedenti, meta provectus, in Tibiæ uſque oſſis involucrum tendinis lati productione extenditur. Hic à diſſimili tendinum, ſupra carneam ſuperficiem, inflexione, tendinis reſpectu, membranæ præ ſe fert ſpeciem.

Tertiò Seminervoſus E. eandem hìc cum prædicto ſortitur alligationem, præterquam quod poſterius paulò atque inferius, Tibiæ infigitur: uſque etenim ad Oſſis medium provehitur, antequam Tendinis alligandi arripit occaſionem. Hujus Tendines, ſeparatas cum teneant Carneas claſſes, Muſculum conſtituunt, intuitu primo, in duos diviſum: cum reverà unus idemque maneat. Ultimus è ſitu Popliteus (vide Tab. LXXXIII. & LXXXIV. litt. A.) externo infernoque Femoris oſſeo tuberi adnatus, obliquè, itidem Tibiæ ſuperiori poſteriorique eminentiæ quadratâ ex parte Figurâ inſeritur.

SEPTVAGESIMAOCTAVA
T A B V L A.

Prædictorum quosdam Musculorum superius ab insertione separatos exhibet. A. Musculus Glutæus major. B. Musculus Biceps. C. Semimembraneus. D. Seminerveus. E. Femoris os. F. Tibiæ Musculorum quorundam portiones.

A
D
D
B
C
B
D
E
C
F
F

A
B
A
B
C
D

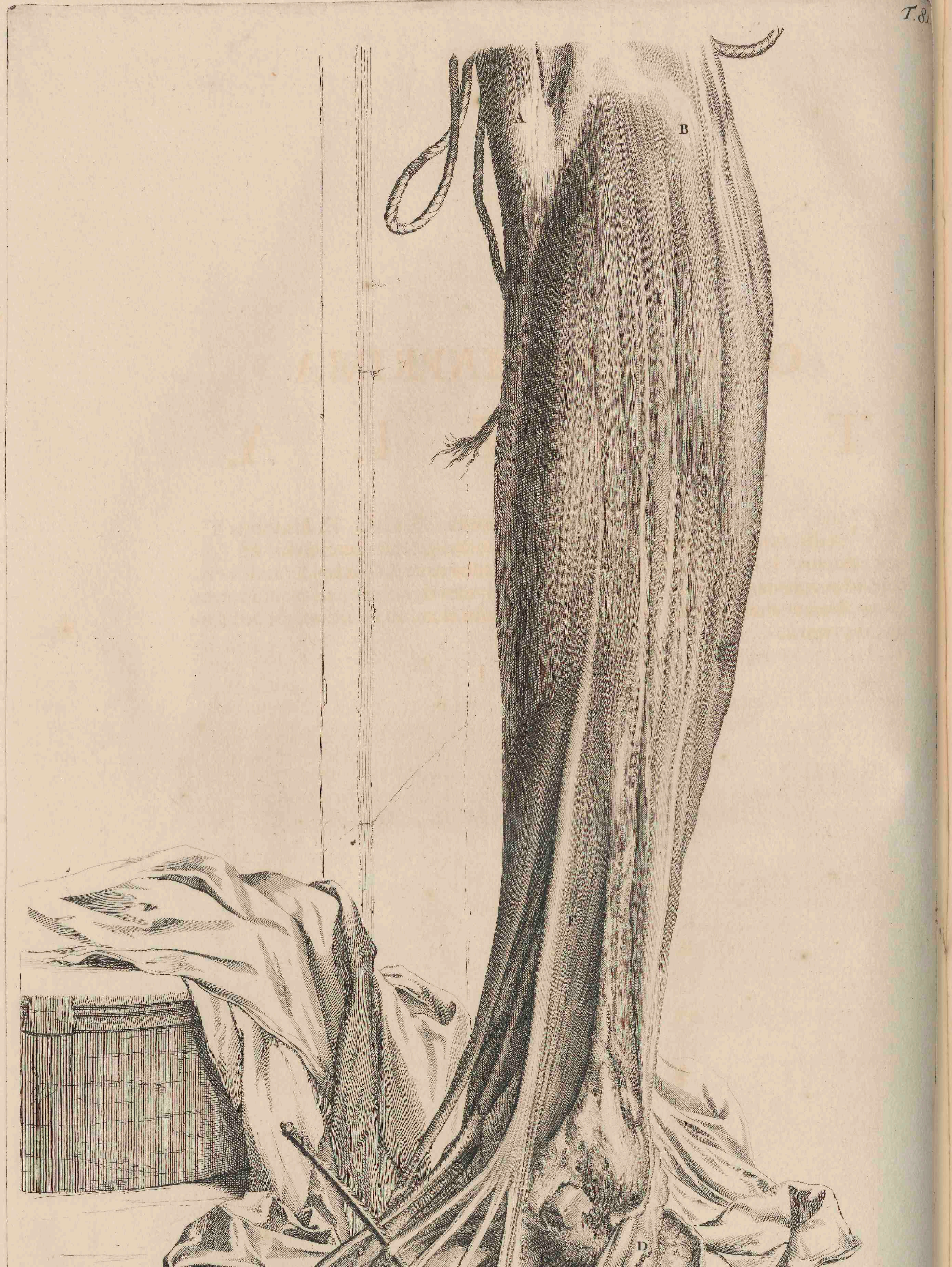
SEPTVAGESIMANONA
T A B V L A.

A. Os Femoris depingit denudatum, cui adhæret B. Musculus Crureus, in præcedentibus descriptus, ut & C. Patella ejusque D. involucra. Avulsis de pede anteriore integumentis communibus, ut sese Musculi offerunt spectandi, delineatur in

OCTVAGESIMA
TABVLA.

A. Genu. B. Calcaneus. C. Malleolus. D. Musculus Tibialis anticus. E. Peronæi F. extensorum primi, G. secundique digitorum Internodii, H. Pollicis extensoris, I. Gastrocnemiique portiones. Horum plures, inferiores circa insertiones, ex parte separatos ostendit

A
E
D
I
F
H
C
B
G

A
B
I
C
E
F
H
L
D
G
K

OCTVAGESIMAPRIMA

T A B V L A.

A. Genu, B. Fibulæ C. Tibiæque oſſis portiones. D. Calx. E. Muſculus Tibialis anticus. F. Extenſor primi, G. ſecundi digitorum Internodii. H. Pollicis extenſor. I. Peronæi portio. K. Cutis cum adhærente calloſa Epidermide à calce pediſque planta diſtracta. L. Stylus, pro Tendinum elevatione, ad exquiſitiorem demonſtrationem adhibitus. Hoſce autem Muſculos altera ab inſertione propendentes, depingo in

OCTVAGESIMASECVNDA
T A B V L A.

Eorumque deſcriptionem abſolvere æquum erit.

Horum Primus A. Tibialis anticus, Tibiæ Fibulæque ex parte Oſſis ſuperiori extremitati alligatus Tibiæque involucro lateris exterioris affixus, ſub Annulari, hic ſeparato Pedis ligamento provectus, Tarſi oſſis Pollici ſubjecto ligamentaceo integumento ut plurimum adhæret; bifido namque nonnunquam tendine Metatarſi, ut & Innominato Pedis oſſi infigitur. Inferior hic Tendo ubi ſub Tarſo reflectitur, cartilaginis inſtar durus evadit ſuoque ſub extimo Fibrarum faſciculo, oſſiculum abſcondit minuſculum, dictum Seſamoideum.

Secundus Peronæus, B. qui triceps anterior etenim pars, exteriori ſuperiorique Fibulæ oſſis Epiphyſi adnata, duplici Tendinum apparatu Malleoli transgreſſa externi fiſſurâ, Metatarſo, minimum ſuſtinenti digitum, inſeritur; poſterior, C. Fibulæ medio poſticæque adjuncta parti, cum præcedente per Malleoli externi fiſſuram, in ligamentum uſque majoris oſſis Cuneiformis radicem, Pollici proximum, extenditur. Alter hujus Muſculi faſciculus, unà cum poſtico tam ſupra, quàm infra oſſium alligatur involucris.

Extenſores duo ſunt. Primus D. Longus, qui Tibiæ ſummitati anticæ, ubi ſub Genu, Fibulæ connectitur alligatus, quatuor vel plurium Tendinum adjumento ſub prædicto deſcendens ligamento ſupernè omnibus infigitur digitorum articulationibus E. Secundus Brevis F. in ſuperiori pedis repoſitus Aſtragali viciniſque adnatus Oſſium ligamentis, quatuor plerumque expanſionibus tendineis, quarum una, Pollicis nempè, ſeparata hic exprimitur, primo ut & ſecundo digitorum Internodio affigitur.

Pollicis extenſor G. anteriori Tibiæ regioni affixus, Pollici alligatur parte ſuperiore. Viſuntur porrò hic I. Tibiæ, K. Fibulæ, L. Pediſque denudata oſſa. Muſculorum poſterius ſitorum facies Cute cum annexis depoſitâ pediſque articulo ab uno diſſecto latere, depingitur in

OCTVA-

C
I
K
A
D
G
B
L
L
L
E
E
E
E
F

T. 83

OCTVAGESIMATERTIA
T A B V L A.

A. Genu pars lateralis. B. Os Tibiæ. C. Calx. D. Poplitæi Muſculi portio. E. Gaſtrocnemii, F. Plantaris tendinearum emiſſionum, G. Perforati, H. Perforantis, ut & I. Pollicis flexoris Muſculorum veſtigia. Separati cum aliis Gaſtrocnemii oſtenduntur in

OCTVAGESIMAQVARTA
T A B V L A.

A. Femoris ossis inferiora capita. B. Interna Genu facies. C. Musculus Poplitæus. D. Os Tibiæ.

E. Gastrocnemius Musculus, interno externoque Femoris capiti inferiori sub Poplite alligatus insignique carnearum Fibrarum cœtu ditatus, Calci validissimo Tendine insigitur unà cum

F. Soleo, qui latus Tibiæ Fibulæque ossis commissuræ posterius insertus, robustissimus existit Suræque maximam constituit molis partem. Variam ob Tendinum connexionem, varios fingit, ut præcedens, Musculos. Hosce qui sequitur Musculus G. Plantaris nuncupatur. Hic à latere inter prædictos ab externo Femoris inferiore tuberculo exilis, longissimo Tendinis tractu, emissus, Calcis teres insigitur externo lateri plantamque tegens totam, omnes adit digitos. Conspiciuntur quoque hac in Tabula suo quisque in situ, H. Pollicis flexoris, I. Tibiæi postici, K. Perforantis atque Peronæi portiones. Separatos tres supramemoratos Musculos & à sese invicem ex parte repositos, ostendit

OCTVA-

A
A
B
G
a
C
E
E
D
F
K
H
I
K
G

T. 85.

OCTVAGESIMAQVINTA
T A B V L A.

A. Genu, B. Os Tibiæ. C. Suræ. D. Musculus Gastrocnemius. E. Ejusdem circa medium fasciculorum congressio. F. Musculus plantaris.

G. Tibialis posticus, Tibiæ Fibulæque ossa inter locatus horumque involucris, ubi dehiscunt, penniformiter sive radiatim affixus, juxta interioris Malleoli posteriora, tendinem Tarsi ossis, quod tessaræ conterminum est, ligamentaceo integumento inserit.

Perforans Musculus H. supernæ Tibiæ, ut & Fibulæ ex parte ossis extremitati posterius alligatus, in quatuor inferius dissectus Tendines, tertiis affigitur digitorum ossiculorum integumentis; perforat hic, ut ejusdem nominis Musculus in manu, tendines,

Musculi I. ab hacce Tendinum fissura cognominati. In planta situs, superius Calcis ossi adnatus, quatuor adhæret digitorum articulationibus secundis.

Pollicis flexor K. superiori posteriorique Fibulæ parti implantatus, tertio Pollicis ossi digitoque interdum secundo connectitur. Qui sequuntur Musculi sunt, inspiciatur

OCTVAGESIMÆSEXTÆ

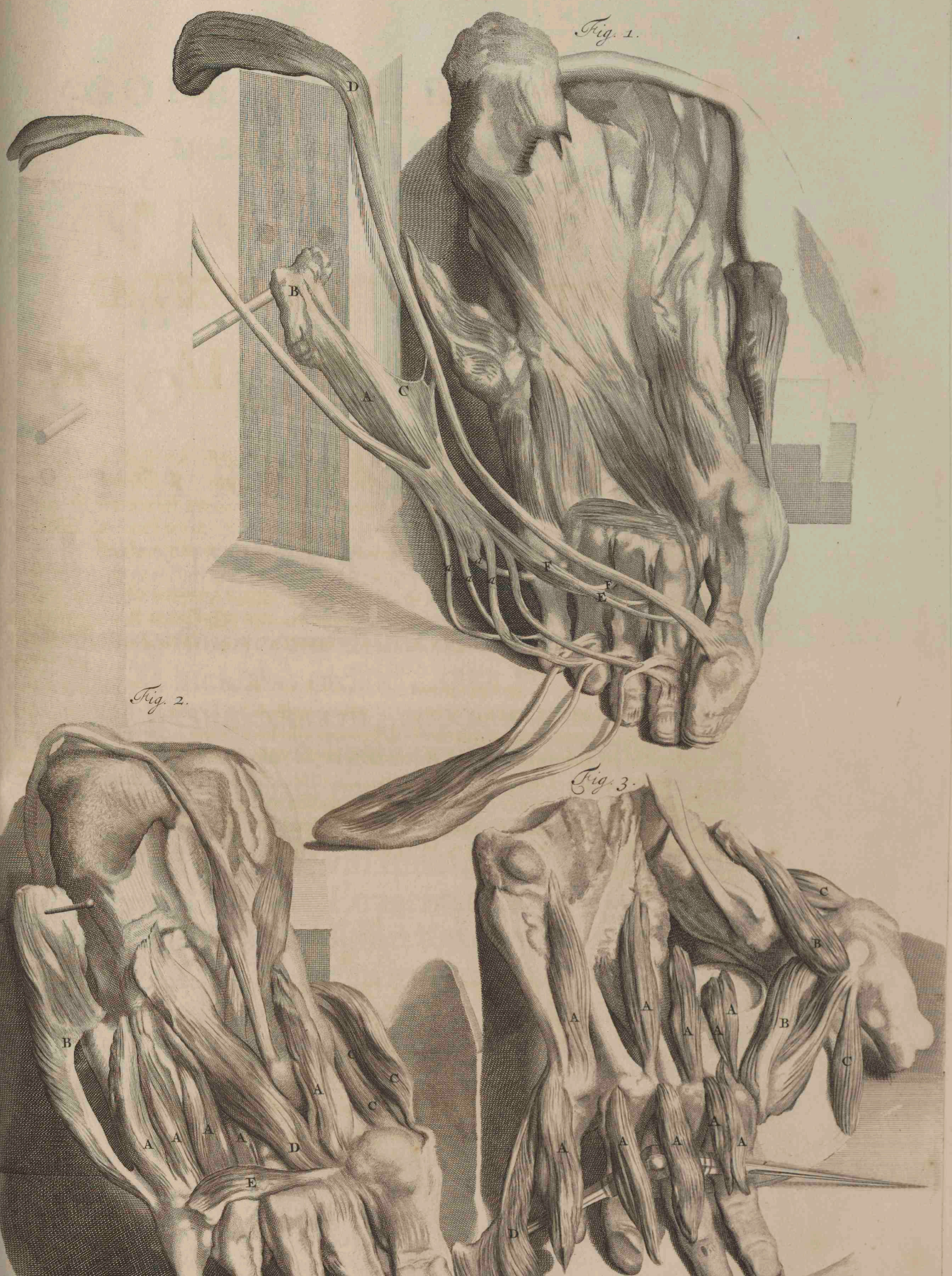
T A B V L Æ,

Figura I. Lumbricales A. vel respectu totius, Lumbricalis Musculus. Qui ligamento, prædictorum quosdam obvolventi Musculorum, B. affixus Fibrarumque calci adnatarum acervo C. coagmentatus, Pollicis juxta flexorem D. primæ digitorum quatuor articulationi quadricipiti tendinum E. divaricatione inseritur. Hisce subjacent, hac in Figura parum separati, (quapropter consulenda est

Fig. II.) Musculi interossei A. qui numero variant, ut plurimum verò decem sunt. Hi omnes, sub & inter Metatarsi ossa situati hisceque adnati, externi ad prima, interni ad secunda feruntur digitorum Internodia. Digiti minimi Abductor B. externam pedis occupat regionem. Calcis ossi primoque subjectus quinto Metatarsi ossi adhæret ejusdem digiti Internodio. Pollicis Abductor C. à Calcis interna parte usque in Pollicis os primum extrinsecus lateraliterque extenditur. Pollicis verò Adductores duo sunt D. E. major, ligamento Metatarsi ossis minimo & sequenti digito proximo affixus, obliquè parte interna primo Pollicis articulo brevi alligatur tendine. Minor E. minimi digiti primi Internodii ligamento ut & primo interius Pollicis ossi suam debet connexionem. Deteguntur porrò in pedis planta Musculosi fasciculi varii, ossicula eorumque connectentes moventesque ligamenta atque involucra.

Fig. III. Demonstrat Interosseos A. Adductores B. Abductoresque C. Pollicis minimique digiti D. Abductores Musculos. Atque ita denudatis Pedis ossiculis, Artuum descriptioni imponitur

F I N I S.

Fig. 1.
D
B
A C
E
F
F
Fig. 2.
B
A A A A
A
C C
C
D
E
Fig. 3.
C
B
B
A A A A A A
C
A A A A A A
D

GODEFRIDI BIDLOO,

Medicinæ Doctoris & Chirurgi,

ANATOMIÆ HVMANI CORPORIS

PARS SEXTA,

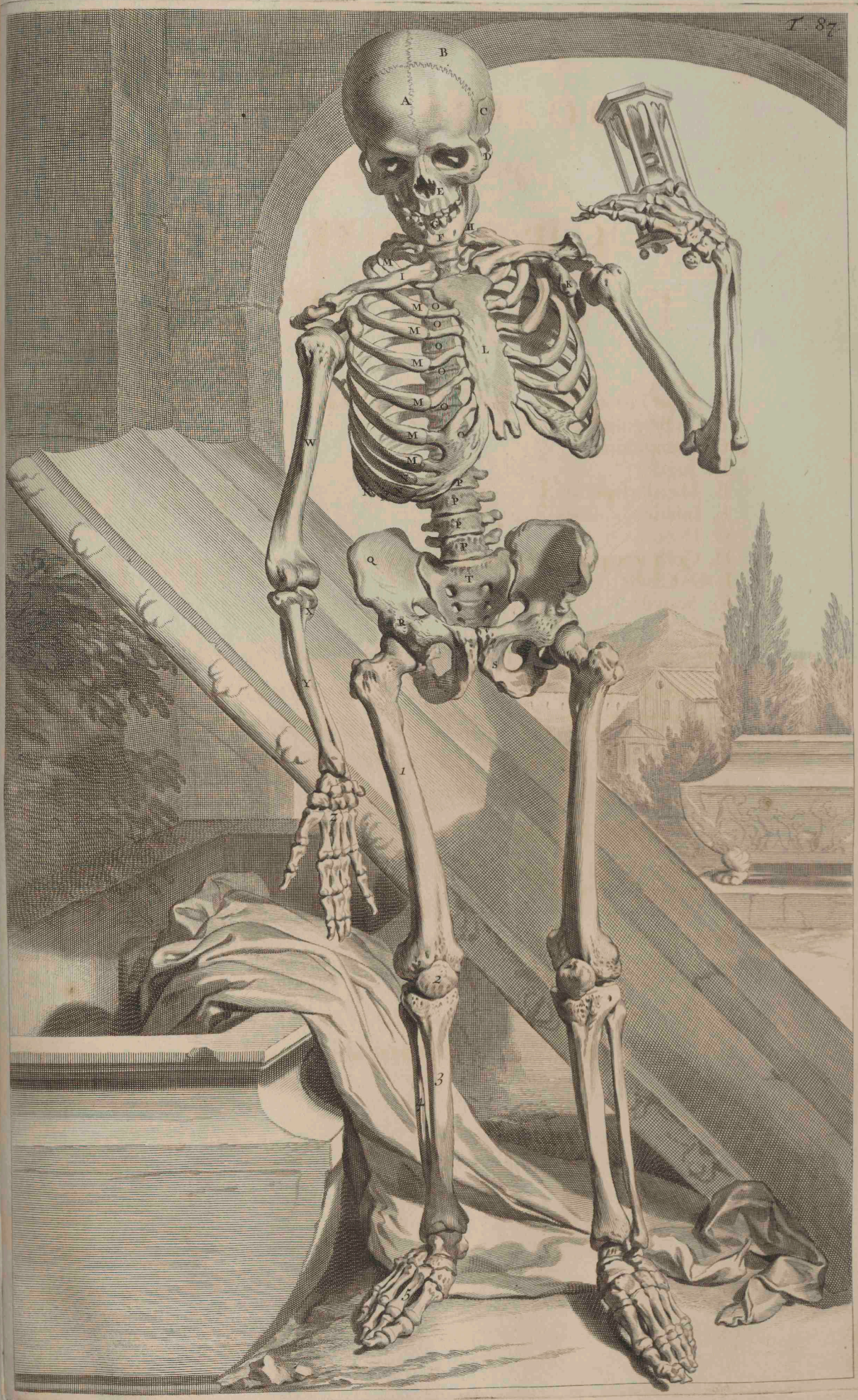
DE UNIVERSA OSTEOLOGIA.

Ossium contextum eo, ut præcedentia, dilucidabo ordine; quæ verò ad eorum connexionem, appositionem, mutuam inter sese ligationem cæterasque ejusdem tituli partes spectant, ultima hujus Partis continebit pagina. Eorum numerus & nomina ut incerta; ita substantia una ubique & eadem existit; licet pro Cavitate, Eminentia, Medulla, Mollitie atque Duritie respectu subjectorum variare nonnunquam videantur: integrum itaque propono sceleton, ut quæ singulatim describenda, intuitu uno videri conjunctimque possent indigitari. Anteriorem sceleti faciem delineat.

OCTVAGESIMASEPTIMA
T A B V L A.

A. Os Frontis, hoc in capite, in duo, Suturæ interventu, divisum
B. Os Bregmatis,
C. Temporum,
D. Jugale.
E. Maxilla superior,
F. Inferior, quibus inhærent
G. Dentes.
H. Colli Vertebrarum quarumdam vestigia.
I. Os Clavis,
K. Scapulæ.
L. Sternum.
M. Costæ dictæ Veræ;
N. Ejusdem tituli Spuriæ.
O. Vertebræ dorsi
P. Lumborumque.
Q. Os Ilium,
R. Ischium,
S. Pubis,
T. Sacrum,
V. Coccygis,
W. Humeri.
X. Ulna.
Y. Radius.
Z. Ossa manus.
1. Os Femoris.
2. Patella.
3. Os Tibiæ &
4. Suræ.
5. Ossa pedis.

Sceleti posteriorem lateralemque ex parte adspectum, depingit

T. 87

T. 88.

OCTVAGESIMAOCTAVA
T A B V L A.

A. Os Frontis,
B. Bregmatis,
C. Temporum,
D. Jugale,
E. Occipitis.
F. Maxilla ſuperior,
G. Inferior.
H. Dentes.
I. Colli,
K. Dorſi
L. Lumborumque Vertebræ.
M. Clavicula.
N. Scapula.
O. Sternum.
P. Veræ
Q. Spuriæque Coſtæ.
R. Os Ilium,
S. Sacrum,
T. Iſchium,
V. Coccygis,
W. Pubis,
X. Humeri.
Y. Ulna.
Z. Radius.
1. Oſſa manus.
2. Os Femoris.
3. Patella.
4. Os Tibiæ &
5. Suræ.
6. Oſſa pedis.

Hiſce obiter indigitatis, ad ſingula redeo.

OCTVAGESIMANONA
T A B V L A.

Capitis oſſa quædam Cranio, quædam Maxillis propria, quædam verò hiſce communia ſunt. Cranii primum ſive Anticum os (vide Fig. I.) A. Frontis dicitur, figurâ gaudet ferè circulari, ubi Coronali Sutura B. ſuperius circumſcribitur. Cavitates huic Supercilia circa, C. impreſſæ ſunt inſignes: Sinus hi in Nares Septumque inter & Spongioſum os deſinunt. Proceſſus habet duos, D. unum in Encanthum oculi majorem, alterum in E. minorem; Eminentias duas, F. utrimque unam Tempora verſus; Foraminula varia G. pro vaſorum tranſitu; Loculamenta H. diverſa pro Cerebri diſtenſione atque anfractuum circumgyratione. Cavernoſam hujus Oſſis partem oſtendit

Fig. II. A. Oſſis Frontis pars poſterior. B. Serratæ Coronalis Suturæ aſpectus. C. Tenuis oſſea lamina, ſuperiorem conſtituens oculi orbitam. D. Proceſſus interiores, E. ut & exteriores. F. Vaſorum veſtigia diſtenſione oſſi impreſſa. Viſuntur præterea huic annexa oſſa, ut G. Cribroſum, H. Galli criſta, I. Cuneiforme; ut & Palati K. quædam portiunculæ. Sequuntur oſſa Bregmatis expreſſa, in

NONA-

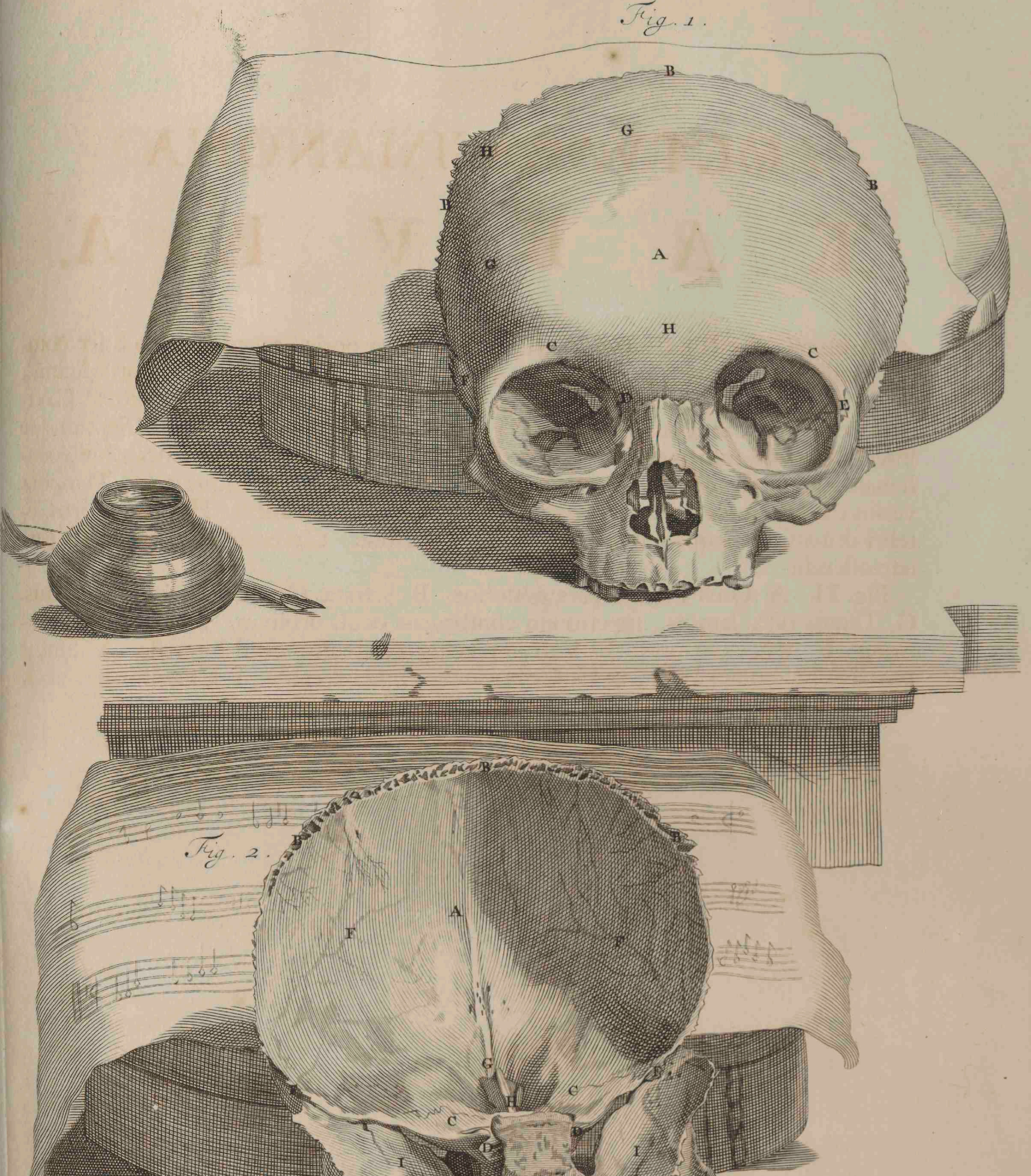

Fig. 1.
B
G
H
B
E
A
G
H
C
C
D
E
Fig. 2.
B
B
A
F
F
G
H
C
C
D
I
I
K

Fig. 7.
Fig. 8.
Fig. 2
Fig. 1.
Fig. 6.
Fig. 5
Fig. 11.
Fig. 10.
Fig. 12.
Fig. 9.
Fig. 4.
Fig. 3.

NONAGESIMA
TABVLA.

Figuræ ſunt (vide Fig. I.) A. plus minuſve quadratæ; exterius convexa, interius concava. Horum Lamellæ prioris oſſis corpore, tenuiores inveniuntur, circumſcribuntur anterius B. Coronali, ſuperius C. Sagittali, poſterius D. Lambdoideâ Suturâ. Squammoſâ itidem appoſitione ſeu combinatione inferius & à latere cum Temporum oſſibus cohærent. Minima hiſce in oſſibus deteguntur & innumera foraminula. Hujus oſſis poſtica facies exprimitur, in

Fig. II. A. Oſſis Bregmatis pars concava. B. Vaſorum transeuntium veſtigia. C. Foraminula & D. Sulci. E. Meditullium Lamellas inter locatum. Poſteriorem inferioremque Capitis partem conſtituit (vide

Fig. III.) A. Os Occipitis, figurâ eſt Sphæræ triangularis, ſubſtantiâ cæteris craſſiſſimâ. Foraminibus pertunditur quinis: Primò B. per quod egreditur oblonga Medulla Arteriæque adſcendunt ut & Venæ deſcendunt, de reliquis interdum quædam deſunt. Sinus poſſidet varios, quorum maximi Cerebello & Cerebri parti poſticæ inſerviunt. Proceſſus habet anterius duos C. in primæ Colli vertebræ Sinus inſertos vel impoſitos, unum verò parvum D. poſterius primæ etiam junctum Vertebræ. Aſperitatibus ornatur pro Muſculorum inſertione plurimis. Interior hujus oſſis Icon proponitur, in

Fig. IV. A. Os Occipitis. B. Sinuum Duræ Meningis veſtigia oſſi inſculpta, quæ ut plurimum quatuor inveniuntur. C. D. E. F. Duo Laterales, unus rectus atque poſtremus rectus inferior. G. Foraminula pro Vaſorum diſtributione. Oſſium Temporum, lateralem capitis occupantium regionem (vide

Fig. V.) Figura inæqualis, ob multiplicem Lamellarum conſtitutionem, reperitur. Horum oſſium unumquodque foramine pertunditur amplo A. Meatu nempè auditorio, foraminulis porrò variis. Sinus habet ſpectabiles duos, quorum exterior B. Cartilagine obductus Maxillam recipit inferiorem; interior oſſi Occipitis communis eſt, appendicem circa finem C. habet Styloidem, Proceſſus tres, primus externus obtuſus & brevis dicitur Mammillaris D. ſecundus oſſis Jugalis portio eſt E. quod os Jugale ex duobus aliorum oſſium proceſſibus conflatur; prima quippe ejus pars ab hoc Temporum oſſis proceſſu, altera ab oſſis minorem oculi conſtituentis angulum eminentia erumpit: Proceſſus hi verò duo obliquæ Suturæ interventu conjunguntur: duriuſculum licet ſit hoc oſſiculum, cavitate nihilominus donatur Medulla instructa. Tertius internus & ſaxeus eſt. (vide

Fig. VI.) A. Hic in longum protuberat cavitatesque poſſidet tres, Tympanum, Labyrinthum & Cochleam. Antrum verò quod ab extremo auris margine interiora verſus tendit Meatusque dicitur auditorius, tortuoſo ductu uſque ad Tympani Membranam excavatur. Hac ſub Membrana cavitas eſt, circulo obducta oſſeo, cui, modo indigitata, eſt appenſa Membrana; quæ pellucida licet deprehenditur, tenſilis attamen & firma ſatis exiſtit. Subjectæ adhæret oſſeæ cavitatis velamini ut & oſſiculo Malleolo. Inferius ab oſſea Tympani cavitate Palatum verſus Meatus patet, qui partim in palati fauciumque Tunicas Glandulasque partimque in Naris cavitatem Cartilagineo obductus Limbo aperitur atque obliteſcit. Viſuntur hac in Figura primò Squammiformis hujus oſſis combinatio B. ſecundò Foramina interque maximum auditorio Nervo proprium. Cavitas, dicta Labyrinthus (vide

Fig. VII. & VIII.) A. Priore minor rotundaque evadit, Cavernulas habet varias B. anfractusque plurimos C. qui omnes in primam redeunt cavitatem. Poſt ſpecialem aperturam, Feneſtellam ovalem dictam, Labyrinthus ſequenti ſeſe jungit cavitati, perviæ multivagis pertuſionibus: excavati hi ſemicirculi Membranâ veſtiuntur

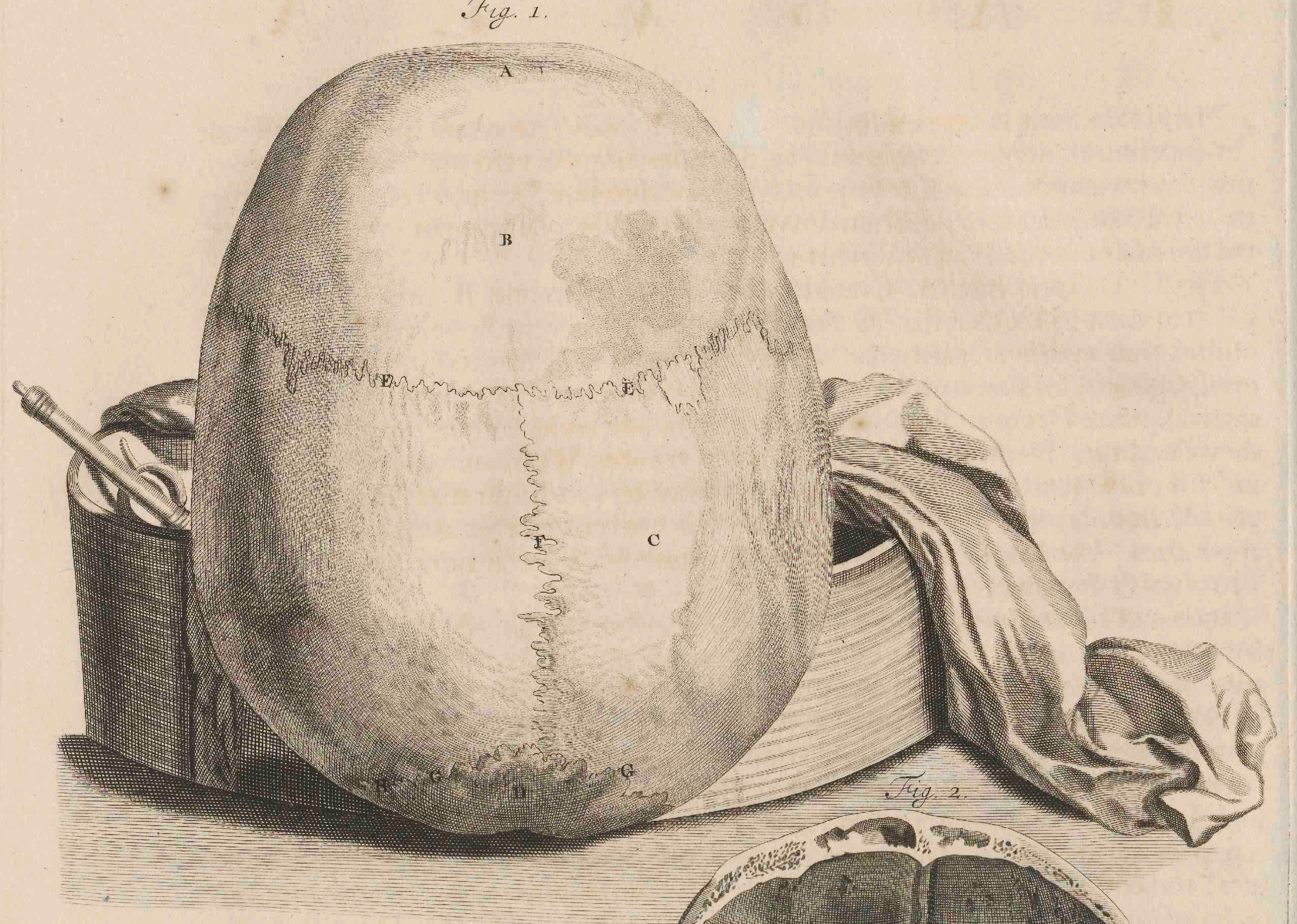
tur tenuissimâ. Cochlea D. gyris gaudet ad minimum duobus, qui Cochleæ in modum circumflexi, tenui quoque ornantur pelliculâ. Huic, ut Antris prioribus, impressi sunt monticuli, cavernulæ aperturæque variæ. In prima partim partimque in secunda cavitate Tympano & Concha recondita sunt auditus ossicula, quæ juncta in

Fig. IX. repræsentantur. A. Malleolus, B. Incus, C. Stapes & Orbiculare. Primum (vide

Fig. X.) Capitulo A. incudis excavatæ parti B. ligamento inarticulatur tensili; in Cervicem C. ubi attenuatum reperitur, Tympani alligatur Membranæ. Cervicem post, processus D. deteguntur duo. Priori longiusculo interno, altero tenuiori externo alligatur auris Musculi tendo. Musculi huicce ossiculo ut & Tympani Membranæ alligati, externus E. Meatus auditorii Sinui, ut & prædictæ Membranæ continuus est, atque ad Malleoli usque fertur Apophysin majorem, cui ex oppositi processus latere affigitur; internus F. circa conjunctionem Petrosi processus Cuneiformi ossi affixus, tendine non rarò duplici ad Malleolum extenditur, cujus elatiori processui, ut & cervici alligatur. Incus Malleolo (vide

Fig. XI. & XII.) subjacens, Molarem non ineptè referens dentem, processus obtinuit duos; primus qui brevior, ossis innititur Tympani parti posticæ, secundus qui longior, Stapedis devinctus per ligamentum tenetur capitulo cervicique. Tertium ossiculum Stapedis figuram exprimens, ad ovalem situm Fenestellæ, cui laxo adhæret vinculo, in crura desinit duo, quæ transversim basi insistunt. Capitulo donatur minutissimo, quo Incudis connectitur eminentiæ. Quartum ossiculum exiguum & orbicularis figuræ est. Stapedi eo, quo Incudi committitur, loco, Membranacei ligamenti interventu connectitur. Horum ossiculorum quædam partes interius Medulla donantur, quædam destituuntur. Maxillas antequam cæteraque capitis ossa absolvere pergo, superiorem Calvariæ partem, serrâ ablatam, commonstrare deque Suturis verbulum dicere non inutile erit; inferiorem partem verò sive capitis basin quod attinet, post Maxillam exhibebo superiorem.

NONA-

Fig. 1.
A
B
E
E
F
C
G
G
D
G
Fig. 2.
C
D
B
A
D
F
F
D
B
E

NONAGESIMAPRIMA
T A B V L A.

Cranii ossa Suturis commissurisque cohærent variis; hæ autem inter sese differunt indefinitè: duplices etenim aliquando, nonnunquam verò non, interdum autem suis non inveniuntur locis, & sic porro. Propriè duæ sunt, per quas vel Serræ, quarum tres, vel Squammarum, quarum duæ sunt, in modum ossa sese mutuo ingrediuntur, vel sibi mutuo incumbunt, inspiciatur

Fig. I. Delineat hæc A. Cranium serrâ ablatum, in quo B. pars ossis Frontis, C. Bregmatis, D. Occipitis. E. Sutura Coronalis quæ vera dicitur, & à Temporum ossibus transversim arcualiterque adscendit. Secunda F. Sagittalis, quæ lineâ rectâ per Cranii longitudinem pergit, media est inter prædictam atque tertiam G. Lambdoideam, quæ ab Occipitis fundo ad aurium latera adscendit postica, angulique in modum clauditur. De ossibus verò Triquetris, Ovalibus Wormianisque nil statuendum videtur, nisi quod efformandi vis in variis partibus vario ludit atque luxuriat modo; uti hoc in cadavere ossiculum observatur, Coronalem circa Suturam, specificè huic appositum. Lambdoidea Sutura, potius Squammosa hic erat nuncupanda, ut circa Petrosum & Bregmatis os contingit H.

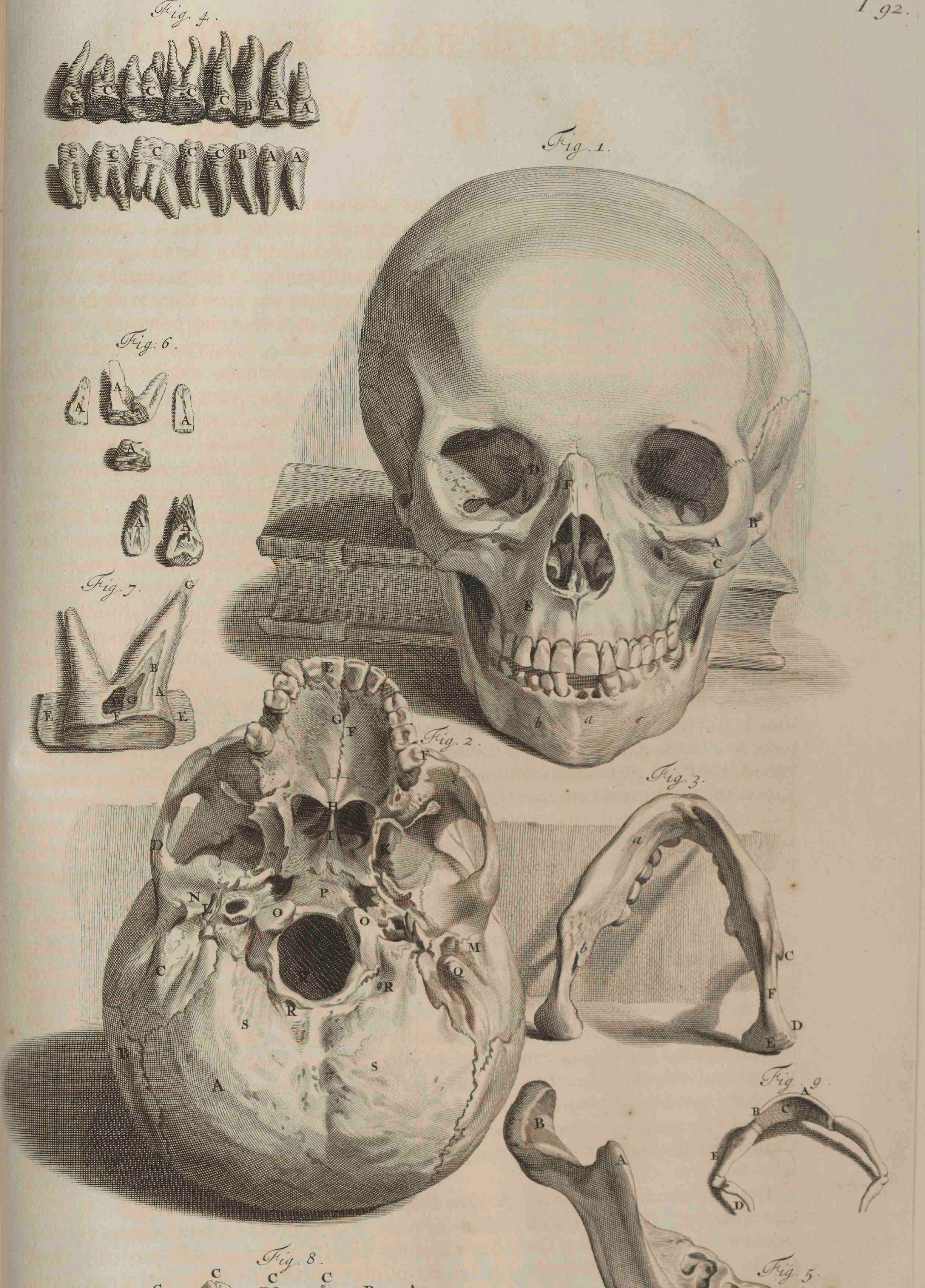
Interior Calvariæ pars (vide Fig. II.) A. exteriore asperior est; totoque in Cranio foveolæ acutæque deteguntur ossearum particularum eminentiæ. Suturæ B. hac in parte interna, lineales potius quam serratas dentatasque referunt ossium coalitiones. C. Ossis Frontis, D. Bregmatis, E. Occipitisque portiones. F. Vasorum, duram perreptantium Meningem, vestigia, quibus ossium interior pars Sinubus excavatur, eorum sequentibus ductum. Foramina vasorum transitui adaptata partim hic Cranii intra Lamellas excipiuntur partimque ad exteriora patent. Cranii exterior Lamella interiore durior evadit. Harum in medio Spongiæ similis reperitur striata ossea textura: intuenti etenim ultro Venas, Arterias Nervosque præter, hocce in meditullio Glandosa animadvertenda medulla, variarum replens figurarum, Membranâ obductarum, cellulas atque cavernulas. In Osse autem Frontis amplæ inter Diploas duæ existunt cavitates, ad Narium usque Cavam exporrectæ partem. Cavitates hæ tenui dispescuntur osse tenuique vestiuntur Membranula. Superioris Maxillæ ossa (inspiciatur

NONAGESIMÆ SECVNDÆ

T A B V L Æ,

Figura I.) undecim numerantur, licet nonnunquam Suturis pluribus distincta, in plurima separari possunt. Ossa hæc ex parte, hac in Tabula, tantum poterunt demonstrari, antea quædam dilucidata sunt. Primum Par A. Oculi constituens orbitam inferiorem, ad minorem usque encanthum hoc à latere circularis ferè est figuræ. Processus emittit duos, unum B. ex quo pro parte conflatum est Jugale os, alterum C. Malæ ossi vicinum. Secundum Par D. majorem efformat oculi angulum. Foramen habet in Nares pervium, punctum Lacrymale, Lacrymali Glandulâ repletum, superioris Maxillæ ossium tenuissimum est & diaphanum. Tertium E. omnium maximum, maxima ex parte Palatum, orbitamque inferiorem dentes continentem efficit. Cavitas huic insculpta est perampla, cui medullæ inhæret copia, eo præsertim loco, quo superiorem attingit dentium periphæriam. Tota hæc cavitas Membranulis osseisque instructa est asperitatibus. Sequitur quartum Par F. ex quo suprema composita est Nasi pars. Figurâ gaudet ex oblongoquadrangulari, extrinsecus gibbosâ, intrinsecus concavâ, substantiâ solidâ. Horum ossium interior superficies, ut & finis, aspera, exterior, lævis est. Quintum Par, Palati insignem partem Nariumque ad fauces amplitudinem constituit. Tenue, latum ac solidum, posterius connexione laterali processibus Vespertilionum Cuneiformis ossis committitur. Undecimum sine pari Os in Figura, ut alia, secunda expressum, Vomer dictum, imam Narium partem distinguens, summam habet cum Nasi septo communionem vicinitatemque. Ossa tam Capiti, quam superiori Maxillæ communia, Cuneiforme, Spongiosum, Galli crista Nasique septum, cum annexis ex parte in præcedentibus depicta, hic describuntur atque demonstrantur. Cuneiforme Os (vide Tab. LXXXIX.) Capitis ossibus, imo & Maxillæ superioris ferè omnibus ab aliquo adjacet latere, vel hiscecum jungitur. Substantiâ gaudet non ubique sibi simili: ad latera enim tenue & solidum, ubi verò Capitis ex parte basin constituit, crassissimum est. Variis donatur eminentiis. Processus ejus duo sunt externè alas referentes Vespertilionum utrimque vergentes ad Palati latera. Interni itidem utrimque duo, Sellæ Turcicæ repræsentantes figuram. Ossi huic præterea concessi sunt Sinus excavationesque plures: in quadrato enim suo processu Sinus est Glandem recipiens spectabilem. Inveniuntur porrò quatuor interdumque plures, quorum primus ad imum oculum, secundus & tertius ad quintum Sphænoidi proprium spectat, quartus Musculorum insertioni inservit. Circa Sellam Antrum est Foraminulis satis conspicuis perforatum. Foramina vasorum transitui adaptata septem & ultra numerantur, id est, Nervo optico, motorio variisque ejusdem generis aliis, Arteriis Venisque inservientibus. Spongiosum Os (vide Tab. VIII. & IX.) in Frontis media basi situatum, pro unico habetur Osse, licet ejus pars, quâ capiti jungitur, hocce tantum nomen ob indefinitam Ossis obliquam pertusionem propriè mereatur: media autem pars, quæ Galli cristæ assimilatur, dura, solidissima & ab altera divisa est. Huic Ossi apponitur infernè aliud Nares distinguens os, Septum dictum, quod ex parte duriusculum, ex parte tenue & cartilagineum existit. Altera hujus Ossis portio plana & tenuissima oculi ex parte conficit atque claudit orbitam. Ossiculum hoc ex tribus constat minoribus, quæ plerumque in provectiore ætate coalescunt. Prædicta plura conspiciuntur in

Fig. II. A. Os Occipitis. B. Ossa Bregmatis. C. Petrosa. D. Jugale. E. Dentes superiores. F. Os Maxillæ tertium. G. Foramina in Nares dehiscentia. H. Nasi Septum. I. Undecimum Os Vomer dictum. K. Cuneiformis ossis processus externi. L. Processus Styliformis. M. Os Petrosum. N. Ossis Temporum Sinus Maxillæ inferioris recipiens caput. O. Ossis Occipitis capitula. P. Ejusdem additamentum.

Fig. 4.
Fig. 1.
Fig. 6.
Fig. 7.
Fig. 2.
Fig. 3.
Fig. 9.
Fig. 8.
Fig. 5.

tum. Q. Processus Mammillaris. R. Foramina S. asperitates Sinusque pro Musculorum insertionibus, huic Occipitis ossi impressi.

Inferior Maxilla (vide Fig. I. & Fig. III. A. in prima quippe anterior, in secunda verò posterior ejus proponitur facies) ex unico constat, in adultis, osse. Figuram habet arcualem, substantiam solidissimam, intus concavam Medullàque ornatam; Foramina (vide Fig. I. & III. sub litt. B.) duo, quæ per longitudinem à parte ferè media foras feruntur initiumque sumunt oblongum, amplum ejusque inter processum. Maxilla hæc interius exteriusque protuberantiis, sinubus asperitatibusque donata est plurimis. Processus possidet insignes utrimque duos, sursum spectantes. C. D. Primus qui antrorsum Sphænoidis infra suturam locum habet, latus & in cuspidem erectus cernitur. Secundus situm habet ex parte transversum. Oblongum ejus capitulum, E. cui adnascitur cervix, F. appositione cartilaginea ligamentoque circumductum, cum Temporum osse coarticulatur. In circuitu ad dentium insertionem loculamentis foveisque excavatur, quorum, ut dentium eorumque radicum, numerus incertus est: Longâ etenim ætate coalescunt, erumpentibus verò sapientiæ, ut vocitat plebs, aliisque præter ordinem & locum, dentibus, aperiuntur atque de novo quasi excavatur maxilla. Unicuique Maxillæ inserti sunt Dentes, ut plurimum sexdecim, qui duri variæque figuræ extra alveolos absque, intra verò hosce pelliculâ obducti comperiuntur tenuissimâ. Ex continuo labiorum motu ut læves exterius, ita quisque ab oppositi socii compressione qualemcunque cum ipso sortitur articulationem sive clausuram. Omnes licet, quisque suo sub genere suaque in classe, ab alio, ratione magnitudinis, insertionis ac figuræ differat, dividuntur in incisorios, caninos & molares. (vide

Fig. IV.) Exprimit enim hæc tam superioris quàm inferioris Maxillæ, unius duntaxat lateris, dentes. Incisorii unicâ donati extremitate, sive radice sursum deorsumque quatuor sunt. A. Succedunt Canini in qualibet Maxilla duo B. alta præditi radice, vergente in acutissimum apicem. Sequuntur Molares, C. qui in utriusque Maxillæ latere quinque deteguntur. Horum duo priores, reliquis minores, tuberculis prominuli sunt duobus. Cæteri majores, eminentiis ut variis, puta binis, ternis, quaternis ornantur superius, ita, quod utplurimum fit, in totidem divaricantur radices. Omnes licet in utero generentur cum partibus corporis omnibus, eodem attamen non prosiliunt tempore; quidam enim post partum brevi, quidam in senectute erumpunt, quidam permutantur, quidam verò non decidunt.

Fig. V. Erasis dentibus maxillæ inferioris dimidiam depingit partem. A. Processus anterior, B. posterior. C. Foveolæ è quibus Dentes sunt extracti. Specifica Dentis demonstratio fit in

Fig. VI. A. Dentes citharæ fide dissecti, in

Fig. VII. adaucta magnitudine Dentem referente, conspiciuntur A. Lamellæ & B. Striæ osseæ. C. Meditullium molle, D. cavitas insignis, E. annexa Membrana exterior & F. interior, G. vasa vario contorta modo. Ut verò curiositati satisfiat, Embryonis infantulique Dentes & primordia demonstro, sub characteribus

Fig. VIII. A. Dens incisorius. B. Caninus. C. Molares varii. De progressu nil peculiare, folliculo etenim Membraneo striato perforato, Dentis conspicitur corpus, quod quo junius eo mollius: Dentis verò basis ubi Gingivam perforat aërique exponitur, candescit indurescitque brevi; radicem versus ex vasis jam nunc apertis compositus hisceque circumductus, vasa diutius observanda existunt, compresso etenim in junioribus fine, succos emittit; in adultis cavus reperitur. Inter capitis ossa recensendum, (vide

Fig. IX.) Os Hyoides. A. ex variis constans ossiculis cartilagine inter sese junctis, foris gibbum B. intus excavatum, C. ut etiam videre est in Tab. XXIV. in duo extenditur cornua. D. Styliformi adhæret appendici à latere, anterius Laryngis cartilagini Scutiformi, linguam verò ipsam excipit Epiglottidique connectitur cartilagini. Sinubus excavatur E. præsertim pro alligandis Musculis duobus; qui superficie gibbosâ asperiores comperiuntur.

NONAGESIMA TERTIA
T A B V L A.

Vertebrarum syntaxis, à Capite ad Coccygis os, quod hocce inter comprehendendum nomen, sese extendens, septem sui generis ossa Collo, duodecim Dorso, quinque Lumbis attribuit; harum verò æmulæ in Sacro osse quinque visuntur. Ex uno quæque in adultis, in pueris & infantulis autem, pluribus constant ossiculis. Figuram habent intus convexam, extus inæqualem, à lateribus tuberculosam, inferius superiusque planam. Magno præter medio foramine, minoribus à latere pertunduntur. Processus in quàque Vertebra septem eminent. Duo superius, duo inferius totidemque à latere transversi, qui in cervice perforati. Posterius unus & quidem insignis; hocce verò caret sola capiti proxima, connectuntur quintuplici ritu, tam per Membranas, Ligamenta Cartilaginesque, quam per mutuam ossium conceptionem atque inarticulationem. Tota hæc ossium strues pro motus necessitate mobilis existit. Prima Colli Vertebra, (vide

Fig. I.) Atlas dicta, cæteris tenuior duriòrque est. Conspicua in hac est A. protuberantia anterior semi referens circulum; ut & B. Processus posterior. Sequentis hæc excipit Vertebræ dentilem eminentiam. Eandem hanc Vertebram à parte postica expressam ostendit,

Fig. II. Rotator, (vide

Fig. III.) duram rotundamque emittit de medio A. appendicem, denti similem; superficies hujus, pro ligamenti adhæsione, aspera evadit. Vertebra hæc cum prima ligamentacea Membrana, qua Capiti jungitur, ope devincitur. Posterior hujus Vertebræ facies depingitur in

Fig. IV. Tertia, Axis (vide

Fig. V.) à lateribus sursum excavata, A. apophysique donata, B. superioris inferiorem excipit eminentiam. Sequentes tres, ut hæc, bifidâ ut plurimum gaudent Spinâ. Ultima, laterali quæ caret internâ eminentiâ, reliquis robustior est. Hujus Spinæ alterum latus cernitur in

Fig. VI. Dorsi Vertebræ plerumque duodecim numerantur. Quarum, inter sese quia structurâ conveniunt, unicam exhibebo. (vide

Fig. VII.) Innumeris hæ perforatæ foraminulis, Apophysibus donantur A. solidis, Spinis crassioribus B. Sinubus C. Costarum articulationi adaptatis. Singulari obducuntur adipe refertâ Membranâ, (vide Tab. XCVIII. Fig. VIII.) Dorsi Vertebræ interior facies delineatur in

Fig. VIII. Hujus classis ultima, inferius Vertebrarum Lumborum instar processibus A. exornatur. (vide

Fig. IX.) Inversa ejus facies depingitur in

Fig. X. Lumborum quinque Vertebræ reliquas mole exsuperant. Harum una depicta in

Fig. XI. Reliquæ quippe reliquis similes, multivagis pertusæ foraminibus, A. exasperatæ eminentiis, B. cohæsione junctæ laxiore, C. spinis donatæ crassioribus, quibus ligamenta tendinesque Musculorum adhærent D. Posticam hujus Vertebræ imaginem dilucidat

Fig. XII. Thoracis Vertebris adjunguntur, consuletur

NONA-

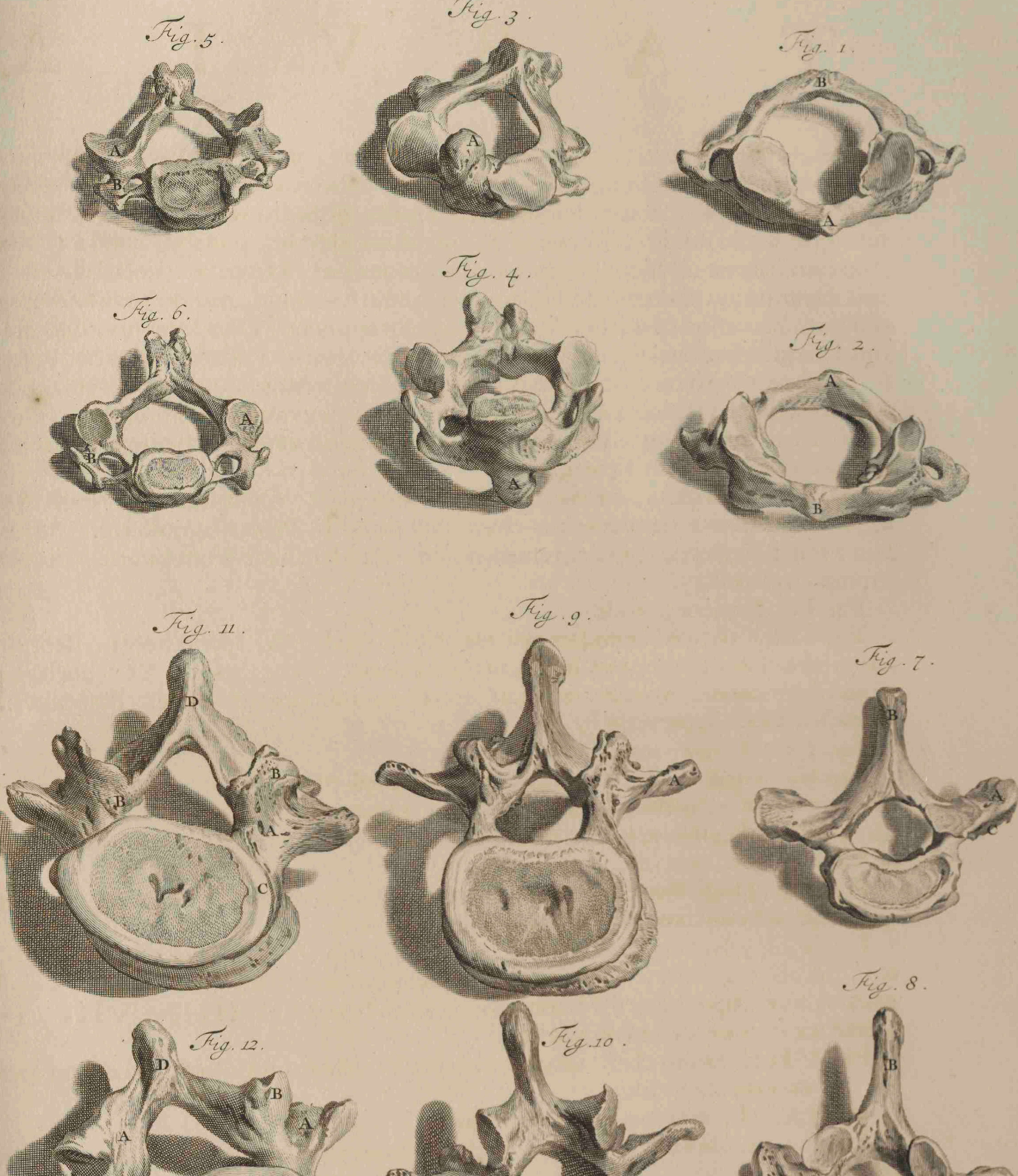
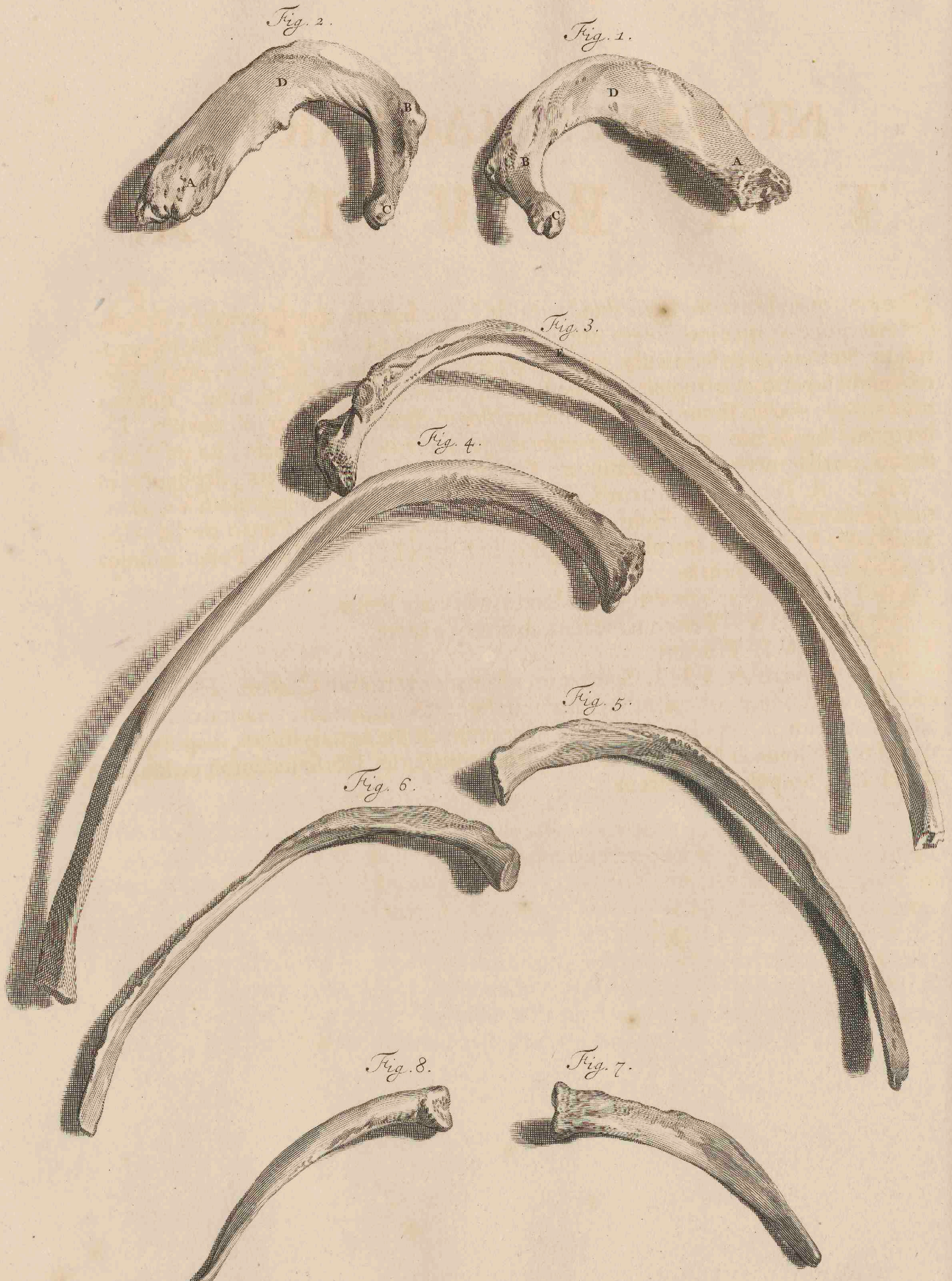

Fig. 5.
Fig. 3.
Fig. 1.
Fig. 4.
Fig. 6.
Fig. 2.
Fig. 11.
Fig. 9.
Fig. 7.
Fig. 8.
Fig. 12.
Fig. 10.

Fig. 2.
Fig. 1.
D
B
A
C
Fig. 3.
Fig. 4.
Fig. 5.
Fig. 6.
Fig. 8.
Fig. 7.

NONAGESIMAQVARTA
T A B V L A,

Costæ, quæ ab utroque latere duodecim, in Veras septem, quæ superiores; & Spurias quinque, quæ inferiores; dispescuntur. Figurâ gaudent arcuali. In exortu rotundæ, Sternum circa latiusculæ, exterius asperæ, interius lævigatæ observantur. Vertebras ubi superiores attingunt, tuberculis, articulationi addictis, ditantur. Infimus internusque margo sinum Costæ secundum longitudinem sibi habet insculptum. Ut Vertebris ligamento, cartilagine membranâque superiores immediatè; ita inferiores sterno, cartilaginis ope, connectuntur. Costarum prima cæteris latior, depingitur in

Fig. I. A. Pars Sterno proxima, B. Vertebris vicina. C. Tuberculum Vertebrarum transversi processus Sinus inarticulationi proprium. D. Portio media ossea. Sinus verò E. inferiori insculptus margini, in Figura III. visibilior. Posterior hujus Costæ facies proponitur in

Fig. II. Cujus explicationi præcedentes inserviunt literæ.

Fig. III. & IV. Verarum mediam ab utroque latere.

Fig. V. & VI. Primam,

Fig. VII. verò & VIII. Spuriarum ultimam exprimunt Costam. Harum quatuor suis adscendunt cohærentibus cartilaginibus, inferius autem, verarum circa Vertebrarum ultimam, copulantur. Harum Spuriarum ultima cæteris minor, diaphragmati, vel & Abdominis Musculis nonnunquam connascitur. Dorso incumbit utrimque, scuti instar, Scapula, expressa in

NONAGESIMAQVINTA
T A B V L A.

Os (vide Fig. I.) latum atque ex parte triangulare, intus A. Concavum, extus Gibbosum. B. Eminentias obtinet tres: Per medium, Spinam, C. Humerum contingentem summum; hujus extremitas Acromium, D. audit. Secunda E. Minor, Acutior, Coracoidea dicitur. Tertia F. Ossis hujus cervix, cavitatem sortitur vix conspicuam, G. Cartilagine ejusdemque munito substantiæ labro. Excipit hæc Humeri caput osseum, quod & ligamentorum etiam adminiculo huic conjungitur. Appendicibus instructum hocce Os est quinis tuberculisque variis. Interior Scapulæ facies ostenditur in

Fig. II. A. Cava Scapulæ pars, B. eminentiæ variæ. C. Inferior, D. superior angulus. E. Asperitates ex avulsis cum periostio Musculis. F. Eminentia prima, G. secunda, H. tertia. Scapulam cum Sterno claudit utrimque clavicula, (vide

Fig. III.) Græci Sigmatis figuræ, Sterno unâ atque hac subrotundâ, A. alterâ extremitate planiore B. Scapulæ processui, Acromio, connectitur. Ejus superficies aspera atque inæqualis, C. inferior autem portio excavata parum existit, interior pars D. ex à sese invicem dissitis conflata est osseis particulis, hisce plurima inhæret medulla. Hujus Ossis interiorem adspectum refert.

Fig. IV. Claviculas Costasque inter situm anterius est (vide

Fig. V.) Sternum, ex multis cartilagine junctis in modo natis, plerumque autem tribus, in adultioribus, compositum ossibus: in senioribus verò unum continuumque reperitur. Hoc in subjecto tria erant & quidem distincta ossa. Primum A. amplitudine sequentia facile vincit triangulumque refert; ad latera B. conspiciuntur pro excipiendis claviculis, sinus, superius interiusque quoque alter C. pro Pulmonari fistula. Secundum Os, D. quod longius, primo Cartilaginis interventu conjunctum, ab utroque latere foveis excavatur, E. Costarum numero ac magnitudini respondentibus; plurimis obducitur Membranis plurimæque huic asperitati inhærent Tendinum expansiones. Tertium F. quod Cartilagineum, diu sæpius post nativitatem reperitur, Ensiforme dicitur; quamvis bifidum multoties observatur. Limbo jungitur Ossi superiori, in medio eminentia, costæ instar, elevata cernitur. Trunco adhærent superius Brachia, quorum Ossa in sequentibus duabus exprimuntur Tabulis. Prior,

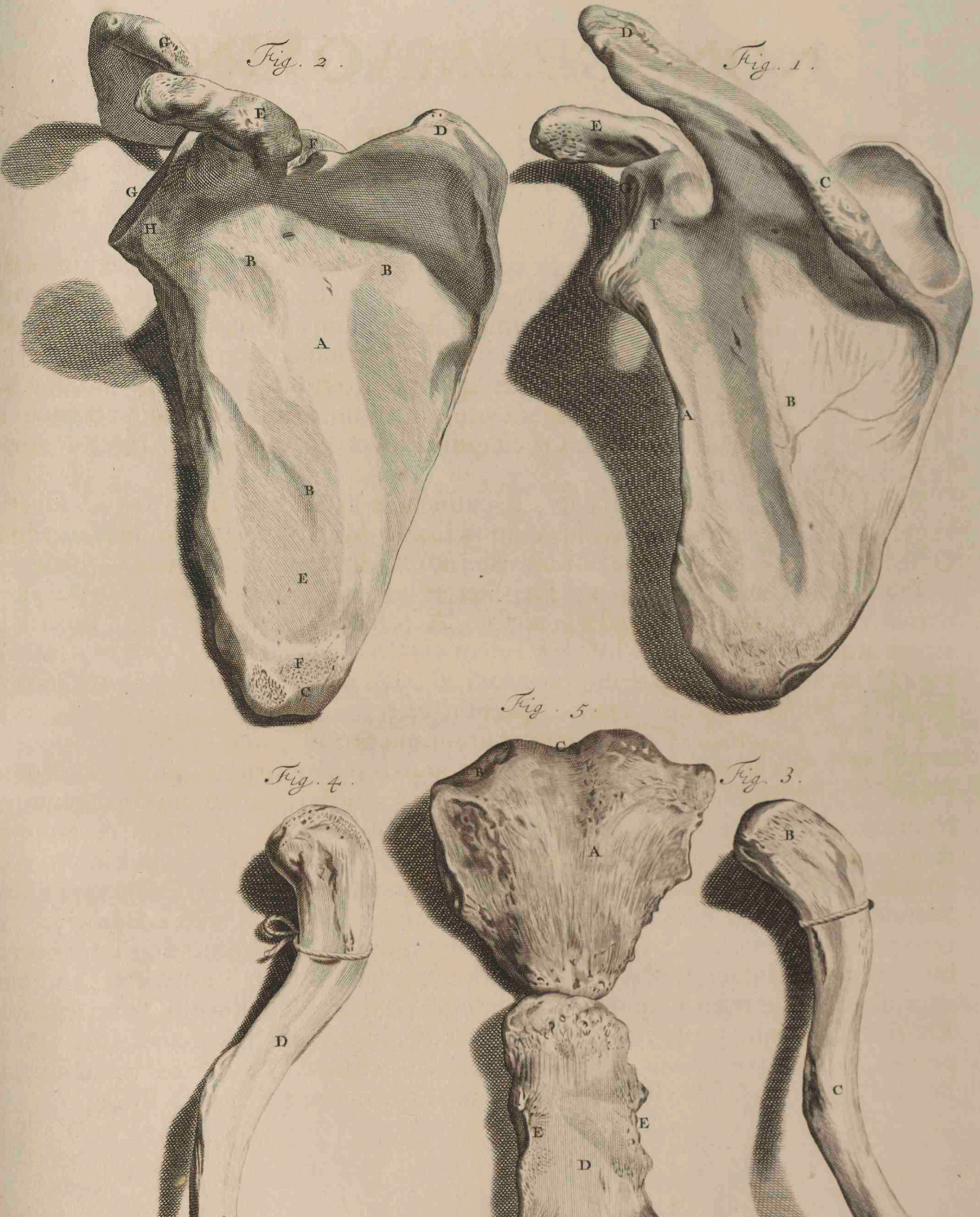

Fig. 2.
Fig. 1.
Fig. 5.
Fig. 4.
Fig. 3.

Fig. 1.
Fig. 2.
Fig. 3.
Fig. 4.
Fig. 5.
Fig. 6.

NONAGESIMASEXTA
T A B V L A,

Os Humeri (vide Fig. I.) duoque commonstrat Cubiti Ossa Ulnam & Radium. Humeri os A. validum inæquale, superius caput B. obtinet globosorotundum, ex parte cartilagine obductum; prominentias posterius duas, interiorem C. & exteriorem D. sinusque inter hasce E. F. totidem. Cubitum versus à parte postica depressum, cum ulna & radio, cartilagine obductum, processibus, majusculum præter, cui varii alligantur Musculi, cohæret tribus G. H. I. posteriores inter, duæ deteguntur cavitates K. L. insignisque posterius una M. foramina varia N. hujus Ossis posterior facies, delineatur in

Fig. II. Cubiti primum Os, (vide

Fig. III.) Ulna, superius amplum A. manum B. versus attenuatum, adnatum sibi habet C. tuberculum subrotundum. Inferius eminenti processu unico D. Carpi ossiculis; superius, duobus Humeri inarticulatur Ossi; anteriore ac minore E. ut & posteriore ac majore F. primus interiori, secundus posteriori infigitur sinui. Posterior Ulnæ facies depingitur in

Fig. IV. Secundum Cubiti os, Radius, (vide

Fig. V.) superius prædicto brevius est. Superior ejus pars tenella A. rotundaque Ulnæ adjuncta, sinum admittit B. Cartilagine obductum. Excipit hic Humeri ossis capitulum. Inferius altera extremitas sinu duplici C. D. quædam excipit Carpi ossicula. Alterum hujus Ossis latus exhibet,

Fig. VI. Ossa hæc sibi accumbentia, extimas circa conjunguntur, medias verò circa partes à sese invicem recedunt, ligamento nihilominus devincta tenentur Membraneo. Manus Ossa, inspiciatur

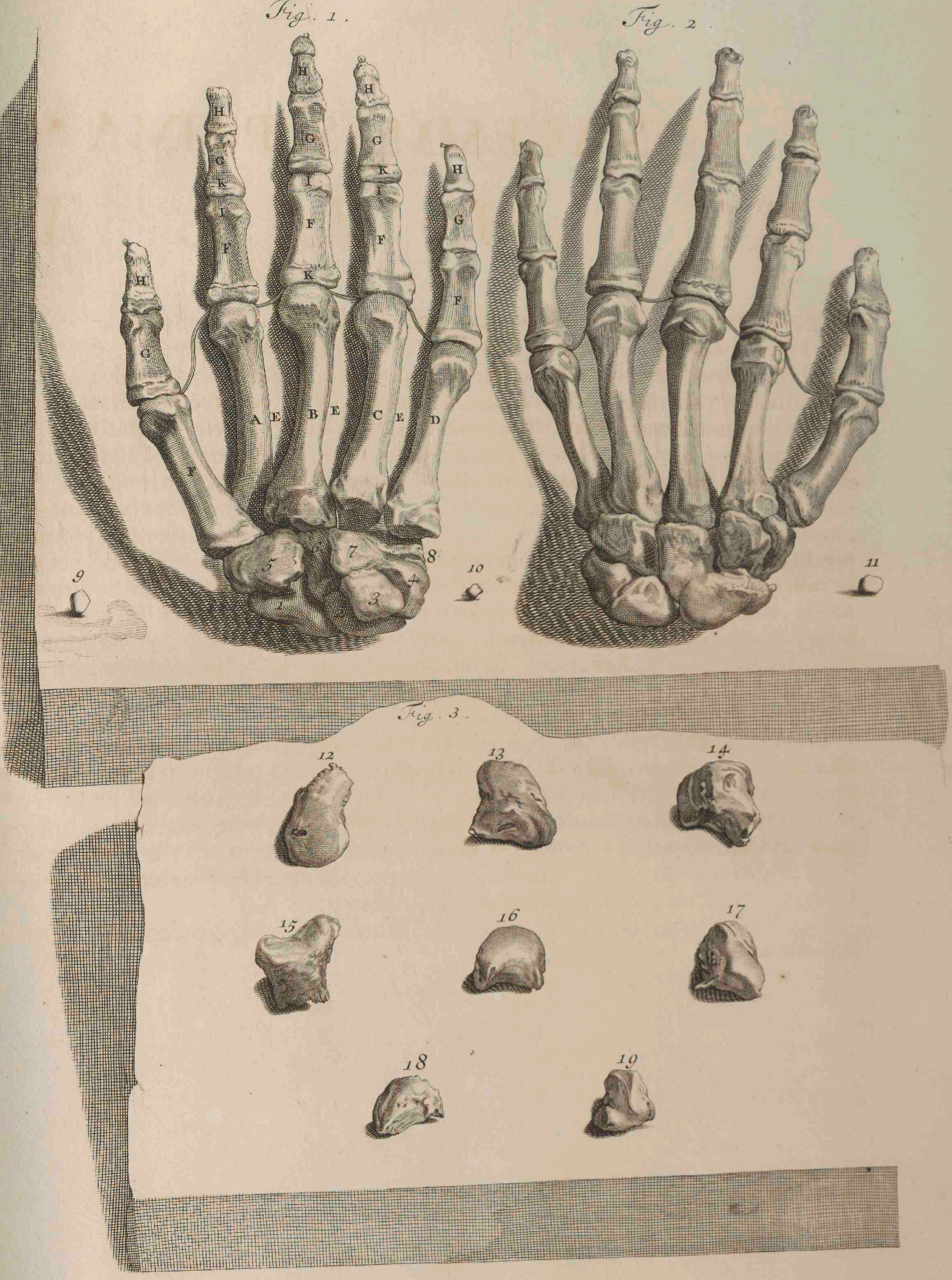
NONAGESIMASEPTIMA
T A B V L A.

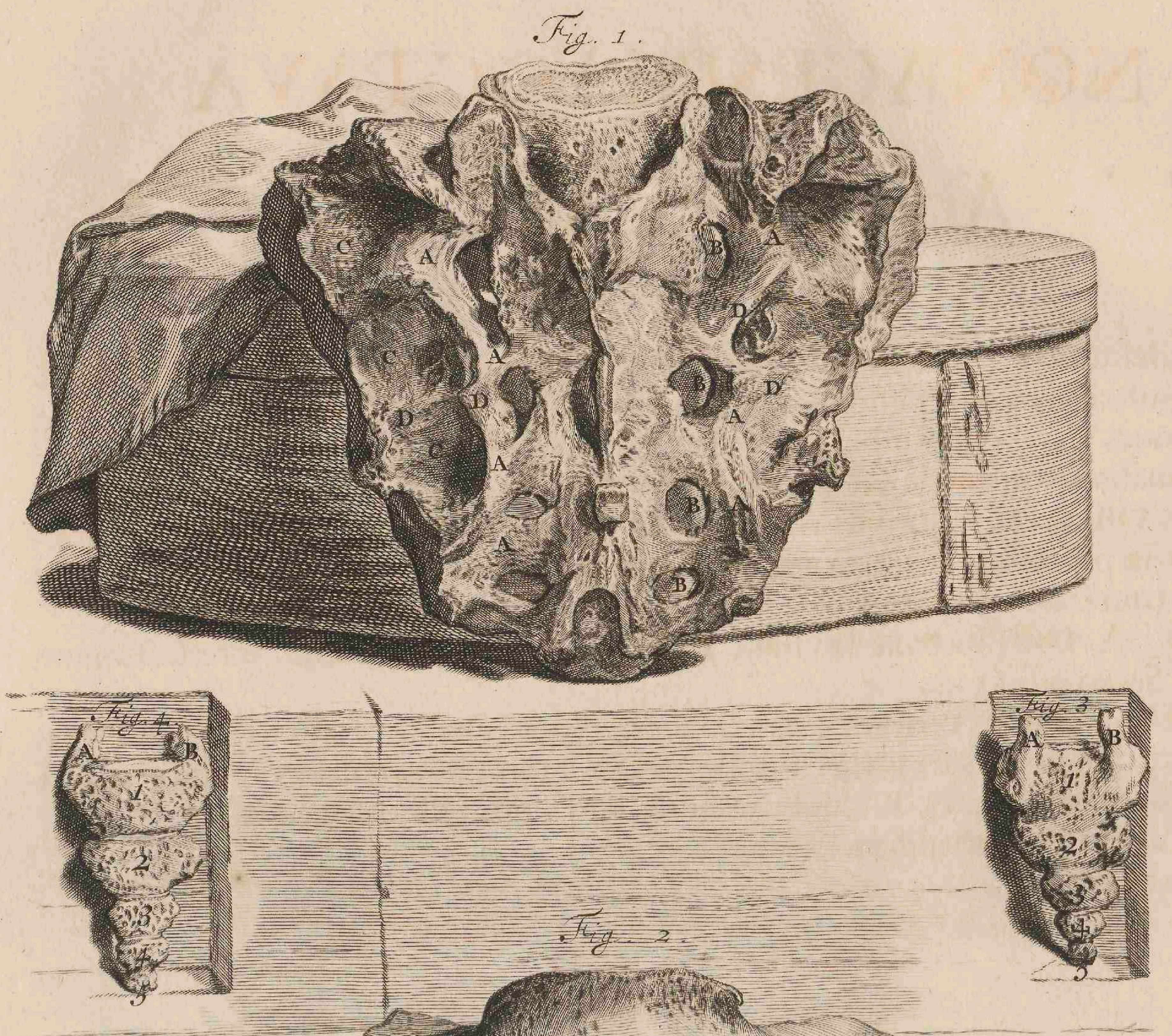
In Carpi, Metacarpi digitorumque diſpeſcuntur oſſicula. Carpus (vide Fig. I.) octo habet oſſicula, ab omni inter ſeſe differentia parte, præterquam quod validiſſimè nexu Cartilagineo invicem cohæreant & Membranis ligamentisque variè ductis, excavatis, vel protuberantibus compacta teneantur. Horum tria 1. 2. 3. Cubiti committuntur oſſibus. Quartum quod exterius, 4. cæteris minus eſt. Reliqua quatuor 5. 6. 7. 8. Metacarpi reſpondent oſſibus. Exterius gibboſa, interius concava plus minusve, pro vicini oſſis figura tendinumque transmiſſione, reperiuntur. Metacarpi oſſicula quatuor ſunt, A. B. C. D. eaque gracilia ac longiora, interius aliquantulum concava, circa E. medium ab invicem diſtantia. Horum appendicibus rotundioribus inſiſtunt digitorum oſſiculorum ſinus; inferiores verò Carpi oſſicula recipiunt. Sunt autem digitorum oſſicula quindecim, magnitudine differentia, in ſingulo quoque, annumerato huc etiam pollice, tria F. G. H. exterius gibboſa, interius concava. Proceſſibus, tertii præter Internodii oſſicula, ornantur duobus. Horum prior I. Rotundus, ſinum obtinet, alter K. gemino capite cum intermedio ſinu protuberat. Capita hæc ſinusque cartilagine obducta inveniuntur. Externam oſſeæ manus faciem deſignat

Fig. II. Cujus explicationi præcedentes inſerviunt characteres. Horum, ad oſſium articulos, tendinibus inhærent, licet in Poplite cum ipſis paululum aliter ſeſe res habeat, Seſamoïdea quædam dicta ſubrotunda duriuſcula cartilagineque obducta oſſicula, quorum partem tam anteriorem, quam poſteriorem magnitudinisque differentiam depingit numerus 9. 10. 11. Horum numerus, qui variat, in ſingulis, ut plurimum, digitis duodecim eſt, quæ tamen propter exilitatem ſæpiſſimè non obſervantur. Carpi octo oſſicula, à ſeſe invicem ſeparata, oſtendit

Fig. III. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. Trunci abſoluta parte ſuperiore, inferior deſcribenda.

NONA-

Fig. 1.
Fig. 2.
Fig. 3.

Fig. 1.
Fig. 4.
Fig. 3.
Fig. 2.

NONAGESIMAOCTAVA
T A B V L A

Sacrum delineat os (vide Fig. I.) dorſi lumborumque baſin, Vertebris ſubjectam. Triangularis ex parte figuræ, quinque vel quatuor obtinet Vertebrarum ad inſtar interſectiones A. Foraminibusque transverſis introrſum amplioribus, excepto per quod Spinalis fertur medulla, perforatur totidem B. exterius aſperum, interius lævigatum. Oſſibus ſuperioribus tribus inſculpti ſunt C. ſinus adhærentque D. eminentiæ variæ proceſſusque qui exigui, ſenſim decreſcentes & aſperi deteguntur. Hujus oſſis internam faciem depingit

Fig. II. A. Oſſis internæ lævitas, B. Foramina, C. coalitarum interſectionum veſtigia. Sacro oſſi (vide

Fig. III.) adſtat ex quatuor 1. 2. 3. 4. vel quinque, uti hic, oſſibus conflatum Os Coccygis, quod interiora verſus mobile, foraminulis, aſperitatibus innumeris proceſſibusque ornatur A. & B. duobus. Internum hujus Oſſis latus oſtendit

Fig. IV. Oſſi Sacro adhæret à latere, (vide

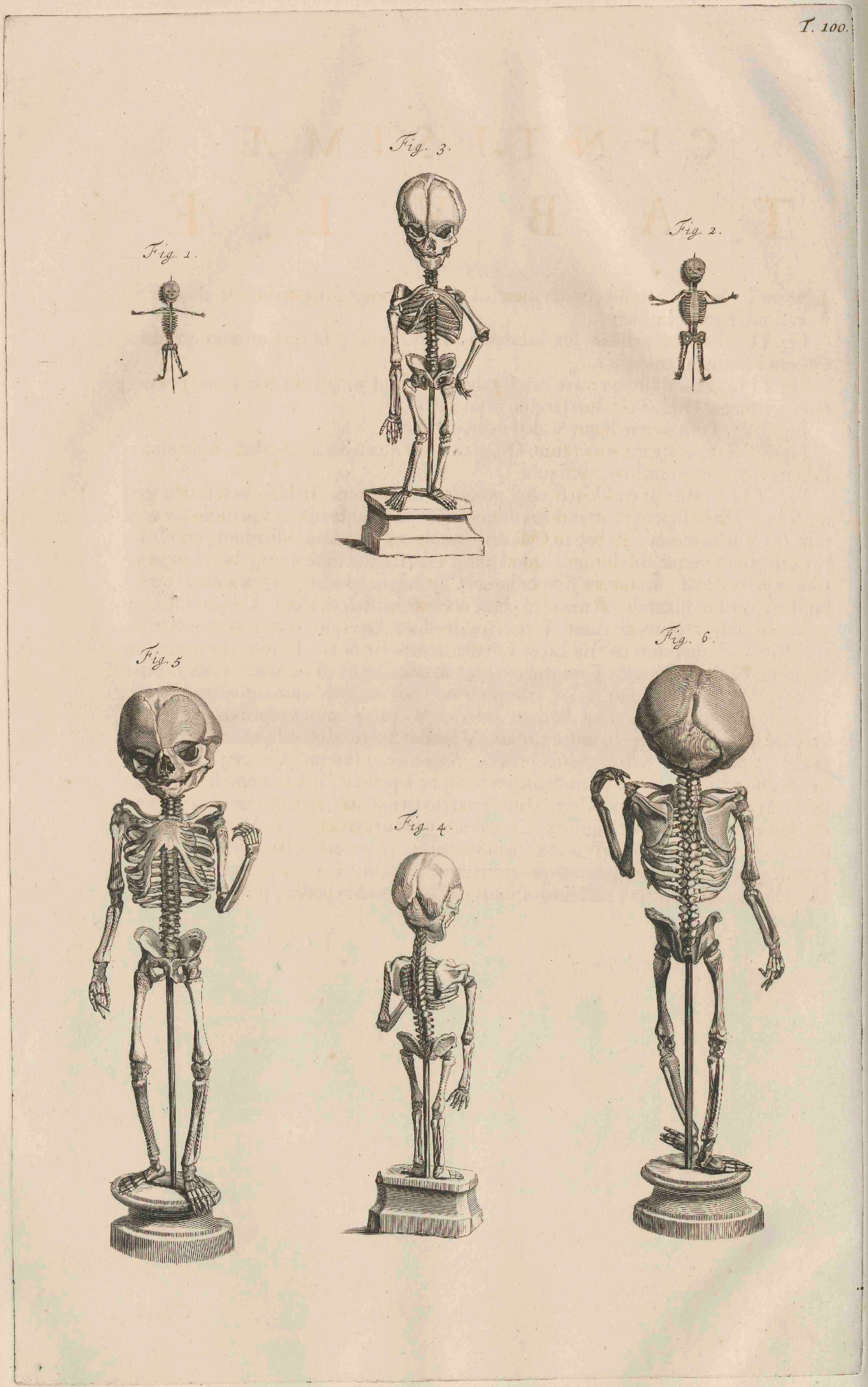
NONAGESIMÆNONÆ

T A B V L Æ

Fig. I.) Os dictum Innominatum. Quod ex tribus compositum partibus, Cartilagine invicem junctis, vel coalitu unitis, unde pro uno haberi posset, sub Ilii, Pubis & Ischii nomine describendum venit. Superior pars Ilium A. insigni donatur amplitudine, Spinâ munitâ validâ B. Cava ejus pars C. non ejusdem ubique est crassitiei. Aspera autem portio D. cum adhærente ligamento transversis committitur Sacri ossis eminentiis. Pubis os E. anterius, suo cum pari Cartilaginis adjumento junctum, foramine gaudet F. ampliore sinuque G. spectabili. Ischium os H. tertia Innominati ossis portio, inferius crassumque est. Huic insculpta existit pro Femoris ossis capite (vide

Fig. II.) A. cavitas, Acetabuli condecorata titulo, processu ornata cartilagineo B. vinculis suo cum pari, ab osse productis Sacro, conjungitur. Visuntur porrò prædictorum ossium partes quædam externæ, inter quas spectabilis Ilii cavitas C. tubercula varia D. eminentiæque plurimæ E. Prædicta inter Ossa quia gestationis tempore locatur Fœtus, ejusdem Ossium constitutionem hoc loco proponam; Osteogeniam autem ossiumque incrementum, considerandum ex Iconibus,

Fig. 1.
A
A
B
C
A
D
C
F
E
G
H
Fig. 2.
E
D
D
C
E
E
D
B
A
B

T. 100.
Fig. 3.
Fig. 1.
Fig. 2.
Fig. 5
Fig. 6.
Fig. 4.

CENTESIMÆ TABVLÆ

Figura I. Sceleton unius circiter mensis Fœtus proponit, in quo hic & alibi ossificationis puncta eminent.

Fig. II. Sceleton exhibet sex hebdomadarum Fœtus, in quo artuum quædam Ossium rudimenta emergunt.

Fig. III. Trium circiter mensium Fœtus Sceleton depingit, in quo, pauca præter, omnia visuntur Ossa, vel saltem eorum primordia.

Fig. IV. Posteriorem hujus Sceleti exhibet faciem.

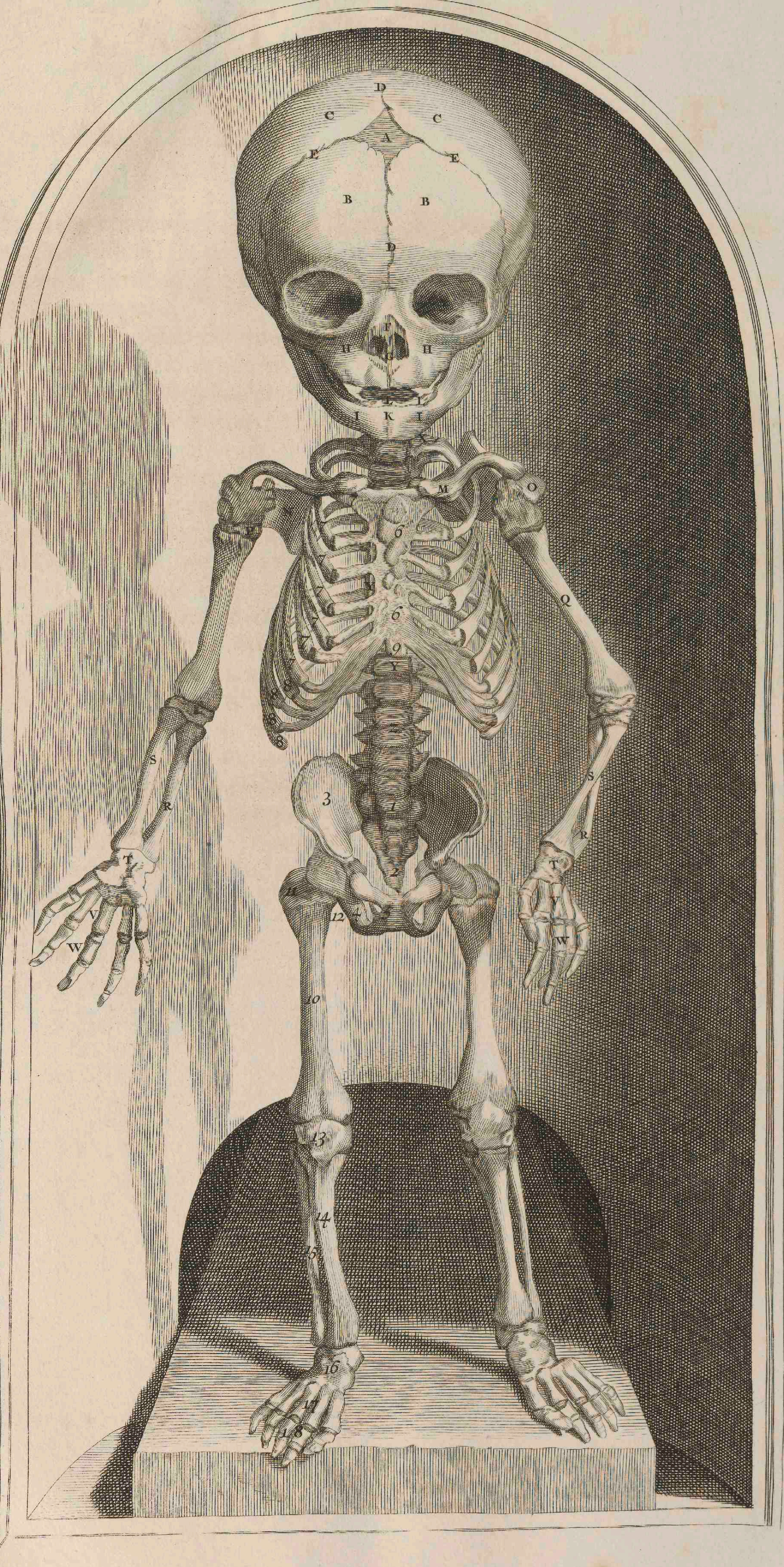
Fig. V. Fœtus quatuor mensium Ossa delineat; quæ à prioris Sceleti, non nisi soliditate atque magnitudine, differunt.

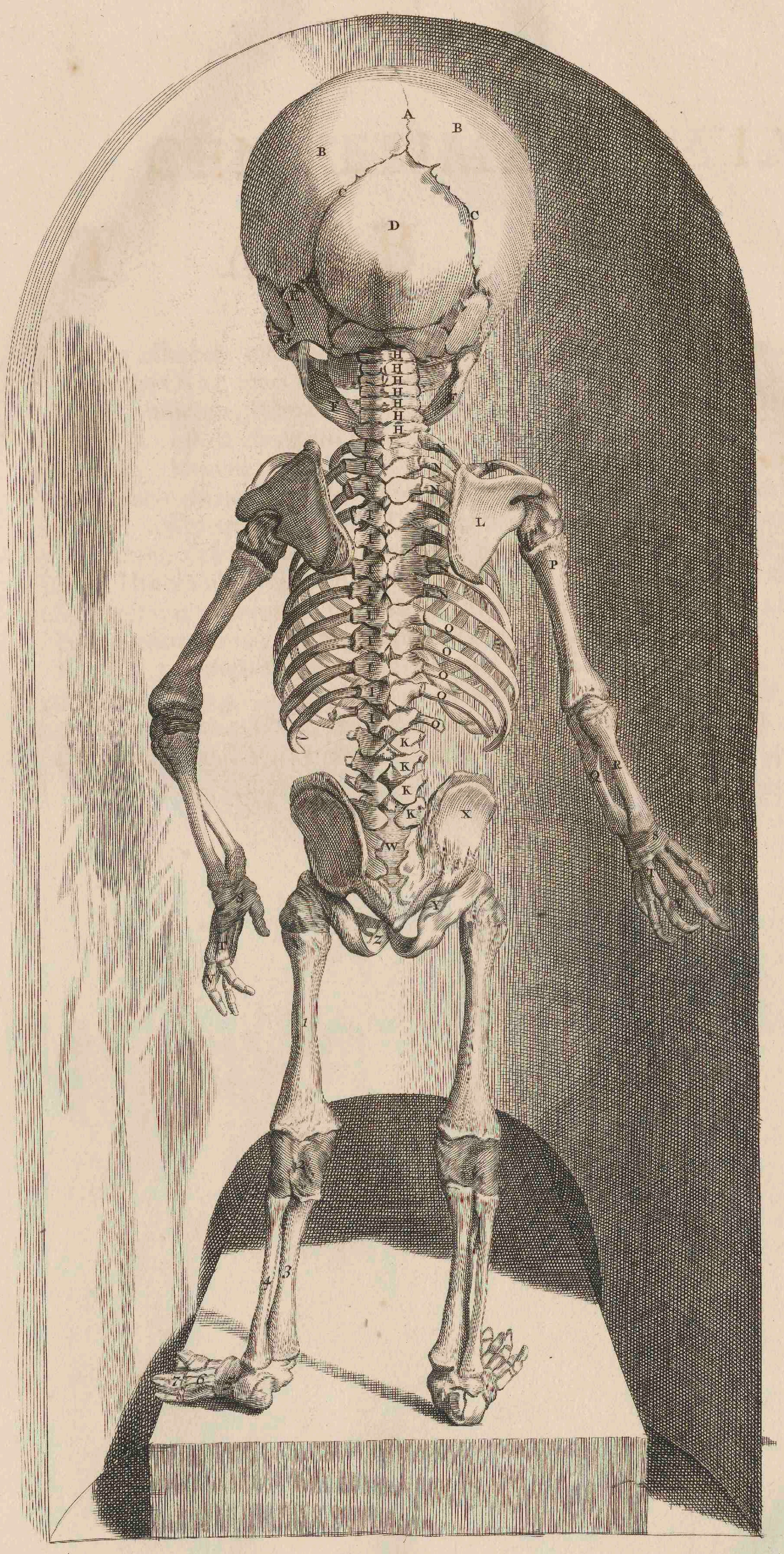
Fig. VI. Posticum ejusdem Sceleti proponit adspectum. In hisce ut sese osteogenia habeat, satis superque attendenti dilucidatur: à Membranacea vasculosaque etenim in Cartilagineam, ab hac in Osseam, immutatur quodque ossiculum, constitutionem punctumque subdurum, quod antea Cartilagine obseptum, brevi augetur totumque occupat, immutatâ sive induratâ Cartilagine, locum. Quæ autem in quibusdam partibus notabilis est mutatio, huic connectam descriptioni. Capitis Ossa, è puncto increscentia, mollia sunt. Frontis os divisum, Occipitis os ex pluribus conflari videtur. Temporum os tria habet interstitia membranosa. Eminentiæ variæ, ut Styloides, vix conspicuæ. Tympani circulus ab ossea divisa est cavitate. Cuneiforme os ex variis accrescit punctis. Cribrosum os cum annexis cartilagineum diu est. In oculo variæ apparent ossium Suturæ. Inferior Maxilla primo ex pluribus, postremis verò mensibus, ex duobus constat ossibus. Vertebræ à secunda Colli, omnes processus præter, tria obtinent ossificationis puncta. Sacrum os divisum, Coccygis cartilagineum apparet. Cartilagineomembraneum Sternum septem vel octo comprehendit ossicula. Scapularum margines Cartilagine ornantur latiusculâ. Brachiorum ossa appendicibus gaudent merè cartilagineis. Carpus una videtur cartilago. In Metacarpo ut & digitis ossea deteguntur rudimenta. Innominatum os reverà in tria divisum existit. Femoris os diu superius inferiusque cartilagine ornatur. Cætera ut in Brachio sese habent. Ut autem primò natorum ossium constitutio videri posset, proponitur

CENTESIMA PRIMA
T A B V L A.

Exprimens novem circiter mensium Foetus Ossa.

A. Fonticulus inter Ossa.
B. Frontis &
C. Bregmatis.
D. Sutura Sagittalis ad Nasum usque protensa.
E. Coronalis.
F. Nasi Cartilago.
G. Septum.
H. Maxilla superior,
I. Inferior.
K. Ossium sutura.
L. Dentium primordia & folliculi.
M. Os clavis.
N. Scapula.
O. Processus Coracoideus.
P. Humeri ossis cartilaginosa appendix.
Q. Os Humeri.
R. Ulna.
S. Radius.
T. Carpus.
V. Metacarpus. In hisce multa adhuc observatur cartilago.
W. Digitorum ossa, ubi circa Condylos cartilago ab utraque detegitur parte.
X. Colli,
Y. Dorsi
Z. Lumborumque Vertebræ.
1. Os Sacrum.
2. Coccygis.
3. Ilium.
4. Ischium.
5. Pubis.
6. Sternum.
7. Costæ veræ.
8. Costæ spuriæ.
9. Appendix Ensiformis cartilaginosa.
10. Os Femoris
11. Ejusdemque Trochanter major,
12. Minor.
13. Patella.
14. Os Tibiæ.
15. Os Suræ.
16. Tarsus.
17. Metatarsus.
18. Pedis digitorum Ossa, circa quæ Osteogenia sese, ut in manu, habet.

A
B
B
C
C
D
L
P
Q
R
X
W
Y
Z

CENTESIMASECUNDA
T A B U L A

Præcedentis Sceleti faciem depingit posteriorem.

A. Sutura Sagittalis inter
B. Bregmatis ossa.
C. Lambdoides.
D. Os Occipitis.
E. Os Temporum.
F. Maxilla inferior.
G. Os Jugale.
H. Septem Colli,
I. Duodecim Thoracis,
K. Quinque Lumborum vertebræ.
L. Scapula.
M. Clavicula.
N. Costæ veræ.
O. Costæ spuriæ.
P. Os Humeri.
Q. Ulna.
R. Radius.
S. Carpus.
T. Metacarpus.
V. Digiti manus.
W. Os Sacrum,
X. Ilium,
Y. Ischium,
Z. Pubis.
1. Os Femoris.
2. Genu pars posterior.
3. Os Tibiæ,
4. Suræ.
5. Tarsus.
6. Metatarsus.
7. Digiti pedis.

CENTESIMATERTIA
T A B V L A.

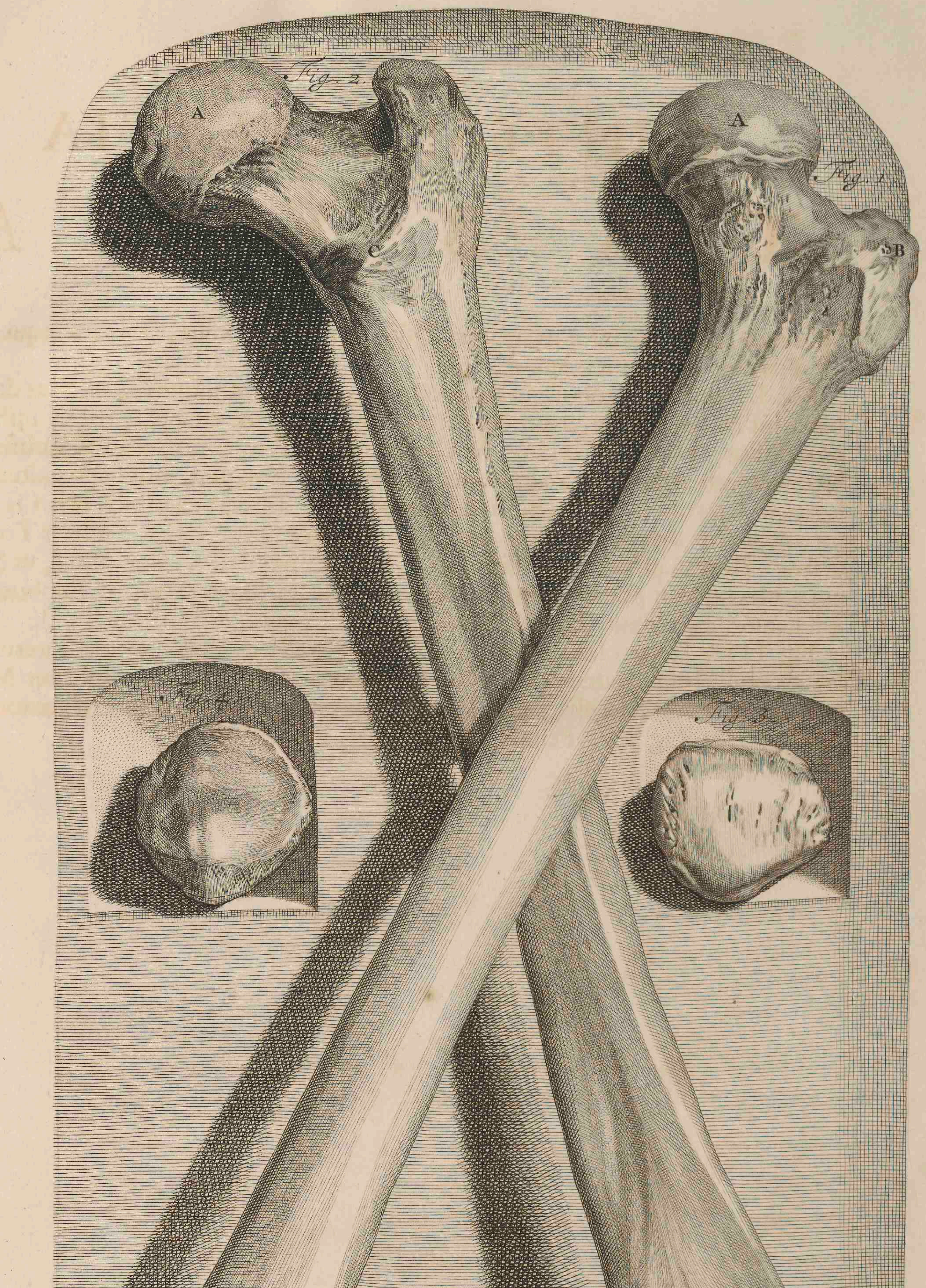
Trunco adhærent inferius artuum Oſſa, diviſa in Femur, Tibiam atque Pedem. Femoris Os à quovis latere (vide

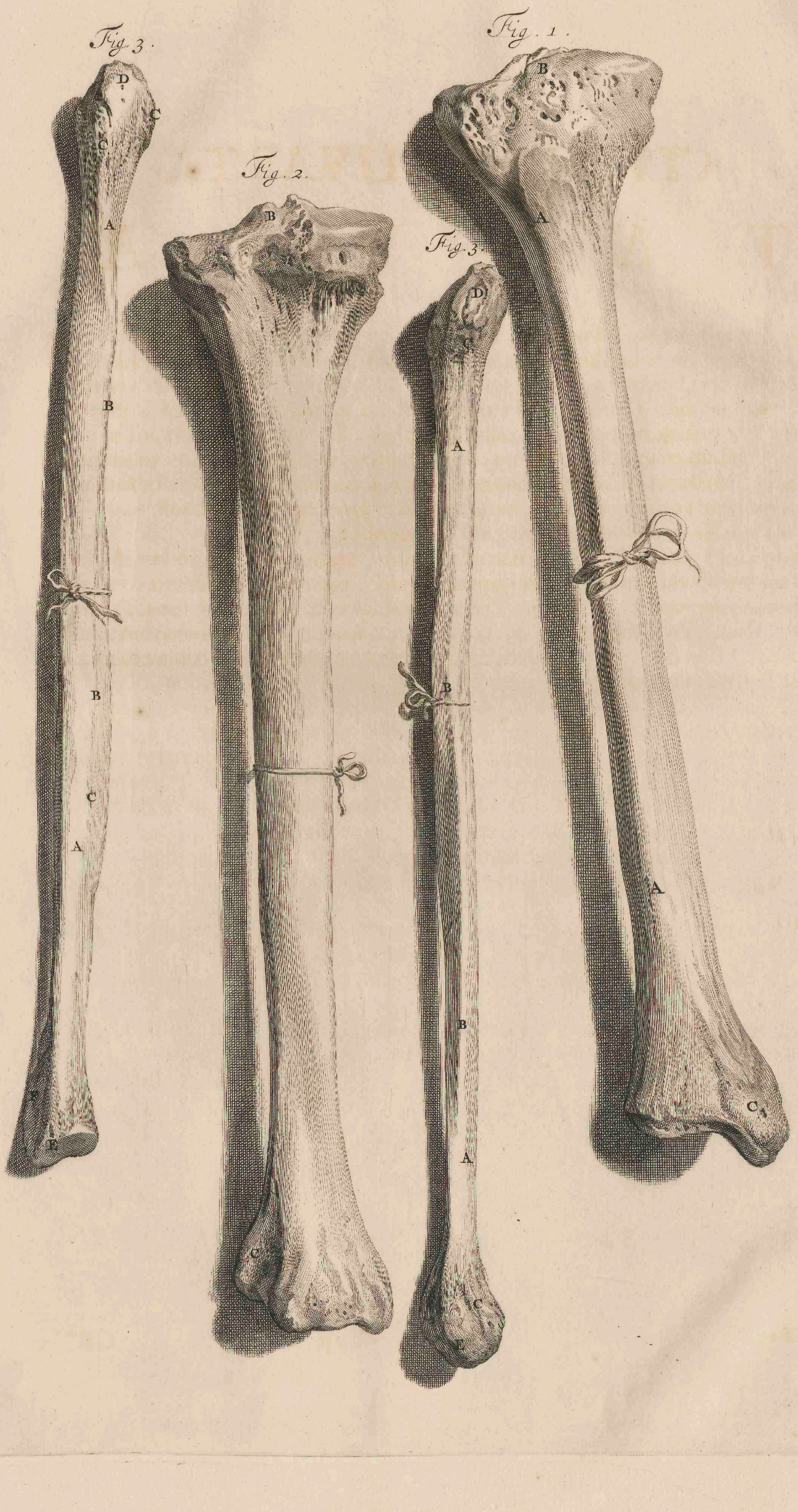
Fig. I.) unicum, robuſtum longumque, anterius rotundum, poſterius depreſſum nonnihil & coſtulà elevatum deprehenditur. Superior ejus pars tribus inſtructa eſt proceſſibus. Horum maximus A. Caput audit; Rotundus, triplici vicinis oſſibus ligamentaceo affixus Vinculo; uno Membraneo articulum ambiente; altero Cartilaginoſo; tertio interno tenſili Ligamentaceo. In cervicem ubi hoc Os attenuatur, proceſſus deteguntur duo; externus B. major & internus C. minor Trochanter dictus. Horum aſperitates inſerendis inſerviunt Muſculis. Foramina, ut & cavernulæ, inveniuntur plurima. Inferius incraſſeſcit capitibusque ornatur duobus D. & E. Tibiæque intrat Sinus. Spatio latiori imponitur Genuque conſtituit (vide

Fig. III.) Latum ſubrotundumque Os, Patella dictum. Quod interius cartilagine obductum, exterius ſingulari Membranæ Tendinibusque inhæret Muſculorum variis. Femoris Oſſis, ut & Patellæ à poſtica parte delineationem demonſtrant,

Fig. II. & Fig. IV. Femori ſubjiciuntur, inſpiciatur

CEN-

Fig. 2.
A
C
A
Fig. 1.
B
Fig. 4.
Fig. 3.
D
E
E

Fig. 3.
D
C
C
A
B
B
C
A
F
E
Fig. 2.
B
C
Fig. 1.
B
A
A
C
Fig. 3
D
C
A
B
B
A
C

CENTESIMAQVARTA
T A B V L A.

Os Tibiæ & Suræ. Tibiæ (vide Fig. I.) os, ex parte triangulare est Musculisque destituitur anterius. Anguli circa acumen varii. A. Appendice donatur à Femoris cavitate recepta superius amplâ & spectabili, B. cujus posterior pars duabus præterea gaudet eminentiis. Cavitas quæ Femoris inferiora excipit capita, æquè ac prædicta appendix, cartilaginoso obducitur limbo crassiore. Ex tuberculo, cavitatibus interjecto, validum exsurgit ligamentum. Inferior processus ad internum protuberans pedis latus, Malleolus C. dicitur internus. Huic accumbit à latere Suræ os sinusque, cujus eminentia cartilagine obducitur, insculptus pro recipiendo Talo est.

Posterior hujus Ossis facies depingitur in Figura II.

Suræ os (vide Fig. III.) præcedente gracilius, variis excavatur sinibus A. variis instructum est eminentiis B. atque asperitatibus C. capite donatur superius rotundo, D. inferius depresso E. Superiori Tibiæ insistit appendix; inferius verò Tibiæ inseritur finui. Processum habet F. conspicuum acutumque Malleolum externum. Ossa hæc Tibiæ & Suræ in medio dehiscunt ligamentoque sese inter conjunguntur.

Pedis Ossa (consuletur

CENTESIMAQVINTA
T A B V L A)

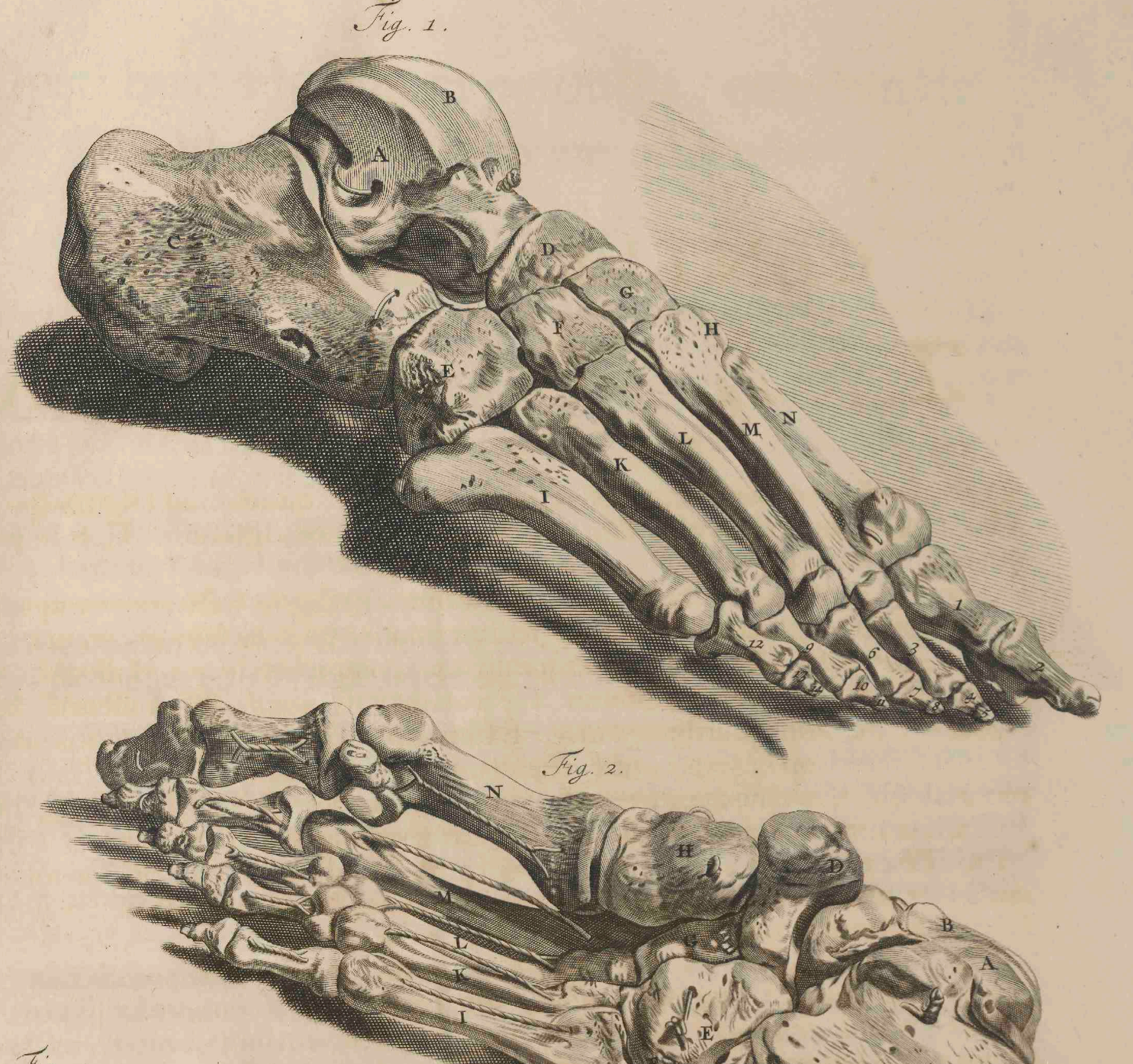
Sunt quædam ad Tarſum, quædam ad Metatarſum, quædam ad Digitos ſpectantia. Tarſi ſeptem Oſſa inter ſeſe tam figurâ quam mole differunt. Horum primum (vide

Fig. I.) A. Talus, Tibiæ inſtar baſis, capite cartilagine tecto convexoque B. Tibiæ, ut anterius Navicularis oſſis ingreditur ſinum; inferius tam excavatum, quam protuberans, Oſſi adhæret Calcis atque utroque comprehenditur à Malleolo. Secundum Os C. Calx, pedis maximum, ſuperius depreſsâ amplâque eminentiâ, anterius ſinu unico, interius pluribus gaudet. Exterius proceſſus ope medio Cubiformi jungitur oſſi multisque exaſperatur particulis. Tertium Os Naviculare dictum D. amplo poſterius ſinu, anterius capitibus depreſſis inſtructum eſt tribus. Quarti Oſſis, E. Teſſeræ ſimilis, figura inæqualis eſt. Quarto, quinto & ſeptimo jungitur Tarſi oſſiculo. Tria reliqua F. G. H. nominibus carent peculiaribus Cuneiformiaque nuncupari conſuevere. Oſſa hæc omnia cartilaginibus, ligamentis membranisque inter ſeſe, ut & vicinis cum oſſibus devinciuntur, multigenis.

Metatarſi quinque Oſſa, I. K. L. M. N. ſurſum deorſumque protuberant, ſuperius rotunda capita à digitorum oſſiculorum recipiuntur ſinibus, inferius verò Tarſi oſſa eorum inſeruntur cavitatibus: à Pollice, cui robuſtum ſubjectum eſt, reliqua, digitum verſus minorem, diminuuntur; exterius gibboſa, interius verò convexa in medio apparent. Pedis digitorum quatuordecim oſſa, 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. (Pollex enim duo tantum ſed robuſtiora habet) breviora quam in manu ſunt. Horum figura & connexio cum manus oſſibus convenit; præterquam quod circa extremitates cartilago major, unum Calcis oſſi adhærens Membraneum tegmen ligamentaque cætera validiora obſervantur. Poſteriorem ſive inferiorem Pedis adſpectum refert

Fig. II. Tarſi ſeptem Oſſa ab invicem ſeparata oſtendunt numeri ſequentes. 1. Talus, 2. Calx, 3. Os Naviculare, 4. Os Teſſeræ, 5. 6. 7. Oſſa cuneiformia. Extremis digitorum manus pedisque Internodiis ſingulis imponitur exterius Unguis. Hujus pars ſuperior (vide

Fig. III.) A. albida dura, inferior verò B. portio pelliculâ C. intus, extus Limbo D. ligamentaceo membranæ tendinibusque continuo, in circuli modum, obducitur molliorque evadit.

Fig. 1.
Fig. 2.
Fig. 3.

Operi huic ad unguen perducto, quædam de Ossium conjunctione addenda videntur.

Ossa, quæ (paucis exceptis) omnia, Periostio, membranâ sic dictâ cinguntur, cavitatibus (interiores præter) prominentiisque plus minusve profundis altisve gaudent, dividi solent in partem intermediam propriè appellatam Os, processum, partem ultra planam protuberantem, ossi continuam (quæ iterum varia, v. g. longa, brevis, acuminata, vel obtusa reperitur) & appendicem, osseum ossi additamentum, pro corporis ætate vel constitutione durum vel molle.

Ossium conjunctio tam per ipsammet ossium constructionem, quam per Cartilagines, Ligamenta, Membranas partiumque absolvitur cohærentium alligationem.

Cartilago autem mollior ossea corporis pars, nonnunquam præter morem planè ossescit; plerumque verò substantiam obtinet glutinosam.

Ligamentum tensile tenacissimumque corporis organum, cartilagine flexilius, Ossi, Cartilagini aut Membranæ cuidam affixum observatur. Pro colligandarum partium situ, motu, vel continentiâ, variâ gaudet figurâ, mollitie ac duritie; unde peculiare, vel commune dici potest quosdamque ex parte, quosdam vinculi instar ab utroque latere, quosdam amplectitur articulos totos. Specificum itaque singulorum hic non exigitur examen nec dilucidatio; intellecta etenim generali descriptione, peculiaris cujusque videri potest ligamenti structura.

Connectuntur inter sese Ossa per coalitum, id est, ad quietem, vel per articulationem, id est, ad motum. Coalitus hic est vel verus, quando Ossa coëunt nullo Suturæ vel Fissuræ relicto vestigio; vel spurius, quando aliquod per medium uniuntur; quod triplici distingui potest sub specie.

I. Per Syneurosin, medium Membraneum, potius Membraneo vel Ligamentoso-osseum vixque coalitus spurii inter cœtum venit recipiendum:

II. Per Synchondrosin, Cartilagineum:

III. Per Syssarcosin, Carneum.

Articulatio duplici imprimis fit modo; singuli verò suis reducendi sunt sub classibus. Motui majori Diarthrosi, laxæ scilicet maximèque mobili conjunctioni, tria inserviunt articulationis genera.

I. Dicitur Enarthrosis, cum magnum aliquod Ossis caput, cum adjuncta cervicis portione, in magnam evidentemque alterius recipitur Ossis cavitatem.

II. Arthrodia, ubi è contra minusculum quoddam Ossis capitulum in non profundum inseritur Ossis sinum.

III. Ginglymus; qui fit, cum idem Os suâ protuberantiâ alterius Ossis ingreditur cavitatem simulque alterius Ossis protuberantiam unicam, vel duplicem suâ excipit cavitate.

Postremum hoc genus tres obtinuit species.

I. Cum unum Os, ab unico excipitur, & alterum excipit ferè ut supra.

II. Ubi unum Os excipit, & ab alio quod denuò non excipit, excipitur.

III. Quando in modum rotæ ad axin Ossa articulantur.

Parvo minorive motui, Synarthrosi, qui alter est articulationis modus, species quoque inserviunt tres; quamvis plures & ex hisce compositæ quasi indigitari possent, ut Enarthrosis in Synarthrosi & similes. Primum notatuque dignum genus est.

I. Sutura, cum Ossa sibi invicem denticulatim angulisve junguntur inæqualibus.

II. Harmonia dicitur, quando Ossa lineâ rectâ, id est, simplici, obliquâ vel aliter ductâ conjunguntur.

III. Gomphosis, ubi Os ossi alteri clavi instar infigitur.

Vale Lector, mecumque sperare perge, ut destructo mirifico atque terreo hocce ædificio, æternam adipiscatur anima domum à Creatore Optimo Maximo, cujus gloriæ, in nulla sæcula sit finis.